

Synopsis Studiebijbel

© 2003 Centrum voor Bijbelonderzoek

Postbus 503

3900 AM Veenendaal

Auteurs:

Drs. G. van den Brink

Drs. N.H. Vermeeren

H. van de Giessen

I Geboorte en jeugd § 1 - 16

1. Inleiding

Matt. Marc. Luc. 1: 1-4

- 1 Aangezien velen getracht hebben een verhaal op te stellen over de zaken, die onder ons hun beslag hebben gekregen,
- 2 gelijk ons hebben overgeleverd degenen, die van het begin aan ooggetuigen en dienaren van het woord geweest zijn,
- 3 ben ook ik tot het besluit gekomen, na alles van meet aan nauwkeurig te hebben nagegaan, dit in geregelde orde voor u te boek te stellen, hoogedele Teofilus,
- 4 opdat gij de betrouwbaarheid zoudt erkennen der zaken, waarvan gij onderricht zijt.

Joh. 1: 1-18

- 1 In den beginne was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God.
- 2 Dit was in den beginne bij God.
- 3 Alle dingen zijn door het Woord geworden en zonder dit is geen ding geworden, dat geworden is.
- 4 In het Woord was leven en het leven was het licht der mensen;
- 5 en het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet gegrepen.
- 6 Er trad een mens op, van God gezonden, wiens naam was Johannes;
- 7 deze kwam als getuige om van het licht te getuigen, opdat allen door hem geloven zouden.
- 8 Hij was het licht niet, maar was om te getuigen van het licht.
- 9 Het waarachtige licht, dat ieder mens verlicht, was komende in de wereld.
- 10 Hij was in de wereld, en de wereld is door Hem geworden, en de wereld heeft Hem niet gekend.
- 11 Hij kwam tot het zijne, en de zijnen hebben Hem niet aangenomen.
- 12 Doch allen, die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij macht gegeven om kinderen Gods te worden, hun, die in zijn naam geloven;
- 13 die niet uit bloed, noch uit de wil des vlezes, noch uit de wil eens mans, doch uit God geboren zijn.
- 14 Het Woord is vlees geworden en het heeft onder ons gewoond en wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van de eniggeborene des Vaders, vol van genade en waarheid.
- 15 Johannes heeft van Hem getuigd en heeft geroepen, zeggende: Deze was het, van wie ik zeide: Die na mij komt, is vóór mij geweest, want Hij was eer dan ik.
- 16 Immers uit zijn volheid hebben wij allen ontvangen zelfs genade op genade;
- 17 want de wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid zijn door Jezus Christus gekomen.
- 18 Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, die aan de boezem des Vaders is, die heeft Hem doen kennen.

2. De aankondiging van Johannes' geboorte

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 1: 5-25</u>	<u>Joh.</u>
		5 Er was in de dagen van Herodes, de koning van Judea, een priester, genaamd Zacharias, behorende tot de afdeling van Abia, en zijn vrouw was uit de dochters van Aäron en haar naam was Elisabet.	
		6 Zij waren beiden rechtvaardig voor God en leefden naar alle geboden en eisen des Heren, onberispelijk.	
		7 En zij waren kinderloos, omdat Elisabet onvruchtbaar was, en zij waren beiden op hoge leeftijd gekomen.	
		8 En het geschiedde, toen hij de priesterdienst voor God verrichtte in de beurt zijner afdeling,	
		9 dat hij door het lot werd aangewezen, volgens de regel van de priesterdienst, om de tempel des Heren binnen te gaan en het reukoffer te brengen.	
		10 En de gehele volksmenigte was buiten in gebed op het uur van het reukoffer.	
		11 En hem verscheen een engel des Heren, staande ter rechterzijde van het reukofferaltaar.	
		12 En Zacharias ontroerde bij dat gezicht, en vrees beving hem.	
		13 Maar de engel zeide tot hem: Wees niet bevreesd, Zacharias, want uw gebed is verhoord en uw vrouw Elisabet zal u een zoon baren en gij zult hem de naam Johannes geven.	
		14 En blijdschap en vreugde zal uw deel zijn en velen zullen zich over zijn geboorte verblijden.	
		15 Want hij zal groot zijn voor de Here en wijn en sterke drank zal hij niet drinken en met de Heilige Geest zal hij vervuld worden, reeds van de schoot zijner moeder aan,	
		16 en velen der kinderen Israëls zal hij bekeren tot de Here, hun God.	
		17 En hij zal voor zijn aangezicht uitgaan in de geest en de kracht van Elia, om de harten der vaderen te keren tot de kinderen en de ongehoorzamen tot de gezindheid der rechtvaardigen, ten einde voor de Here een weltoegerust volk te bereiden.	
		18 En Zacharias zeide tot de engel: Waaraan zal ik dit weten? Want ik ben een oud man en mijn vrouw is op hoge leeftijd gekomen.	
		19 En de engel antwoordde en zeide tot hem: Ik ben Gabriël, die voor Gods aangezicht sta, en ik ben uitgezonden om tot u te spreken en u deze blijmare te verkondigen.	
		20 En zie, gij zult zwijgen en niet kunnen spreken, tot de dag toe, dat deze dingen geschieden, omdat gij mijn woorden niet geloofd hebt, die op hun tijd in vervulling zullen gaan.	
		21 En het volk stond op Zacharias te wachten en zij verwonderden zich, dat hij zo lang in de tempel vertoefde.	
		22 Toen hij dan naar buiten kwam, kon hij niet tot hen spreken en zij begrepen, dat hij in de tempel een gezicht gezien had. En hij wenkte hun toe en bleef stom.	
		23 En het geschiedde, toen de dagen van zijn dienst vervuld waren, dat hij vertrok naar zijn huis.	
		24 Na die dagen werd Elisabet, zijn vrouw, zwanger, en zij verborg zich vijf maanden, want, zeide zij:	
		25 Aldus heeft de Here aan mij gedaan in de dagen, waarin Hij op mij nederzag om mijn smaad onder de mensen weg te nemen.	

3. De aankondiging van Jezus' geboorte

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 1: 26-38</u>	<u>Joh.</u>
		26 In de zesde maand nu werd de engel Gabriël van God gezonden naar een stad in Galilea, genaamd Nazaret,	
		27 tot een maagd, die ondertrouwd was met een man, genaamd Jozef, uit het huis van David, en de naam der maagd was Maria.	

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 1: 26-38</u>	<u>Joh.</u>
		28 En toen hij bij haar binnengekomen was, zeide hij: Wees gegroet, gij begenadigde, de Here is met u.	
		29 Zij ontroerde bij dat woord en overlegde, welke de betekenis van die groet mocht zijn.	
		30 En de engel zeide tot haar: Wees niet bevreesd, Maria; want gij hebt genade gevonden bij God.	
		31 En zie, gij zult zwanger worden en een zoon baren, en gij zult Hem de naam Jezus geven.	
		32 Deze zal groot zijn en Zoon des Allerhoogsten genoemd worden, en de Here God zal Hem de troon van zijn vader David geven,	
		33 en Hij zal als koning over het huis van Jakob heersen tot in eeuwigheid, en zijn koningschap zal geen einde nemen.	
		34 En Maria zeide tot de engel: Hoe zal dat geschieden, daar ik geen omgang met een man heb?	
		35 En de engel antwoordde en zeide tot haar: De Heilige Geest zal over u komen en de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwen; daarom zal ook het heilige, dat verwekt wordt, Zoon Gods genoemd worden.	
		36 En zie, Elisabet, uw verwante, is eveneens zwanger van een zoon in haar ouderdom en dit is reeds de zesde maand voor haar, die onvruchtbaar heette.	
		37 Want geen woord, dat van God komt, zal krachteloos wezen.	
		38 En Maria zeide: Zie, de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord. En de engel ging van haar heen.	

4. Maria bezoekt Elisabet

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 1: 39-45</u>	<u>Joh.</u>
		39 Maria dan maakte zich op in die dagen en reisde met spoed naar het bergland, naar een stad van Juda.	
		40 En zij ging het huis van Zacharias binnen en groette Elisabet.	
		41 En toen Elisabet de groet van Maria hoorde, geschiedde het, dat het kind opsprong in haar schoot, en Elisabet werd vervuld met de Heilige Geest.	
		42 En zij riep uit met luider stem en sprak: Gezegend zijt gij onder de vrouwen en gezegend is de vrucht van uw schoot.	
		43 En waaraan heb ik dit te danken, dat de moeder mijns Heren tot mij komt?	
		44 Want zie, toen het geluid van uw groet in mijn oren klonk, sprong het kind van vreugde op in mijn schoot.	
		45 En zalig is zij, die geloofd heeft, want wat vanwege de Here tot haar gezegd is, zal volbracht worden.	

5. De lofzang van Maria

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 1: 46-56</u>	<u>Joh.</u>
		46 En Maria zeide: Mijn ziel maakt groot de Here,	
		47 en mijn geest heeft zich verblijd over God, mijn Heiland,	
		48 Omdat Hij heeft omgezien naar de lage staat zijner dienstmaagd. Want zie, van nu aan zullen mij zalig prijzen alle geslachten,	
		49 Omdat grote dingen aan mij gedaan heeft de Machtige. En heilig is zijn naam,	
		50 en zijn barmhartigheid van geslacht tot geslacht voor wie Hem vrezen.	
		51 Hij heeft een krachtig werk gedaan door zijn arm, en Hij heeft hoogmoedigen in de overlegging huns harten verstrooid;	

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 1: 46-56</u>	<u>Joh.</u>
		52 Hij heeft machtigen van de troon gestort en eenvoudigen verhoogd, 53 Hongerigen heeft Hij met goederen vervuld en rijken heeft Hij ledig weggezonden. 54 Hij heeft Zich Israël, zijn knecht, aangetrokken, om te gedenken aan barmhartigheid, - 55 Gelijk Hij gesproken heeft tot onze vaders - voor Abraham en zijn nageslacht in eeuwigheid. 56 En Maria bleef ongeveer drie maanden bij haar en keerde terug naar haar huis.	

6. De geboorte van Johannes de Doper

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 1: 57-66</u>	<u>Joh.</u>
		57 Toen voor Elisabet de tijd vervuld was, dat zij baren zou, bracht zij een zoon ter wereld. 58 En haar burens en nabestaanden hoorden, dat de Here zijn barmhartigheid aan haar had grootgemaakt, en zij verheugden zich met haar. 59 En het geschiedde, toen de achtste dag was aangebroken, dat zij kwamen om het kind te besnijden, en zij wilden het naar de naam van zijn vader Zacharias noemen. 60 Doch zijn moeder antwoordde en zeide: Neen, hij moet Johannes genoemd worden. 61 En zij zeiden tot haar: Er is toch niemand in uw familie, die die naam draagt. 62 En zij beduidden zijn vader, dat hij beslissen zou, hoe hij het kind genoemd wilde hebben. 63 En hij vroeg om een schrijftafeltje en schreef deze woorden: Johannes is zijn naam. En zij verwonderden zich allen. 64 En terstond werd zijn mond geopend en zijn tong (losgemaakt), en hij sprak, God lovende. 65 En over allen, die in hun nabijheid woonden, kwam vrees, en in het gehele bergland van Judea werden al deze dingen besproken. 66 En allen die het hoorden, namen het ter harte en zeiden: Wat zal er van dit kind worden? Want de hand des Heren was met hem.	

7. De lofzang van Zacharias

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 1: 67-80</u>	<u>Joh.</u>
		67 En zijn vader Zacharias werd vervuld met de Heilige Geest en profeteerde, zeggende: 68 Geloofd zij de Here, de God van Israël, want Hij heeft omgezien naar zijn volk en heeft het verlossing gebracht, 69 en heeft ons een hoorn des heils opgericht, in het huis van David, zijn knecht, 70 - gelijk Hij gesproken heeft door de mond zijner heilige profeten van oudsher - 71 om ons te redden van onze vijanden en uit de hand van allen, die ons haten, 72 om barmhartigheid te betonen aan onze vaders en zijn heilig verbond te gedenken, 73 de eed, die Hij zwoer aan Abraham, onze vader, 74 dat Hij ons zou geven, zonder vreze, uit de hand der vijanden verlost, 75 Hem te dienen in heiligheid en gerechtigheid voor zijn aangezicht, al onze dagen. 76 En gij, kind, zult een profeet des Allerhoogsten heten; want gij zult uitgaan voor het aangezicht des Heren, om zijn wegen te bereiden, 77 om aan zijn volk te geven kennis van heil in de vergeving hunner zonden, 78 door de innerlijke barmhartigheid van onze God, waarmee de Opgang uit de hoogte naar ons zal omzien, 79 om hen te beschijnen, die gezeten zijn in duisternis en schaduw des doods, om onze voeten te richten op de weg des vredes.	

Matt. Marc. Luc. 1: 67-80**Joh.**

80 Het kind nu groeide op en werd gesterkt door de Geest. En hij vertoefde in de woestijnen tot op de dag, dat hij zich aan Israël vertoonde.

8. Het geslachtsregister van Jezus Christus

Matt. 1: 1-17**Marc.****Luc. 3: 23-38****Joh.**

- 1 Geslachtsregister van Jezus Christus, de zoon van David, de zoon van Abraham.
- 2 Abraham verwekte Isaak, Isaak verwekte Jakob, Jakob verwekte Juda en zijn broeders,
- 3 Juda verwekte Peres en Zerach bij Tamar, Peres verwekte Chesron, Chesron verwekte Aram,
- 4 Aram verwekte Amminadab, Amminadab verwekte Nachson, Nachson verwekte Salmon,
- 5 Salmon verwekte Boaz bij Rachab, Boaz verwekte Obed bij Ruth, Obed verwekte Isaï,
- 6 Isaï verwekte David, de koning. David verwekte Salomo bij de vrouw van Uria,
- 7 Salomo verwekte Rechabeam, Rechabeam verwekte Abia, Abia verwekte Asa,
- 8 Asa verwekte Josafat, Josafat verwekte Joram, Joram verwekte Uzzia,
- 9 Uzzia verwekte Jotam, Jotam verwekte Achaz, Achaz verwekte Hizkia,
- 10 Hizkia verwekte Manasse, Manasse verwekte Amon, Amon verwekte Josia,
- 11 Josia verwekte Jechonja en diens broeders ten tijde van de Babylonische ballingschap.
- 12 Na de Babylonische ballingschap verwekte Jechonja Sealtiel, Sealtiel verwekte Zerubbabel,
- 13 Zerubbabel verwekte Abihud, Abihud verwekte Eljakim, Eljakim verwekte Azor,
- 14 Azor verwekte Sadok, Sadok verwekte Achim, Achim verwekte Eliud,
- 15 Eliud verwekte Eleazar, Eleazar verwekte Mattan, Mattan verwekte Jakob,
- 16 Jakob verwekte Jozef, de man van Maria, uit wie Jezus geboren is, die Christus genoemd wordt.
- 17 Al de geslachten dan van Abraham tot David zijn veertien geslachten en van David tot de Babylonische ballingschap veertien geslachten en van de Babylonische ballingschap tot de Christus veertien geslachten.

- 23 *En Hij, Jezus, was, toen Hij optrad, ongeveer dertig jaar; een zoon, naar men meende, van Jozef, de zoon van Eli,*
- 24 *De zoon van Mattat, de zoon van Levi, de zoon van Melchi, de zoon van Jannai, de zoon van Jozef,*
- 25 *De zoon van Mattatias, de zoon van Amos, de zoon van Naüm, de zoon van Hesli, de zoon van Naggai,*
- 26 *De zoon van Maät, de zoon van Mattatias, de zoon van Semeïn, de zoon van Josek, de zoon van Joda,*
- 27 *De zoon van Joanan, de zoon van Resa, de zoon van Zerubbabel, de zoon van Sealtiel, de zoon van Neri,*
- 28 *De zoon van Melchi, de zoon van Addi, de zoon van Kosam, de zoon van Elmadan, de zoon van Er,*
- 29 *De zoon van Jozua, de zoon van Eliezer, de zoon van Jorim, de zoon van Mattat, de zoon van Levi,*
- 30 *De zoon van Simeon, de zoon van Juda, de zoon van Jozef, de zoon van Jonan, de zoon van Eljakim,*
- 31 *De zoon van Melea, de zoon van Menna, de zoon van Mattatta, de zoon van Natan, de zoon van David,*
- 32 *De zoon van Isaï, de zoon van Obed, de zoon van Boaz, de zoon van Salma, de zoon van Nachson,*
- 33 *De zoon van Amminadab, de zoon van Admin, de zoon van Arni, de zoon van Chesron, de zoon van Peres, de zoon van Juda,*
- 34 *De zoon van Jakob, de zoon van Isaak, de zoon van Abraham, de zoon van Terach, de zoon van Nachor,*
- 35 *De zoon van Serug, de zoon van Reü, de zoon van Peleg, de zoon van Eber, de zoon van Selach,*
- 36 *de zoon van Kenan, de zoon van Arpaksad, de zoon van Sem, de zoon van Noach, de zoon van Lamech,*

Matt. 1: 1-17**Marc.****Luc. 3: 23-38****Joh.**

- 37 *de zoon van Metuselach, de zoon van Henoch,
de zoon van Jered, de zoon van Mahalalel, de
zoon van Kenan,*
38 *de zoon van Enos, de zoon van Set, de zoon
van Adam, de zoon van God.*

9. De geboorte van Jezus**Matt. 1: 18-25****Marc.****Luc. 2: 1-7****Joh.**

- 18 De geboorte van Jezus Christus geschiedde aldus. Terwijl zijn moeder Maria ondertrouwd was met Jozef, bleek zij, voordat zij gingen samenwonen, zwanger te zijn uit de heilige Geest.
19 Daar nu Jozef, haar man, rechtschapen was en haar niet in opspraak wilde brengen, was hij van zins in stilte van haar te scheiden.
20 Toen die overweging bij hem opkwam, zie, een engel des Heren verscheen hem in de droom en zeide: Jozef, zoon van David, schroom niet Maria, uw vrouw, tot u te nemen, want wat in haar verwekt is, is uit de heilige Geest.
21 Zij zal een zoon baren en gij zult Hem de naam Jezus geven. Want Hij is het, die zijn volk zal redden van hun zonden.
22 Dit alles is geschied, opdat vervuld zou worden hetgeen de Here door de profeet gesproken heeft, toen hij zeide:
23 Zie, de maagd zal zwanger worden en een zoon baren, en men zal Hem de naam Immanuël geven, hetgeen betekent: God met ons.
24 Toen Jozef uit zijn slaap ontwaakt was, deed hij, zoals de engel des Heren hem bevolen had en hij nam zijn vrouw tot zich.
25 En hij had geen gemeenschap met haar voordat zij een zoon geboort had.

- 1 En het geschiedde in die dagen, dat er een bevel uitging vanwege keizer Augustus, dat het gehele rijk moest worden ingeschreven.
2 Deze inschrijving had voor het eerst plaats, toen Quirinius het bewind over Syrië voerde.
3 En zij gingen allen op reis om zich te laten inschrijven, ieder naar zijn eigen stad.
4 Ook Jozef trok op van Galilea, uit de stad Nazaret, naar Judea, naar de stad van David, die Betlehem heet, omdat hij uit het huis en het geslacht van David was,
5 om zich te laten inschrijven met Maria, zijn ondertrouwde vrouw, welke zwanger was.

Matt. 1: 18-25Marc.Luc. 2: 1-7Joh.

- 6 En het geschiedde, toen zij daar waren, dat de dagen vervuld werden, dat zij baren zou,
- 7 en zij baarde haar eerstgeboren zoon en wikkelde Hem in doeken en legde Hem in een kribbe, omdat voor hen geen plaats was in de herberg.

10. De herders en de engelen

Matt.Marc.Luc. 2: 8-21Joh.

- 8 En er waren herders in diezelfde landstreek, die zich ophielden in het veld en des nachts de wacht hielden over hun kudde.
- 9 En opeens stond een engel des Heren bij hen en de heerlijkheid des Heren omstraalde hen, en zij vreesden met grote vreze.
- 10 En de engel zeide tot hen: Weest niet bevreesd, want zie, ik verkondig u grote blijdschap, die heel het volk zal ten deel vallen:
- 11 U is heden de Heiland geboren, namelijk Christus, de Here, in de stad van David.
- 12 En dit zij u het teken: Gij zult een kind vinden in doeken gewikkeld en liggende in een kribbe.
- 13 En plotseling was er bij de engel een grote hemelse legermacht, die God loofde, zeggende:
- 14 Ere zij God in den hoge, en vrede op aarde bij mensen des welbehagens.
- 15 En het geschiedde, toen de engelen van hen heengevaren waren naar de hemel, dat de herders tot elkander spraken: Laten wij dan naar Betlehem gaan om te zien hetgeen geschied is en ons door de Here is bekendgemaakt.
- 16 En zij gingen haastig en vonden Maria en Jozef, en het kind liggende in de kribbe.
- 17 En toen zij het gezien hadden, maakten zij bekend hetgeen tot hen gesproken was over dit kind.
- 18 En allen, die ervan hoorden, verbaasden zich over hetgeen door de herders tot hen gezegd werd.
- 19 Doch Maria bewaarde al deze woorden, die overwegende in haar hart.
- 20 En de herders keerden terug, God lovende en prijzende om alles wat zij hadden gehoord en gezien, gelijk het hun gezegd was.
- 21 En toen acht dagen vervuld waren, zodat zij Hem moesten besnijden, ontving Hij ook de naam Jezus, die door de engel genoemd was, eer Hij in de moederschoot was ontvangen.

11. Het opdragen van Jezus in de tempel

Matt.Marc.Luc. 2: 22-38Joh.

- 22 En toen de dagen hunner reiniging naar de wet van Mozes vervuld waren, brachten zij Hem naar Jeruzalem om Hem de Here voor te stellen,
- 23 gelijk geschreven staat in de wet des Heren: Al het eerstgeborene van het mannelijke geslacht zal heilig heten voor de Here,
- 24 en om een offer te brengen overeenkomstig hetgeen in de wet des Heren gezegd is, een paar tortelduiven of twee jonge duiven.
- 25 En zie, er was een man te Jeruzalem, wiens naam was Simeon, en deze man was rechtvaardig en vroom, en hij verwachtte de vertroosting van Israël, en de Heilige Geest was op hem.
- 26 En hem was door de Heilige Geest een godsspraak gegeven, dat hij de dood niet zou zien, eer hij de Christus des Heren gezien had.

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 2: 22-38</u>	<u>Joh.</u>
		27 En hij kwam door de Geest in de tempel. En toen de ouders het kind Jezus binnenbrachten om met Hem te doen overeenkomstig de gewoonte der wet,	
		28 nam ook hij het in zijn armen en hij loofde God en zeide:	
		29 Nu laat Gij, Here, uw dienstknecht gaan in vrede, naar uw woord,	
		30 want mijn ogen hebben uw heil gezien,	
		31 dat Gij bereid hebt voor het aangezicht van alle volken:	
		32 licht tot openbaring voor de heidenen en heerlijkheid voor uw volk Israël.	
		33 En zijn vader en zijn moeder stonden verwonderd over hetgeen van Hem gezegd werd.	
		34 En Simeon zegende hen en zeide tot Maria, zijn moeder: Zie, deze is gesteld tot een val en opstanding van velen in Israël en tot een teken, dat weersproken wordt	
		35 - en door uw eigen ziel zal een zwaard gaan -, opdat de overleggingen uit vele harten openbaar worden.	
		36 Ook was daar Hanna, een profetes, een dochter van Fanuël, uit de stam Aser. Zij was op hoge leeftijd gekomen, nadat zij met haar man na haar huwelijksdag zeven jaren had geleefd,	
		37 en nu was zij weduwe, ongeveer vierentachtig jaar oud, en zij diende God onafgebroken in de tempel, met vasten en bidden, nacht en dag.	
		38 En zij kwam op datzelfde ogenblik daarbij staan, en zij loofde mede God en sprak over Hem tot allen, die voor Jeruzalem verlossing verwachtten.	

12. De wijzen uit het Oosten

	<u>Matt. 2: 1-12</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh.</u>
1	Toen nu Jezus geboren was te Betlehem in Judea, in de dagen van koning Herodes, zie, wijzen uit het Oosten kwamen te Jeruzalem,			
2	en vroegen: Waar is de Koning der Joden, die geboren is? Want wij hebben zijn ster in het Oosten gezien en wij zijn gekomen om Hem hulde te bewijzen.			
3	Toen koning Herodes hiervan hoorde, ontstelde hij en geheel Jeruzalem met hem.			
4	En hij liet al de overpriesters en schriftgeleerden van het volk vergaderen en trachtte van hen te vernemen, waar de Christus geboren zou worden.			
5	Zij zeiden tot hen: Te Betlehem in Judea, want aldus staat geschreven door de profeet:			
6	En gij, Betlehem, land van Juda, zijt geenszins de minste onder de leiders van Juda, want uit u zal een leidsman voortkomen, die mijn volk Israël weiden zal.			
7	Toen riep Herodes de wijzen in het geheim en deed bij hen nauwkeurig navraag naar de tijd, dat de ster geschenen had.			
8	En hij liet hen naar Betlehem gaan, en zeide: Gaat en doet nauwkeurig onderzoek naar dat kind; en zodra gij het vindt, bericht het mij, opdat ook ik hem hulde ga bewijzen.			
9	Zij hoorden de koning aan en reisden weg; en zie, de ster, die zij hadden gezien in het Oosten, ging hen voor, totdat zij kwam en stond boven de plaats, waar het kind was.			
10	Toen zij de ster zagen, verheugden zij zich met zeer grote vreugde.			
11	En zij gingen het huis binnen en zagen het kind met Maria, zijn moeder, en zij vielen neder en bewezen hem hulde. En zij ontsloten hun kostbaarheden en boden hem geschenken aan: goud en wierook en mirre.			
12	En van Godswege in de droom gewaarschuwd om niet tot Herodes terug te keren, trokken zij langs een andere weg naar hun land terug.			

13. De vlucht naar EgypteMatt. 2: 13-15Marc.Luc.Joh.

- 13 Toen zij weggetrokken waren, zie, een engel des Heren verschijnt Jozef in de droom en zegt: Sta op, neem het kind en zijn moeder en vlucht naar Egypte, en blijf aldaar, totdat Ik het u zeg; want Herodes zal alles in het werk stellen om het kind om te brengen.
- 14 Hij stond op en hij nam in de nacht het kind en zijn moeder en week uit naar Egypte,
- 15 en daar bleef hij tot de dood van Herodes, opdat vervuld zou worden hetgeen de Here door de profeet gesproken heeft, toen hij zeide: Uit Egypte heb Ik mijn Zoon geroepen.

14. De kindermoord in BethlehemMatt. 2: 16-18Marc.Luc.Joh.

- 16 Toen Herodes zag, dat hij door de wijzen misleid was, ontstak hij in hevige toorn en zond bevel om in Betlehem en het gehele gebied daarvan al de jongens van twee jaar oud en daar beneden om te brengen, in overeenstemming met de tijd, die hij bij de wijzen had uitgevorst.
- 17 Toen werd vervuld het woord, gesproken door de profeet Jeremia, toen hij zeide:
- 18 Een stem is te Rama gehoord, geweend en veel geklaagd: Rachel, wenend om haar kinderen, weigert zich te laten troosten, omdat zij niet meer zijn.

15. De terugkeer naar NazaretMatt. 2: 19-23Marc.Luc. 2: 39-40Joh.

- 19 Toen Herodes gestorven was, zie, een engel des Heren verschijnt in de droom aan Jozef in Egypte,
- 20 en zegt: Sta op, neem het kind en zijn moeder en reis naar het land Israël, want zij, die het kind naar het leven stonden, zijn gestorven.
- 21 En hij stond op en hij nam het kind en zijn moeder en kwam in het land Israël.
- 22 Toen hij echter hoorde, dat Archelaüs koning over Judea was in de plaats van zijn vader Herodes, vreesde hij daarheen te gaan. En van Godswege in de droom gewaarschuwd, ging hij naar het gebied van Galilea,
- 23 en, daar gekomen, vestigde hij zich in een stad, genaamd Nazaret, opdat in vervulling zou gaan hetgeen door de profeten gesproken is, dat Hij Nazoreeër zou heten.
- 39 En toen zij alles volbracht hadden, wat volgens de wet des Heren te doen was, keerden zij terug naar Galilea, naar hun stad Nazaret
- 40 Het kind groeide op en werd krachtig, en het werd vervuld met wijsheid, en de genade Gods was op Hem.

16. De twaalfjarige Jezus in de tempelMatt.Marc.Luc. 2: 41-52Joh.

- 41 En zijn ouders reisden elk jaar naar Jeruzalem, op het Paasfeest.
- 42 En toen Hij twaalf jaar was geworden en zij, zoals dit bij het feest gebruikelijk was, optrokken,

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 2: 41-52</u>	<u>Joh.</u>
		43 en de feestdagen voleindigd hadden, bleef het kind Jezus bij hun terugreis te Jeruzalem achter, en zijn ouders bemerkten het niet.	
		44 Daar zij vermoedden, dat Hij bij het reisgezelschap was, gingen zij een dagreis ver en zochten Hem onder de verwanten en bekenden.	
		45 En toen zij Hem niet vonden, keerden zij terug naar Jeruzalem, Hem zoekende.	
		46 En het geschiedde na drie dagen, dat zij Hem vonden in de tempel, waar Hij zat te mid-den der leraren, terwijl Hij naar hen hoorde en hun vragen stelde	
		47 Allen nu, die Hem hoorden, waren verbaasd over zijn verstand en zijn antwoorden.	
		48 En toen zij Hem zagen, stonden zij versteld en zijn moeder zeide tot Hem: Kind, waarom hebt Gij ons dit aangedaan? Zie, uw vader en ik zoeken U met smart!	
		49 En Hij zeide tot hen: Waarom hebt gij naar Mij gezocht? Wist gij niet, dat Ik bezig moet zijn met de dingen mijns Vaders?	
		50 En zij begrepen het woord niet, dat Hij tot hen sprak.	
		51 En Hij ging met hen terug en kwam te Nazaret en was hun onderdanig. En zijn moeder bewaarde al deze woorden in haar hart.	
		52 En Jezus nam toe in wijsheid en grootte en genade bij God en mensen.	

II Optreden van Johannes de Doper § 17 - 27

17. De prediking van Johannes de Doper

<u>Matt. 3: 1-12</u>	<u>Marc. 1: 1-8</u>	<u>Luc. 3: 1-17</u>	<u>Joh. 1: 19-28</u>
1 In die dagen trad Joh- annes de Doper op en hij predikte in de woest- tijn van Judea,	1 Begin van het Evangelie van Jezus Christus. 2 Gelijk geschreven staat bij de profeet Jesaja: Zie, Ik zend mijn bode voor uw aangezicht uit, die uw weg bereiden zal; 3 de stem van een, die roept in de woestijn: Be- reidt de weg des Heren, maakt recht zijn paden,	1 In het vijftiende jaar van de regering van keizer Tiberius, toen Pontius Pilatus stadhouder over Judea was, en Herodes viervorst over Galilea, en zijn broeder Filippus viervorst over Iturea en het land Trachonitis, en Lysanias viervorst over Abilene,	19 En dit was het getuige- nis van Johannes, toen de Joden uit Jeruzalem priesters en Levieten tot hem zonden om hem te vragen: Wie zijt gij? 20 En hij beleed en ontkende het niet; en hij beleed: Ik ben de Christus niet. 21 En zij vroegen hem: Wat dan? Zijt gij Elia? En hij zeide: Ik ben het niet. Zijt gij de profeet? En hij ant- woordde: Neen. 22 Zij zeiden dan tot hem: Wie zijt gij? Wij moeten toch antwoord geven aan hen, die ons gezon- den hebben; wat zegt gij van uzelf? 23 Hij zeide: Ik ben de stem van een die roept in de woestijn: Maakt recht de weg des Heren, gelijk de profeet Jesaja gesproken heeft.

Matt. 3: 1-12

- 2 en zeide: Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen.
- 3 Hij toch is het, van wie door de profeet Jesaja gesproken werd, toen hij zeide:
- De stem van een, die roept in de woestijn: Bereidt de weg des Heren, maakt recht zijn paden.
- 4 Hij nu, Johannes, droeg een kleed van kameelhaar en een lederen gordel om zijn lendenen; en zijn voedsel bestond uit sprinkhanen en wilde honing.
- 5 Toen liep Jeruzalem en heel Judea en de gehele Jordaanstreek tot hem uit,
- 6 en zij lieten zich in de rivier, de Jordaan, door hem dopen, onder belijdenis van hun zonden.

Marc. 1: 1-8

- 4 Geschiedde het, dat Johannes doopte in de woestijn en de doop der bekering tot vergeving van zonden predikte
- 2 Gelijk geschreven staat bij de profeet Jesaja: Zie, Ik zend mijn bode voor uw aangezicht uit, die uw weg bereiden zal;
- 3 de stem van een, die roept in de woestijn: Bereidt de weg des Heren, maakt recht zijn paden,
- 6 En Johannes was gekleed met kameelhaar en met een lederen gordel om zijn lendenen, en hij at sprinkhanen en wilde honing.
- 5 En het gehele Joodse land liep tot hem uit en alle inwoners van Jeruzalem, en zij lieten zich door hem dopen in de rivier de Jordaan onder belijdenis van hun zonden.

Luc. 3: 1-17

- 2 Onder de hogepriesters Annas en Kajafas, kwam het woord Gods tot Johannes, de zoon van Zacharias, in de woestijn.
- 3 En hij kwam in de gehele Jordaanstreek en predikte de doop der bekering tot vergeving van zonden,
- 4 Gelijk geschreven staat in het boek der woorden van de profeet Jesaja:
- De stem van een, die roept in de woestijn: Bereidt de weg des Heren, maakt recht zijn paden.
- 5 Alle kloof zal gevuld worden en alle berg en heuvel zal geslecht worden, en de krommingen zullen recht en de oneffen wegen vlak worden,
- 6 en alle vlees zal het heil Gods zien.

Joh. 1: 19-28

- 24 *En er waren sommigen afgezonden uit de Farizeeën.*
- 25 *En zij vroegen hem en zeiden tot hem: Waarom doopt gij dan, indien gij de Christus niet zijt, noch Elia, noch de profeet?*
- 26 *Johannes antwoordde hun en zeide: Ik doop met water; midden onder u staat Hij, van wie gij niet weet,*
- 27 *Hij, die na mij komt, wiens schoenriem ik niet waardig ben los te maken.*
- 28 *Dit geschiedde te Betanië over de Jordaan, waar Johannes doopte.*

Matt. 3: 1-12

- 7 Toen hij nu zag, dat vele van de Farizeeën en Sadduceeën tot de doop kwamen, zeide hij tot hen: Adderengebroid, wie heeft u een wenk gegeven om de komende toorn te ontgaan?
- 8 Brengt dan vrucht voort, die aan de bekering beantwoordt;
- 9 en beeldt u niet in, dat gij bij uzelf kunt zeggen: Wij hebben Abraham tot vader, want ik zeg u, dat God bij machte is uit deze stenen Abraham kinderen te verwekken.
- 10 Reeds ligt de bijl aan de wortel der bomen: iedere boom dan, die geen goede vruchten voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen.

Marc. 1: 1-8**Luc. 3: 1-17****Joh. 1: 19-28**

- 7 Hij sprak dan tot de scharen, die uitliepen om zich door hem te laten dopen: Adderengebroid, wie heeft u een wenk gegeven om de komende toorn te ontgaan?
- 8 Brengt dan vruchten voort, die aan de bekering beantwoorden.
En gaat niet bij uzelf zeggen: Wij hebben Abraham tot vader; want ik zeg u, dat God bij machte is uit deze stenen Abraham kinderen te verwekken.
- 9 Ook ligt reeds de bijl aan de wortel der bomen. Iedere boom dan, die geen goede vruchten voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen.
- 10 En de scharen vroegen hem, zeggende: Wat moeten wij dan doen?
- 11 Hij antwoordde en zeide: Wie een dubbel stel klederen heeft, dele mede aan wie er geen heeft, en wie spijzen heeft, doe evenzo.
- 12 Er kwamen ook tollenaars om zich te laten dopen en zij zeiden tot hem: Meester, wat moeten wij doen?
- 13 Hij zeide tot hen: Vordert niet meer dan u voorgescreven is.
- 14 En ook die in krijgsdienst waren, vroegen hem, zeggende: En wat moeten wij doen? En hij zeide tot hen: Plundert niemand uit en perst niets af en weest tevreden met uw soldij.

Matt. 3: 1-12

- 11 Ik doop u met water tot bekering, maar Hij, die na mij komt, is sterker dan ik; ik ben niet waardig Hem zijn schoenen na te dragen;
- die zal u dopen met de heilige Geest en met vuur.
- 12 De wan is in zijn hand en Hij zal zijn dorsvloer geheel zuiveren en zijn graan in de schuur bijeenbrengen, maar het kaf zal Hij verbranden met onuitblusbaar vuur.

Marc. 1: 1-8

- 7 En hij predikte en zeide: Na mij komt, die sterker is dan ik, wiens schoenriem ik niet waardig ben, nederbukkende, los te maken.
- 8 Ik heb u gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de heilige Geest.

Luc. 3: 1-17

- 15 Toen nu het volk in afwachting was en allen in hun hart overlegden over Johannes, of hij misschien de Christus was,
- 16 Antwoordde Johannes en zeide tot allen: Ik doop u met water, doch Hij komt, die sterker is dan ik, wiens schoenriem ik niet waardig ben los te maken;
- Die zal u dopen met de Heilige Geest en met vuur.
- 17 De wan is in zijn hand om zijn dorsvloer geheel te zuiveren en het graan in zijn schuur bijeen te brengen, maar het kaf zal Hij verbranden met onuitblusbaar vuur.

Joh. 1: 19-28

18. De doop van Jezus

Matt. 3: 13-17; 1: 1-17

- 13 Toen kwam Jezus uit Galilea naar de Jordaan tot Johannes, om Zich door hem te laten dopen.
- 14 Maar deze trachtte Hem daarvan terug te houden en zeide: Ik heb nodig door U gedoopt te worden en komt Gij tot mij?
- 15 Jezus echter antwoordde en zeide tothem: Laat Mij thans geworden, want aldus betaamt het ons alle gerechtigheid te vervullen. Toen liet hij Hem geworden.
- 16 Terstond nadat Jezus gedoopt was, steeg Hij op uit het water. En zie, de hemelen openden zich, en hij zag de Geest Gods nederdalen als een duif en op Hem komen.
- 17 En zie, een stem uit de hemelen zeide: Deze is mijn Zoon, de geliefde, in wie Ik mijn welbehagen heb.

Marc. 1: 9-11

- 9 En het geschiedde in die dagen, dat Jezus Nazaret in Galilea verliet en Zich door Johannes in de Jordaan liet dopen.
- 10 En terstond, toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif op Zich nederdalen.
- 11 En een stem [kwam] uit de hemelen: Gij zijt mijn Zoon, de geliefde; in U heb Ik mijn welbehagen.

Luc. 3: 21-38

- 21 En het geschiedde, terwijl al het volk gedoopt werd, dat, toen ook Jezus gedoopt werd en in gebed was, de hemel zich opende,
- 22 en de Heilige Geest in lichamelijke gedaante als een duif op Hem nederdaalde,
- En dat er een stem kwam uit de hemel: Gij zijt mijn Zoon, de geliefde, in U heb Ik mijn welbehagen.

Joh.

Matt. 3: 13-17; 1: 1-17

- 1 *Geslachtsregister van Jezus Christus, de zoon van David, de zoon van Abraham.*
- 2 *Abraham verwekte Isaak, Isaak verwekte Jakob, Jakob verwekte Juda en zijn broeders,*
- 3 *Juda verwekte Peres en Zerach bij Tamar; Peres verwekte Chesron, Chesron verwekte Aram,*
- 4 *Aram verwekte Amminadab, Amminadab verwekte Nachson, Nachson verwekte Salmon,*
- 5 *Salmon verwekte Boaz bij Rachab, Boaz verwekte Obed bij Ruth, Obed verwekte Isai,*
- 6 *Isai verwekte David, de koning. David verwekte Salomo bij de vrouw van Uria,*
- 7 *Salomo verwekte Rechabeam, Rechabeam verwekte Abia, Abia verwekte Asa,*
- 8 *Asa verwekte Josafat, Josafat verwekte Joram, Joram verwekte Uzzia,*
- 9 *Uzzia verwekte Jotam, Jotam verwekte Achaz, Achaz verwekte Hizkia,*
- 10 *Hizkia verwekte Manasse, Manasse verwekte Amon, Amon verwekte Josia,*
- 11 *Josia verwekte Jechonja en diens broeders ten tijde van de Babylonische ballingschap.*
- 12 *Na de Babylonische ballingschap verwekte Jechonja Sealtiel, Sealtiel verwekte Zerubbabel,*
- 13 *Zerubbabel verwekte Abihud, Abihud verwekte Eljakim, Eljakim verwekte Azor,*
- 14 *Azor verwekte Sadok, Sadok verwekte Achim, Achim verwekte Eliud,*
- 15 *Eliud verwekte Eleazar, Eleazar verwekte Mattan, Mattan verwekte Jakob,*
- 16 *Jakob verwekte Jozef, de man van Maria, uit wie Jezus geboren is, die Christus genoemd wordt.*

Marc. 1: 9-11**Luc. 3: 21-38****Joh.**

- 23 *En Hij, Jezus, was, toen Hij optrad, ongeveer dertig jaar, een zoon, naar men meende, van Jozef, de zoon van Eli,*
- 24 *De zoon van Mattat, de zoon van Levi, de zoon van Melchi, de zoon van Jannai, de zoon van Jozef,*
- 25 *De zoon van Mattatias, de zoon van Amos, de zoon van Naüm, de zoon van Hesli, de zoon van Naggai,*
- 26 *De zoon van Maät, de zoon van Mattatias, de zoon van Semeïn, de zoon van Josek, de zoon van Joda,*
- 27 *De zoon van Joanan, de zoon van Resa, de zoon van Zerubbabel, de zoon van Sealtiel, de zoon van Neri,*
- 28 *De zoon van Melchi, de zoon van Addi, de zoon van Kosam, de zoon van Elmadan, de zoon van Er,*
- 29 *De zoon van Jozua, de zoon van Eliezer, de zoon van Jorim, de zoon van Mattat, de zoon van Levi,*
- 30 *De zoon van Simeon, de zoon van Juda, de zoon van Jozef, de zoon van Jonan, de zoon van Eljakim,*
- 31 *De zoon van Melea, de zoon van Menna, de zoon van Mattatta, de zoon van Natan, de zoon van David,*
- 32 *De zoon van Isai, de zoon van Obed, de zoon van Boaz, de zoon van Salma, de zoon van Nachson,*
- 33 *De zoon van Amminadab, de zoon van Admin, de zoon van Arni, de zoon van Chesron, de zoon van Peres, de zoon van Juda,*
- 34 *De zoon van Jakob, de zoon van Isaak, de zoon van Abraham, de zoon van Terach, de zoon van Nachor,*

Matt. 3: 13-17; 1: 1-17

- 17 *Al de geslachten dan van Abraham tot David zijn veertien geslachten en van David tot de Babylonische ballingschap veertien geslachten en van de Babylonische ballingschap tot de Christus veertien geslachten.*

Marc. 1: 9-11**Luc. 3: 21-38****Joh.**

- 35 De zoon van Serug, de zoon van Reü, de zoon van Peleg, de zoon van Eber, de zoon van Selach,
 36 de zoon van Kenan, de zoon van Arpaksad, de zoon van Sem, de zoon van Noach, de zoon van Lamech,
 37 de zoon van Metuselach, de zoon van Henoch, de zoon van Jered, de zoon van Mahalalel, de zoon van Kenan,
 38 de zoon van Enos, de zoon van Set, de zoon van Adam, de zoon van God.

19. De verzoeking van Jezus in de woestijn**Matt. 4: 1-11**

- 1 Toen werd Jezus door de Geest naar de woestijn geleid om verzocht te worden door de duivel.
 2 En nadat Hij veertig dagen en veertig nachten gevast had, kreeg Hij ten laatste honger.
 3 En de verzoeker kwam en zeide tot Hem: Indien Gij Gods Zoon zijt, zeg dan, dat deze stenen broden worden.
 4 Maar Hij antwoordde en zeide: Er staat geschreven: Niet alleen van brood zal de mens leven, maar van alle woord, dat uit de mond Gods uitgaat.
 5 Toen nam de duivel Hem mede naar de heilige stad en hij stelde Hem op de rand van het dak des tempels,
 6 en zeide tot Hem: Indien Gij Gods Zoon zijt, werp Uzelf dan naar beneden; er staat immers geschreven: Aan zijn engelen zal Hij opdracht geven aangaande u, en op de handen zullen zij u dragen, opdat gij uw voet niet aan een steen stoot.

Marc. 1: 12-13

- 12 En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn.
 13 En Hij werd in de woestijn veertig dagen verzocht door de satan en Hij was bij de wilde dieren, en de engelen dienden Hem.

Luc. 4: 1-13**Joh.**

- 1 Jezus nu, vol van de Heilige Geest, keerde terug van de Jordaan en werd door de Geest geleid in de woestijn,
 2 waar Hij veertig dagen verzocht werd door de duivel. En Hij at niets in die dagen en toen zij voorbij waren, kreeg Hij honger.
 3 En de duivel zeide tot Hem: Indien Gij Gods Zoon zijt, zeg dan tot deze steen, dat hij brood worde.
 4 En Jezus antwoordde hem: Er staat geschreven: Niet alleen van brood zal de mens leven.
 9 En hij leidde Hem naar Jeruzalem en stelde Hem op de rand van het dak des tempels en
 hij zeide tot Hem: Indien Gij Gods Zoon zijt, werp Uzelf dan vanhier naar beneden;
 10 want er staat geschreven: Aan zijn engelen zal Hij opdracht geven aangaande u om u te behoeden,
 11 en: Op de handen zullen zij u dragen, opdat gij uw voet niet aan een steen stoot.

Matt. 4: 1-11

- 7 Jezus zeide tot hem: Er staat ook geschreven: Gij zult de Here, uw God, niet verzoeken.
- 8 Wederom nam de duivel Hem mede naar een zeer hoge berg en hij toonde Hem al de koninkrijken der wereld en hun heerlijkheid,
- 9 en zeide tot Hem: Dit alles zal ik U geven, indien Gij U nederwerpt en mij aanbidt.
- 10 Toen zeide Jezus tot hem: Ga weg, satan! Er staat immers geschreven: De Here, uw God, zult gij aanbidden en Hem alleen dienen.
- 11 Toen liet de duivel Hem met rust en zie, engelen kwamen en dienden Hem.

Marc. 1: 12-13**Luc. 4: 1-13****Joh.**

- 12 En Jezus antwoordde en zeide tot hem: Er is gezegd: Gij zult de Here, uw God, niet verzoeken.
- 5 En hij voerde Hem op een hoogte en toonde Hem al de koninkrijken der wereld in een oogenblik tijds.
- 6 En de duivel zeide tot Hem: U zal ik al deze macht geven en hun heerlijkheid, want zij is mij overgegeven, en ik geef haar wie ik wil.
- 7 Indien Gij mij dan aanbidt, zal zij geheel van U zijn.
- 8 En Jezus antwoordde en zeide tot hem: Er staat geschreven: Gij zult de Here, uw God, aanbidden en Hem alleen dienen.
- 13 En toen de duivel alle verzoeking ten einde had gebracht, week hij van Hem tot een bestemde tijd.

20. Het getuigenis van Johannes de Doper**Matt. Marc. Luc.****Joh. 1: 19-28**

- 19 En dit was het getuigenis van Johannes, toen de Joden uit Jeruzalem priesters en Levieten tot hem zonden om hem te vragen: Wie zijt gij?
- 20 En hij beleed en ontkende het niet; en hij beleed: Ik ben de Christus niet.
- 21 En zij vroegen hem: Wat dan? Zijt gij Elia? En hij zeide: Ik ben het niet. Zijt gij de profeet? En hij antwoordde: Neen.
- 22 Zij zeiden dan tot hem: Wie zijt gij? Wij moeten toch antwoord geven aan hen, die ons gezonden hebben; wat zegt gij van uzelf?
- 23 Hij zeide: Ik ben de stem van een die roept in de woestijn: Maakt recht de weg des Heren, gelijk de profeet Jesaja gesproken heeft.
- 24 En er waren sommigen afgezonden uit de Farizeeën.
- 25 En zij vroegen hem en zeiden tot hem: Waarom doopt gij dan, indien gij de Christus niet zijt, noch Elia, noch de profeet?
- 26 Johannes antwoordde hun en zeide: Ik doop met water; midden onder u staat Hij, van wie gij niet weet,
- 27 Hij, die na mij komt, wiens schoenriem ik niet waardig ben los te maken.
- 28 Dit geschiedde te Betanië over de Jordaan, waar Johannes doopte.

21. Zie, het Lam Gods**Matt. Marc. Luc.****Joh. 1: 29-34**

- 29 De volgende dag zag hij Jezus tot zich komen en zeide: Zie, het lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt.

Matt. Marc. Luc. Joh. 1: 29-34

- 30 Deze is het, van wie ik zeide: Na mij komt een man, die vóór mij geweest is, want Hij was eer dan ik.
- 31 En zelf wist ik niet van Hem, maar opdat Hij aan Israël zou geopenbaard worden, daarom kwam ik dopen met water.
- 32 En Johannes getuigde en zeide: Ik heb aanschouwd, dat de Geest nederdaalde als een duif uit de hemel, en Hij bleef op Hem.
- 33 En ik kende Hem niet, maar Hij, die mij gezonden had om te dopen met water, die had tot mij gezegd: Op wie gij de Geest ziet nederdalen en op Hem blijven, deze is het, die met de heilige Geest doopt.
- 34 En ik heb gezien en getuigd, dat deze de Zoon van God is.

22. Jezus vindt zijn eerste discipelen**Matt. Marc. Luc. Joh. 1: 35-43**

- 35 De volgende dag stond Johannes daar weer met twee van zijn discipelen.
- 36 En toen hij Jezus zag gaan, zeide hij: Zie, het lam Gods!
- 37 En de twee discipelen hoorden hem dat zeggen en volgden Jezus.
- 38 Maar Jezus keerde Zich om en zag, dat zij Hem volgden, en Hij zeide tot hen:
- 39 Wat zoekt gij? Zij zeiden tot Hem: Rabbi - wat, vertaald, wil zeggen: Meester -, waar houdt Gij verblijf?
- 40 Hij sprak tot hen: Komt en gij zult het zien. Zij kwamen dan en zagen, waar Hij verblijf hield, en zij bleven die dag bij Hem; het was omstreeks het tiende uur.
- 41 Andreas, de broeder van Simon Petrus, was een van de twee, die het van Johannes gehoord hadden en Hem gevolgd waren;
- 42 Deze vond eerst zijn broeder Simon en zeide tot hem: Wij hebben gevonden de Messias, wat betekent: Christus.
- 43 Hij leidde hem tot Jezus. Jezus zag hem aan en zeide: Gij zijt Simon, de zoon van Johannes, gij zult heten Kefas, wat vertaald wordt met Petrus.

23. Jezus ontmoet Filippus en Natanaël**Matt. Marc. Luc. Joh. 1: 44-52**

- 44 De volgende dag wilde Hij naar Galilea vertrekken en Hij vond Filippus. En Jezus zeide tot hem: Volg Mij.
- 45 Filippus nu was uit Betsaida, de stad van Andreas en Petrus.
- 46 Filippus vond Natanaël en zeide tot hem: Wij hebben Hem gevonden, van wie Mozes in de wet geschreven heeft en de profeten, Jezus, de zoon van Jozef, uit Nazaret.
- 47 En Natanaël zeide tot hem: Kan uit Nazaret iets goeds komen? Filippus zeide tot hem: Kom en zie.
- 48 Jezus zag Natanaël tot Zich komen en zeide van hem: Zie, waarlijk een Israëliet, in wie geen bedrog is!
- 49 Natanaël zeide tot Hem: Vanwaar kent Gij mij? Jezus antwoordde en zeide tot hem: Eer Filippus u riep, zag Ik u onder de vijgeboom.
- 50 Natanaël antwoordde Hem: Rabbi, Gij zijt de Zoon van God, Gij zijt de Koning van Israël!
- 51 Jezus antwoordde en zeide tot hem: Omdat Ik tot u gezegd heb: Ik zag u onder de vijgeboom, gelooft gij? Gij zult grotere dingen zien dan deze.
- 52 En Hij zeide tot hem: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg ulieden, gij zult de hemel open zien en de engelen Gods opstijgen en nederdalen op de Zoon des mensen.

24. Jezus verandert water in wijn

Matt. Marc. Luc.

Joh. 2: 1- 12

- 1 En op de derde dag was er een bruiloft te Kana in Galilea en de moeder van Jezus was daar;
- 2 en ook Jezus en zijn discipelen waren ter bruiloft genodigd.
- 3 En toen er gebrek aan wijn kwam, zeide de moeder van Jezus tot Hem: Zij hebben geen wijn.
- 4 En Jezus zeide tot haar: Vrouw, wat heb Ik met u van node? Mijn ure is nog niet gekomen.
- 5 Zijn moeder zeide tot hen, die bedienden: Wat Hij u ook zegt, doet dat!
- 6 Nu waren daar zes stenen watervaten neergezet volgens het reinigingsgebruik der Joden, elk met een inhoud van twee of drie metreten.
- 7 Jezus zeide tot hen: Vult de vaten met water. En zij vulden ze tot de rand.
- 8 En Hij zeide tot hen: Schept nu en brengt het aan de leider van het feest. En zij brachten het.
- 9 Toen nu de leider van het feest het water proefde, dat wijn geworden was - en hij wist niet, waar deze vandaan kwam, maar de bedienden, die het water geschept hadden, wisten het - riep de leider van het feest de bruidegom, en hij zeide tot hem:
- 10 Iedereen zet eerst de goede wijn op en als er goed gedronken is, de mindere; gij echter hebt de goede wijn tot dit ogenblik bewaard.
- 11 Dit heeft Jezus gedaan als begin van zijn tekenen te Kana in Galilea en Hij heeft zijn heerlijkheid geopenbaard, en zijn discipelen geloofden in Hem.
- 12 Daarna daalde Hij af naar Kafarnaüm, Hij, zijn moeder en zijn broeders en zijn discipelen, en zij bleven daar niet vele dagen.

Eerste bezoek aan Jeruzalem Joh. 2: 13

25. Jezus' tempelteken op het Pascha in Jeruzalem

Matt. Marc. Luc.

Joh. 2: 13-25

- 13 En het Pascha der Joden was nabij en Jezus ging op naar Jeruzalem.
- 14 En Hij vond in de tempel de verkopers van runderen en schapen en duiven, en de wisselaars, die daar zaten.
- 15 En Hij maakte een zweep van touw en dreef allen uit de tempel, de schapen en de runderen; en het geld van de wisselaars wierp Hij op de grond en hun tafels keerde Hij om.
- 16 En tot de duivenverkopers zeide Hij: Neemt dit alles hier vandaan, maakt het huis mijns Vaders niet tot een verkoophuis.
- 17 En zijn discipelen herinnerden zich, dat er geschreven is: De ijver voor uw huis zal Mij verteren.
- 18 De Joden dan antwoordden en zeiden tot Hem: Welk teken toont Gij ons, dat Gij dit moogt doen?
- 19 Jezus antwoordde en zeide tot hen: Breekt deze tempel af en binnen drie dagen zal Ik hem doen herrijzen.
- 20 De Joden dan zeiden: Zesenvertig jaren is over deze tempel gebouwd en Gij zult hem binnen drie dagen doen herrijzen?
- 21 Maar Hij sprak van de tempel zijns lichaams.
- 22 Toen Hij dan opgewekt was uit de doden, herinnerden zijn discipelen zich, dat Hij dit gezegd had, en zij geloofden de Schrift en het woord, dat Jezus gesproken had.
- 23 En terwijl Hij te Jeruzalem was, op het Paasfeest, geloofden velen in zijn naam, doordat zij zijn tekenen zagen, die Hij deed;
- 24 Maar Jezus zelf vertrouwde Zichzelf hun niet toe, omdat Hij hen allen kende
- 25 en omdat het voor Hem niet nodig was, dat iemand van de mens getuigde; want Hij wist zelf, wat in de mens was.

26. Jezus' getuigenis tegenover NikodemusMatt. Marc. Luc.**Joh. 3: 1-21**

- 1 En er was iemand uit de Farizeeën, wiens naam was Nikodemus, een overste der Joden;
- 2 Deze kwam des nachts tot Hem en zeide tot Hem: Rabbi, wij weten, dat Gij van God gekomen zijt als leraar; want niemand kan die tekenen doen, welke Gij doet, tenzij God met Hem is.
- 3 Jezus antwoordde en zeide tot hem: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, tenzij iemand wederom geboren wordt, kan hij het Koninkrijk Gods niet zien.
- 4 Nikodemus zeide tot Hem: Hoe kan een mens geboren worden, als hij oud is? Kan hij dan voor de tweede maal in de moederschoot ingaan en geboren worden?
- 5 Jezus antwoordde: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, tenzij iemand geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk Gods niet binnengaan.
- 6 Wat uit het vlees geboren is, is vlees, en wat uit de Geest geboren is, is geest.
- 7 Verwonder u niet, dat Ik u gezegd heb: Gijlieden moet wederom geboren worden.
- 8 De wind blaast, waarheen hij wil, en gij hoort zijn geluid, maar gij weet niet, vanwaar hij komt of waar hij heengaat; zó is een ieder, die uit de Geest geboren is.
- 9 Nikodemus antwoordde en zeide tot Hem: Hoe kan dit geschieden?
- 10 Jezus antwoordde en zeide tot hem: Gij zijt de leraar van Israël, en deze dingen verstaat gij niet?
- 11 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: wij spreken van wat wij weten en wij getuigen van wat wij gezien hebben, en gij neemt ons getuigenis niet aan.
- 12 Indien Ik ulieden van het aardse gesproken heb, zonder dat gij gelooft, hoe zult gij geloven, wanneer Ik u van het hemelse spreek?
- 13 En niemand is opgevaren naar de hemel, dan die uit de hemel nedergedaald is, de Zoon des mensen.
- 14 En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, zó moet ook de Zoon des mensen verhoogd worden,
- 15 Opdat een ieder, die gelooft, in Hem eeuwig leven hebbe.
- 16 Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe.
- 17 Want God heeft zijn Zoon niet in de wereld gezonden, opdat Hij de wereld veroordele, maar opdat de wereld door Hem behouden worde.
- 18 Wie in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld; wie niet gelooft, is reeds veroordeeld, omdat hij niet heeft geloofd in de naam van de eniggeboren Zoon van God.
- 19 Dit is het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is en de mensen de duisternis liever gehad hebben dan het licht, want hun werken waren boos.
- 20 Want een ieder, die kwaad bedrijft, haat het licht, en gaat niet tot het licht, opdat zijn werken niet aan de dag komen;
- 21 maar wie de waarheid doet, gaat tot het licht, opdat van zijn werken blijke dat zij in God verricht zijn.

27. Johannes de Doper getuigt van JezusMatt. Marc. Luc.**Joh. 3: 22-36**

- 22 Daarna ging Jezus met zijn discipelen naar het land van Judea en Hij vertoefde daar met hen en doopte.
- 23 Doch ook Johannes doopte, te Enon bij Salim, omdat daar veel water was, en de mensen kwamen daar en lieten zich dopen;
- 24 Want Johannes was nog niet in de gevangenis geworpen.
- 25 Er rees dan geschil tussen de discipelen van Johannes met een Jood over de reiniging.
- 26 En zij kwamen tot Johannes en zeiden tot hem: Rabbi, die met u was aan de overzijde van de Jordaan en van wie gij getuigd hebt, zie, die doopt en allen gaan tot Hem.

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh. 3: 22-36</u>
			27 Johannes antwoordde en zeide: Geen mens kan iets aannemen, of het moet hem uit de hemel gegeven zijn.
			28 Gij kunt zelf van mij getuigen, dat ik gezegd heb: Ik ben de Christus niet, maar ik ben voor Hem uit gezonden.
			29 Die de bruid heeft, is de bruidegom; maar de vriend van de bruidegom, die erbij staat en naar hem luistert, verblijdt zich met blijdschap over de stem van de bruidegom. Zo is dan deze mijn blijdschap vervuld.
			30 Hij moet wassen, ik moet minder worden.
			31 Die van boven komt, is boven allen; wie uit de aarde is, is uit de aarde en spreekt van de aarde. (32) Die uit de hemel komt, is boven allen;
			32 wat Hij gezien en gehoord heeft, dat getuigt Hij en zijn getuigenis neemt niemand aan.
			33 Wie zijn getuigenis aanvaardt, heeft bezegeld, dat God waarachtig is.
			34 Want Hij, die God gezonden heeft, die spreekt de woorden Gods, want Hij geeft de Geest niet met mate.
			35 De Vader heeft de Zoon lief en heeft Hem alles in handen gegeven.
			36 Wie in de Zoon gelooft, heeft eeuwig leven; doch wie aan de Zoon ongehoorzaam is, zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem.

III Jezus in Galilea § 28 - 153

28. Arrestatie van Johannes de Doper en Jezus' vertrek naar Galilea

<u>Matt. 4: 12</u>	<u>Marc. 1: 14</u>	<u>Luc. 3: 18-20; 4: 14a</u>	<u>Joh. 4: 1-3</u>
			1 Toen nu de Here vernam, dat de Farizeeën gehoord hadden, dat Jezus meer discipelen maakte en doopte dan Johannes,
			2 - ofschoon Jezus niet zelf doopte, maar zijn discipelen -
		18 Met nog vele andere vermaningen bracht hij aan het volk het evangelie.	
		19 Toen echter de viervorst Herodes door hem bestraft werd om Herodias, de vrouw van zijn broeder, en om alle wandaden, die Herodes bedreven had,	
		20 heeft hij dit nog bij al het andere gevoegd, dat hij Johannes in de gevangenis sloot.	
12 Toen Hij vernam, dat Johannes overgeleverd was, trok Hij Zich terug naar Galilea.	14 En nadat Johannes was overgeleverd, ging Jezus naar Galilea om het evangelie Gods te prediken	14a En Jezus keerde in de kracht des Geestes terug naar Galilea.	3 verliet Hij Judea en vertrok weder naar Galilea.

29. De ontmoeting met de Samaritaanse vrouwMatt. Marc. Luc.**Joh. 4: 4-26**

- 4 En Hij moest door Samaria gaan.
- 5 Hij kwam dan in een stad van Samaria, genaamd Sichar, dicht bij het veld, dat Jakob aan zijn zoon Jozef gegeven had; daar was de bron van Jakob.
- 6 Jezus nu was vermoeid van de tocht en bleef bij de bron zitten; het was ongeveer het zesde uur.
- 7 Er kwam een vrouw uit Samaria om water te putten. Jezus zeide tot haar: Geef Mij te drinken.
- 8 Want zijn discipelen waren naar de stad gegaan om voedsel te kopen.
- 9 De Samaritaanse vrouw dan zeide tot Hem: Hoe kunt Gij, als Jood, van mij, een Samaritaanse vrouw, te drinken vragen? [Want Joden gaan niet om met Samaritanen.]
- 10 Jezus antwoordde en zeide tot haar: Indien gij wist van de gave Gods en wie het is, die tot u zegt: Geef Mij te drinken, gij zoudt het Hem gevraagd hebben en Hij zou u levend water hebben gegeven.
- 11 Zij zeide tot Hem: Here, Gij hebt geen emmer en de put is diep; hoe komt Gij dan aan het levende water?
- 12 Zijt Gij soms meer dan onze vader Jakob, die ons de put gegeven en zelf eruit gedronken heeft met zijn zonen en zijn kudden?
- 13 Jezus antwoordde en zeide tot haar: Een ieder, die van dit water drinkt, zal weder dorst krijgen;
- 14 Maar wie gedronken heeft van het water, dat Ik hem zal geven, zal geen dorst krijgen in eeuwigheid, maar het water, dat Ik hem zal geven, zal in hem worden tot een fontein van water, dat springt ten eeuwigen leven.
- 15 De vrouw zeide tot Hem: Here, geef mij dit water, opdat ik geen dorst heb en niet hierheen behoef te gaan om te putten.
- 16 Hij zeide tot haar: Ga heen, roep uw man en kom hier.
- 17 De vrouw antwoordde en zeide: Ik heb geen man. Jezus zeide tot haar: Terecht zegt gij: ik heb geen man;
- 18 want gij hebt vijf mannen gehad en die gij nu hebt, is uw man niet; hierin hebt gij de waarheid gesproken.
- 19 De vrouw zeide tot Hem: Here, ik zie, dat Gij een profeet zijt.
- 20 Onze vaders hebben op deze berg aanbeden en gijlieden zegt, dat te Jeruzalem de plaats is, waar men moet aanbidden.
- 21 Jezus zeide tot haar: Geloof Mij, vrouw, de ure komt, dat gij noch op deze berg, noch te Jeruzalem de Vader zult aanbidden.
- 22 Gij aanbidt, wat gij niet weet; wij aanbidden, wat wij weten, want het heil is uit de Joden;
- 23 Maar de ure komt en is nu, dat de waarachtige aanbidders de Vader aanbidden zullen in geest en in waarheid; want de Vader zoekt zulke aanbidders;
- 24 God is geest en wie Hem aanbidden, moeten aanbidden in geest en in waarheid
- 25 De vrouw zeide tot Hem: Ik weet, dat de Messias komt, die Christus genoemd wordt; wanneer die komt, zal Hij ons alles verkondigen.
- 26 Jezus zeide tot haar: Ik, die met u spreek, ben het.

30. Jezus' getuigenis tegenover de discipelenMatt. Marc. Luc.**Joh. 4: 27-38**

- 27 En daarop kwamen zijn discipelen en waren verbaasd, dat Hij met een vrouw in gesprek was, en toch zeide niemand: Wat zoekt Gij, of: Waarom spreekt Gij met haar?
- 28 De vrouw dan liet haar kruik staan, en ging naar de stad en zeide tot de mensen:

Matt. Marc. Luc. Joh. 4: 27-38

- 29 Komt mede en ziet een mens, die gezegd heeft alles wat ik gedaan heb: zou deze niet de Christus zijn?
- 30 Zij gingen de stad uit en kwamen tot Hem.
- 31 Intussen vroegen zijn discipelen Hem, zeggende: Rabbi, eet.
- 32 Hij zeide echter tot hen: Ik heb een spijs te eten, waarvan gij niet weet.
- 33 De discipelen dan zeiden tot elkander: Iemand heeft Hem toch niet te eten gebracht?
- 34 Jezus zeide tot hen: Mijn spijs is de wil te doen desgenen, die Mij gezonden heeft, en zijn werk te volbrengen.
- 35 Zegt gij niet: Nog vier maanden, dan komt de oogst? Zie, Ik zeg u, slaat uw ogen op en beschouwt de velden, dat zij wit zijn om te oogsten.
- 36 Reeds ontvangt de maaier loon en verzamelt hij vrucht ten eeuwigen leven, opdat de zaaier zich tegelijk met de maaier verblijde.
- 37 Want hier is de spreuk waarachtig: De een zaait, de ander maait.
- 38 Ik heb u uitgezonden om datgene te maaien, wat u geen arbeid heeft gekost; anderen hebben gearbeid en gij hebt de vrucht van hun arbeid geplukt.

31. Jezus' getuigenis tegenover de Samaritanen**Matt. Marc. Luc. Joh. 4: 39-42**

- 39 En uit die stad geloofden vele der Samaritanen in Hem om het woord der vrouw, die getuigde: Hij heeft mij gezegd alles wat ik gedaan heb.
- 40 Toen dan de Samaritanen tot Hem kwamen, verzochten zij Hem bij hen te blijven; en Hij bleef daar twee dagen.
- 41 En nog veel meer werden er gelovig om zijn woord,
- 42 en zij zeiden tot de vrouw: Wij geloven niet meer om wat gij zegt, want wij zelf hebben Hem gehoord en weten, dat deze waarlijk de Heiland der wereld is.

32. Aankomst in Galilea**Matt. Marc. Luc. 4: 14b**

- 14B En de roep over Hem ging uit door de gehele streek.

Joh. 4: 43-45

- 43 En na die twee dagen vertrok Hij vandaar naar Galilea,
- 44 want Jezus zelf had getuigd, dat een profeet in zijn vaderland niet in ere is.
- 45 Toen Hij dan in Galilea kwam, ontvingen de Galileeërs Hem, omdat zij gezien hadden, al wat Hij te Jeruzalem op het feest gedaan had, want zij waren ook zelf naar het feest geweest.

33. Het begin van Jezus' bediening in Galilea**Matt. 4: 12-17****Marc. 1: 15****Luc. 4: 15****Joh.**

- 13 En Hij verliet Nazaret en ging wonen te Kafarnaüm, aan de zee, in het gebied van Zebulon en Naftali,
- 14 Opdat vervuld zou worden het woord, door de profeet Jesaja gesproken, toen hij zeide:

Matt. 4: 12-17

- 15 Het land Zebulon en het land Naftali, aan de zeeweg, over de Jordaan, Galilea der heidenen:
- 16 het volk, dat in duisternis gezeten is, heeft een groot licht gezien, en voor hen, die gezeten zijn in het land en de schaduw des doods, is een licht opgegaan.
- 17 Van toen aan begon Jezus te prediken en te zeggen: Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen.

Marc. 1: 15

- 15 [en Hij zeide]: De tijd is vervuld en het Koninkrijk Gods is nabijgekomen. Bekeert u en geloof het evangelie.

Luc. 4: 15

- 15 En Hij leerde in hun synagogen en werd door allen geprezen.

Joh.**34. Jezus geneest de zoon van de hoveling****Matt.****Marc.****Luc.****Joh. 4: 46-54**

- 46 Hij kwam dan weder te Kana in Galilea, waar Hij het water tot wijn gemaakt had. En er was te Kafarnaüm een hoveling, wiens zoon ziek was.
- 47 Toen deze hoorde, dat Jezus uit Judea naar Galilea gekomen was, ging hij tot Hem en verzocht Hem te komen en zijn zoon te genezen; want deze lag op sterven.
- 48 Jezus zeide dan tot hem: Indien gijlieden geen tekenen en wonderen ziet, zult gij niet geloven.
- 49 De hoveling zeide tot Hem: Heer, kom af, eer mijn kind sterft.
- 50 Jezus zeide tot hem: Ga heen, uw zoon leeft! De man geloofde het woord, dat Jezus tot hem sprak, en ging heen.
- 51 En reeds terwijl hij afdaalde, kwamen zijn slaven hem tegemoet en zeiden, dat zijn kind leefde.
- 52 Hij vroeg hun naar het uur, waarop de beterschap was ingetreden; zij zeiden tot hem: Gisteren op het zevende uur werd hij vrij van koorts.
- 53 De vader dan bemerkte, dat het dat uur was, waarop Jezus tot hem gezegd had: Uw zoon leeft, en hij werd zelf gelovig en zijn gehele huis.
- 54 En dit deed Jezus weder als tweede teken, toen Hij uit Judea naar Galilea gekomen was.

35. Jezus wordt in Nazaret verworpen**Matt.****Marc.****Luc. 4: 16-30****Joh.**

- 16 En hij kwam te Nazaret, waar Hij opgevoed was, en Hij ging volgens zijn gewoonte op de sabbatdag naar de synagoge en stond op om voor te lezen.
- 17 En Hem werd het boek van de profeet Jesaja ter hand gesteld en toen Hij het boek geopend had, vond Hij de plaats, waar geschreven is:
- 18 De Geest des Heren is op Mij, daarom, dat Hij Mij gezalfd heeft, om aan armen het evangelie te brengen; en Hij heeft Mij gezonden (19) om aan gevangenen loslating te verkondigen en aan blinden het gezicht, om verbrokenen heen te zenden in vrijheid,
- 19 om te verkondigen het aangename jaar des Heren.
- 20 Daarna sloot Hij het boek, gaf het aan de dienaar terug en ging zitten. (21) En de ogen van allen in de synagoge waren op Hem gericht.
- 21 En Hij begon tot hen te zeggen: Heden is dit schriftwoord voor uw oren vervuld.
- 22 En allen betuigden hun instemming met Hem en verwonderden zich over de woorden van genade, die van zijn lippen kwamen en zij zeiden: Is dit niet de zoon van Jozef?

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 4: 16-30</u>	<u>Joh.</u>
		23 En Hij zeide tot hen: Gij zult ongetwijfeld deze spreuk tot Mij zeggen: Geneesheer, genees Uzelf! Doe alle dingen, waarvan wij gehoord hebben, dat zij te Kafarnaüm geschied zijn, ook hier, in uw vaderstad.	
		24 Doch Hij zeide: Voorwaar, Ik zeg u, geen profeet is aangenaam in zijn vaderstad.	
		25 Doch Ik zeg u naar waarheid, er waren vele weduwen in de dagen van Elia in Israël, toen de hemel drie jaren en zes maanden lang gesloten bleef en er grote hongersnood was over het gehele land,	
		26 en tot geen van haar werd Elia gezonden, doch wel naar Sarepta, bij Sidon, tot een vrouw, die weduwe was.	
		27 En er waren vele melaatsen in Israël ten tijde van de profeet Elisa, en geen van hen werd gereinigd, doch wel Naäman de Syriër.	
		28 En allen in de synagoge werden met toorn vervuld, toen zij dit hoorden.	
		29 Zij stonden op en wierpen Hem de stad uit en voerden Hem tot aan de rand van de berg, waarop hun stad gebouwd was, om Hem van de steilte te storten.	
		30 Maar Hij ging midden tussen hen door en vertrok.	

36. De roeping van de eerste discipelen in Galilea

<u>Matt. 4: 18-22</u>	<u>Marc. 1: 16-20</u>	<u>Luc. 5: 1-11</u>	<u>Joh.</u>
18 Toen Hij nu langs de zee van Galilea ging, zag Hij twee broeders, Simon, die Petrus genoemd wordt, en Andreas, diens broeder, een net in zee werpen; want zij waren vissers.	16 En toen Hij langs de zee van Galilea ging, zag Hij Simon en Andreas, de broeder van Simon, in de zee staan en het net uitwerpen, want zij waren vissers.	1 En het geschiedde, toen de schare op Hem aandrong en naar het woord Gods hoorde, dat Hij zelf aan de oever van het meer Gennesaret stond, en Hij zag twee schepen aan de oever liggen.	
19 En Hij zeide tot hen: Komt achter Mij en Ik zal u vissers van mensen maken.	17 En Jezus zeide tot hen: Komt achter Mij en Ik zal maken, dat gij vissers van mensen wordt.	2 De vissers waren eruitgegaan en spoelden de netten.	
20 Zij nu lieten terstond hun netten liggen en volgden Hem.	18 En zij lieten terstond hun netten liggen en volgden Hem.	3 Hij ging in één van de schepen, dat van Simon, en vroeg hem de zee in te gaan, niet ver van de oever. En Hij zette Zich neder en leerde de scharen van het schip uit.	
21 En vandaar verder gegaan zijnde, zag Hij nog twee broeders, Jakobus, de zoon van Zebedeüs, en Johannes, zijn broeder, in het schip met hun vader Zebedeüs, terwijl ze bezig waren hun netten in orde te brengen, en Hij riep hen.	19 En een weinig verder gegaan zijnde, zag Hij Jakobus, de zoon van Zebedeüs, en Johannes zijn broeder, terwijl dezen bezig waren in het schip hun netten in orde te brengen.	4 Toen Hij opgehouden had met spreken, zeide Hij tot Simon: Ga naar diep water en zet uw netten uit om te vissen.	
22 Zij lieten dan terstond het schip en hun vader achter en volgden Hem.	20 En terstond riep Hij hen. En zij lieten hun vader Zebedeüs in het schip achter met de dagloners en gingen heen, Hem achterna.	5 En Simon antwoordde en zeide: Meester, de gehele nacht door hebben wij hard gewerkt en niets gevangen, maar op uw woord zal ik de netten uitzetten.	
		6 En toen zij dit gedaan hadden, haalden zij een grote menigte vissen binnen, en hun netten dreigden te scheuren.	

Matt. 4: 18-22Marc. 1: 16-20Luc. 5: 1-11Joh.

- 7 *En zij wenkten hun makkers in het andere schip, dat zij hen zouden komen helpen. En dezen kwamen en zij vulden beide schepen, tot zinkens toe.*
- 8 *Toen Simon Petrus dit zag, viel hij neder aan de knieën van Jezus en zeide: Ga uit van mij, want ik ben een zondig mens, Here.*
- 9 *Want verbazing had hem en allen, die bij hem waren, aangegrepen over de vangst der vissen, welke zij gevangen hadden;*
- 10 *evenzo ook Jakobus en Johannes, de zonen van Zebedeüs, die metgezellen van Simon waren. En Jezus zeide tot Simon: Wees niet bevreesd, van nu aan zult gij mensen vangen.*
- 11 *En zij trokken de schepen op het land en lieten alles achter en volgden Hem.*

37. Jezus drijft een onreine geest uitMatt.Marc. 1: 21-28Luc. 4: 31-37Joh.

- 21 En zij kwamen te Kafarnaüm en terstond op de sabbat ging Hij naar de synagoge en leerde.
- 22 En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als gezaghebbende, en niet als de schriftgeleerden.
- 23 En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij schreeuwde luid,
- 31 En hij daalde af naar Kafarnaüm, een stad in Galilea, en Hij leerde hen geregeld op de sabbat.
- 32 En zij stonden versteld over zijn leer, want zijn woord was met gezag.
- 33 En in de synagoge was iemand met een boze, onreine geest (34) en hij schreeuwde met luider stem:

Matt.	Marc. 1: 21-28	Luc. 4: 31-37	Joh.
24	Zeggende: Wat hebt Gij met ons te maken, Jezus van Nazaret? Zijt Gij gekomen om ons te verdelgen? Ik weet wel, wie Gij zijt: de heilige Gods.	34	Ha, wat hebt Gij met ons te maken, Jezus van Nazaret? Zijt Gij gekomen om ons te verdelgen? Ik weet wel, wie Gij zijt: de heilige Gods.
25	En Jezus bestrafte hem [zeggende]: Zwijg stil en ga uit van hem.	35	En Jezus bestrafte hem en zeide: Zwijg stil en vaar uit van hem. En de boze geest wierp hem in het midden neer en voer van hem uit zonder hem enig kwaad te doen.
26	En de onreine geest deed hem stuip trekken en ging onder groot geschreeuw van hem uit.	36	En er kwam verbazing over allen en zij spraken erover tot elkander en zeiden: Wat voor spreken is dit? Want Hij legt met gezag en macht aan de onreine geesten zijn bevelen op en zij varen uit.
27	En allen werden zeer verbaasd, zodat zij elkander vroegen, zeggende: Wat is dit? Een nieuwe leer met gezag! Ook de onreine geesten geeft Hij bevelen en zij gehoorzamen Hem!	37	En er ging een roep van Hem uit naar alle plaatsen in de omtrek.
28	En het gerucht van Hem drong terstond overal door in de gehele omgeving van Galilea.		

38. De genezing van de schoonmoeder van Petrus

Matt. 8: 14-15	Marc. 1: 29-31	Luc. 4: 38-39	Joh.
14	En Jezus kwam in het huis van Petrus en zag diens schoonmoeder met koorts te bed liggen.	38	Daarna stond Hij op en ging van de synagoge naar het huis van Simon.
15	En Hij vatte haar hand en de koorts verliet haar, en zij stond op en diende Hem.	39	De schoonmoeder van Simon nu was bevangen door zware koorts en zij riepen zijn hulp voor haar in.
	29 En terstond, uit de synagoge, gingen zij in het huis van Simon en Andreas met Jakobus en Johannes.		
	30 En de schoonmoeder van Simon lag met koorts te bed en terstond spraken zij met Hem over haar.		
	31 En Hij kwam naderbij, vatte haar hand en richtte haar op. En de koorts verliet haar en zij diende hen.		
			39 En hij ging aan het hoofdeinde staan en bestrafte de koorts en deze verliet haar. Onmiddellijk stond zij op en diende hen.

39. Jezus geneest 's avonds de zieken

Matt. 8: 16-17	Marc. 1: 32-34	Luc. 4: 40-41	Joh.
16A	Toen het nu avond werd, brachten men vele bezeten tot Hem;	40	Toen de zon onderging, brachten allen, die zieken hadden, lijdende aan allerlei kwalen, dezen tot Hem. Hij legde ieder van hen afzonderlijk de handen op en genas hen.
	32 Toen het nu avond werd en de zon onderging, brachten zij tot Hem allen, die ernstig ongesteld waren, en de bezeten.		
	33 En de gehele stad was te hoop gelopen bij de deur.		

Matt. 8: 16-17

16^B en Hij dreef de geesten uit met zijn woord en die ernstig ongesteld waren genas Hij allen,

17 opdat vervuld zou worden, hetgeen gesproken werd door de profeet Jesaja, toen hij zeide: Hij heeft onze zwakheden op Zich genomen en onze ziekten heeft Hij gedragen.

Marc. 1: 32-34

34 En Hij genas velen, die ernstig ongesteld waren door allerlei ziekten, en vele boze geesten dreef Hij uit en Hij liet de geesten niet toe te spreken, omdat zij Hem kenden.

Luc. 4: 40-41

41 Van velen voeren ook boze geesten uit, roepende en zeggende: Gij zijt de Zoon van God. En Hij bestrafte hen en liet hun niet toe te spreken, omdat zij wisten, dat Hij de Christus was.

Joh.**40. Jezus predikt in Galilea****Matt.****Marc. 1:35-39**

35 En vroeg, nog diep in de nacht, stond Hij op en ging naar buiten en Hij ging heen naar een eenzame plaats en bad aldaar.

36 Maar Simon en die met hem waren, gingen Hem achterna,

37 en zij vonden Hem en zeiden tot Hem: Allen zoeken U.

38 En Hij zeide tot hen: Laten wij elders heengaan, naar de naburige plaatsen, opdat Ik ook daar predike; want daartoe ben Ik uitgegaan.

39 En Hij ging prediken in hun synagogen in geheel Galilea, en de boze geesten dreef Hij uit.

Luc. 4: 42-44

42 En toen het dag geworden was, vertrok Hij en ging naar een eenzame plaats.

En de scharen zochten Hem en kwamen tot Hem en trachtten Hem tegen te houden, opdat Hij niet van hen zou heengaan.

43 Maar Hij sprak tot hen: Ook aan de andere steden moet Ik het evangelie van het Koninkrijk Gods verkondigen, want daartoe ben Ik uitgezonden.

44 En Hij predikte in de synagogen van Judea.

Joh.**41. Jezus geneest veel zieken****Matt. 4: 23-25**

23 En Hij trok rond in geheel Galilea en leerde in hun synagogen en verkondigde het evangelie van het Koninkrijk en genas alle ziekte en alle kwaal onder het volk.

24 En het gerucht van Hem drong door tot in geheel Syrië; en men bracht tot Hem allen, die ernstig ongesteld waren, gekweld door allerlei ziekten en pijnen, bezeten en maanzieken en verlamden, en Hij genas hen.

25 En Hem volgden vele scharen uit Galilea en Dekapolis en Jeruzalem en Judea en het Overjordaanse.

Marc.**Luc. 6: 17-19**

17 En Hij daalde met hen af en bleef staan op een vlakke plaats en (daar) was een grote schare van zijn discipelen en een grote menigte van volk uit het gehele Joodse land en Jeruzalem en van Tyrus en Sidon aan de zee, (18) die gekomen waren om Hem te horen en genezen te worden van hun ziekten;

18 en die gekweld werden door onreine geesten werden genezen.

19 En de gehele schare trachtte Hem aan te raken, omdat er kracht van Hem uitging en Hij allen genas.

Joh.

42. Het teken van de visvangst**Matt. 4: 18-22**

- 18 Toen Hij nu langs de zee van Galilea ging, zag Hij twee broeders, Simon, die Petrus genoemd wordt, en Andreas, diens broeder, een net in zee werpen; want zij waren vissers.
- 19 En Hij zeide tot hen: Komt achter Mij en Ik zal u vissers van mensen maken.
- 20 Zij nu lieten terstond hun netten liggen en volgden Hem.
- 21 En vandaar verder gegaan zijnde, zag Hij nog twee broeders, Jakobus, de zoon van Zebedeüs, en Johannes, zijn broeder, in het schip met hun vader Zebedeüs, terwijl ze bezig waren hun netten in orde te brengen, en Hij riep hen.
- 22 Zij lieten dan terstond het schip en hun vader achter en volgden Hem.

Marc. 1: 16-20

- 16 En toen Hij langs de zee van Galilea ging, zag Hij Simon en Andreas, de broeder van Simon, in de zee staan en het net uitwerpen, want zij waren vissers.
- 17 En Jezus zeide tot hen: Komt achter Mij en Ik zal maken, dat gij vissers van mensen wordt.
- 18 En zij lieten terstond hun netten liggen en volgden Hem.
- 19 En een weinig verder gegaan zijnde, zag Hij Jakobus, de zoon van Zebedeüs, en Johannes zijn broeder, terwijl dezen bezig waren in het schip hun netten in orde te brengen.
- 20 En terstond riep Hij hen. En zij lieten hun vader Zebedeüs in het schip achter met de dagloners en gingen heen, Hem achterna.

Luc. 5: 1-11

- 1 En het geschiedde, toen de schare op Hem aandrong en naar het woord Gods hoorde, dat Hij zelf aan de oever van het meer Gennesaret stond, en Hij zag twee schepen aan de oever liggen.
- 2 De vissers waren eruit gegaan en spoelden de netten.
- 3 Hij ging in één van de schepen, dat van Simon, en vroeg hem de zee in te gaan, niet ver van de oever. En Hij zette Zich neder en leerde de scharen van het schip uit.
- 4 Toen Hij opgehouden had met spreken, zeide Hij tot Simon: Ga naar diep water en zet uw netten uit om te vissen.
- 5 En Simon antwoordde en zeide: Meester, de gehele nacht door hebben wij hard gewerkt en niets gevangen, maar op uw woord zal ik de netten uitzetten.
- 6 En toen zij dit gedaan hadden, haalden zij een grote menigte vissen binnen, en hun netten dreigden te scheuren.
- 7 En zij wenkten hun makkers in het andere schip, dat zij hen zouden komen helpen. En dezen kwamen en zij vulden beide schepen, tot zinkens toe.
- 8 Toen Simon Petrus dit zag, viel hij neder aan de knieën van Jezus en zeide: Ga uit van mij, want ik ben een zondig mens, Here.
- 9 Want verbazing had hem en allen, die bij hem waren, aangegrepen over de vangst der vissen, welke zij gevangen hadden;
- 10 Evenzo ook Jakobus en Johannes, de zonen van Zebedeüs, die metgezellen van Simon waren. En Jezus zeide tot Simon: Wees niet bevreesd, van nu aan zult gij mensen vangen.
- 11 En zij trokken de schepen op het land en lieten alles achter en volgden Hem.

Joh.

43. Johannes de Doper stuurt discipelen naar Jezus**Matt. 11: 2-6**

- 2 Johannes nu hoorde in de gevangenis de werken van de Christus en liet Hem door zijn discipelen de vraag overbrengen:
- 3 Zijt Gij het, die komen zou, of hebben wij een ander te verwachten?
- 4 En Jezus antwoordde en zeide tot hen: Gaat heen en boodschapt Johannes wat gij hoort en ziet:
- 5 blinden worden ziende en lammen wandelen, melaatsen worden gereinigd en doven horen en doden worden opgewekt en armen ontvangen het evangelie.
- 6 En zalig is wie aan Mij geen aanstoot neemt.

Marc.**Luc. 7: 18-23****Joh.**

- 18 En de discipelen van Johannes boodschapten hem al deze dingen.
- 19 En Johannes riep een tweetal van zijn discipelen tot zich en zond hen naar de Here om te zeggen:
Zijt Gij het, die komen zou, of hebben wij een ander te verwachten?
- 20 Toen de mannen bij Hem gekomen waren, zeiden zij: Johannes de Doper heeft ons tot U gezonden, om te zeggen: Zijt Gij het, die komen zou, of hebben wij een ander te verwachten?
- 21 Op dat ogenblik genas Hij velen van ziekten en plagen en boze geesten en aan vele blinden schonk Hij het gezicht.
- 22 En Hij antwoordde en zeide tot hen: Gaat heen en boodschapt Johannes wat gij gezien en gehoord hebt:
Blinden worden ziende, lammen wandelen, melaatsen worden gereinigd en doven horen, doden worden opgewekt, armen ontvangen het evangelie;
- 23 en zalig is wie aan Mij geen aanstoot neemt.

44. De getuigenissen van Jezus over Johannes**Matt. 11: 7-19**

- 7 Terwijl dezen heengingen, begon Jezus tot de scharen te zeggen van Johannes: Wat zijt gij in de woestijn gaan aanschouwen? Een riet, door de wind bewogen?
- 8 Maar wat zijt gij gaan zien? Een mens in weelderige kleding? Zie, die weelderige kleding dragen, zijn aan de hoven der koningen.
- 9 Maar waarom zijt gij dan gegaan? Om een profeet te zien? Ja, Ik zeg u, zelfs meer dan een profeet.
- 10 Deze is het, van wie geschreven staat: Zie, Ik zend mijn bode voor uw aangezicht uit, die uw weg voor U heen bereiden zal.
- 11 Voorwaar, Ik zeg u, onder hen, die uit vrouwen geboren zijn, is er niemand opgestaan, groter dan Johannes de Doper, maar de kleinste in het Koninkrijk der hemelen is groter dan hij.
- 12 Sinds de dagen van Johannes de Doper tot nu toe breekt het Koninkrijk der hemelen zich baan met geweld en geweldenaars grijpen ernaar.

Marc.**Luc. 7: 24-35****Joh.**

- 24 Toen de boden van Johannes vertrokken waren, begon Hij tot de scharen te zeggen van Johannes: Wat zijt gij in de woestijn gaan aanschouwen? Een riet, door de wind bewogen?
- 25 Maar wat zijt gij gaan zien? Een mens in weelderige klederen gekleed? Zie, die schitterend gekleed gaan en overdadig leven, zijn in de paleizen.
- 26 Maar wat zijt gij gaan zien? Een profeet? Ja, Ik zeg u, zelfs meer dan een profeet.
- 27 Deze is het, van wie geschreven staat: Zie, Ik zend mijn bode voor uw aangezicht uit, die uw weg voor u heen bereiden zal.
- 28 Ik zeg u, onder hen, die uit vrouwen geboren zijn, is niemand groter dan Johannes, maar de kleinste in het Koninkrijk Gods is groter dan hij.

Matt. 11: 7-19

- 13 Want al de profeten en de wet hebben gepro-
feteerd tot Johannes toe;
- 14 en indien gij het wilt aanvaarden: Hij is Elia,
die komen zou.
- 15 Wie oren heeft, die hore!
- 16 Doch waarmede zal Ik dit geslacht vergelij-
ken?
Het is gelijk aan kinderen, die op de markten
zitten en de anderen toeroepen:
- 17 Wij hebben voor u op de fluit gespeeld en gij
hebt niet gedanst; wij hebben klaagliederen
gezongen en gij hebt geen misbaar gemaakt.
- 18 Want Johannes is gekomen, niet etende en niet
drinkende, en zij zeggen: Hij heeft een boze
geest.
- 19 De Zoon des mensen is gekomen, wèl etende
en drinkende, en zij zeggen: Zie, een vraat-
zuchtig mens en een wijndrinker, een vriend
van tollenaars en zondaars.
En de wijsheid is gerechtvaardigd op grond
van haar werken.

Marc.**Luc. 7: 24-35****Joh.**

- 29 En toen al het volk dit hoorde, en ook de
tollenaars, hebben zij God gerechtvaardigd,
daar zij met de doop van Johannes gedoopt
waren.
- 30 Maar de Farizeeën en de wetgeleerden ver-
wierpen voor zichzelf de raad Gods, daar zij
niet door hem gedoopt waren.
- 31 Waarmede zal Ik dan de mensen van dit geslacht
vergelijken en waaraan zijn zij gelijk?
- 32 Zij zijn gelijk aan kinderen, die op de markt
zitten en elkander toeroepen het bekende:
Wij hebben voor u op de fluit gespeeld en gij
hebt niet gedanst; wij hebben klaagliederen
gezongen en gij hebt niet geweend.
- 33 Want Johannes de Doper is gekomen, geen
brood etende of wijn drinkende, en gij zegt:
Hij heeft een boze geest!
- 34 De Zoon des mensen is gekomen, wel etende
en drinkende, en gij zegt: Zie, een vraatzuchtig
mens en een wijndrinker, een vriend van tol-
lenaars en zondaars!
- 35 En de wijsheid is gerechtvaardigd door al haar
kinderen.

45. Jezus' 'Wee' over de steden van Galilea**Matt. 11: 20-24**

- 20 Toen begon Hij de steden, waarin de meeste
krachten door Hem verricht waren, te verwij-
ten, dat zij zich niet bekeerd hadden:
- 21 Wee u, Chorazin, wee u, Betsaïda! Want indien
in Tyrus en Sidon die krachten waren geschied,
weLuc.e in u geschied zijn, reeds lang zouden
zij zich in zak en as bekeerd hebben.
- 22 Doch Ik zeg u, het zal voor Tyrus en Sidon draag-
lijker zijn in de dag des oordeels dan voor u.
- 23 En gij, Kafarnaüm, zult gij tot de hemel
verheven worden? Tot het dodenrijk zult gij
nederdalen; want indien in Sodom de krachten
waren geschied, die in u geschied zijn, het zou
gebleven zijn tot de dag van heden.
- 24 Maar Ik zeg u, het zal voor het land van Sodom
draaglijker zijn in de dag des oordeels dan
voor u.

Marc.**Luc. 10: 13-15****Joh.**

- 13 *Wee u, Chorazin, wee u, Betsaïda, want indien
in Tyrus en Sidon die krachten waren geschied,
weLuc.e in u geschied zijn, reeds lang zouden
zij, in zak en as gezeten, zich bekeerd hebben.*
- 14 *Doch het zal voor Tyrus en Sidon draaglijker
zijn in het oordeel dan voor u*
- 15 *En gij, Kafarnaüm, zult gij tot de hemel
verheven worden? Tot het dodenrijk zult gij
nederdalen.*

46. Jezus' lofprijzing en uitnodiging**Matt. 11: 25-30**

- 25 Te dien tijde hief Jezus aan en zeide: Ik dank U, Vader, Heer des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor wijzen en verstandigen verborgen hebt, doch aan kinderkens geopenbaard.
- 26 Ja, Vader, want zo is het een welbehagen geweest voor U.
- 27 Alle dingen zijn Mij overgegeven door mijn Vader en niemand kent de Zoon dan de Vader, en niemand kent de Vader dan de Zoon en wie de Zoon het wil openbaren.
- 28 Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven;
- 29 Neemt mijn juk op u en leert van Mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart, en gij zult rust vinden voor uw zielen;
- 30 want mijn juk is zacht en mijn last is licht.

Marc.**Luc. 10: 21-22**

- 21 *Terzelfder tijd verblijdde Hij Zich door de Heilige Geest en zeide: Ik dank U, Vader, Heer des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor wijzen en verstandigen verborgen hebt, doch aan kinderkens geopenbaard. Ja, Vader, want zo is het een welbehagen geweest voor U.*
- 22 *Alle dingen zijn Mij overgegeven door mijn Vader en niemand weet, wie de Zoon is, dan de Vader, en wie de Vader is, dan de Zoon, en wie de Zoon het wil openbaren.*

Joh.**47. Aren plukken op de sabbat****Matt. 12: 1-8**

- 1 Te dien tijde ging Jezus op de sabbat door de korenvelden en zijn discipelen kregen honger en begonnen aren te plukken en te eten.
- 2 Maar toen de Farizeeën dit zagen, zeiden zij tot Hem: Zie, uw discipelen doen wat men op sabbat niet mag doen.
- 3 En Hij zeide tot hen: Hebt gij niet gelezen wat David gedaan heeft, toen hij en die met hem waren honger kregen?
- 4 Hoe hij het huis Gods binnengegaan is en zij de toonbroden hebben gegeten, waarvan hij noch die met hem waren mochten eten, doch alleen de priesters?
- 5 Of hebt gij niet gelezen in de wet, dat op de sabbat de priesters in de tempel de sabbat schenden zonder schuldig te zijn?
- 6 Maar Ik zeg u: Meer dan de tempel is hier.

Marc. 2: 23-28

- 23 En het geschiedde, dat Hij op de sabbat door de korenvelden ging en zijn discipelen begonnen onder het gaan aren te plukken.
- 24 En de Farizeeën zeiden tot Hem: Zie, waarom doen zij op de sabbat wat niet mag?
- 25 En Hij zeide tot hen: Hebt gij nooit gelezen wat David gedaan heeft, toen de nood drong en hij en die met hem waren, honger kregen?
- 26 [Hoe] hij onder het hogepriesterschap van Abjatar het huis Gods binnengegaan is en de toonbroden gegeten heeft, waarvan niemand mag eten dan de priesters, en hij ze ook aan degenen, die met hem waren, gegeven heeft?

Luc. 6: 1-5

- 1 Het geschiedde op een sabbat, dat Hij door korenvelden ging en zijn discipelen plukten aren en aten die, ze stuk wrijvende met hun handen.
- 2 Maar sommige van de Farizeeën zeiden: Waarom doet gij wat op sabbat niet mag?
- 3 En Jezus antwoordde en zeide tot hen: Hebt gij dan ook dit niet gelezen, wat David gedaan heeft, toen hij en die met hem waren honger kregen?
- 4 Hoe hij het huis Gods binnengegaan is en de toonbroden heeft genomen en ervan gegeten heeft en gegeven aan die met hem waren, waarvan niemand mag eten dan alleen de priesters?

Joh.

Matt. 12: 1-8

7 Indien gij geweten hadt, wat het zeggen wil: Barmhartigheid wil Ik en geen offerande, dan zoudt gij geen onschuldigen hebben veroordeeld.

8 Want de Zoon des mensen is heer over de sabbat.

Marc. 2: 23-28

27 En Hij zeide tot hen: De sabbat is gemaakt om de mens, en niet de mens om de sabbat.

28 Alzo is de Zoon des mensen heer ook over de sabbat.

Luc. 6: 1-5

5 En Hij zeide tot hen: De Zoon des mensen is heer over de sabbat.

Joh.**48. Jezus geneest een verlamde hand op sabbat****Matt. 12: 9-14**

9 En Hij vertrok van die plaats en ging in hun synagoge.

10 En zie, daar was een mens met een verschrompelde hand.

En zij legden Hem de vraag voor, of het geoorloofd is op de sabbat te genezen, om Hem te kunnen aanklagen.

11 Maar Hij zeide tot hen: Wie zou er onder u zijn, die één schaap heeft en die, als dit op een sabbat in een put valt, het niet grijpen zal en eruit trekken?

12 Hoeveel gaat niet een mens een schaap te boven?
Derhalve is het geoorloofd op de sabbat wèl te doen.

13 Toen zeide Hij tot die mens: Strek uw hand uit. En hij strekte haar uit en zij werd weder gezond gelijk de andere.

Marc. 3: 1-6

1 En Hij ging wederom een synagoge binnen en daar was een mens met een verschrompelde hand;

2 en zij letten op Hem, of Hij hem op de sabbat genezen zou, om Hem te kunnen aanklagen.

3 En Hij zeide tot de mens met de verschrompelde hand: Kom in het midden staan.

4 En Hij zeide tot hen: Is het geoorloofd op de sabbat goed te doen of kwaad te doen, een leven te redden of te doden? Maar zij zwegen stil.

5 En nadat Hij hen, zeer bedroefd over de verharding van hun hart, rondom Zich met toorn had aangezien,
Zeide Hij tot de mens: Strek uw hand uit! En hij strekte haar uit en zijn hand werd weder gezond.

Luc. 6: 6-11

6 Op een andere sabbat geschiedde het, dat Hij in de synagoge ging en leerde. En daar was iemand, wiens rechterhand verschrompeld was.

7 De schriftgeleerden en de Farizeeën letten op Hem, of Hij op de sabbat genas, om een aanklacht tegen Hem te vinden.

8 Maar Hij kende hun overleggingen en zeide tot de man, wiens hand verschrompeld was: Sta op en ga in het midden staan. Hij stond op en ging staan.

9 En Jezus sprak tot hen: Ik leg u de vraag voor, of het geoorloofd is op de sabbat goed te doen of kwaad te doen, een leven te redden of verloren te doen gaan.

10 Toen zag Hij hen allen rondom Zich aan

En zeide tot hem: Strek uw hand uit. Hij deed het en zijn hand werd weder gezond.

Joh.

Matt. 12: 9-14

- 14 En de Farizeeën gingen heen en spanden tegen Hem samen ten einde Hem om te brengen.

Marc. 3: 1-6

- 6 En de Farizeeën gingen heen en pleegden terstond met de Herodianen overleg tegen Hem ten einde Hem om te brengen.

Luc. 6: 6-11

- 11 En zij raakten volkomen hun verstand kwijt en spraken er met elkander over, wat zij Jezus doen zouden.

Joh.**49. Een grote menigte bij het meer van Galilea****Matt. 5: 1**

- 1 Toen Hij nu de scharen zag, ging Hij de berg op en nadat Hij Zich had nedergezet, kwamen zijn discipelen tot Hem.

Marc. 3: 7-12

- 7 En Jezus trok Zich met zijn discipelen terug naar de zee. En een talrijke menigte uit Galilea ging mede.
 8 Ook uit Judea en uit Jeruzalem en uit Idumea en het Overjordaanse en de streken van Tyrus en Sidon kwam een talrijke menigte tot Hem, daar zij hoorden, hoeveel Hij deed.
 9 En Hij zeide tot zijn discipelen, dat een scheepje in zijn nabijheid moest blijven met het oog op de schare, opdat zij Hem niet zouden verdringen.
 10 Want Hij genas velen, zodat allen, die kwalen hadden, op Hem aandrongen om Hem te kunnen aanraken.
 11 En de onreine geesten wierpen zich voor Hem neder, telkens als zij Hem zagen, en zij schreeuwden, zeggende: Gij zijt de Zoon van God.
 12 En herhaaldelijk verbood Hij hun Hem bekend te maken.

Luc.**Joh.****50. Jezus kiest twaalf discipelen****Matt. 10: 1-4**

- 1 *En Hij riep zijn twaalf discipelen tot Zich en gaf hun macht over onreine geesten om die uit te drijven en om alle ziekte en alle kwaal te genezen.*
 2 *En dit zijn de namen van de twaalf apostelen: vooreerst Simon, genaamd Petrus, en Andreas, zijn broeder; en Jakobus, de zoon van Zebedeüs, en Johannes, zijn broeder;*
 3 *Filippus en Bartolomeüs; Tomas en Matteüs, de tollenaar; Jakobus, de zoon van Alfeüs en Taddeüs;*

Marc. 3: 13-19

- 13 En Hij ging de berg op en riep tot Zich, wie Hij zelf wilde, en zij kwamen tot Hem.
 14 En Hij stelde er twaalf aan, opdat zij met Hem zouden zijn en opdat Hij hen zou uitzenden om te prediken,
 15 en om macht te hebben boze geesten uit te drijven.
 16 En Hij stelde de twaalf aan, en aan Simon gaf Hij de bijnaam Petrus,

Luc. 6: 12-16

- 12 En het geschiedde in die dagen, dat Hij naar het gebergte ging om te bidden, en Hij bracht de nacht door in het gebed tot God.
 13 En toen het dag geworden was, riep Hij zijn discipelen tot Zich en koos er twaalf uit, die Hij ook apostelen noemde:
 14 Simon, die Hij ook Petrus noemde, en Andreas, zijn broeder,

Joh.

<u>Matt. 10: 1-4</u>	<u>Marc. 3: 13-19</u>	<u>Luc. 6: 12-16</u>	<u>Joh.</u>
4 <i>Simon de Zeloot en Judas Iskariot, die Hem ook verraden heeft</i>	17 en Jakobus, de zoon van Zebedeüs, en Johannes, de broeder van Jakobus, en Hij gaf hun de bijnaam Boanerges, dat is zonen des donders, 18 en Andreas en Filippus en Bartolomeüs en Matteüs en Tomas en Jakobus, de zoon van Alfeüs en Taddeüs en Simon de Zeloot 19 (18) en Judas Iskariot, (19) die Hem ook verraden heeft	en Jakobus en Johannes, en Filippus en Bartolomeüs, 15 en Matteüs en Tomas, [en] Jakobus, de zoon van Alfeüs, en Simon, bijgenaamd de Zeloot, en Judas, de zoon van Jakobus, 16 en Judas Iskariot, die de verrader geworden is.	

51. De Zaligsprekingen

<u>Matt. 5: 2-12</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 6: 17-23</u>	<u>Joh.</u>
2 En Hij opende zijn mond en leerde hen, zeggende: 3 Zalig de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk der hemelen. 4 Zalig die treuren, want zij zullen vertroost worden. 5 Zalig de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven. 6 Zalig die honger en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden. 7 Zalig de barmhartigen, want hun zal barmhartigheid geschieden. 8 Zalig de reinen van hart, want zij zullen God zien. 9 Zalig de vreedstichters, want zij zullen kinderen Gods genoemd worden. 10 Zalig de vervolgd worden om der gerechtigheid wil, want hunner is het Koninkrijk der hemelen.		17 En Hij daalde met hen af en bleef staan op een vlakke plaats en (daar) was een grote schare van zijn discipelen en een grote menigte van volk uit het gehele Joodse land en Jeruzalem en van Tyrus en Sidon aan de zee, (18) die gekomen waren om Hem te horen en genezen te worden van hun ziekten; 18 en die gekweld werden door onreine geesten werden genezen. 19 En de gehele schare trachtte Hem aan te raken, omdat er kracht van Hem uitging en Hij allen genas. 20 En Hij hief zijn ogen op naar zijn discipelen en zeide: Zalig, gij armen, want uwer is het Koninkrijk Gods. 21 Zalig, gij, die nu hongert, want gij zult verzadigd worden. Zalig, gij, die nu weent, want gij zult lachen.	

Matt. 5: 2-12

- 11 Zalig zijt gij, wanneer men u smaadt en vervolgt en liegende allerlei kwaad van u spreekt om Mijnentwil.
- 12 Verblijdt u en verheugt u, want uw loon is groot in de hemelen; want alzo hebben zij de profeten vóór u vervolgd.

Marc.**Luc. 6: 17-23**

- 22 Zalig zijt gij, wanneer u de mensen haten en wanneer zij u uitstoten, en smaden en uw naam als slecht verwerpen ter wille van de Zoon des mensen.
- 23 Verblijdt u te dien dage en springt op van vreugde, want, zie, uw loon is groot in de hemel; immers, op dezelfde wijze hebben hun vaders met de profeten gehandeld.

Joh.**52. Het viervoudig 'Wee u'****Matt.****Marc.****Luc. 6: 24-26****Joh.**

- 24 Maar wee u, gij rijken, want gij hebt uw vertroosting reeds.
- 25 Wee u, die nu overvloed hebt, want gij zult hongeren. Wee u, die nu lacht, want gij zult smart hebben en wenen.
- 26 Wee u, wanneer alle mensen wel van u spreken; immers, op dezelfde wijze hebben hun vaders met de valse profeten gehandeld.

53. Zout der aarde en licht der wereld**Matt. 5: 13-16**

- 13 Gij zijt het zout der aarde; indien nu het zout zijn kracht verliest, waarmede zal het gezouten worden? Het deugt nergens meer toe dan om weggeworpen en door de mensen vertreden te worden.
- 14 Gij zijt het licht der wereld. Een stad, die op een berg ligt, kan niet verborgen blijven.
- 15 Ook steekt men geen lamp aan en zet haar onder de korenmaat, maar op de standaard, en zij schijnt voor allen, die in het huis zijn.
- 16 Laat zo uw licht schijnen voor de mensen, opdat zij uw goede werken zien en uw Vader, die in de hemelen is, verheerlijken.

Marc. 9: 50

- 50 *Het zout is goed; indien het zout echter zoutloos wordt, waarmede zult gij het smaak geven? Hebt zout in uzelf en houdt vrede onder elkander:*

Luc. 14: 34-35

- 34 *Het zout is wel goed, maar wanneer zelfs het zout zijn kracht verliest, waarmede zal het smakelijk gemaakt worden?*
- 35 *Noch voor het land, noch voor de mesthoop is het geschikt; men werpt het weg. Wie oren heeft om te horen, die hore!*

Joh.**54. Jezus vervult de wet****Matt. 5: 17-20**

- 17 Meent niet, dat Ik gekomen ben om de wet of de profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen om te ontbinden, maar om te vervullen.
- 18 Want voorwaar, Ik zeg u: Eer de hemel en de aarde vergaat, zal er niet een jota of een tittel vergaan van de wet, eer alles zal zijn geschied.

Marc.**Luc.****Joh.**

Matt. 5: 17-20**Marc. Luc. Joh.**

- 19 Wie dan een van de kleinste dezer geboden ontbindt en de mensen zo leert, zal zeer klein heten in het Koninkrijk der hemelen; doch wie ze doet en leert, die zal groot heten in het Koninkrijk der hemelen.
- 20 Want Ik zeg u: Indien uw gerechtigheid niet overvloedig is, meer dan die der schriftgeleerden en Farizeeën, zult gij het Koninkrijk der hemelen voorzeker niet binnengaan.

55. Doden en toornen**Matt. 5: 21-26****Marc. Luc. Joh.**

- 21 Gij hebt gehoord, dat tot de ouden gezegd is: Gij zult niet doodslaan; en: Wie doodslag pleegt, zal vervallen aan het gerecht.
- 22 Maar Ik zeg u: Een ieder, die in toorn leeft tegen zijn broeder, zal vervallen aan het gerecht. Wie tot zijn broeder zegt: Leeghoofd, zal vervallen aan de Hoge Raad, en wie zegt: Dwaas, zal vervallen aan het hellevuur.
- 23 Wanneer gij dan uw gave brengt naar het altaar en u daar herinnert, dat uw broeder iets tegen u heeft,
- 24 laat uw gave daar, vóór het altaar, en ga eerst heen, verzoen u met uw broeder en kom en offer daarna uw gave.
- 25 Wees vriendelijk jegens uw tegenpartij, tijdig, terwijl gij nog met hem onderweg zijt, opdat uw tegenpartij u niet aan de rechter overlevere en de rechter aan zijn dienaar en gij in de gevangenis wordt geworpen.
- 26 Voorwaar, Ik zeg u: Gij zult daar voorzeker niet uitkomen, voordat gij de laatste penning hebt betaald.

56. Overspel**Matt. 5: 27-30****Marc. Luc. Joh.**

- 27 Gij hebt gehoord, dat er gezegd is: Gij zult niet echtbreken.
- 28 Maar Ik zeg u: Een ieder, die een vrouw aanziet om haar te begeren, heeft in zijn hart reeds echtbreuk met haar gepleegd.
- 29 Indien dan uw rechteroog u tot zonde zou verleiden, ruk het uit en werp het van u, want het is beter voor u, dat één uwer leden verloren ga en niet uw gehele lichaam in de hel geworpen worde.
- 30 En indien uw rechterhand u tot zonde zou verleiden, houw haar af en werp haar van u; want het is beter voor u, dat één uwer leden verloren ga en niet uw gehele lichaam ter helle vare.

57. Echtscheiding**Matt. 5: 31-32;****Marc. 10: 11-12****Luc. 16:18****Joh.**

- 31 Er is ook gezegd: Al wie zijn vrouw wegzendt, moet haar een scheidbrief geven.
- 32 Maar Ik zeg u: Een ieder, die zijn vrouw wegzendt om een andere reden dan ontucht, maakt, dat er echtbreuk met haar gepleegd wordt; en al wie een weggezondene trouwt, pleegt echtbreuk.
- 11 En Hij zeide tot hen: Wie zijn vrouw wegzendt en een andere trouwt, pleegt echtbreuk ten opzichte van haar;
- 12 en indien zij haar man verlaat en een ander trouwt, pleegt zij echtbreuk.
- 18 En ieder, die zijn vrouw wegzendt, en een andere trouwt, pleegt echtbreuk; en wie een vrouw, die door haar man weggezonden is, trouwt, pleegt echtbreuk.

58. ZwerenMatt. 5: 33-37Marc.Luc.Joh.

- 33 Wederom hebt gij gehoord, dat tot de ouden gezegd is: Gij zult uw eed niet breken, doch aan de Here uw eden gestand doen.
- 34 Maar Ik zeg u, in het geheel niet te zweren: bij de hemel niet, omdat hij de troon van God is;
- 35 bij de aarde niet, omdat zij de voetbank zijner voeten is; bij Jeruzalem niet, omdat het de stad van de grote Koning is;
- 36 ook bij uw hoofd zult gij niet zweren, omdat gij niet één haar wit kunt maken of zwart.
- 37 Laat het ja, dat gij zegt, ja zijn, en het neen, neen; wat daar bovenuit gaat, is uit den boze.

59. VergeldingMatt. 5: 38-42Marc.Luc. 6: 29-30Joh.

- 38 Gij hebt gehoord, dat er gezegd is: Oog om oog en tand om tand.
- 39 Maar Ik zeg u, de boze niet te weerstaan, doch wie u een slag geeft op de rechterwang, keer hem ook de andere toe;
- 40 en wil iemand met u rechten en uw hemd nemen, laat hem ook uw mantel;
- 41 en zal iemand u voor één mijl pressen, ga er twee met hem.
- 42 Geef hem, die van u vraagt, en wijs hem niet af, die van u lenen wil.
- 29 Slaats iemand u op uw wang, keer hem ook de andere toe,
- neemt iemand u uw mantel af, laat hem ook het hemd nemen.
- 30 Vraagt iemand iets van u, geef het hem; neemt iemand het uwe, vraag het niet terug.

60. Het liefhebben van vijandenMatt. 5: 43-48Marc.Luc. 6: 27-28, 32-36Joh.

- 43 Gij hebt gehoord, dat er gezegd is: Gij zult uw naaste liefhebben en uw vijand zult gij haten.
- 44 Maar Ik zeg u: Hebt uw vijanden lief en
- bidt voor wie u vervolgen,
- 45 opdat gij kinderen moogt zijn van uw Vader, die in de hemelen is; want Hij laat zijn zon opgaan over bozen en goeden en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen.
- 46 Want indien gij liefhebt, die u liefhebben, wat voor loon hebt gij? Doen ook de tollenaars niet hetzelfde?
- 47 En indien gij alleen uw broeders groet, waarin doet gij meer dan het gewone? Doen ook de heidenen niet hetzelfde?
- 27 Maar tot u, die Mij hoort, zeg Ik: Hebt uw vijanden lief, doet wel degenen, die u haten;
- 28 Zegent wie u vervloeken;
- bidt voor wie u smadelijk behandelen.
- 32 En indien gij liefhebt, die u liefhebben, wat hebt gij vóór? Immers, ook de zondaars hebben lief, die hen liefhebben.
- 33 Want indien gij goed doet aan wie u goed doen, wat hebt gij vóór? Ook de zondaars doen dat.
- 34 En indien gij leent aan hen, van wie gij hoopt iets te ontvangen, wat hebt gij vóór? Ook zondaars lenen aan zondaars om evenveel terug te ontvangen.

Matt. 5: 43-48**Marc.****Luc. 6: 27-28, 32-36****Joh.**

48 Gij dan zult volmaakt zijn, gelijk uw hemelse Vader volmaakt is.

35 Neen, hebt uw vijanden lief, en doet hun goed en leent zonder op vergelding te hopen, en uw loon zal groot zijn en gij zult kinderen van de Allerhoogste zijn, want Hij is goed jegens de ondankbaren en bozen.
36 Weest barmhartig, gelijk uw Vader barmhartig is.

61. Het geven van liefdegaven**Matt. 6: 1-4****Marc.****Luc.****Joh.**

- 1 Ziet toe, dat gij uw gerechtigheid niet doet voor de mensen, om door hen opgemerkt te worden; want dan hebt gij geen loon bij uw Vader, die in de hemelen is.
- 2 Wanneer gij dan aalmoezen geeft, laat het niet voor u uitbazuinen, zoals de huichelaars doen in de synagogen en op de straten, om door de mensen geroemd te worden. Voorwaar, Ik zeg u, zij hebben hun loon reeds.
- 3 Maar laat, als gij aalmoezen geeft, uw linkerhand niet weten wat uw rechter doet,
- 4 opdat uw aalmoes in het verborgene zij, en uw Vader, die in het verborgene ziet, zal het u vergelden.

62. Het bidden**Matt. 6: 5-8****Marc.****Luc.****Joh.**

- 5 En wanneer gij bidt, zult gij niet zijn als de huichelaars, want zij staan gaarne in de synagogen en op de hoeken der pleinen te bidden, om zich aan de mensen te vertonen. Voorwaar, Ik zeg u, zij hebben hun loon reeds.
- 6 Maar gij, wanneer gij bidt, ga in uw binnenkamer, sluit uw deur en bid tot uw Vader in het verborgene; en uw Vader, die in het verborgene ziet, zal het u vergelden.
- 7 En gebruikt bij uw bidden geen omhaal van woorden, zoals de heidenen; want zij menen door hun veelheid van woorden verhoord te zullen worden.
- 8 Wordt hun dan niet gelijk, want [God] uw Vader weet, wat gij van node hebt, eer gij Hem bidt.

63. Het 'Onze Vader'**Matt. 6: 9-15****Marc.****Luc. 11: 2-4****Joh.**

- 9 Bidt gij dan aldus: Onze Vader die in de hemelen zijt, uw naam worde geheiligd;
- 10 uw Koninkrijk kome; uw wil geschiede, gelijk in de hemel also ook op de aarde.
- 11 Geef ons heden ons dagelijks brood;
- 12 en vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren;
- 13 en leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze. [Want Uwer is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in der eeuwigheid. Amen.]
- 14 Want indien gij de mensen hun overtredingen vergeeft, zal uw hemelse Vader ook u vergeven;

- 2 *Hij zeide tot hen: Wanneer gij bidt, zegt: Vader, uw naam worde geheiligd; uw Koninkrijk kome;*
- 3 *geef ons elke dag ons dagelijks brood;*
- 4 *en vergeef ons onze zonden, want ook wijzelf vergeven een ieder, die ons iets schuldig is; en leid ons niet in verzoeking.*

Matt. 6: 9-15Marc.Luc. 11: 2-4Joh.

- 15 maar indien gij de mensen niet vergeeft, zal ook uw Vader uw overtredingen niet vergeven.

64. Het vastenMatt. 6: 16-18Marc.Luc.Joh.

- 16 En wanneer gij vast, toont dan niet, zoals de huichelaars, een somber gelaat; want zij maken hun aangezicht toonbaar, om zich aan de mensen te vertonen, wanneer zij vasten. Voorwaar, Ik zeg u, zij hebben hun loon reeds.
- 17 Maar gij, zalf uw hoofd, als gij vast, en was uw gelaat,
- 18 om u niet bij uw vasten aan de mensen te vertonen, maar aan uw Vader, die in het verborgene is; en uw Vader, die in het verborgene ziet, zal het u vergelden.

65. Het verzamelen van schattenMatt. 6: 19-21Marc.Luc. 12: 33-34Joh.

- 19 Verzamelt u geen schatten op aarde, waar mot en roest ze toonbaar maakt en waar dieven inbreken en stelen;
- 20 maar verzamelt u schatten in de hemel, waar noch mot noch roest ze toonbaar maakt en waar geen dieven inbreken of stelen.
- 21 Want, waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.
- 33 *Verkoopt uw bezittingen om aalmoezen te geven. Maakt u beurzen, die niet oud worden, een schat, die nooit opdraakt, in de hemelen, waar geen dief bij komt en geen mot ze schaadt.*
- 34 *Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.*

66. De lamp van het lichaamMatt. 6: 22-23Marc.Luc.Joh.

- 22 De lamp van het lichaam is het oog. Indien dan uw oog zuiver is, zal geheel uw lichaam verlicht zijn;
- 23 maar indien uw oog slecht is, zal geheel uw lichaam duister zijn. Indien nu wat licht in u is, duisternis is, hoe groot is dan de duisternis!

67. Het dienen van twee herenMatt. 6: 24Marc.Luc. 16: 13Joh.

- 24 Niemand kan twee heren dienen, want hij zal of de ene haten en de andere liefhebben, of zich aan de ene hechten en de andere minachten; gij kunt niet God dienen en Mammon.
- 13 *Geen slaaf kan twee heren dienen, want hij zal of de ene haten en de andere liefhebben, of zich aan de ene hechten en de andere minachten; gij kunt niet God dienen en Mammon.*

68. BezorgdheidMatt. 6: 25-34Marc.Luc. 12: 22-34Joh.

- 25 Daarom zeg Ik u: Weest niet bezorgd over uw leven, wat gij zult eten of drinken, of over uw lichaam, waarmede gij het zult kleden.
- 22 *En Hij zeide tot zijn discipelen: Daarom zeg Ik u: Weest niet bezorgd over uw leven, wat gij zult eten of over uw lichaam, waarmede gij u zult kleden.*

Matt. 6: 25-34

Is het leven niet meer dan het voedsel en het lichaam meer dan de kleding?

- 26 Ziet naar de vogelen des hemels: zij zaaien niet en maaien niet en brengen niet bijeen in schuren, en toch voedt uw hemelse Vader die; gaat gij ze niet verre te boven?
- 27 Wie van u kan door bezorgd te zijn één el aan zijn lengte toevoegen?
- 28 En wat zijt gij bezorgd over kleding?
Let op de leliën des velds, hoe zij groeien:
zij arbeiden niet en spinnen niet; en Ik zeg u, dat zelfs Salomo in al zijn heerlijkheid niet bekleed was als een van deze.
- 30 Indien nu God het gras des velds, dat er heden is en morgen in de oven geworpen wordt, zo bekleedt, zal Hij u niet veel meer kleden, kleingelovigen?
- 31 Maakt u dan niet bezorgd, zeggende: Wat zullen wij eten, of wat zullen wij drinken, of waarmede zullen wij ons kleden?
- 32 Want naar al deze dingen gaat het zoeken der heidenen uit. Want uw hemelse Vader weet, dat gij dit alles behoeft.
- 33 Maar zoekt eerst Zijn Koninkrijk en Zijn gerechtigheid en dit alles zal u bovendien geschonken worden.
- 34 Maakt u dan niet bezorgd tegen de dag van morgen, want de dag van morgen zal zijn eigen zorgen hebben; elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad.

Marc.**Luc. 12: 22-34**

- 23 *Want het leven is meer dan het voedsel en het lichaam meer dan de kleding.*
- 24 *Let op de raven, zij zaaien niet en zij maaien niet, zij hebben geen voorraadkamer of schuur; en toch voedt God ze. Hoe ver gaat gij de vogelen te boven!*
- 25 *Wie van u kan door bezorgd te zijn een el aan zijn lengte toevoegen?*
- 26 *Indien gij dan zelfs het geringste niet kunt, wat zult gij u bezorgd maken om het overige?*
- 27 *Let op de leliën, hoe zij spinnen noch weven, en Ik zeg u, dat zelfs Salomo in al zijn heerlijkheid niet bekleed was als een van deze.*
- 28 *Indien nu God het gras op het veld, dat er heden is en morgen in de oven geworpen wordt, zó bekleedt, hoeveel te meer u, kleingelovigen?*
- 29 *En gij, zoekt niet wat gij eten of drinken zult en weest niet verontrust,*
- 30 *want naar al deze dingen gaat het zoeken van de volken der wereld uit. Doch uw Vader weet, dat gij deze dingen behoeft.*
- 31 *Maar zoekt zijn Koninkrijk, en die dingen zullen u bovendien geschonken worden.*
- 32 *Wees niet bevreesd, gij klein kuddeke! Want het heeft uw Vader behaagd u het Koninkrijk te geven.*
- 33 *Verkoopt uw bezittingen om aalmoezen te geven. Maakt u beurzen, die niet oud worden, een schat, die nooit opraakt, in de hemelen, waar geen dief bij komt en geen mot ze schaadt.*
- 34 *Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.*

Joh.**69. Niet oordelen****Matt. 7: 1-6**

- 1 Oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld wordt;
- 2 want met het oordeel, waarmede gij oordeelt, zult gij geoordeeld worden,

en met de maat, waarmede gij meet, zal u gemeten worden.

Marc.**Luc. 6: 37-42**

- 37 En oordeelt niet en gij zult niet geoordeeld worden.

En veroordeelt niet en gij zult niet veroordeeld worden; laat los en gij zult losgelaten worden.

- 38 Geeft en u zal gegeven worden: een goede, gedrukte, geschudde, overlopende maat zal men in uw schoot geven.

Want met de maat, waarmede gij meet, zal u wedergemeten worden.

Joh.

Matt. 7: 1-6

- 3 Wat ziet gij de splinter in het oog van uw broeder, maar de balk in uw eigen oog bemerkt gij niet?
- 4 Hoe zult gij dan tot uw broeder zeggen: Laat mij de splinter uit uw oog wegdoen, terwijl, zie, de balk in uw oog is?
- 5 Huichelaar, doe eerst de balk uit uw oog weg, dan zult gij scherp kunnen zien om de splinter uit het oog van uw broeder weg te doen.
- 6 Geeft het heilige niet aan de honden en werpt uw paarden niet voor de zwijnen, opdat zij die niet vertrappen met hun poten en, zich omkerende, u verscheuren.

Marc.**Luc. 6: 37-42**

- 39 Hij sprak ook een gelijkenis tot hen: Kan een blinde een blinde geleiden? Zullen zij niet beiden in een put vallen?
 - 40 Een discipel staat niet boven zijn meester, maar al wie volleerd is, zal zijn als zijn meester.
 - 41 Wat ziet gij de splinter in het oog van uw broeder, maar de balk in uw eigen oog bemerkt gij niet?
 - 42 Hoe kunt gij tot uw broeder zeggen: Broeder, laat mij de splinter, die in uw oog is, wegdoen, terwijl gij de balk, die in uw eigen oog is, niet ziet?
- Huichelaar, doe eerst de balk weg uit uw oog en dan zult gij scherp kunnen zien om de splinter in het oog van uw broeder weg te doen.

Joh.**70. Gebedsverhoring****Matt. 7: 7-12**

- 7 Bidt en u zal gegeven worden; zoekt en gij zult vinden; klopt en u zal opengedaan worden.
- 8 Want een ieder, die bidt, ontvangt, en wie zoekt, vindt, en wie klopt, hem zal opengedaan worden.
- 9 Of welk mens onder u zal, als zijn zoon hem om brood vraagt, hem een steen geven?
- 10 Of als hij een vis vraagt, zal hij hem toch geen slang geven?
- 11 Indien dan gij, hoewel gij slecht zijt, goede gaven weet te geven aan uw kinderen, hoeveel te meer zal uw Vader in de hemelen het goede geven aan hen, die Hem daarom bidden.
- 12 Alles nu wat gij wilt, dat u de mensen doen, doet gij hun ook aldus: want dit is de wet en de profeten.

Marc.**Luc. 11: 9-13; 6: 31**

- 9 *En Ik zeg u: Bidt en u zal gegeven worden; zoekt en gij zult vinden; klopt en u zal opengedaan worden.*
- 10 *Want een ieder, die bidt, ontvangt en wie zoekt, vindt en wie klopt, hem zal opengedaan worden.*
- 11 *Is er soms een vader onder u, die, als zijn zoon hem om een vis vraagt, hem voor een vis een slang zal geven?*
- 12 *Of als hij om een ei vraagt, hem een schorpioen zal geven?*
- 13 *Indien dan gij, hoewel gij slecht zijt, goede gaven weet te geven aan uw kinderen, hoeveel te meer zal uw Vader uit de hemel de heilige Geest geven aan hen, die Hem daarom bidden?*
- 31 En gelijk gij wilt, dat u de mensen doen, doet gij hun evenzo.

Joh.

71. De enge poort

Matt. 7: 13-14

- 13 Gaat in door de enge poort, want wijd is [de poort] en breed de weg, die tot het verderf leidt, en velen zijn er, die daardoor ingaan;
14 want eng is de poort, en smal de weg, die ten leven leidt, en weinigen zijn er, die hem vinden.

Marc.

Luc. 13: 24

- 24 *Hij zeide tot hen: Strijdt om in te gaan door de enge poort, want velen, zeg Ik u, zullen trachten in te gaan, doch het niet kunnen.*

Joh.

72. Aan hun vruchten zult gij hen kennen

Matt. 7: 15-20

- 15 Wacht u voor de valse profeten, die in schapevacht tot u komen, maar van binnen zijn zij roofgierige wolven.

16 Aan hun vruchten zult gij hen kennen: men leest toch geen druiven van dorens of vijgen van distels?
17 Zo brengt iedere goede boom goede vruchten voort, maar de slechte boom brengt slechte vruchten voort.
18 Een goede boom kan geen slechte vruchten dragen, of een slechte boom goede vruchten dragen.
19 Iedere boom, die geen goede vrucht voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen.
20 Zo zult gij hen dan aan hun vruchten kennen.

Marc.

Luc. 6: 43-45

Joh.

- 43 Immers, er is geen goede boom, die slechte vrucht voortbrengt, noch ook een slechte boom, die goede vrucht voortbrengt.
44 Want elke boom wordt aan zijn eigen vrucht gekend. Want van dorens leest men geen vijgen, en van een braamstruik oogst men geen druif.

45 Een goed mens brengt uit de goede schat zijns harten het goede voort en een slecht mens brengt uit de boze schat het boze voort. Want waar het hart vol van is, daarvan spreekt de mond.

73. Zij die zeggen: Here, Here

Matt. 7: 21-23

- 21 Niet een ieder, die tot Mij zegt: Here, Here, zal het Koninkrijk der hemelen binnengaan, maar wie doet de wil mijns Vaders, die in de hemelen is.
22 Velen zullen te dien dage tot Mij zeggen: Here, Here, hebben wij niet in uw naam geprofeteerd en in uw naam boze geesten uitgedreven en in uw naam vele krachten gedaan?
23 En dan zal Ik hun openlijk zeggen: Ik heb u nooit gekend; gaat weg van Mij, gij werkers der wetteloosheid.

Marc.

Luc. 6: 46; 13: 25-27

Joh.

- 46 Wat noemt gij Mij Here, Here, en doet niet wat Ik zeg?

25 *Van het ogenblik af, dat de heer des huizes is opgestaan en de deur gesloten heeft, zult gij beginnen buiten te staan en aan de deur te kloppen, zeggende: Here, doe ons open, en Hij zal antwoorden en tot u zeggen: Ik weet niet, vanwaar gij zijt.*
26 *Dan zult gij beginnen te zeggen: Wij hebben voor uw ogen gegeten en gedronken en in onze straten hebt Gij geleerd.*

Matt. 7: 21-23Marc.Luc. 6: 46; 13: 25-27Joh.

27 *En Hij zal tot u spreken, zeggende: Ik weet niet, vanwaar gij zijt; gaat weg van Mij, alle gij werkers der ongerechtigheid.*

74. Het huis op de rots

Matt. 7: 24-27Marc.Luc. 6: 47-49Joh.

24 Een ieder nu, die deze mijn woorden hoort en ze doet,

Zal gelijken op een verstandig man, die zijn huis bouwde op de rots.

25 En de regen viel neer en de stromen kwamen en de winden waaiden en stortten zich op dat huis, en het viel niet in, want het was op de rots gegrondvest.

26 En een ieder, die deze mijn woorden hoort en ze niet doet, zal gelijken op een dwaas man, die zijn huis bouwde op het zand.

27 En de regen viel neer en de stromen kwamen en de winden waaiden en sloegen tegen dat huis, en het viel in, en zijn val was groot.

47 Een ieder, die tot Mij komt en mijn woorden hoort en ze doet, Ik zal u tonen aan wie hij gelijk is.

48 Hij is gelijk aan iemand, die bij het bouwen van een huis diep gegraven en het fundament op de rots gelegd heeft.

Toen een watervloed kwam en de stroom tegen dat huis aansloeg, kon hij het niet aan het wankelen brengen, omdat het goed gebouwd was.

49 Doch wie hoort en het niet doet, is gelijk aan iemand, die een huis op de grond bouwt zonder fundament.

Toen de stroom daar tegenaan sloeg, stortte het terstond in en het huis werd een grote bouwval.

75. De indruk van de prediking op de scharen

Matt. 7: 28-29Marc.Luc.Joh.

28 En het geschiedde, toen Jezus deze woorden geëindigd had, dat de scharen versteld stonden over zijn leer,

29 want Hij leerde hen als gezaghebbende en niet als hun schriftgeleerden.

76. De genezing van een melaatse

Matt. 8: 1-4Marc. 1: 40-45Luc. 5: 12-16Joh.

1 Nadat Hij nu van de berg was afgedaald, volgden Hem vele scharen.

2 En zie, een melaatse kwam tot Hem en viel voor Hem neder, zeggende: Here, indien Gij wilt, kunt Gij mij reinigen.

40 En een melaatse kwam tot Hem, die voor Hem op de knieën viel, en smekende tot Hem zeide: Indien Gij wilt, kunt Gij mij reinigen.

12 En het geschiedde, toen Hij in een van de steden was, zie, daar was een man, vol melaatsheid. Toen hij Jezus zag, wierp hij zich op zijn aangezicht en smeekte Hem, zeggende: Here, indien Gij wilt, kunt Gij mij reinigen.

3 En Hij strekte de hand uit en raakte hem aan en zeide: Ik wil het, word rein. En terstond werd hij rein van zijn melaatsheid.

41 En met barmhartigheid bewogen, strekte Hij zijn hand uit, raakte hem aan en zeide tot hem: Ik wil het, word rein!

13 En Hij strekte de hand uit, raakte hem aan en zeide: Ik wil het, word rein. En terstond verliet hem de melaatsheid.

42 En terstond verliet hem de melaatsheid en hij werd rein.

Matt. 8: 1-4

- 4 En Jezus zeide tot hem: Zie toe, dat gij het aan niemand zegt, maar ga heen, toon u aan de priester en offer de gave, die Mozes heeft voorgeschreven, hun tot een getuigenis.

Marc. 1: 40-45

- 43 En met een strenge vermaning zond Hij hem terstond weg,
 44 en Hij zeide tot hem: Zie toe, dat gij niemand iets zegt, maar ga heen, toon u aan de priester en offer voor uw reiniging hetgeen Mozes heeft voorgeschreven, hun tot een getuigenis.
 45 Maar toen hij was weggegaan, begon hij het telkens weder te verkondigen, en het gebeurde ruchtbaar te maken, zodat Hij niet meer openlijk de stad kon binnenkomen, maar Zich buiten in eenzame plaatsen ophield. En zij kwamen tot Hem van alle kanten.

Luc. 5: 12-16

- 14 En Hij gebod hem het aan niemand te zeggen, maar (zeide Hij) ga heen, toon u aan de priester en breng het offer voor uw reiniging, gelijk Mozes voorgeschreven heeft, hun tot een getuigenis.
 15 Maar het gerucht over Hem ging steeds verder rond en vele scharen stroomden samen om te horen en zich te laten genezen van hun ziekten.
 16 Doch Hij trok Zich terug in de eenzame plaatsen om te bidden.

Joh.**77. Jezus geneest de knecht van de centurio****Matt. 8: 5-13**

- 5 Toen Hij nu Kafarnaüm binnenging, kwam een hoofdman tot Hem met een bede,
 6 en zeide: Here, mijn knecht ligt thuis, verlamd, met hevige pijn.
 7 Hij zeide tot hem: Zal Ik komen en hem genezen?
 8 Doch de hoofdman antwoordde en zeide: Here, ik ben niet waard, dat Gij onder mijn dak komt, maar spreek slechts een woord en mijn knecht zal herstellen.

Marc.**Luc. 7: 1-10**

- 1 Nadat Hij al zijn woorden ten aanhoren van het volk voleindigd had, ging Hij Kafarnaüm binnen.
 2 Een slaaf nu van een hoofdman, die deze op hoge prijs stelde, was ernstig ongesteld en lag op sterven.
 3 Toen hij van Jezus hoorde, zond hij enige oudsten der Joden tot Hem met het verzoek te komen en zijn slaaf in het leven te behouden.
 4 Zij kwamen dan tot Jezus en drongen zeer bij Hem aan, want, zeiden zij, hij is waard, dat Gij dit voor hem doet;
 5 want hij heeft ons volk lief en onze synagoge heeft hij gebouwd.
 6 En Jezus ging met hen mede. Toen Hij niet ver meer van het huis was, zond de hoofdman vrienden om tot Hem te zeggen: Here, doe geen moeite, want ik ben niet waard, dat Gij onder mijn dak komt;
 7 daarom heb ik ook mijzelf niet waardig geacht tot U te komen, maar spreek (slechts) een woord en mijn knecht moet herstellen.

Joh.

Matt. 8: 5-13

- 9 Want ik ben zelf een ondergeschikte met soldaten onder mij, en ik zeg tot de één: Ga heen, en hij gaat heen, en tot een ander: Kom, en hij komt, en tot mijn slaaf: Doe dit, en hij doet het.
- 10 Toen Jezus dit hoorde, verwonderde Hij Zich en zeide tot hen, die Hem volgden: Voorwaar, zeg Ik u, bij niemand in Israël heb Ik een zó groot geloof gevonden!
- 11 Ik zeg u, dat er velen zullen komen van oost en west en zullen aanliggen met Abraham en Isaak en Jakob in het Koninkrijk der hemelen;
- 12 maar de kinderen van het Koninkrijk zullen uitgeworpen worden in de buitenste duisternis; daar zal het geweest zijn en het tandengeknars.
- 13 En Jezus zeide tot de hoofdman: Ga heen, u geschiede naar uw geloof. En de knecht genas, juist op dat uur.

Marc.**Luc. 7: 1-10****Joh.**

- 8 Want ik neem zelf een ondergeschikte plaats in met soldaten onder mij, en ik zeg tot de een: Ga heen, en hij gaat heen, en tot een ander: Kom, en hij komt, en tot mijn slaaf: Doe dit, en hij doet het.
- 9 Toen Jezus dit hoorde, verwonderde Hij Zich over hem, en Zich kerende tot de schare, die Hem volgde, sprak Hij: Ik zeg u, zelfs in Israël heb Ik een zó groot geloof niet gevonden!
- 10 En toen zij, die gezonden waren, terugkwamen in het huis, vonden zij de slaaf gezond.

78. De opwekking van een jongeman**Matt.****Marc.****Luc. 7: 11-17****Joh.**

- 11 En het geschiedde kort daarna, dat Hij reisde naar een stad, genaamd Naïn. En zijn discipelen reisden met Hem, en een grote schare.
- 12 Toen Hij dicht bij de stadspoort gekomen was, zie, een dode werd uitgedragen, de enige zoon zijner moeder, die weduwe was, en veel volk uit de stad was bij haar.
- 13 En toen de Here haar zag, werd Hij met ontferming over haar bewogen en Hij zeide tot haar: Ween niet.
- 14 En naderbij gekomen raakte Hij de baar aan – de dragers stonden stil – en zeide: Jongeling, Ik zeg u, sta op!
- 15 En de dode ging overeind zitten en begon te spreken, en Hij gaf hem aan zijn moeder.
- 16 En vrees beving hen allen en zij verheerlijkten God, zeggende: Een groot profeet is onder ons opgestaan, en: God heeft naar zijn volk omgezien.
- 17 En dit gerucht over Hem verbreidde zich in het ganse Joodse land en in de gehele omtrek.

79. De profetie vervuld**Matt. 12: 15-21****Marc.****Luc.****Joh.**

- 15 Maar Jezus doorzag het en ging vandaar weg. En velen volgden Hem en Hij genas hen allen,
- 16 en Hij verbood hun ten strengste Hem bekend te maken,
- 17 opdat vervuld zou worden het woord, gesproken door de profeet Jesaja, toen hij zeide:
- 18 Zie, mijn knecht, die Ik verkoren heb, mijn geliefde, in wie mijn ziel een welbehagen heeft; Ik zal mijn Geest op Hem leggen en Hij zal de heidenen het oordeel verkondigen.
- 19 Hij zal niet twisten of schreeuwen, en niemand zal op de pleinen zijn stem horen.
- 20 Het geknakte riet zal Hij niet verbreken en de walmende vlaspit zal Hij niet uitdoven, voordat Hij het oordeel tot overwinning heeft gebracht.
- 21 En op zijn naam zullen de heidenen hopen.

80. Jezus en Beëlzebul

Matt. 12: 22-30

22 Toen bracht men een bezetene tot Hem, die blind en stom was. En Hij genas hem, zodat de stomme sprak en zag.

23 En al de scharen waren buiten zichzelf en zeiden: Dit is toch niet de Zoon van David?

24 Maar de Farizeeën hoorden het en zeiden: Deze drijft de boze geesten slechts uit door Beëlzebul, de overste der geesten.

25 Maar Hij kende hun gedachten en zeide tot hen: Ieder koninkrijk, dat tegen zichzelf verdeeld is, gaat ten onder, en geen stad of huis, tegen zichzelf verdeeld, zal standhouden.

26 En indien de satan de satan uitdrijft, is hij tegen zichzelf verdeeld; hoe zal dan zijn koninkrijk kunnen standhouden?

27 En indien Ik door Beëlzebul de boze geesten uitdrijf, door wie doen uw zonen het dan? Daarom zullen zij rechters over u zijn.

28 Maar indien Ik door de Geest Gods de boze geesten uitdrijf, dan is het Koninkrijk Gods over u gekomen.

Marc. 3: 20-27

20 En Hij ging in een huis; en er verzamelde zich weder [de] schare, zodat zij zelfs geen brood konden eten.

21 En toen zijn naastbestaanden dit hoorden, gingen zij heen om Hem te halen, want zij zeiden: Hij is niet bij zijn zinnen.

22 En de schriftgeleerden, die van Jeruzalem gekomen waren, zeiden: Hij heeft Beëlzebul, en door de overste der boze geesten drijft Hij de geesten uit.

24 En indien een koninkrijk tegen zichzelf verdeeld is, kan dat koninkrijk zich niet staande houden.

25 En indien een huis tegen zichzelf verdeeld is, zal dat huis niet kunnen bestaan.

23 En Hij riep hen tot Zich en sprak tot hen in gelijkenissen: Hoe kan de satan de satan uitdrijven?

26 En indien de satan opstaat tegen zichzelf en verdeeld is, kan hij niet bestaan, doch is hij aan zijn einde.

Luc. 11: 14-23

14 *En Hij was bezig een boze geest uit te drijven en deze was stom. En het geschiedde, toen de geest uitgevaren was, dat de stomme sprak. En de scharen verwonderden zich.*

15 *Doch sommigen van hen zeiden: Door Beëlzebul, de overste der boze geesten, drijft Hij de geesten uit.*

16 *Anderen begeerden, om Hem te verzoeken, van Hem een teken uit de hemel.*

17 *Maar Hij kende hun gedachten en zeide tot hen: Ieder koninkrijk, dat tegen zichzelf verdeeld is, gaat ten onder; en het ene huis valt op het andere.*

18 *Indien ook de satan tegen zichzelf verdeeld is, hoe zal zijn koninkrijk kunnen standhouden? Want gij zegt, dat Ik door Beëlzebul de boze geesten uitdrijf.*

19 *Indien Ik door Beëlzebul de boze geesten uitdrijf, door wie doen uw zonen het dan? Daarom zullen zij rechters over u zijn.*

20 *Maar indien Ik door de vinger Gods de boze geesten uitdrijf, dan is het Koninkrijk Gods over u gekomen.*

Joh.

Matt. 12: 22-30

- 29 Of hoe kan iemand het huis van de sterke binnengaan en zijn huisraad roven, als hij niet eerst die sterke heeft gebonden? Dan zal hij zijn huis plunderen.
- 30 Wie met Mij niet is, die is tegen Mij, en wie met Mij niet bijeenbrengt, die verstroot.

Marc. 3: 20-27

- 27 Maar niemand kan het huis van de sterke binnengaan en zijn huisraad roven, als hij niet eerst die sterke heeft gebonden, en dan zal hij zijn huis plunderen.

Luc. 11: 14-23

- 21 *Wanneer een sterke, goed gewapend man zijn eigen hof bewaakt, is zijn bezit in veiligheid.*
- 22 *Maar wanneer iemand, die sterker is dan hij, hem aanvalt en hem overwint, rooft deze zijn wapenrusting, waarop hij vertrouwde, en verdeelt zijn buit.*
- 23 *Wie met Mij niet is, die is tegen Mij en wie met Mij niet bijeenbrengt, die verstroot.*

Joh.**81. De zonde tegen de Heilige Geest****Matt. 12: 31-37**

- 31 Daarom zeg Ik u: Alle zonde en lastering zal de mensen vergeven worden, maar de lastering van de Geest zal niet vergeven worden.
- 32 Spreekt iemand een woord tegen de Zoon des mensen, het zal hem vergeven worden; maar spreekt iemand tegen de Heilige Geest, het zal hem niet vergeven worden, noch in deze eeuw, noch in de toekomst.
- 33 Acht de boom goed, maar dan ook zijn vrucht, of acht de boom slecht, maar dan ook zijn vrucht, want aan zijn vrucht kent men de boom.
- 34 Adderengebroid, hoe kunt gij, die slecht zijt, iets goeds zeggen? Want uit de overvloed des harten spreekt de mond.
- 35 Een goed mens brengt uit zijn goede schat goede dingen voort, en een slecht mens uit zijn boze schat boze dingen.
- 36 Maar Ik zeg u: Van elk ijdel woord, dat de mensen zullen spreken, zullen zij rekenschap geven op de dag des oordeels,
- 37 want naar uw woorden zult gij gerechtvaardigd worden, en naar uw woorden zult gij veroordeeld worden.

Marc. 3: 28-30

- 28 Voorwaar, Ik zeg u, dat alle zonden aan de kinderen der mensen zullen vergeven worden, ook de godslasteringen, welke zij gesproken mogen hebben;
- 29 maar wie gelasterd heeft tegen de Heilige Geest, heeft geen vergeving in eeuwigheid, maar staat schuldig aan eeuwige zonde.
- 30 Immers, zij zeiden: Hij heeft een onreine geest.

Luc. 12: 10; 6:43-45

- 10 *En een ieder, die een woord zal spreken tegen de Zoon des mensen, het zal hem vergeven worden; maar wie tegen de Heilige Geest zal lasteren, het zal hem niet vergeven worden.*
- 43 *Immers, er is geen goede boom, die slechte vrucht voortbrengt, noch ook een slechte boom, die goede vrucht voortbrengt.*
- 44 *Want elke boom wordt aan zijn eigen vrucht gekend. Want van dorens leest men geen vijgen, en van een braamstruik oogst men geen druif.*
- 45 *Een goed mens brengt uit de goede schat zijns harten het goede voort en een slecht mens brengt uit de boze schat het boze voort. Want waar het hart vol van is, daarvan spreekt de mond.*

Joh.

82. Het teken van Jona

Matt. 12: 38-42

- 38 Toen antwoordden Hem enigen der schriftgeleerden en Farizeeën en zeiden: Meester, wij zouden wel een teken van U willen zien.
- 39 Maar Hij antwoordde hun en zeide: Een boos en overspelig geslacht verlangt een teken, maar het zal geen teken ontvangen dan het teken van Jona, de profeet.
- 40 Want gelijk Jona drie dagen en drie nachten in de buik van het zeemonster was, zo zal de Zoon des mensen in het hart der aarde zijn, drie dagen en drie nachten.
- 41 De mannen van Nineve zullen in het oordeel opstaan met dit geslacht en het veroordelen; want zij hebben zich bekeerd op de prediking van Jona en zie, meer dan Jona is hier.
- 42 De koningin van het Zuiden zal in het oordeel optreden met dit geslacht en het veroordelen, want zij is gekomen van de einden der aarde om de wijsheid van Salomo te horen, en zie, meer dan Salomo is hier.

Marc. 8: 11-12

- 11 *En de Farizeeën liepen uit en begonnen met Hem te redetwisten; en zij begeerden van Hem een teken uit de hemel, om Hem te verzoeken.*
- 12 *En Hij, diep zuchtend in zijn geest, zeide: Waartoe begeert dit geslacht een teken? Voorwaar, Ik zeg u: Aan dit geslacht zal voorzeker geen teken gegeven worden!*

Luc. 11: 29-32

- 29 Toen de scharen te hoop liepen, begon Hij te zeggen: Dit geslacht is een boos geslacht. Het begeert een teken, maar het zal geen teken ontvangen dan het teken van Jona.
- 30 Want gelijk Jona voor de Ninevieten ten teken geworden is, zo zal ook de Zoon des mensen het zijn voor dit geslacht.
- 32 De mannen van Nineve zullen in het oordeel opstaan met dit geslacht en het veroordelen, want zij hebben zich bekeerd op de prediking van Jona, en zie, meer dan Jona is hier.
- 31 De koningin van het Zuiden zal in het oordeel optreden met de mannen van dit geslacht en hen veroordelen, want zij is gekomen van de einden der aarde om de wijsheid van Salomo te horen, en zie, meer dan Salomo is hier.

Joh.

83. De terugkeer van de boze geest

Matt. 12: 43-45

- 43 Zodra de onreine geest van de mens is uitgevaren, gaat hij door dorre plaatsen om rust te zoeken, maar hij vindt die niet.
- 44 Dan zegt hij: Ik zal terugkeren naar mijn huis, waar ik ben uitgevaren; en als hij komt, vindt hij het leegstaan [en] geveegd en op orde.
- 45 Dan trekt hij heen en neemt zeven andere geesten mede, bozer dan hijzelf; en zij komen binnen en wonen daar. En het wordt met die mens in het einde erger dan in het begin. Alzo zal het ook gaan met dit boze geslacht.

Marc.

Luc. 11: 24-26

- 24 *Zodra de onreine geest van de mens is uitgevaren, gaat hij door dorre plaatsen om rust te zoeken, en als hij die niet vindt, zegt hij: Ik zal terugkeren naar mijn huis, waar ik ben uitgevaren.*
- 25 *En als hij komt, vindt hij het geveegd en op orde.*
- 26 *Dan trekt hij heen en neemt zeven andere geesten mede, bozer dan hij zelf; en zij komen binnen en wonen daar. En het wordt met die mens in het einde erger dan in het begin.*

Joh.

84. Vrouwen die Jezus dienden

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 8: 1-3</u>	<u>Joh.</u>
		<p>1 En het geschiedde kort daarna, dat Hij van stad tot stad en van dorp tot dorp trok, verkondigende het evangelie van het Koninkrijk Gods, en de twaalfen met Hem,</p> <p>3 en enige vrouwen, die genezen waren van boze geesten en van ziekten: Maria, met de bijnaam: van Magdala, van wie zeven boze geesten uitgegaan waren,</p> <p>3 en Johanna, de vrouw van Chusas, de rentmeester van Herodes, en Susanna en vele andere, die hen dienden met hetgeen zij bezaten.</p>	

85. De moeder en broeders van Jezus

<u>Matt. 12: 46-50</u>	<u>Marc. 3: 31-35</u>	<u>Luc. 8: 19-21</u>	<u>Joh.</u>
<p>46 Terwijl Hij nog tot de scharen sprak, zie, zijn moeder en broeders stonden buiten en trachtten Hem te spreken te krijgen.</p> <p>47 [En iemand zeide tot Hem: Zie, uw moeder en uw broeders staan buiten en trachten U te spreken te krijgen.]</p> <p>48 Maar Hij antwoordde de boodschapper en zeide: Wie is mijn moeder en wie zijn mijn broeders?</p> <p>49 En Hij strekte zijn hand uit over zijn discipelen en zeide: Ziedaar mijn moeder en mijn broeders.</p> <p>50 Want al wie doet de wil mijns Vaders, die in de hemelen is, die is mijn broeder en zuster en moeder.</p>	<p>31 En zijn moeder en zijn broeders kwamen, en buiten staande zonden zij iemand tot Hem om Hem te roepen.</p> <p>32 En een schare zat rondom Hem en zij zeiden tot Hem: Zie, uw moeder en uw broeders en uw zusters staan buiten en zoeken U.</p> <p>33 En Hij antwoordde en zeide tot hen: Wie zijn mijn moeder en broeders?</p> <p>34 En rondziende over degenen, die in een kring rondom Hem zaten, zeide Hij: Zie, mijn moeder en mijn broeders.</p> <p>35 Al wie de wil Gods doet, die is mijn broeder en zuster en moeder.</p>	<p>19 Zijn moeder en broeders kwamen tot Hem en zij konden Hem niet bereiken vanwege de schare.</p> <p>20 Men boodschapte Hem: Uw moeder en uw broeders staan buiten en willen U zien</p> <p>21 Hij antwoordde echter en zeide tot hen:</p> <p>Mijn moeder en mijn broeders zijn dezen, die het woord Gods horen en doen.</p>	

86. De gelijkenis van de zaaier

<u>Matt. 13: 1-9</u>	<u>Marc. 4: 1-9</u>	<u>Luc. 8: 4-8</u>	<u>Joh.</u>
<p>1 Op die dag ging Jezus het huis uit en Hij zat bij de zee.</p> <p>2 En vele scharen vergaderden zich bij Hem, zodat Hij in een schip ging en daar nederzat, en de gehele schare stond op de oever</p> <p>3 En Hij sprak tot hen vele dingen in gelijkenissen en zeide: Zie, een zaaier ging uit om te zaaien</p>	<p>1 En wederom begon Hij te leren bij de zee.</p> <p>En een zeer grote schare verzamelde zich bij Hem, zodat Hij in een schip ging en daarin nederzat op de zee, en de gehele schare was bij de zee op het land</p> <p>2 En Hij leerde hun vele dingen in gelijkenissen, en Hij zeide tot hen in zijn onderwijs:</p> <p>3 Hoort. Zie, een zaaier ging uit om te zaaien</p>	<p>4 Toen er nu veel volk samenstroomde en uit elke stad mensen tot Hem kwamen;</p> <p>sprak Hij door een gelijkenis:</p> <p>5 Een zaaier ging uit om zijn zaad te zaaien.</p>	

Matt. 13: 1-9

- 4 En bij het zaaien viel een deel langs de weg en de vogels kwamen en aten het op.
- 5 Een ander deel viel op de steenachtige plaatsen, waar het niet veel aarde had, en terstond schoot het op, omdat het geen diepe aarde had,
- 6 maar toen de zon opkwam, verschroeide het en omdat het geen wortel had, verdorde het.
- 7 Een ander deel viel op de dorens en de dorens kwamen op en verstikten het.
- 8 Een ander deel viel in goede aarde en het gaf vrucht, deels honderd-, deels zestig-, deels dertigvoudig
- 9 Wie oren heeft, die hore!

Marc. 4: 1-9

- 4 En het geschiedde bij het zaaien, dat een deel langs de weg viel, en de vogels kwamen en aten het op.
- 5 Een ander deel viel op steenachtige bodem, waar het niet veel aarde had, en terstond schoot het op, omdat het geen diepe aarde had.
- 6 Maar toen de zon opging, verschroeide het, en omdat het geen wortel had, verdorde het.
- 7 En een ander deel viel in de dorens en de dorens kwamen op en verstikten het en het gaf geen vrucht.
- 8 En het overige viel in goede aarde en opkomende en uitstoelende gaf het vrucht, en het droeg tot dertig-, zestig- en honderdvoud toe
- 9 En Hij zeide: Wie oren heeft om te horen, die hore.

Luc. 8: 4-8

- En bij het zaaien viel een deel langs de weg en het werd getrapt en de vogelen des hemels aten het op.
- 6 En een ander deel viel op de rotsbodem,
- En toen het opkwam, verdorde het, omdat het geen vochtigheid had.
- 7 En een ander deel viel midden tussen de dorens, en de dorens kwamen tegelijk op en verstikten het.
- 8 Een ander deel viel in goede aarde, en toen dat opgekomen was, bracht het honderdvoudige vrucht voort.
- Dit zeggende, riep Hij: Wie oren heeft om te horen, die hore.

Joh.**87. Het doel van de gelijkenissen****Matt. 13: 10-17**

- 10 En de discipelen kwamen en zeiden tot Hem: Waarom spreekt Gij tot hen in gelijkenissen?
- 11 Hij antwoordde hun en zeide: Omdat het u gegeven is de geheimenissen van het Koninkrijk der hemelen te kennen, maar hun is dat niet gegeven.
- 12 Want wie heeft, hem zal gegeven worden en hij zal overvloedig hebben; maar wie niet heeft, ook wat hij heeft, zal hem ontnomen worden.
- 13 Daarom spreek Ik tot hen in gelijkenissen, omdat zij ziende niet zien en horende niet horen of begrijpen.

Marc. 4: 10-12

- 10 En toen Hij (met hen) alleen was, vroegen zij die in zijn omgeving waren met de twaalfen, Hem naar de gelijkenissen.
- 11 En Hij zeide tot hen: U is gegeven het geheimenis van het Koninkrijk Gods, maar tot hen, die buiten staan, komt alles in gelijkenissen,
- 12 dat zij ziende zien en niet merken, en horende horen en niet verstaan, opdat zij zich niet bekeren en hun vergeven worde.

Luc. 8: 9-10

- 9 Zijn discipelen vroegen Hem, wat de bedoeling van deze gelijkenis was.
- 10 En Hij zeide: U is het gegeven de geheimenissen van het Koninkrijk Gods te kennen, maar aan de anderen (worden zij gepredikt) in gelijkenissen,

Joh.

Opdat zij ziende niet zien en horende niet begrijpen

Matt. 13: 10-17

- 14 En aan hen wordt de profetie van Jesaja vervuld, die zegt: Met het gehoor zult gij horen en gij zult het geenszins verstaan, en ziende zult gij zien en gij zult het geenszins opmerken;
- 15 want het hart van dit volk is vet geworden, en hun oren zijn hardhorend geworden, en hun ogen hebben zij toegesloten, opdat zij niet zien met hun ogen, en met hun oren niet horen, en met hun hart niet verstaan en zich bekeren, en Ik hen zou genezen.
- 16 Maar uw ogen zijn zalig, omdat zij zien en uw oren, omdat zij horen.
- 17 Voorwaar, Ik zeg u: Vele profeten en rechtvaardigen hebben begeerd te zien wat gij ziet, en zij hebben het niet gezien, en te horen wat gij hoort, en zij hebben het niet gehoord.

Marc. 4: 10-12**Luc. 8: 9-10****Joh.****88. De uitleg van de gelijkenis van de zaaier****Matt. 13: 18-23**

- 18 Gij nu, hoort de gelijkenis van de zaaier.
- 19 Bij een ieder, die het woord van het Koninkrijk hoort en het niet verstaat, komt de boze en rooft wat in zijn hart gezaaid is: dat is de langs de weg gezaaide.
- 20 De op steenachtige plaatsen gezaaide is hij, die het woord hoort en het terstond met blijdschap aanneemt;
- 21 maar hij heeft geen wortel in zich, doch is iemand van het ogenblik; wanneer echter verdrukking of vervolging komt om der wille van het woord, komt hij terstond ten val.

Marc. 4: 13-20

- 13 En Hij zeide tot hen: Weet gij niet, wat deze gelijkenis betekent, en hoe zult gij dan al de gelijkenissen verstaan?
- 14 De zaaier zaait het woord.
- 15 Dit zijn degenen, die langs de weg zijn: waar het woord gezaaid wordt, en zodra zij het horen, komt terstond de satan en neemt het woord, dat in hen gezaaid is, weg.
- 16 En evenzo zijn, die op steenachtige plaatsen gezaaid worden, degenen, die, zodra zij het woord horen, het terstond met blijdschap aannemen.
- 17 Doch zij hebben geen wortel in zich, maar zijn mensen van het ogenblik; wanneer later verdrukking of vervolging komt om der wille van het woord, komen zij terstond ten val.

Luc. 8: 11-15

- 11 Dit is de gelijkenis: Het zaad is het woord Gods.
- 12 Die langs de weg, zijn zij, die het gehoord hebben; daarna komt de duivel en neemt het woord uit hun hart weg, opdat zij niet zouden geloven en behouden worden.
- 13 Die op de rotsbodem, zijn zij, die het woord, zodra zij het horen, met blijdschap ontvangen;

En dezen hebben geen wortel, zij geloven voor een tijd en in een tijd van beproeving worden zij afvallig

Joh.

Matt. 13: 18-23

22 De in de dorens gezaaide is hij, die het woord hoort, en de zorg van de wereld en het bedrog van de rijkdom verstikt het woord en hij wordt onvruchtbaar.

23 De in goede aarde gezaaide is hij, die het woord hoort en verstaat, die dan ook vrucht draagt en oplevert, deels honderd-, deels zestig-, deels dertigvoudig

Marc. 4: 13-20

18 En een ander deel zijn degenen, die in de dorens gezaaid worden: dit zijn zij, die het woord horen, 19 Maar de zorgen van de wereld en het bedrog van de rijkdom en de begeerten naar al het andere komen erbij en verstikken het woord en het wordt onvruchtbaar.

20 En dit zijn degenen, die in goede aarde gezaaid zijn: zij, die het woord horen en in zich opnemen en vrucht dragen, dertig- en zestig- en honderdvoud.

Luc. 8: 11-15

14 Wat in de dorens viel, dat zijn zij, die het gehoord hebben; en gaandeweg worden zij door zorgen en rijkdom en lusten des levens verstikt en zij brengen het niet tot vrucht.

15 Dat in goede aarde, dat zijn zij, die met een goed en vroom hart het woord gehoord hebbende, dat vasthouden en vrucht dragen in volharding.

Joh.**89. De gelijkenis van de tarwe en het onkruid****Matt. 13: 24-30**

24 Nog een gelijkenis hield Hij hun voor en Hij zeide: Het Koninkrijk der hemelen komt overeen met iemand, die goed zaad gezaaid had in zijn akker.
25 Doch terwijl de mensen sliepen, kwam zijn vijand en zaaide er onkruid overheen, midden tussen het koren, en ging weg.
26 Toen het graan opkwam en vrucht zette, toen kwam ook het onkruid te voorschijn.
27 Daarna kwamen de slaven van de eigenaar en zeiden tot hem: Heer, hebt gij niet goed zaad in uw akker gezaaid? Hoe komt hij dan aan onkruid?
28 Hij zeide tot hen: Dat heeft een vijandig mens gedaan. (29) De slaven zeiden tot hem: Wilt gij dan, dat wij het bijeenhalen?
29 Hij zeide: Neen, want bij het bijeenhalen van het onkruid zoudt gij tevens het koren kunnen uittrekken.
30 Laat beide samen opgroeien tot de oogst. En in de oogsttijd zal ik tot de maaiers zeggen: Haalt eerst het onkruid bijeen en bindt het in bossen om het te verbranden, maar brengt het koren bijeen in mijn schuur.

Marc.**Luc.****Joh.****90. De gelijkenis van het mosterdzaadje****Matt. 13: 31-31**

31 Nog een gelijkenis hield Hij hun voor en Hij zeide:

Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een mosterdzaadje, dat iemand nam en in zijn akker zaaide.

32 Het is wel het kleinste van alle zaden, maar als het volgroeid is, is het groter dan de tuingewassen en het wordt een boom, zodat de vogelen des hemels in zijn takken kunnen nestelen.

Marc. 4:30-32

30 En Hij zeide: Hoe zullen wij het Koninkrijk Gods afbeelden, of onder welke gelijkenis zullen wij het brengen?

31 Het is als een mosterdzaadje, dat, wanneer het in de aarde gezaaid wordt,

het kleinste is van alle zaden op de aarde,

32 en toch, als het gezaaid is, opkomt en groter wordt dan alle tuingewassen, en grote takken maakt, zodat in zijn schaduw de vogelen des hemels kunnen nestelen.

Luc. 13: 18-19

18 *Hij zeide dan: Waaraan is het Koninkrijk Gods gelijk en waarmee zal Ik het vergelijken?*

19 *Het is gelijk aan een mosterdzaadje, dat iemand nam en in zijn tuin zaaide, en het groeide en werd een boom, en de vogelen des hemels nestelden in zijn takken.*

Joh.

91. De gelijkenis van de zuurdesem**Matt. 13: 33**

- 33 Nog een gelijkenis sprak Hij tot hen: Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een zuurdesem, welke een vrouw nam en in drie maten meel deed, totdat het geheel doorzuurd was.

Marc.**Luc. 13: 20-21****Joh.**

- 20 En wederom sprak Hij: Waarmede zal Ik het Koninkrijk Gods vergelijken?
21 Het is gelijk aan een zuurdesem, welke een vrouw nam en in drie maten meel deed, totdat het geheel doorzuurd was.

92. Jezus onderwijst in de vorm van gelijkenissen**Matt. 13: 34-35**

- 34 Dit alles zeide Jezus in gelijkenissen tot de scharen
en zonder gelijkenis zeide Hij niets tot hen,

35 opdat vervuld zou worden het woord, gesproken door de profeet, toen hij zeide: Ik zal mijn mond opendoen met gelijkenissen, Ik zal verkondigen wat sinds de grondlegging der wereld verborgen gebleven is.

Marc. 4: 33-34**Luc.****Joh.**

- 33 En in vele dergelijke gelijkenissen sprak Hij het woord tot hen, naardat zij het konden horen,
34 en zonder gelijkenis sprak Hij tot hen niet, maar afzonderlijk aan zijn discipelen verklaarde Hij alles.

93. De uitleg van de gelijkenis van de tarwe en het onkruid**Matt. 13: 36-43**

- 36 Toen liet Hij de scharen gaan en ging naar huis. En zijn discipelen kwamen bij Hem en zeiden: Maak ons de gelijkenis van het onkruid in de akker duidelijk.
37 Hij antwoordde en zeide: Die het goede zaad zaait, is de Zoon des mensen;
38 de akker is de wereld; het goede zaad, dat zijn de kinderen van het Koninkrijk; (39) het onkruid zijn de kinderen van de boze;
39 de vijand, die het gezaaid heeft, is de duivel; de oogst is de voleinding der wereld; de maaiers zijn de engelen.
40 Zoals nu het onkruid verzameld wordt en met vuur verbrand, zo zal het gaan bij de voleinding der wereld.
41 De Zoon des mensen zal zijn engelen uitzenden en zij zullen uit zijn Koninkrijk verzamelen al wat tot zonde verleidt en hen, die de ongerechtigheid bedrijven,
42 en zij zullen hen in de vurige oven werpen; daar zal het geween zijn en het tandengeknars.
43 Dan zullen de rechtvaardigen stralen als de zon in het Koninkrijk huns Vaders. Wie oren heeft, die hore!

Marc.**Luc.****Joh.****94. De gelijkenissen van de schat en de parel****Matt. 13: 44-46**

- 44 Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een schat, verborgen in een akker, die een mens ontdekte en verborg, en in zijn blijdschap erover gaat hij heen en verkoopt al wat hij heeft en koopt die akker.
45 Evenzo is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een koopman, die schone parelen zocht.
46 Toen hij een kostbare parel gevonden had, ging hij heen en verkocht al wat hij had, en kocht die.

Marc.**Luc.****Joh.**

95. De gelijkenis van het visnet

Matt. 13: 47-50

Marc.

Luc.

Joh.

- 47 Evenzo is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een sleepnet, neergelaten in de zee, dat allerlei bijeenbrengt.
- 48 Wanneer het vol is, haalt men het op de oever, en zet zich neer en verzamelt het goede in vaten, doch het ondeugdelijke werpt men weg.
- 49 Zó zal het gaan bij de voleinding der wereld. De engelen zullen uitgaan om de bozen uit het midden der rechtvaardigen af te sonderen,
- 50 en zij zullen hen in de vurige oven werpen; daar zal het gewezen zijn en het tandengknars.

96. De gelijkenis van de huisvader

Matt. 13: 51-52

Marc.

Luc.

Joh.

- 51 Hebt gij dit alles verstaan? Zij zeiden tot Hem: Ja.
- 52 Hij zeide tot hen: Daarom is iedere schriftgeleerde, die een discipel geworden is van het Koninkrijk der hemelen, gelijk aan een heer des huizes, die uit zijn voorraad nieuwe en oude dingen te voorschijn brengt.

97. Het volgen van Jezus

Matt. 8: 18-22

Marc.

Luc. 9: 57-62

Joh.

- 18 Toen Jezus een schare rondom Zich zag, beval Hij te vertrekken naar de overkant.
- 19 En er kwam een schriftgeleerde tot Hem en zeide: Meester, ik zal U volgen, waar Gij ook heengaat.
- 20 En Jezus zeide tot hem: De vossen hebben holen en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft geen plaats om het hoofd neer te leggen
- 21 Een ander echter, een van zijn discipelen, zeide tot Hem: Here, sta mij toe eerst heen te gaan en mijn vader te begraven.
- 22 Maar Jezus zeide tot hem: Volg mij en laat de doden hun doden begraven.
- 57 *En toen zij op weg waren, zeide iemand tot Hem: Ik zal U volgen, waar Gij ook heengaat.*
- 58 *En Jezus zeide tot hem: De vossen hebben holen en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft geen plaats om het hoofd neer te leggen.*
- 59 *En Hij zeide tot een ander: Volg Mij. Maar deze zeide: Sta mij toe eerst heen te gaan en mijn vader te begraven.*
- 60 *Maar Hij zeide tot hem: Laat de doden hun doden begraven; maar ga gij heen en verkondig het Koninkrijk Gods.*
- 61 *En weereen ander zeide: Ik zal U volgen, Here, maar laat mij eerst afscheid nemen van mijn huisgenoten.*
- 62 *Maar Jezus zeide [to them]: Niemand, die de hand aan de ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter hem ligt, is geschikt voor het Koninkrijk Gods.*

98. Jezus stilt de storm op het meer

Matt. 8: 23-27

Marc. 4: 35-41

Luc. 8: 22-25

Joh.

- 35 En Hij zeide tot hen op die dag, toen het laat geworden was: Laten wij oversteken naar de overkant

Matt. 8: 23-27

- 23 En toen Hij in het schip ging, volgden zijn discipelen Hem
- 24 En zie, er kwam een grote onstuimigheid op de zee, zodat de golven over het schip sloegen; maar Hij sliep.
- 25 En zij kwamen en maakten Hem wakker en zeiden: Here, help ons, wij vergaan!
- 26 En Hij zeide tot hen: Waarom zijt gij bevreesd, kleingelovigen? Toen stond Hij op en bestrafte de winden en de zee, en het werd volkomen stil.
- 27 En de mensen verwonderden zich en zeiden: Wat voor iemand is deze, dat ook de winden en de zee Hem gehoorzaam zijn?

Marc. 4: 35-41

- 36 En zij lieten de schare achter en namen Hem, zoals Hij was, in het schip mede, en er waren andere schepen bij Hem.
- 37 En er stak een zware stormwind op en de golven sloegen in het schip, zodat het schip reeds vol liep.
- 38 Maar Hij zelf lag op het achterschip tegen het kussen te slapen. En zij maakten Hem wakker en zeiden tot Hem: Meester, trekt Gij er U niets van aan, dat wij vergaan?
- 39 En Hij, wakker geworden, bestrafte de wind en zeide tot de zee: Zwijg, wees stil! En de wind ging liggen en het werd volkomen stil.
- 40 En Hij zeide tot hen: Waarom zijt gij zó bevreesd? Hoe hebt gij geen geloof?
- 41 En zij werden bovenmate bevreesd en zeiden tot elkander: Wie is toch deze, dat ook de wind en de zee Hem gehoorzaam zijn?

Luc. 8: 22-25

- 22 En het geschiedde op een van die dagen, dat Hij in een schip ging met zijn discipelen, en Hij zeide tot hen: Laten wij oversteken naar de overkant van het meer; en zij staken van wal
- 23 En terwijl zij varende waren, viel Hij in slaap. En er sloeg een stormvlaag neder op het meer en zij kregen water in en verkeerden in nood.
- 24 Toen kwamen zij en maakten Hem wakker en zeiden: Meester, Meester, wij vergaan!
- En Hij, wakker geworden, bestrafte de wind en de wilde wateren. En zij kwamen tot rust en het werd stil.
- 25 En Hij zeide tot hen: Waar was uw geloof?
- En zij werden bevreesd en zeiden met verbazing tot elkander: Wie is toch deze, dat Hij ook de winden en aan het water bevelen geeft en zij Hem gehoorzaam zijn?

Joh.**99. De genezing van de bezetene(n)****Matt. 8: 28-34**

- 28 Nadat Hij aan de overkant in het land der Gadarenen was gekomen, kwamen Hem twee bezetenen uit de grafsteden tegemoet, zeer gevaarlijke, zodat niemand langs die weg kon voorbijgaan.

Marc. 5: 1-20

- 1 En zij kwamen aan de overkant der zee in het land der Gerasenen.
- 2 En toen Hij uit het schip ging, kwam Hem [terstond] uit de grafsteden een mens tegemoet met een onreine geest,
- 3 die verblijf hield in de graven, en niemand had hem meer kunnen binden, zelfs niet met een keten,
- 4 want hij was dikwijls met voetboeien en ketenen gebonden geweest en de ketenen waren door hem stukgetrokken en de voetboeien vernield, en niemand was bij machte hem te bedwingen.

Luc. 8: 26-39

- 26 En zij voeren naar het land der Gerasenen, dat tegenover Galilea ligt.
- 27 Toen Hij aan land gegaan was, kwam Hem een man uit de stad tegemoet, die door boze geesten bezeten was, en sinds lang had hij geen mantel meer aan en woonde niet in een huis, maar in de graven.

Joh.

Matt. 8: 28-34	Marc. 5: 1-20	Luc. 8: 26-39
29 En zie, zij schreeuwden, zeggende: Wat hebt Gij met ons te maken, Zoon van God? Zijt Gij hier gekomen om ons vóór de tijd te pijnigen?	5 En voortdurend, nacht en dag, was hij in de graven en in de bergen, schreeuwende en zichzelf met stenen slaande. 6 En toen hij Jezus uit de verte zag, liep hij toe, viel voor Hem neder, 7 en zeide, roepende met luider stem: Wat hebt Gij met mij te maken, Jezus, Zoon van de allerhoogste God? Ik bezweer U bij God, dat Gij mij niet pijnigt. 8 Want Hij zeide tot hem: Onreine geest, ga uit van deze mens. 9 En Hij vroeg hem: Hoe is uw naam? 10 En hij zeide tot Hem: Mijn naam is legioen, want wij zijn talrijk. En hij smeekte Hem dringend hen niet buiten het land te zenden. 11 Nu werd daar bij de berg een grote kudde zwijnen gehoed. 12 En zij smeekten Hem, zeggende: Zend ons in de zwijnen, dat wij daarin varen. 13 En Hij stond het hun toe. En de onreine geesten gingen uit en voeren in de zwijnen; en de kudde, ongeveer tweeduizend, stormde langs de helling de zee in en zij verdronken in de zee. 14 En die ze hoedden, namen de vlucht en berichtten het in de stad en op het land. En de mensen gingen zien, wat er gebeurd was.	28 Toen hij nu Jezus zag, stiet hij een kreet uit en hij viel aan zijn voeten En sprak met luider stem: Wat hebt Gij met mij te maken, Jezus, Zoon van de allerhoogste God? Ik smeeke U, dat Gij mij niet pijnigt. 29 Want Hij gaf de onreine geest bevel van de man uit te varen. Want menigmaal had de geest hem met geweld medegesleurd, en om hem te bewaken werd hij met ketenen en voetboeien geboeid, maar hij brak de boeien stuk en werd door de geest naar eenzame streken gedreven. 30 En Jezus vroeg hem: Wat is uw naam? Hij zeide: Legioen; want vele geesten waren in hem gevaren. 31 En zij smeekten Hem, dat Hij hun niet gelasten zou in de afgrond te varen. 32 Nu werd op de berg een talrijke kudde zwijnen gehoed; en zij smeekten Hem, dat Hij hun zou toestaan daarin te varen. En Hij stond het hun toe. 33 En de geesten voeren uit die mens en voeren in de zwijnen en de kudde stormde langs de helling het meer in en verdronk. 34 Toen de hoeders zagen wat er gebeurd was, namen zij de vlucht en berichtten het in de stad en op het land. 35 En de mensen liepen uit om te zien wat gebeurd was,

Matt. 8: 28-34

en toen zij Hem zagen,

drongen zij er bij Hem op aan hun gebied te verlaten.

En hij ging de gehele stad door verkondigen al wat Jezus hem gedaan had.

Marc. 5: 1-20

15 En zij kwamen bij Jezus en zagen de bezetene zitten, gekleed en goed bij zijn verstand, hem, die het legioen gehad had; en zij werden bevreesd.

16 En die het hadden gezien, verhaalden hun, hoe het met de bezetene gegaan was en ook van de zwijnen.

17 En zij begonnen er bij Hem op aan te dringen, dat Hij uit hun gebied weg zou gaan.

18 En toen Hij in het schip ging, smeekte de bezetene Hem, dat hij bij Hem mocht blijven.

19 Doch Hij stond het hem niet toe, maar Hij zeide tot hem: Ga naar uw huis tot de uwen en bericht hun al wat de Here in zijn ontferming u gedaan heeft.

20 En hij ging weg en begon in de Dekapolis te verkondigen al wat Jezus hem gedaan had, en allen verwonderden zich.

Luc. 8: 26-39

en zij kwamen bij Jezus en vonden de mens, van wie de boze geesten uitgevaren waren, aan de voeten van Jezus zitten, gekleed en goed bij zijn verstand, en zij werden bevreesd.

36 En zij, die het gezien hadden, verhaalden hun, hoe de bezetene genezen was.

37 En de gehele bevolking van de streek der Gerasenen vroeg Hem, of Hij van hen wilde weggaan, want zij waren door grote vrees bevangen.

En Hij ging in het schip en keerde terug.

38 En de man, van wie de boze geesten uitgevaren waren, verzocht Hem bij Hem te mogen blijven. Maar Hij liet hem heengaan en zeide:

39 Keer terug naar uw huis en verhaal al wat God u gedaan heeft.

En hij ging de gehele stad door verkondigen al wat Jezus hem gedaan had.

Joh.**100. Jezus door een zondares gezalfd****Matt. Marc.****Luc. 7: 36-50****Joh.**

36 Een der Farizeeën nodigde Hem om bij hem te komen eten; en Hij kwam in het huis van de Farizeeër en ging aanliggen.

37 En zie, een vrouw, die in de stad als zondares bekend stond, bemerkte, dat Hij aan tafel was in het huis van de Farizeeër. En zij bracht een albasten kruik met mirre,

38 en zij ging wenende achter Hem staan, bij zijn voeten, en begon met haar tranen zijn voeten nat te maken en droogde ze af met haar hoofdhaar, en kuste zijn voeten en zalfde ze met de mirre.

39 Toen de Farizeeër, die Hem genodigd had, dat zag, zeide hij bij zichzelf: Indien deze [de] profeet was, zou Hij wel weten, wie en wat deze vrouw is, die Hem aanraakt: dat zij een zondares is.

40 En Jezus antwoordde en zeide tot hem: Simon, Ik heb u iets te zeggen. Hij zeide: Meester, zeg het.

41 Een schuldeiser had twee schuldenaars. De een was hem vijfhonderd schellingen schuldig, de ander vijftig.

42 Toen zij niet konden betalen, schonk hij het hun beiden. Wie van hen zal hem dan het meest liefhebben?

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 7: 36-50</u>	<u>Joh.</u>
		43 Simon antwoordde en zeide: Ik onderstel, hij, aan wie hij het meeste geschonken heeft. Hij zeide tot hem: Gij hebt juist geoordeeld.	
		44 En Zich naar de vrouw wendende, zeide Hij tot Simon: Ziet gij deze vrouw? Ik ben in uw huis gekomen; water voor mijn voeten hebt gij Mij niet gegeven, maar zij heeft met tranen mijn voeten nat gemaakt en ze met haar haren afgedroogd.	
		45 Een kus hebt gij Mij niet gegeven, maar zij heeft, van dat Ik binnengekomen ben, niet opgehouden mijn voeten te kussen.	
		46 Met olie hebt gij mijn hoofd niet gezalfd, maar zij heeft met mirre mijn voeten gezalfd.	
		47 Daarom zeg Ik u: Haar zonden zijn haar vergeven, al waren zij vele, want zij betoonde veel liefde; maar wie weinig vergeven wordt, die betoont weinig liefde.	
		48 En Hij zeide tot haar: Uw zonden zijn u vergeven.	
		49 En die met Hem aan tafel waren, begonnen bij zichzelf te zeggen: Wie is deze, dat Hij zelfs de zonden vergeeft?	
		50 En Hij zeide tot de vrouw: Uw geloof heeft u behouden, ga heen in vrede!	

101. De genezing van een verlamde

<u>Matt. 9: 1-8</u>	<u>Marc. 2: 1-12</u>	<u>Luc. 5: 17-26</u>	<u>Joh.</u>
1 En in een schip gegaan zijnde, stak Hij over en Hij kwam in zijn eigen stad.	1 En toen Hij weder te Kafarnaüm gekomen was, hoorde men na enige dagen, dat Hij thuis was.	17 En het geschiedde op een dier dagen, terwijl Hij bezig was te leren, dat er ook Farizeeën en wetgeleerden zaten, die gekomen waren uit alle dorpen van Galilea en Judea en uit Jeruzalem. En er was kracht des Heren, zodat Hij kon genezen.	
2 (1) En zie, men bracht een verlamde, op een bed liggende, tot Hem.	2 En velen kwamen bijeen, zodat zelfs de ruimte bij de deur hen niet meer kon bevatten, en Hij sprak het woord tot hen.	18 En zie, daar kwamen (enige) mannen met een verlamde op een bed, en zij trachtten hem binnen te dragen en [hem] vóór Hem te leggen.	
	3 En zij kwamen en brachten een verlamde tot Hem, die door vier mannen gedragen werd.	19 En toen zij geen gelegenheid vonden om hem binnen te dragen, vanwege de schare, gingen zij het dak op en lieten hem met zijn bed door de tegels in het midden neder, vlak vóór Jezus.	
	4 En daar zij deze niet tot Hem konden brengen vanwege de schare, namen zij de dakbedekking weg boven de plaats, waar Hij was, en na het dak opengebroken te hebben, lieten zij de matras neder, waarop de verlamde lag.	20 En hun geloof ziende, zeide Hij: Mens, uw zonden zijn u vergeven.	
(2) En daar Jezus hun geloof zag, zeide Hij tot de verlamde: Houd moed, mijn kind, uw zonden worden vergeven.	5 En daar Jezus hun geloof zag, zeide Hij tot de verlamde: Kind, uw zonden worden vergeven.		

Matt. 9: 1-8

- 3 En zie, sommige der schriftgeleerden zeiden bij zichzelf: Deze lastert God.
- 4 En daar Jezus hun overleggingen kende, zeide Hij: Waarom overlegt gij kwaad in uw hart?
- 5 Want wat is gemakkelijker, te zeggen: Uw zonden worden vergeven, of te zeggen: Sta op en wandel?
- 6 Maar, opdat gij weten moogt, dat de Zoon des mensen macht heeft op aarde zonden te vergeven – toen zeide Hij tot de verlamde: Sta op, neem uw bed op en ga naar uw huis.
- 7 En hij stond op en ging naar huis.
- 8 Toen de scharen dit zagen, vreesden zij en zij verheerlijkten God, die zulk een macht aan de mensen gegeven had.

Marc. 2: 1-12

- 6 Nu waren daar enige van de schriftgeleerden gezeten en zij overlegden in hun harten:
- 7 Wat spreekt deze aldus? Hij lastert God.
Wie kan zonden vergeven dan God alleen?
- 8 En Jezus doorzag terstond in zijn geest, dat zij aldus in zichzelf overlegden, en Hij zeide tot hen: Waarom overlegt gij deze dingen in uw harten?
- 9 Wat is gemakkelijker, tot de verlamde te zeggen: Uw zonden worden vergeven, of te zeggen: Sta op en neem uw matras op en wandel?
- 10 Maar, opdat gij moogt weten, dat de Zoon des mensen macht heeft op aarde zonden te vergeven – zeide Hij tot de verlamde:
- 11 Tot u zeg Ik, sta op, neem uw matras op en ga naar uw huis.
- 12 En hij stond op, nam terstond zijn matras op en ging voor aller oog naar buiten,
- Zodat zij allen ontzet waren en God verheerlijkten, zeggende: Zo iets hebben wij nog nooit gezien!

Luc. 5: 17-26

- 21 En de schriftgeleerden en de Farizeeën begonnen te overleggen en zeiden: Wie is deze, die (zulke) godslasterlijke dingen zegt?
Wie kan zonden vergeven dan God alleen?
- 22 Doch Jezus doorzag hun overleggingen en antwoordde en zeide tot hen: Wat overlegt gij in uw harten?
- 23 Wat is gemakkelijker, te zeggen: Uw zonden zijn u vergeven, of te zeggen: Sta op en wandel?
- 24 Maar, opdat gij moogt weten, dat de Zoon des mensen macht heeft op aarde zonden te vergeven – zeide Hij tot de verlamde: Tot u zeg Ik, sta op, neem uw bed op en ga naar uw huis.
- 25 En onmiddellijk stond hij voor hun ogen op, nam het geen, waar hij op gelegen had, mede en ging naar zijn huis, God verheerlijkende.
- 26 En ontzetting beving allen en zij verheerlijkten God, en werden met vrees vervuld, zeggende: Wij hebben heden ongelooflijke dingen gezien.

Joh.**102. De roeping van Levi (Mattheüs) de tollenaar****Matt. 9: 9-13**

- 9 En vandaar verder gaande zag Jezus iemand bij het tolhuis zitten, Matteüs genaamd, en Hij zeide tot hem: Volg Mij. En hij stond op en volgde Hem.

Marc. 2: 13-17

- 13 En Hij ging weder naar buiten, langs de zee, en de gehele schare kwam tot Hem en Hij leerde hen.
- 14 En voorbijgaande zag Hij Levi, de zoon van Alfeüs, bij het tolhuis zitten, en Hij zeide tot hem: Volg Mij. En hij stond op en volgde Hem.

Luc. 5: 27-32

- 27 En daarna vertrok Hij en zag een tollenaar, Levi genaamd, bij zijn tolhuis zitten en Hij zeide tot hem: Volg Mij.
- 28 En hij liet alles achter, stond op en volgde Hem.
- 29 En Levi richtte een grote maaltijd voor Hem aan in zijn huis,

Joh.

Matt. 9: 9-13

- 10 En het geschiedde toen Hij in het huis aanlag, zie, vele tollenaars en zondaars kwamen en lagen mede aan met Jezus en zijn discipelen.
- 11 En toen de Farizeeën dit zagen, zeiden zij tot zijn discipelen: Waarom eet uw meester met de tollenaars en zondaars?
- 12 Hij hoorde het en zeide: Zij, die gezond zijn, hebben geen geneesheer nodig, maar zij, die ziek zijn.
- 13 Gaat heen en leert, wat het betekent: Barmhartigheid wil Ik en geen offerande; want Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen te roepen, maar zondaars.

Marc. 2: 13-17

- 15 En het geschiedde, toen Hij aanlag in zijn huis, dat vele tollenaars en zondaars mede aanlagen met Jezus en zijn discipelen; want zij waren talrijk en zij volgden Hem.
- 16 En toen de schriftgeleerden der Farizeeën Hem met de zondaars en tollenaars zagen eten, zeiden zij tot zijn discipelen: Waarom eet Hij met de tollenaars en zondaars?
- 17 En Jezus hoorde het en zeide tot hen: Zij, die gezond zijn, hebben geen geneesheer nodig, maar zij, die ziek zijn.
- Ik ben niet gekomen rechtvaardigen te roepen, maar zondaars.

Luc. 5: 27-32

- en er was een grote menigte tollenaars en anderen, die met hen aan tafel waren.
- 30 En de Farizeeën en hun schriftgeleerden morden tegen zijn discipelen en zeiden: Waarom eet en drinkt gij met de tollenaars en zondaars?
- 31 En Jezus antwoordde en zeide tot hen: Zij, die gezond zijn, hebben geen geneesheer nodig, maar zij, die ziek zijn.
- 32 Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen te roepen, maar zondaars, tot bekering.

Joh.**103. De vraag over het vasten****Matt. 9: 14-17**

- 14 Toen kwamen de discipelen van Johannes tot Hem en vroegen: Waarom vasten wij en de Farizeeën wel, maar uw discipelen niet?
- 15 Jezus zeide tot hen: Kunnen soms bruiloftsgasten treuren, zolang de bruidegom bij hen is?
- Er zullen echter dagen komen, dat de bruidegom van hen weggenomen is, en dan zullen zij vasten.
- 16 En niemand zet een niet-gekrompen lap op een oud kledingstuk; want de ingezette lap scheurt iets af van het kledingstuk en de scheur wordt erger.

Marc. 2: 18-22

- 18 En de discipelen van Johannes en de Farizeeën hielden hun vasten.
- En zij kwamen en zeiden tot Hem: Waarom vasten de discipelen van Johannes en de discipelen van de Farizeeën wel, maar uw discipelen niet?
- 19 En Jezus zeide tot hen: Kunnen bruiloftsgasten dan vasten, terwijl de bruidegom bij hen is? Zolang zij de bruidegom bij zich hebben, kunnen zij niet vasten.
- 20 Er zullen echter dagen komen, dat de bruidegom van hen weggenomen is en dan zullen zij vasten, te dien dage.
- 21 Niemand naait een niet-gekrompen lap op een oud kledingstuk, anders scheurt de ingezette lap er iets af – het nieuwe van het oude – en de scheur wordt erger.

Luc. 5: 33-39

- 33 Doch zij zeiden tot Hem: De discipelen van Johannes vasten dikwijls en doen hun gebeden, en zo ook die der Farizeeën, maar die van U eten en drinken.
- 34 Jezus zeide tot hen: Kunt gij soms de bruiloftsgasten laten vasten, terwijl de bruidegom bij hen is?
- 35 Dochter zullen (andere) dagen komen, en wanneer de bruidegom van hen weggenomen is, dan zullen zij vasten, in die dagen.
- 36 Hij sprak ook een gelijkenis tot hen: Niemand scheurt een lap van een nieuw kledingstuk af om die op een oud kledingstuk te zetten. Anders zal hij niet alleen het nieuwe scheuren, maar de lap van het nieuwe zal ook niet passen bij het oude.

Joh.

Matt. 9: 14-17

17 Ook doet men jonge wijn niet in oude zakken; anders barsten de zakken en de wijn loopt weg en de zakken gaan verloren;

maar men doet jonge wijn in nieuwe zakken en beide blijven samen behouden.

Marc. 2: 18-22

22 En niemand doet jonge wijn in oude zakken; anders zal de wijn de zakken doen barsten en de wijn gaat verloren met de zakken.

[Maar jonge wijn doet men in nieuwe zakken.]

Luc. 5: 33-39

37 En niemand doet jonge wijn in oude zakken; anders zal de jonge wijn de zakken scheuren en weglopen en de zakken gaan verloren;

38 maar jonge wijn moet men in nieuwe zakken doen.

39 En niemand, die oude gedronken heeft, wil jonge, want hij zegt: De oude is voortreffelijk.

Joh.**104. De genezing van de dochter van Jairo en de bloedvloeiende vrouw****Matt. 9: 18-26**

18 Terwijl Hij dit tot hen sprak, zie, een overste (der synagoge) kwam tot Hem en viel voor Hem neder, en zeide: Mijn dochter is zo juist gestorven, maar kom en leg uw hand op haar en zij zal leven.

19 En Jezus stond op en volgde hem met zijn discipelen.

20 En zie, een vrouw, die reeds twaalf jaren aan bloedvloeingen leed, kwam van achteren tot Hem en raakte de kwast van zijn kleed aan.

21 Want, zeide zij bij zichzelf, indien ik slechts zijn kleed aanraak, zal ik behouden zijn.

Marc. 5: 21-43

21 En toen Jezus met het schip weder overgestoken was naar de overkant, verzamelde zich een grote schare bij Hem; en Hij was bij de zee.

22 En er kwam een van de oversten der synagoge, genaamd Jairo, en toen deze Hem zag, wierp hij zich neder aan zijn voeten, en hij smeekte Hem dringend, zeggende: Mijn dochtertje ligt op haar uiterste; kom toch en leg haar de handen op, dan zal zij behouden worden en in leven blijven.

24 En Hij ging met hem mede en een grote schare volgde Hem en zij drongen tegen Hem op.

25 En een vrouw, die twaalf jaar aan bloedvloeingen geleden had, en veel doorstaan had van vele dokters en al het hare daaraan ten koste had gelegd en geen baat had gevonden, maar veel eer achteruit was gegaan, had gehoord, wat er van Jezus verteld werd, en zij kwam tussen de schare en raakte van achter zijn kleed aan.

28 Want zij zeide: Indien ik slechts zijn klederen kan aanraken, zal ik behouden zijn.

29 En terstond droogde de bron van haar bloed op en zij bemerkte aan haar lichaam, dat zij van haar kwaal genezen was.

Luc. 8: 40-56

40 Toen Jezus terugkeerde, wachtte de schare Hem op, want zij zagen allen naar Hem uit.

41 En zie, er kwam een man, genaamd Jairo, en deze was een overste der synagoge. En hij viel neder aan de voeten van Jezus en smeekte Hem naar zijn huis te komen,

42 omdat zijn enige dochter, die ongeveer twaalf jaar oud was, op sterven lag. Terwijl Hij heen ging, drongen de scharen op Hem aan.

43 En een vrouw, die sinds twaalf jaren aan bloedvloeing leed en door niemand kon genezen worden,

44 kwam van achteren tot Hem en raakte de kwast van zijn kleed aan,

en terstond hield haar vloeing op.

Joh.

Matt. 9: 18-26

22 Maar Jezus keerde Zich om, zag haar en zeide: Houd moed, dochter, uw geloof heeft u behouden. En de vrouw was behouden van dat ogenblik af.

23 En toen Jezus in het huis van de overste kwam en de fluitspelers en het misbaar van de schare zag,

24 Zeide Hij: Gaat heen, want het meisje is niet gestorven, maar het slaapt. En zij lachten Hem uit.

Marc. 5: 21-43

30 En Jezus bemerkte terstond bij Zichzelf de kracht, die van Hem uitgegaan was, en Hij keerde Zich om in de schare, en zeide: Wie heeft Mij aangeraakt?

31 En zijn discipelen zeiden tot Hem: Gij ziet, dat de schare tegen U opdringt en Gij zegt: Wie heeft Mij aangeraakt?

32 En Hij keek rond om te zien, wie dat gedaan had.

33 De vrouw nu, bevreesd en bevende, wetende wat met haar geschied was, kwam en wierp zich voor Hem neder en zeide Hem de volle waarheid.

34 En Hij zeide tot haar: Dochter, uw geloof heeft u behouden; ga heen in vrede en wees genezen van uw kwaal.

35 Terwijl Hij nog sprak, kwam men uit het huis van de overste der synagoge hem zeggen: Uw dochter is gestorven; waarom valt gij de Meester nog lastig?

36 Doch Jezus luisterde niet naar wat gezegd werd, maar Hij zeide tot de overste der synagoge: Wees niet bevreesd, geloof alleen.

37 En Hij stond niemand toe met Hem mede te gaan, behalve Petrus en Jakobus en Johannes, de broeder van Jakobus.

38 En zij kwamen in het huis van de overste der synagoge en Hij zag het misbaar en mensen, die luid weenden en weeklaagden.

39 En binnengekomen, zeide Hij tot hen: Waarom maakt gij misbaar en weent gij? Het kind is niet gestorven, maar het slaapt.

40 En zij lachten Hem uit.

Luc. 8: 40-56

46 Maar Jezus zeide: Iemand heeft Mij aangeraakt, want Ik heb kracht van Mij voelen uitgaan.

45 En Jezus zeide: Wie is het, die Mij heeft aangeraakt?

En terwijl allen het ontkenden, zeide Petrus: Meester, de scharen drukken en verdringen U.

47 Toen de vrouw zag, dat zij niet onopgemerkt bleef, kwam zij bevende nader, viel voor Hem neer en verhaalde Hem, voor al het volk, om welke reden zij Hem aangeraakt had en dat zij terstond beter was geworden.

48 En Hij zeide tot haar: Dochter, uw geloof heeft u behouden, ga heen in vrede.

49 Terwijl Hij nog sprak, kwam er iemand van de overste der synagoge met de boodschap: Uw dochter is gestorven, val de Meester niet meer lastig!

50 Maar Jezus hoorde het en antwoordde hem: Wees niet bevreesd, geloof alleen, en zij zal behouden worden.

51 Toen Hij aan het huis gekomen was, stond Hij niemand toe met Hem naar binnen te gaan dan Petrus, Johannes en Jakobus en de vader van het kind en de moeder.

52 Allen nu weenden en weeklaagden over haar.

Doch Hij sprak: Weent niet; zij is niet gestorven, maar zij slaapt.

53 En zij lachten Hem uit, omdat zij wisten, dat zij gestorven was.

Joh.

<u>Matt. 9: 18-26</u>	<u>Marc. 5: 21-43</u>	<u>Luc. 8: 40-56</u>	<u>Joh.</u>
25 Toen de schare uitgedreven was, ging Hij binnen	Doch Hij dreef hen allen het huis uit en nam de vader van het kind en de moeder en die bij Hem wa- ren mede en Hij ging het vertrek binnen, waar het kind lag.		
en vatte haar hand	41 En Hij vatte de hand van het kind en zeide tot haar: Talita koem, hetgeen betekent: Meisje, ik zeg u, sta op!	54 Maar Hij vatte haar hand en riep, zeggende: Kind, sta op!	
en het meisje ontwaakte.	42 En het meisje stond onmiddel- lijk op en het kon lopen; want het was twaalf jaar. En zij ontzetten zich terstond bovenmate.	55A En haar geest keerde terug en zij stond dadelijk op	
	43 En Hij gebood hun nadrukke- lijk, dat niemand dit te weten zou komen En zeide, dat men haar te eten zou geven.	56 En haar ouders stonden versteld, maar Hij verbood hun tot iemand te spreken over hetgeen geschied was. 55B en Hij beval, dat men haar te eten zou geven.	
26 En de roep hierover verbreidde zich in die gehele streek.			

105. De genezing van twee blinden

<u>Matt. 9: 27-31</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh.</u>
27 En terwijl Jezus vandaar verder ging, volgden Hem twee blinden, al roepende en zeg- gende: Heb medelijden met ons, Zoon van David!			
28 En toen Hij het huis was binnengegaan, kwamen de blinden tot Hem, en Jezus zeide tot hen: Geloofst gij, dat Ik dit doen kan? Zij zeiden tot Hem: Ja, Here.			
29 Toen raakte Hij hun ogen aan en zeide: U geschiede naar uw geloof.			
30 En hun ogen gingen open. En Jezus verbood hun ten strengste en zeide: Ziet toe, niemand mag dit weten!			
31 Maar zij gingen heen en maakten Hem in die gehele streek bekend.			

106. De bevrijding van een (doof)stomme bezetene

<u>Matt. 9: 32-34</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh.</u>
32 Terwijl zij heengingen, zie, men bracht een doofstomme bezetene bij Hem.			
33 En nadat de boze geest was uitgedreven, sprak de doofstomme. En de scharen verbaasden zich en zeiden: Zo iets is nog nooit in Israël voorgekomen!			
34 Maar de Farizeeën zeiden: Door de overste der boze geesten drijft Hij de geesten uit.			

107. Jezus wordt in Nazareth verworpen

<u>Matt. 13: 53-58</u>	<u>Marc. 6: 1-6</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh.</u>
53 En het geschiedde, toen Jezus deze gelijkenis- sen ten einde gebracht had, dat Hij vandaar wegging.	1 En Hij vertrok vandaar en kwam in zijn va- derstad, en zijn discipelen volgden Hem.		

Matt. 13: 53-58

- 54 En in zijn vaderstad gekomen, leerde Hij hen in hun synagoge, zodat zij versteld stonden en zeiden: Vanwaar heeft Hij die wijsheid en die krachten?
- 55 Is dit niet de zoon van de timmerman? Heet zijn moeder niet Maria en zijn broeders Jakobus en Jozef en Simon en Judas?
- 56 En behoren zijn zusters niet allen bij ons? Vanwaar heeft Hij dan dit alles?
- 57 En zij namen aanstoot aan Hem. Maar Jezus zeide tot hen: Een profeet is alleen in zijn vaderstad en in zijn huis ongeëerd.
- 58 En Hij deed daar niet vele krachten wegens hun ongeloof.

Marc. 6: 1-6

- 2 En toen de sabbat aangebroken was, begon Hij te leren in de synagoge. En zeer velen van die Hem hoorden, stonden versteld en zeiden: Waar heeft Hij deze dingen vandaan en wat is dat voor een wijsheid, die Hem gegeven is? En zulke krachten, als door zijn handen geschieden?
- 3 Is dit niet de timmerman, de zoon van Maria, en de broeder van Jakobus en Jozef en Judas en Simon?
- En behoren zijn zusters hier niet bij ons?
- En zij namen aanstoot aan Hem.
- 4 En Jezus zeide tot hen: Een profeet is alleen in zijn vaderstad en onder zijn verwanten en in zijn huis ongeëerd.
- 5 En Hij kon daar geen enkele kracht doen; alleen genas Hij enige zieken door handoplegging.
- 6 En Hij verwonderde Zich over hun ongeloof. En Hij ging de omliggende dorpen rond en leerde.

Luc.**Joh.****108. De oogst is groot****Matt. 9:35-38**

- 35 En Jezus ging alle steden en dorpen langs en leerde in hun synagogen en verkondigde het evangelie van het Koninkrijk en genas alle ziekte en alle kwaal.
- 36 Toen Hij de scharen zag, werd Hij met ontferming over hen bewogen, daar zij voortgejaagd en afgemat waren, als schapen die geen herder hebben.
- 37 Toen zeide Hij tot zijn discipelen: De oogst is wel groot, maar arbeiders zijn er weinig.
- 38 Bidt daarom de Heer van de oogst, dat Hij arbeiders uitzende in zijn oogst.

Marc.**Luc.****Joh.****109. De uitzending van de twaalf discipelen****Matt. 10: 1 – 11: 1**

- 1 En Hij riep zijn twaalf discipelen tot Zich en gaf hun macht over onreine geesten om die uit te drijven en om alle ziekte en alle kwaal te genezen.

Marc. 6: 7-13

- 7 En Hij riep de twaalf tot Zich en begon hen uit te zenden, twee aan twee, en gaf hun macht over de onreine geesten.

Marc. 3: 13-19

- 13 En Hij ging de berg op en riep tot Zich, wie Hij zelf wilde, en zij kwamen tot Hem.
- 14 En Hij stelde er twaalf aan, opdat zij met Hem zouden zijn en opdat Hij hen zou uitzenden om te prediken,
- 15 en om macht te hebben boze geesten uit te drijven.

Luc. 9: 1-6

- 1 Toen riep Hij de twaalf samen en gaf hun macht en gezag over alle boze geesten en om ziekten te genezen.

Luc. 6: 12-16

- 12 En het geschiedde in die dagen, dat Hij naar het gebergte ging om te bidden, en Hij bracht de nacht door in het gebed tot God.
- 13 En toen het dag geworden was, riep Hij zijn discipelen tot Zich en koos er twaalf uit, die Hij ook apostelen noemde:

Joh.

Matt. 10: 1 – 11: 1

- 2 En dit zijn de namen van de twaalf apostelen: vooreerst Simon, genaamd Petrus, en Andreas, zijn broeder; en Jakobus, de zoon van Zebedeüs, en Johannes, zijn broeder;
- 3 Filippus en Bartolomeüs; Tomas en Matteüs, de tollenaar; Jakobus, de zoon van Alfeüs en Taddaeüs;
- 4 Simon de Zeloot en Judas Iskariot, die Hem ook verraden heeft.
- 5 Deze twaalf heeft Jezus uitgezonden en Hij gebod hun, zeggende: Wijkt niet af op een weg naar heidenen, gaat geen stad van Samaritanen binnen;
- 6 begeeft u liever tot de verloren schapen van het huis Israëls.
- 7 Gaat en predikt en zegt: Het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen.
- 8 Geneest zieken, wekt doden op, reinigt melaatsen, drijft boze geesten uit. Om niet hebt gij het ontvangen, geeft het om niet.
- 9 Voorziet u niet van goud of zilver of koper in uw gordels,
- 10 van geen reiszak voor onderweg, geen twee hemden, geen sandalen, geen staf, want de arbeider is zijn voedsel waard.
- 11 Welke stad of welk dorp gij ook binnenkomt, onderzoekt wie het daarin waard is, en blijft daar tot uw vertrek.
- 12 Als gij het huis binnentreedt, geeft het de vredegroet;
- 13 en indien het huis het waard is, zo kome uw vrede daarover; doch indien niet, zo kere uw vrede tot u terug.

Marc. 6: 7-13**3: 13-19**

- 16 En Hij stelde de twaalf aan, en aan Simon gaf Hij de bijnaam Petrus,
- 17 en Jakobus, de zoon van Zebedeüs, en Johannes, de broeder van Jakobus, en Hij gaf hun de bijnaam Boanerges, dat is zonen des donders,
- 18 en Andreas en Filippus en Bartolomeüs en Matteüs en Tomas en Jakobus, de zoon van Alfeüs en Taddaeüs en Simon de Zeloot
- 19 (18) en Judas Iskariot, (19) die Hem ook verraden heeft.

Luc. 9: 1-6**6: 12-16**

- 14 Simon, die Hij ook Petrus noemde, en Andreas, zijn broeder, en Jakobus en Johannes, en Filippus en Bartolomeüs,
- 15 en Matteüs en Tomas, [en] Jakobus, de zoon van Alfeüs, en Simon, bijgenaamd de Zeloot, en Judas, de zoon van Jakobus,
- 16 en Judas Iskariot, die de verrader geworden is.

Joh.

- 2 En Hij zond hen uit om het Koninkrijk Gods te verkondigen

En genezingen te doen,

- 8 En Hij gebod hun niets mede te nemen voor onderweg, dan alleen een staf; geen brood, geen reiszak, geen geld in de gordel,
- 9 maar wel sandalen aan de voeten te dragen en: trekt niet twee hemden aan.

- 3 en Hij zeide tot hen: Neemt niets mede voor onderweg, geen staf of reiszak, geen brood of zilvergeld, en hebt ook niet twee hemden bij u.

- 10 En Hij zeide tot hen: Als gij eenmaal ergens een huis zijt binnengegaan, blijft daar dan, totdat gij vandaar vertrekt.

- 4 En komt gij ergens in een huis, blijft daar en reist vandaar verder.

Matt. 10: 1 – 11: 1

- 14 En indien iemand u niet ontvangt of uw woorden niet hoort, verlaat dat huis of die stad en schudt het stof uwer voeten af.
- 15 Voorwaar, Ik zeg u, het zal voor het land van Sodom en Gomorra draaglijker zijn in de dag des oordeels dan voor die stad.
- 16 Zie, Ik zend u als schapen midden onder wolven; weest dan voorzichtig als slangen en argeloos als duiven.
- 17 Maar wacht u voor de mensen; want zij zullen u overleveren aan de gerechtshoven en zij zullen u geselen in hun synagogen;

- 18 gij zult ook geleid worden voor stadhouders en koningen om Mij nentwil, tot een getuigenis voor hen en voor de volken.
- 19 Wanneer zij u overleveren, maakt u dan niet bezorgd, hoe of wat gij spreken zult; want het zal u in die ure gegeven worden wat gij spreken moet;
- 20 want gij zijt het niet, die spreekt, doch het is de Geest uws Vaders, die in u spreekt.
- 21 Een broeder zal zijn broeder overleveren ten dode en een vader zijn kind, en kinderen zullen opstaan tegen hun ouders en hen ter dood brengen.
- 22 En gij zult door allen gehaat worden om mijns naams wil; maar wie volhardt tot het einde, die zal behouden worden.

Marc. 6: 7-13

- 11 En indien een plaats u niet ontvangt en zij niet naar u luisteren, gaat daarvandaan en schudt het stof af, dat aan uw voeten is, hun tot een getuigenis.

Marc. 13: 9-13

- 9 *Doch gij, ziet toe op uzelf. Zij zullen u overleveren aan gerechtshoven, en in synagogen zult gij gegeseld worden en voor stadhouders en koningen zult gij gesteld worden om Mij nentwil, tot een getuigenis voor hen.*
- 10 *En aan alle volken moet eerst het evangelie gepredikt worden.*
- 11 *En wanneer zij u wegvoeren om u over te leveren, weest dan niet van tevoren bezorgd wat gij zeggen moet, maar zegt wat u in die ure gegeven wordt; want gij zijt het niet, die spreekt, maar de Heilige Geest.*
- 12 *En een broeder zal zijn broeder overleveren ten dode en een vader zijn kind; en kinderen zullen opstaan tegen hun ouders en hen ter dood brengen.*
- 13 *En gij zult door allen gehaat worden om mijns naams wil. Maar wie volhardt tot het einde, die zal behouden worden.*

Luc. 9: 1-6

- 5 En zijn er, die u niet willen ontvangen, gaat dan weg uit die stad en schudt het stof af van uw voeten tot een getuigenis tegen hen.

Luc. 21: 12-17

- 12 *Maar voor dit alles zullen zij de handen aan u slaan en u vervolgen, door u over te leveren in de synagogen en gevangenissen, en u voor koningen en stadhouders te leiden om mijns naams wil.*
- 13 *Het zal voor u hierop uitlopen, dat gij zult getuigen.*
- 14 *Neemt u daarom in uw hart voor; niet vooraf te bedenken, hoe gij u zult verdedigen.*
- 15 *Want Ik zal u mond en wijsheid geven, welke al uw tegenstanders niet zullen kunnen weerstaan of weerleggen.*
- 16 *En gij zult overgeleverd worden zelfs door ouders en broeders en verwanten en vrienden, en zij zullen sommigen van u doden,*
- 17 *en gij zult door allen gehaat worden om mijns naams wil.*

Joh.

Matt. 10: 1 – 11: 1

- 23 Wanneer men u vervolgt in deze stad, vlucht naar de andere; want voorwaar, Ik zeg u, gij zult niet alle steden van Israël zijn rondgekommen, voordat de Zoon des mensen komt.
- 24 Een discipel staat niet boven zijn meester, of een slaaf boven zijn heer.
- 25 Het is genoeg voor de discipel te worden als zijn meester, en voor de slaaf als zijn heer. Indien men aan de heer des huizes de naam Beëlzebul heeft gegeven, hoeveel te meer aan zijn huisgenoten!
- 26 Vreest hen dan niet, want er is niets bedekt, of het zal geopenbaard worden, en verborgen, of het zal bekend worden.
- 27 Wat Ik u zeg in het donker, zegt het in het licht; wat gij u in het oor hoort fluisteren, predikt het van de daken.
- 28 En weest niet bevreesd voor hen, die wèl het lichaam doden, maar de ziel niet kunnen doden; weest veeleer bevreesd voor Hem, die beide, ziel en lichaam, kan verderven in de hel.
- 29 Worden niet twee mussen te koop aangeboden voor een duit? En niet één daarvan zal ter aarde vallen zonder uw Vader.
- 30 En de haren van uw hoofd zijn ook alle geteld.
- 31 Weest dan niet bevreesd: gij gaat vele mussen te boven.
- 32 Een ieder dan, die Mij belijden zal voor de mensen, hem zal ook Ik belijden voor mijn Vader, die in de hemelen is;
- 33 maar al wie Mij verloochenen zal voor de mensen, die zal ook Ik verloochenen voor mijn Vader, die in de hemelen is.

Marc. 6: 7-13**Luc. 9: 1-6****Joh.****Luc. 12:2-9**

- 2 *Er is niets bedekt, of het zal geopenbaard worden, en verborgen, of het zal bekend worden.*
- 3 *Daarom, al wat gij in het donker gesproken hebt, zal in het licht gehoord worden en wat gij aan het oor gezegd hebt, in de binnenkamer, zal van de daken gepredikt worden.*
- 4 *Ik zeg u, mijn vrienden, vreest hen niet, die het lichaam doden en daarna niets meer kunnen doen.*
- 5 *Ik zal u tonen, wie gij vrezen moet. Vreest Hem, die, nadat Hij gedood heeft, macht heeft om in de hel te werpen. Voorwaar, Ik zeg u, vreest Hem!*
- 6 *Worden niet vijf mussen verkocht voor twee duiten, en niet één van die is vergeten voor God.*
- 7 *Ja, zelfs de haren van uw hoofd zijn alle geteld.*
Weest niet bevreesd: gij gaat vele mussen te boven.
- 8 *Ik zeg u: Een ieder, die Mij belijden zal voor de mensen, hem zal ook de Zoon des mensen belijden voor de engelen Gods;*
- 9 *maar wie Mij verloochenen zal voor de mensen, die zal verloochend worden voor de engelen Gods.*

Matt. 10: 1 – 11: 1

- 34 Meent niet, dat Ik gekomen ben om vrede te brengen op de aarde; Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard.
- 35 Want Ik ben gekomen om tweedracht te brengen tussen een man en zijn vader en tussen een dochter en haar moeder en tussen een schoondochter en haar schoonmoeder;
- 36 en iemands huisgenoten zullen zijn vijanden zijn.
- 37 Wie vader of moeder liefheeft boven Mij, is Mij niet waardig; en wie zoon of dochter liefheeft boven Mij, is Mij niet waardig;
- 38 en wie zijn kruis niet opneemt en achter Mij gaat, is Mij niet waardig.
- 39 Wie zijn leven vindt, zal het verliezen, maar wie zijn leven verliest om Mij nentwil, zal het vinden.
- 40 Wie u ontvangt, ontvangt Mij, en wie Mij ontvangt, ontvangt Hem, die Mij gezonden heeft.
- 41 Wie een profeet ontvangt als profeet, zal het loon van een profeet ontvangen; en wie een rechtvaardige ontvangt als rechtvaardige, zal het loon van een rechtvaardige ontvangen.
- 42 En wie één van deze kleinen, omdat hij een discipel is, ook maar een beker koud water te drinken geeft, voorwaar, Ik zeg u, zijn loon zal hem geenszins ontgaan.

Marc. 6: 7-13**Marc. 9: 41**

Want wie u een beker water te drinken geeft, in de naam van Christus, omdat gij (discipelen) van Hem zijt, voorwaar, Ik zeg u, dat hem zijn loon voorzeker niet zal ontgaan.

Luc. 9: 1-6**12: 51-53**

- 51 *Meent gij, dat Ik gekomen ben om vrede op aarde te brengen? Neen, zeg Iku, veeleer verdeeldheid.*
- 52 *Want van nu aan zullen vijf in één huis verdeeld zijn, drie tegen twee en twee tegen drie.*
- 53 *Zij zullen verdeeld zijn, vader tegen zoon en zoon tegen vader; moeder tegen dochter en dochter tegen moeder; schoonmoeder tegen haar schoondochter en schoondochter tegen schoonmoeder.*

Luc. 14: 25-27

- 25 *Vele scharen reisden met Hem mede, en Zich omkerende zeide Hij tot hen:*
- 26 *Indien iemand tot Mij komt, en niet haat zijn vader en moeder en vrouwen kinderen en broeders en zusters, ja zelfs zijn eigen leven, die kan mijn discipel niet zijn.*
- 27 *Wie niet zijn kruis draagt en achter Mij komt, kan mijn discipel niet zijn.*

Joh.

Mt. 10:1 – 11:1Marc. 6: 7-13Luc. 9: 1-6Joh.

- 1 En het geschiedde, toen Jezus zijn bevelen aan zijn twaalf discipelen ten einde had gebracht, dat Hij vandaar vertrok om te leren en te prediken in hun steden.
- 12 En zij vertrokken en predikten, dat zij zich zouden bekeren.
- 13 En zij dreven vele boze geesten uit en zalfden vele zieken met olie en genazen hen.
- 6 Zij gingen heen en trokken de dorpen langs, overal het evangelie predikende en genezingen doende.

Tweede bezoek aan Jeruzalem Joh. 5:1*

110. Jezus geneest de zieke man bij Bethesda*

Matt. Marc. Luc.Joh. 5: 1-18

- 1 Daarna was er een feest der Joden en Jezus ging op naar Jeruzalem.
- 2 Nu is er te Jeruzalem bij de Schaapspoort een bad, dat in het Hebreeuws de bijnaam Betesda draagt, met vijf zuilengangen.
- 3 Daarin lag een menigte zieken, blinden, verlamden en verschrompelden [die wachtten op de beweging van het water.
- 4 Want van tijd tot tijd daalde een engel des Heren neder in het bad; dan bewoog het water; wie er dan het eerst in kwam na de beweging van het water, werd gezond, wat voor ziekte hij ook had.]
- 5 En daar was een man, die reeds achtendertig jaar lang ziek geweest was.
- 6 Hem zag Jezus liggen en daar Hij wist, dat hij daar reeds lange tijd was, zeide Hij tot hem: Wilt gij gezond worden?
- 7 De zieke antwoordde Hem: Here, ik heb geen mens om mij, zodra er beweging komt in het water, in het bad te werpen; en terwijl ik onderweg ben, daalt een ander vóór mij af.
- 8 Jezus zeide tot hem: Sta op, neem uw matras op en wandel.
- 9 En terstond werd de man gezond en nam zijn matras op en ging zijns weegs. Nu was het sabbat op die dag.
- 10 De Joden dan zeiden tot de genezene: Het is sabbat en dan moogt gij uw matras niet dragen.
- 11 Doch hij antwoordde hun: Die mij gezond gemaakt heeft, die heeft tot mij gezegd: Neem uw matras op en ga uws weegs.
- 12 Zij vroegen hem: Wie is de mens, die tot u gezegd heeft: Neem op en ga uws weegs?
- 13 En de genezene wist niet, wie het was; want Jezus was ontweken, omdat er een (grote) schare op die plaats was.
- 14 Daarna vond Jezus hem in de tempel en zeide tot hem: Zie, gij zijt gezond geworden; zondig niet meer, opdat u niet iets ergers overkome.
- 15 De man ging heen en zeide tot de Joden, dat het Jezus was, die hem gezond gemaakt had.
- 16 En daarom wilden de Joden Jezus vervolgen, omdat Hij deze dingen op sabbat deed.
- 17 Maar Hij antwoordde hun: Mijn Vader werkt tot nu toe en ik werk ook.
- 18 Hierom dan trachtten de Joden des te meer Hem te doden, omdat Hij niet alleen de sabbat schond, maar ook God zijn eigen Vader noemde en Zich dus met God gelijkstelde.

* De gebeurtenissen in Johannes 5 (perikopen met een *) vinden plaats tijdens het bezoeken van een van de feesten in Jeruzalem ('een feest der Joden', 5:1). Dit kan in principe elk feest betreffen tussen § 34 'Jezus geneest de zoon van de hoveling', Joh.4:46-54 en § 114 'De spijziging van de vijfdruizend' Matt. 14:14-21 par.

111. De autoriteit van de Zoon*

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh. 5: 19-30</u>
			19 Jezus dan antwoordde en zeide tot hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, de Zoon kan niets doen van Zichzelf, of Hij moet het de Vader zien doen; want wat deze doet, dat doet ook de Zoon evenzo.
			19 Jezus dan antwoordde en zeide tot hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, de Zoon kan niets doen van Zichzelf, of Hij moet het de Vader zien doen; want wat deze doet, dat doet ook de Zoon evenzo.
			20 Want de Vader heeft de Zoon lief en toont Hem al wat Hij zelf doet, en Hij zal Hem grotere werken tonen dan deze, opdat gij u verwondert.
			21 Want gelijk de Vader de doden opwekt en doet leven, zo doet ook de Zoon leven, wie Hij wil.
			22 Want ook de Vader oordeelt niemand, maar heeft het gehele oordeel aan de Zoon gegeven,
			23 opdat allen de Zoon eren gelijk zij de Vader eren. Wie de Zoon niet eert, eert ook de Vader niet, die Hem gezonden heeft.
			24 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, wie mijn woord hoort en Hem gelooft, die Mij gezonden heeft, heeft eeuwig leven en komt niet in het oordeel, want hij is overgegaan uit de dood in het leven.
			25 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, de ure komt en is nu, dat de doden naar de stem van de Zoon van God zullen horen, en die haar horen, zullen leven.
			26 Want gelijk de Vader leven heeft in Zichzelf, heeft Hij ook de Zoon gegeven, leven te hebben in Zichzelf.
			27 En Hij heeft Hem macht gegeven om gericht te houden, omdat Hij de Zoon des mensen is.
			28 Verwondert u hierover niet, want de ure komt, dat allen, die in de graven zijn, naar zijn stem zullen horen,
			29 en zij zullen uitgaan, wie het goede gedaan hebben, tot de opstanding ten leven, wie het kwade bedreven hebben, tot de opstanding ten oordeel.
			30 Ik kan van Mijzelf niets doen; gelijk Ik hoor, oordeel Ik, en mijn oordeel is rechtvaardig, want Ik zoek niet mijn wil, doch de wil van Hem, die Mij gezonden heeft.

112. Jezus noemt nog enkele bewijzen van Zijn goddelijkheid*

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh. 5: 31-47</u>
			31 Indien Ik getuig van Mijzelf, is mijn getuigenis niet waar;
			32 een ander is het, die van Mij getuigt, en Ik weet, dat het getuigenis, dat Hij van Mij aflegt, waar is.
			33 Gij hebt tot Johannes gezonden en hij heeft van de waarheid getuigd;
			34 maar Ik behoef het getuigenis van een mens niet, doch Ik zeg dit, opdat gij behouden wordt.
			35 Hij was de brandende en schijnende lamp en gij hebt u een tijdlang in zijn licht willen verheugen.
			36 Maar Ik heb een getuigenis, gewichtiger dan dat van Johannes; want de werken, die Mij de Vader gegeven heeft om te volbrengen, juist die werken, die Ik doe, getuigen van Mij, dat de Vader Mij gezonden heeft.
			37 En de Vader, die Mij gezonden heeft, die heeft van Mij getuigenis gegeven. Gij hebt nooit zijn stem gehoord of zijn gedaante gezien,
			38 en zijn woord hebt gij niet blijvend in u, want die Hij gezonden heeft, gelooft gij niet.
			39 Gij onderzoekt de Schriften, want gij meent daarin eeuwig leven te hebben, en deze zijn het, welke van Mij getuigen,
			40 en toch wilt gij niet tot Mij komen om leven te hebben.
			41 Eer van mensen behoef Ik niet,

Matt. Marc. Luc. Joh. 5: 31-47

- 42 maar Ik ken u: gij hebt de liefde Gods niet in uzelf.
 43 Ik ben gekomen in de naam mijns Vaders en gij neemt Mij niet aan; indien een ander komt in zijn eigen naam, die zult gij aannemen.
 44 Hoe kunt gij tot geloof komen, gij, die eer van elkander behoeft en de eer, die van de enige God komt, niet zoekt?
 45 Denkt niet, dat Ik u zal aanklagen bij de Vader; uw aanklager is Mozes, op wie gij uw hoop gevestigd hebt.
 46 Want indien gij Mozes geloofdet, zoudt gij ook Mij geloven, want hij heeft van Mij geschreven.
 47 Maar indien gij zijn geschriften niet gelooft, hoe zult gij mijn woorden geloven?

113. De dood van Johannes de Doper**Matt. 14: 1-12**

- 1 In die tijd hoorde Herodes, de viervorst, wat van Jezus verteld werd,
 2 en hij zeide tot zijn dienaars: Dat is Johannes de Doper; hij is opgewekt uit de doden en daarom werken die krachten in hem.
 3 Want Herodes had Johannes laten grijpen, geboeid en gevangengezet, ter wille van Herodias, de vrouw van zijn broeder Filippus;
 4 want Johannes zeide tot hem: Gij moogt haar niet hebben.
 5 En hoewel hij hem wilde ter dood brengen, vreesde hij de schare, omdat zij hem voor een profeet hielden.

Marc. 6: 14-31

- 14 En koning Herodes hoorde van Hem, want zijn naam was bekend geworden;
 En men zeide: Johannes de Doper is opgewekt uit de doden en daarom werken die krachten in Hem.
 15 Anderen zeiden: Het is Elia, weer anderen: Een profeet als een van de profeten.
 16 Toen dan Herodes van Hem hoorde, zeide hij: Johannes, die ik onthoofd heb, die is opgewekt.
 17 Want hij, Herodes, had Johannes laten grijpen en geboeid gevangen gezet, ter wille van Herodias, de vrouw van zijn broeder Filippus, omdat hij haar tot vrouw genomen had.
 18 Want Johannes had tot Herodes gezegd: Gij moogt de vrouw van uw broeder niet hebben.
 19 Herodias had het op hem voorzien en wilde hem doden, doch zij kon dit niet,
 20 want Herodes had ontzag voor Johannes, daar hij wist, dat hij een rechtvaardig en heilig man was; en hij beschermde hem en als hij hem gehoord had, was hij in grote verlegenheid, maar hij hoorde hem gaarne.

Luc. 9: 7-10**Joh.**

- 7 Herodes, de viervorst, hoorde alles wat er gebeurd was en wist niet wat ervan te denken, Omdat door sommigen gezegd werd, dat Johannes uit de doden was opgewekt,
 8 door sommigen, dat Elia verschenen was, door anderen, dat een der oude profeten was opgestaan.
 9 Maar Herodes zeide: Johannes heb ik zelf laten onthoofden. Wie zou deze zijn, van wie ik zulke dingen hoor? En hij trachtte Hem te zien te krijgen.

Matt. 14: 1-12

6 Maar op het geboortefeest van Herodes

danste de dochter van Herodias in hun midden en zij behaagde Herodes,

7 waarom hij haar onder ede toezegde haar te geven, wat zij maar vragen zou.

8 En zij, opgestookt door haar moeder, zeide: Geef mij hier op een schotel het hoofd van Johannes de Doper.

9 En de koning werd bedroefd, maar om zijn eden, en om hen die mede aanlagen, beval hij het haar te geven,

10 en hij liet Johannes in de gevangenis onthoofden.

11 En zijn hoofd werd op een schotel gebracht en aan het meisje gegeven en zij bracht het aan haar moeder.

12 En zijn discipelen kwamen en namen zijn lijk weg en begroeven hem; en zij gingen heen en berichtten het aan Jezus.

Marc. 6: 14-31

21 En toen er een gelegen dag gekomen was en Herodes op zijn geboortefeest een maaltijd aanrichtte voor zijn hoogwaardigheidsbekleders, zijn legeroversten en de voornaamsten van Galilea,

22 en de dochter van Herodias binnenkwam en danste, behaagde zij Herodes en hun, die mede aanlagen.

En de koning zeide tot het meisje: Vraag van mij, wat gij maar wilt en ik zal het u geven.

23 En hij zwoer haar: Wat gij mij ook maar vragen zult, zal ik u geven, tot de helft van mijn koninkrijk.

24 En zij ging heen en zeide tot haar moeder: Wat zal ik vragen? En deze zeide: Het hoofd van Johannes de Doper.

25 En terstond ging zij haastig naar binnen tot de koning en vroeg, zeggende: Ik wil, dat gij mij onmiddellijk op een schotel geeft het hoofd van Johannes de Doper.

26 En ofschoon de koning zeer bedroefd werd, wilde hij het haar om zijn eden en om hen, die aanlagen, niet weigeren.

27 En terstond zond de koning een scherprechter met de opdracht het hoofd te brengen.

28 En deze ging heen en onthoofdde hem in de gevangenis, en hij bracht het hoofd op een schotel en gaf het aan het meisje en het meisje gaf het aan haar moeder.

29 En toen zijn discipelen het hoorden, kwamen zij en namen zijn lijk weg en legden het in een graf.

30 En de apostelen kwamen weder samen bij Jezus en berichtten Hem al wat zij gedaan en geleerd hadden.

Luc. 9: 7-10**Joh.**

10A En toen de apostelen teruggekeerd waren, verhaalden zij Hem alles, wat zij verricht hadden.

Matt. 14: 1-12**Marc. 6: 14-29****Luc. 9: 7-10****Joh.**

- 31 En Hij zeide tot hen: Komt hier en gaat (met Mij) alleen naar een eenzame plaats en rust een weinig. Want er waren velen, die kwamen en gingen, en zij hadden zelfs geen tijd om te eten.

114. De spijziging van de vijfduizend**Matt. 14: 13-21**

- 13 Toen Jezus dit hoorde, trok Hij Zich vandaar in een schip terug naar een eenzame plaats, alleen. En toen de scharen dit hoorden, volgden zij Hem te voet uit de steden.

- 14 En toen Hij uit het schip ging, zag Hij een grote schare, en Hij werd met ontferming over hen bewogen en genas hun zieken.

- 15 Bij het vallen van de avond kwamen de discipelen tot Hem en zeiden: De plaats (hier) is eenzaam en de tijd is reeds verstreken; zend dan de scharen weg, dan kunnen zij naar de dorpen gaan om spijzen voor zich te kopen.

Marc. 6: 32-44

- 32 En zij vertrokken in het schip naar een eenzame plaats, alleen.
- 33 En zij zagen hen wegvaaren en velen letten erop, en zij liepen te voet uit al de steden daarheen en waren er vóór hen.

- 34 En toen Hij uit het schip ging, zag Hij een grote schare en werd met ontferming over hen bewogen, omdat zij waren als schapen, die geen herder hebben, en Hij begon hun vele dingen te leren.

- 35 En toen het reeds laat geworden was, kwamen zijn discipelen tot Hem en zeiden: De plaats (hier) is eenzaam en het is reeds laat.
- 36 Zend hen weg, dan kunnen zij naar de gehuchten en dorpen in de omtrek gaan om voedsel voor zich te kopen.

Luc. 9: 10b-17

- 10b En Hij nam hen mede en trok Zich, met hen alleen, terug naar een stad, genaamd Betsaïda.
- 11 Doch de scharen bemerkten het en volgden Hem.

En Hij ontving hen en sprak tot hen over het Koninkrijk Gods, en die genezing van node hadden, maakte Hij gezond.

- 12 En de dag begon te dalen; en de twaalfen kwamen bij Hem en zeiden tot Hem: Zend de schare weg, opdat zij naar de dorpen en hoeven in de omtrek gaan om onderdak en spijs te vinden, want wij zijn hier in een eenzame plaats.

Joh. 6: 1-15

- 1 Daarna vertrok Jezus naar de overzijde van de zee van Tiberias in Galilea.
- 2 En Hem volgde een grote schare, omdat zij de tekenen zagen, die Hij aan zieken verrichtte

- 3 En Jezus ging de berg op en zat daar neder met zijn discipelen.
- 4 En het Pascha, het feest der Joden, was nabij.
- 5 Toen Jezus dan de ogen opsloeg en zag, dat een grote schare tot Hem kwam,

zeide Hij tot Filippus: Waar zullen wij broden kopen, dat dezen kunnen eten?

- 6 Maar dit zeide Hij om hem op de proef te stellen, want Hij wist zelf, wat Hij doen zou.

Matt. 14: 13-21

16 Maar Jezus zeide tot hen: Zij behoeven niet weg te gaan, geeft gij hun te eten.

17 Zij zeiden tot Hem: Wij hebben hier niets dan vijf broden en twee vissen.

18 Hij zeide: Brengt Mij die hier.

19 En Hij beval de scharen, dat zij in het gras zouden gaan zitten,

nam de vijf broden en de twee vissen, en Hij zag op naar de hemel, sprak de zegen uit, brak de broden en gaf ze aan zijn discipelen en de discipelen gaven ze aan de scharen.

20 En zij aten allen en werden verzadigd en zij raaptten het overschot der brokken op, twaalf manden vol.

Marc. 6: 32-44

37 Maar Hij antwoordde hun en zeide: Geeft gij hun te eten. En zij zeiden tot Hem: Zullen wij dan voor tweehonderd schellingen brood gaan kopen en hun te eten geven?

38 Hij zeide tot hen: Hoeveel broden hebt gij? Gaateens zien!

En toen zij het nagegaan hadden, zeiden zij: Vijf, en twee vissen.

39 En Hij droeg hun op, dat allen groepsgewijze moesten gaan zitten op het groene gras.

40 En zij gingen zitten in groepen van honderd en van vijftig.

41 En Hij nam de vijf broden en de twee vissen, zag op naar de hemel, sprak de zegen uit en brak de broden en gaf ze aan de discipelen, dat die ze hun zouden voorzetten, en de twee vissen verdeelde Hij onder allen.

42 En zij aten allen en werden verzadigd.

43 En zij raaptten de brokken op, twaalf manden vol, en ook van de vissen.

Luc. 9: 10b-17

13 Maar Hij zeide tot hen: Geeft gij hun te eten.

Zij zeiden: Wij hebben niet meer dan vijf broden en twee vissen, of wij zouden moeten heengaan om voor al dit volk voedsel te kopen.

14b En Hij zeide tot zijn discipelen: Laat hen gaan zitten in groepen van ongeveer vijftig.

15 En zij deden het en lieten hen allen nederzitten.

16 Toen nam Hij de vijf broden en de twee vissen, en Hij zag op naar de hemel, sprak de zegen uit en brak ze, en Hij gaf ze aan de discipelen om ze aan de schare voor te zetten.

17 En zij aten en werden allen verzadigd en het overschot werd door hen opgeraapt: twaalf manden met brokken.

Joh. 6: 1-15

7 Filippus antwoordde Hem: Tweehonderd schellingen brood is voor dezen niet genoeg, als ieder een kleine hoeveelheid zal krijgen

8 Een van zijn discipelen, Andreas, de broeder van Simon Petrus, zeide tot Hem:

9 Hier is een jongen, die vijf gerstebroden en twee vissen heeft; maar wat betekent dit voor zovelen?

10 Jezus zeide: Laat de mensen gaan zitten. Nu was er veel gras op die plaats. De mannen gingen dus zitten, ten getale van omstreeks vijfduizend.

11 Jezus dan nam de broden, dankte en verdeelde ze onder hen, die daar zaten, evenzo van de vissen, zoveel zij wensten.

12 En toen zij verzadigd waren, zeide Hij tot zijn discipelen: Verzamelt de overgebleven brokken, opdat niets verloren ga.

13 Zij verzamelden die dus en vulden twaalf korven met brokken van de vijf gerstebroden, die overgeschoten waren, nadat men gegeten had.

Matt. 14: 13-21

- 21 Zij, die gegeten hadden, waren ongeveer vijfduizend mannen, vrouwen en kinderen niet medegerekend.

Marc. 6: 32-44

- 44 En die de broden gegeten hadden, waren vijfduizend man.

Luc. 9: 10b-17

- 14A Want er waren ongeveer vijfduizend man.

Joh. 6: 1-15

- 14 Toen dan de mensen zagen, welk teken Hij verricht had, zeiden zij: Deze is waarlijk de profeet, die in de wereld komen zou.
- 15 Daar Jezus bemerkte, dat zij zouden komen en Hem met geweld meevoeren om Hem koning te maken, trok Hij Zich weder terug in het gebergte, geheel alleen.

115. Jezus loopt over het water**Matt. 14: 22-33**

- 22 En [terstond] dwong Hij de discipelen in het schip te gaan en Hem vooruit te varen naar de overkant, totdat Hij de scharen zou hebben weggezonden.

Marc. 6: 45-52

- 45 En terstond dwong Hij zijn discipelen in het schip te gaan en Hem vooruit te varen naar de overkant, naar Betsaïda, terwijl Hij zelf de schare wegzond.

Luc.**Joh. 6: 16-21**

- 23 En toen Hij de scharen weggezonden had, ging Hij de berg op om in de eenzaamheid te bidden. Bij het vallen van de avond was Hij daar alleen.
- 24 Doch het schip was reeds vele stadiën van het land verwijderd, geteisterd door de golven, want de wind was tegen.
- 25 In de vierde nachtwake kwam Hij tot hen, gaande over de zee.
- 46 En toen Hij afscheid van hen genomen had, ging Hij naar de berg om te bidden.
- 47 En bij het vallen van de avond was het schip midden op de zee, en Hij was alleen aan land.
- 48 En toen Hij zag, dat zij zich aftobden om vooruit te komen bij het varen – want zij hadden de wind tegen - Kwam Hij omstreeks de vierde nachtwake tot hen, gaande over de zee; en Hij wilde hen voorbijgaan.
- 16 En toen het avond geworden was, gingen zijn discipelen naar de zee en begaven zich in een schip over de zee naar Kafarnaüm.
- 17 (16) en begaven zich in een schip over de zee naar Kafanaüm.
- (17) En het was reeds donker geworden en Jezus was nog niet tot hen gekomen,
- 18 en de zee werd onstuimig, daar er een harde wind woei.
- 19 Toen zij dan vijfentwintig of dertig stadiën hadden geroeid,

Matt. 14: 22-33

- 26 Toen de discipelen Hem over de zee zagen gaan, werden zij verbijsterd en zeiden: Het is een spook! En zij schreeuwden van vrees.
- 27 Terstond sprak [Jezus] hen aan en zeide: Houdt moed, Ik ben het, weest niet bevreesd!
- 28 Petrus antwoordde Hem en zeide: Here, als Gij het zijt, beveel mij dan tot U te komen over het water.
- 29 En Hij zeide: Kom! En Petrus ging uit het schip en liep over het water en ging naar Jezus.
- 30 Maar toen hij zag op de wind, werd hij bevreesd en begon te zinken en hij schreeuwde: Here, red mij!
- 31 Terstond stak Jezus hem de hand toe en greep hem en zeide tot hem: Kleingelovige, waarom zijt gij gaan twijfelen?
- 32 En toen zij in het schip geklommen waren, ging de wind liggen.
- 33 Die in het schip waren, vielen voor hem neder en zeiden: Waarlijk, Gij zijt Gods Zoon!

Marc. 6: 45-52

- 49 Toen zij Hem over de zee zagen gaan, meenden zij, dat het een spook was en zij schreeuwden luid.
- 50 Want allen zagen zij Hem en werden verbijsterd. Maar terstond sprak Hij met hen en zeide tot hen: Houdt moed, Ik ben het, weest niet bevreesd!
- 51 En Hij klom bij hen in het schip en de wind ging liggen.
- En zij waren innerlijk bovenmate ontsteld,
- 52 want zij waren bij de broden niet tot inzicht gekomen, maar hun hart was verhard.

Luc.**Joh. 6: 16-21**

- Zagen zij Jezus over de zee gaan en dicht bij het schip komen, en zij werden bevreesd.
- 20 Maar Hij zeide tot hen: Ik ben het, weest niet bevreesd.
- 21 Zij wilden Hem dan in het schip nemen
- en terstond bereikte het schip het land, waar zij heengingen.

116. Jezus verkondigt: 'Ik ben het brood des levens'**Matt. Marc. Luc.****Joh. 6: 22-59**

- 22 De volgende dag zag de schare, die aan de andere zijde van de zee stond, dat daar geen ander scheepje was geweest dan één, en dat Jezus niet met zijn discipelen in dit schip gegaan was, maar dat zijn discipelen alleen waren weggevaaren.
- 23 Doch er kwamen andere scheepjes uit Tiberias bij de plaats, waar zij het brood gegeten hadden, nadat de Here gedankt had.
- 24 Toen dan de schare zag, dat Jezus daar niet was en ook zijn discipelen niet, gingen ook zij in de scheepjes en kwamen te Kafarnaüm om Jezus te zoeken.
- 25 En toen zij Hem aan de overkant der zee vonden, zeiden zij tot Hem: Rabbi, wanneer zijt Gij hier gekomen?

Matt. Marc. Luc.

Joh. 6: 22-59

- 26 Jezus antwoordde hun en zeide: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, gij zoekt Mij, niet omdat gij tekenen gezien hebt, maar omdat gij van de broden gegeten hebt en verzadigd zijt.
- 27 Werkt niet om de spijs, die vergaat, maar om de spijs, die blijft tot in het eeuwige leven, welke de Zoon des mensen u geven zal; want op Hem heeft God, de Vader, zijn zegel gedrukt.
- 28 Zij zeiden dan tot Hem: Wat moeten wij doen, opdat wij de werken Gods mogen werken?
- 29 Jezus antwoordde en zeide tot hen: Dit is het werk Gods, dat gij gelooft in Hem, die Hij gezonden heeft.
- 30 Zij zeiden dan tot Hem: Wat voor teken doet Gij dan, opdat wij mogen zien en U geloven? Wat voor werk doet Gij?
- 31 Onze vaderen hebben het manna in de woestijn gegeten, zoals geschreven is: Brood uit de hemel gaf Hij hun te eten.
- 32 Jezus zeide dan tot hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, niet Mozes heeft u het brood uit de hemel gegeven, maar mijn Vader geeft u het ware brood uit de hemel;
- 33 want dat is het brood Gods, dat uit de hemel nederdaalt en aan de wereld het leven geeft.
- 34 Zij zeiden dan tot Hem: Here, geef ons altijd dit brood.
- 35 Jezus zeide tot hen: Ik ben het brood des levens; wie tot Mij komt, zal nimmermeer hongeren en wie in Mij gelooft, zal nimmermeer dorsten.
- 36 Maar Ik heb u gezegd, dat gij niet gelooft, ook al hebt gij Mij gezien.
- 37 Alles wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen, en wie tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen.
- 38 Want Ik ben van de hemel nedergedaald, niet om mijn wil te doen, maar de wil van Hem, die Mij gezonden heeft.
- 39 En dit is de wil van Hem, die Mij gezonden heeft, dat Ik van alles wat Hij Mij gegeven heeft, niets verloren late gaan, maar het opwekke ten jongsten dage.
- 40 Want dit is de wil mijns Vaders, dat een ieder, die de Zoon aanschouwt en in Hem gelooft, eeuwig leven hebbe, en Ik zal hem opwekken ten jongsten dage.
- 41 De Joden dan morden over Hem, omdat Hij gezegd had: Ik ben het brood, dat uit de hemel nedergedaald is,
- 42 en zij zeiden: Is dit niet Jezus, de zoon van Jozef, wiens vader en moeder wij kennen? Hoe zegt Hij nu: Ik ben uit de hemel nedergedaald?
- 43 Jezus antwoordde en zeide tot hen: Mort niet onder elkander.
- 44 Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader, die Mij gezonden heeft, hem trekke, en Ik zal hem opwekken ten jongsten dage.
- 45 Er is geschreven in de profeten: En zij zullen allen door God geleerd zijn. Een ieder, die het van de Vader gehoord en geleerd heeft, komt tot Mij.
- 46 Niet, dat iemand de Vader gezien heeft; alleen die van God komt, die heeft de Vader gezien.
- 47 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie gelooft, heeft eeuwig leven.
- 48 Ik ben het brood des levens.
- 49 Uw vaderen hebben in de woestijn het manna gegeten en zij zijn gestorven;
- 50 dit is het brood, dat uit de hemel nederdaalt, opdat wie ervan eet, niet sterve.
- 51 Ik ben het levende brood, dat uit de hemel nedergedaald is. Indien iemand van dit brood eet, hij zal in eeuwigheid leven; en het brood, dat Ik geven zal, is mijn vlees, voor het leven der wereld.
- 52 De Joden dan streden onderling en zeiden: Hoe kan deze ons zijn vlees te eten geven?
- 53 Jezus dan zeide tot hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, tenzij gij het vlees van de Zoon des mensen eet en zijn bloed drinkt, hebt gij geen leven in uzelf.
- 54 Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, heeft eeuwig leven en Ik zal hem opwekken ten jongsten dage.

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh. 6: 22-59</u>
			55 Want mijn vlees is ware spijs en mijn bloed is ware drank.
			56 Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem.
			57 Gelijk de levende Vader Mij gezonden heeft en Ik leef door de Vader, zo zal ook hij, die Mij eet, leven door Mij.
			58 Dit is het brood, dat uit de hemel nedergedaald is; niet gelijk de vaderen gegeten hebben en gestorven zijn; wie dit brood eet, zal in eeuwigheid leven.
			59 Dit zeide Hij, lerende in de synagoge te Kafarnaüm.

117. Verwerping door vele volgelingen

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh. 6: 60-66</u>
			60 Vele dan van zijn discipelen hoorden dit en zeiden: Deze rede is hard; wie kan haar aanhoren?
			61 Jezus nu wist bij Zichzelf, dat zijn discipelen hierover morden, en Hij zeide tot hen: Geeft u dit aanstoot?
			62 Wat dan, indien gij de Zoon des mensen daarheen zaagt opvaren, waar Hij tevoren was?
			63 De Geest is het, die levend maakt, het vlees doet geen nut; de woorden, die Ik tot u gesproken heb, zijn geest en zijn leven.
			64 Maar er zijn sommigen onder u, die niet geloven. Want Jezus wist van den beginne, wie het waren, die niet geloofden, en wie het was, die Hem verraden zou.
			65 En Hij zeide: Daarom heb Ik u gezegd, dat niemand tot Mij komen kan, tenzij het hem van de Vader gegeven zij.
			66 Van toen af keerden vele van zijn discipelen terug en gingen niet langer met Hem mede.

118. De belijdenis van Petrus

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh. 6: 67-71</u>
			67 Jezus zeide dan tot de twaalfen: Gij wilt toch ook niet weggaan?
			68 Simon Petrus antwoordde Hem: Here, tot wie zullen wij heengaan? Gij hebt woorden van eeuwig leven;
			69 en wij hebben geloofd en erkend, dat Gij zijt de Heilige Gods.
			70 Jezus antwoordde hun: Heb Ik niet u twaalfen uitgekozen? En een van u is een duivel.
			71 Hij bedoelde Judas, de zoon van Simon Iskariot; want die zou Hem verraden, één uit de twaalfen.

119. Genezingen in Gennesaret

<u>Matt. 14: 34-36</u>	<u>Marc. 6: 53-56</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh.</u>
34 En toen zij overgestoken waren, kwamen zij in Gennesaret aan land.	53 En overgestoken zijnde naar het land, kwamen zij in Gennesaret, en legden daar aan.		
35 En zodra de mannen van die plaats Hem herkend hadden, zonden zij bericht in die gehele omgeving, en men bracht tot Hem allen, die ernstig ongesteld waren,	54 En toen zij van boord gingen, herkenden de mensen Hem terstond,		
	55 en zij liepen die gehele streek af en begonnen degenen, die ernstig ongesteld waren, op matrassen rond te dragen naar de plaats, waar zij hoorden dat Hij was.		
	56 En waar Hij ook kwam in dorpen of steden of gehuchten, daar legden zij de zieken op de markten		

Matt. 14: 34-36

- 36 en zij smeekten Hem, dat zij alleen maar de kwast van zijn kleed mochten aanraken. En allen, die Hem aanraakten, werden behouden.

Marc. 6: 53-56

En smeekten Hem, dat zij slechts de kwast van zijn kleed mochten aanraken. En allen, die Hem aanraakten, werden gezond.

Luc.**Joh.****120. Rein en onrein****Matt. 15: 1-20**

- 1 Toen kwamen uit Jeruzalem Farizeeën en schriftgeleerden tot Jezus

en vroegen:

- 2 Waarom overtreden uw discipelen de overlevering der ouden? (3) Immers, zij wassen hun handen niet, wanneer zij brood eten.
- 3 Hij antwoordde hun en zeide: Waarom overtreedt ook gij ter wille van uw overlevering (zelfs) het gebod Gods?
- 4 Want God heeft gezegd: Eer uw vader en uw moeder, en: Wie vader of moeder vervloekt, zal de dood sterven.
- 5 Maar gij zegt: Wie tot zijn vader of zijn moeder zegt: Het is offergave, al wat gij van mij hadt kunnen trekken, behoeft zijn vader of zijn moeder niet te eren.
- 6 Zo hebt gij het woord Gods van kracht beroofd ter wille van uw overlevering.
- 7 Huichelaars, terecht heeft Jesaja over u geprofeteerd, zeggende:
- 8 Dit volk eert Mij met de lippen, maar hun hart is verre van Mij.
- 9 Tevergeefs eren zij Mij, omdat zij leringen leren, die geboden van mensen zijn.

Marc. 7: 1-23

- 1 En de Farizeeën verzamelden zich bij Hem met sommige van de schriftgeleerden, die van Jeruzalem gekomen waren.
- 2 En toen zij zagen, dat sommige van zijn discipelen met onreine, dat is ongewassen, handen hun brood aten -
- 3 Want de Farizeeën en al de Joden eten niet zonder eerst een handwassing verricht te hebben, daarmede vasthoudende aan de overlevering der ouden,
- 4 en van de markt komende eten zij niet dan na zich gereinigd te hebben; en vele andere dingen zijn er, waaraan zij zich volgens overlevering houden, bijvoorbeeld het onderdompelen van bekers en kannen en koperwerk, -
- 5 Toen vroegen de Farizeeën en de schriftgeleerden Hem:
- Waarom wandelen uw discipelen niet naar de overlevering der ouden, maar eten zij met onreine handen hun brood?
- 6 Maar Hij zeide tot hen:

Terecht heeft Jesaja van u, huichelaars, geprofeteerd, zoals er geschreven staat:
Dit volk eert Mij met de lippen, maar hun hart is verre van Mij.

- 7 Tevergeefs eren zij Mij, omdat zij leringen leren, die geboden van mensen zijn.
- 8 Gij verwaarloost het gebod Gods en houdt u aan de overlevering der mensen.
- 9 En Hij zeide tot hen: Het gebod Gods stelt gij wel fraai buiten werking om uw overlevering in stand te houden.

Luc.**Joh.**

Matt. 15: 1-20

- 10 En toen Hij de schare tot Zich geroepen had, zeide Hij tot hen: Hoort en verstaat!
- 11 Niet wat de mond binnengaat, maakt de mens onrein, maar wat de mond uitkomt, dat maakt de mens onrein.
- 12 Toen kwamen zijn discipelen en zeiden tot Hem: Weet Gij, dat de Farizeeën, toen zij dit woord hoorden, er aanstoot aan namen?
- 13 Hij antwoordde hun en zeide: Elke plant, die mijn hemelse Vader niet geplant heeft, zal uitgeroeid worden.
- 14 Laat hen gaan, blinden zijn zij, die blinden leiden. Indien een blinde een blinde leidt, zullen zij beiden in een put vallen.
- 15 Petrus antwoordde en zeide tot Hem: Verklaar ons de gelijkenis.
- 16 Hij zeide: Zijt ook gij nog onbevattelijk?
- 17 Begrijpt gij niet, dat al wat de mond binnengaat, in de buik komt en te zijner plaatse verdwijnt?
- 18 Maar wat de mond uitgaat, komt uit het hart, en dat maakt de mens onrein.
- 19 Want uit het hart komen boze overleggingen, moord, echtbreuk, hoererij, diefstal, leugenachtige getuigenissen, godslasteringen.
- 20 Dat zijn de dingen, die een mens onrein maken, maar het eten met ongewassen handen maakt een mens niet onrein.

Marc. 7: 1-23

- 10 Want Mozes heeft gezegd: Eer uw vader en uw moeder, en: Wie vader of moeder vervloekt, zal de dood sterven.
- 11 Maar gij zegt: Indien een mens tot zijn vader of moeder zegt: Het is korban, dat is: offergave, al wat gij van mij hadt kunnen trekken,
- 12 dan laat gij hem niet toe ook nog maar iets voor zijn vader of moeder te doen.
- 13 En zo maakt gij het woord Gods krachteloos door uw overlevering, die gij overgeleverd hebt. En dergelijke dingen doet gij vele.
- 14 En toen Hij de schare wederom tot Zich geroepen had, zeide Hij tot hen: Hoort allen naar Mij en verstaat wèl:
- 15 Niets, dat van buiten de mens in hem komt, kan hem onrein maken, maar hetgeen uit de mens naar buiten komt, dat is het, wat hem onrein maakt.
- 16 [Indien iemand oren heeft om te horen, die hore.]
- 17 En toen Hij van de schare thuis kwam, vroegen zijn discipelen Hem
- naar de gelijkenis.
- 18 En Hij zeide tot hen: Zijt ook gij zo onbevattelijk?
- Begrijpt gij niet, dat al wat van buiten in de mens komt, hem niet onrein kan maken,
- 19 Omdat het niet in zijn hart komt, maar in de buik, en er te zijner plaatse uitgaat?
- En zo verklaarde Hij alle spijzen rein.
- 20 En Hij zeide: Hetgeen uit de mens naar buiten komt, dat maakt de mens onrein.
- 21 Want van binnenuit, uit het hart der mensen, komen de kwade overleggingen, hoererij,
- 22 Diefstal, moord, echtbreuk, hebzucht, boosheid, list, onmatigheid, een boos oog, godslastering, overmoed, onverstand.
- 23 Al die slechte dingen komen van binnen uit naar buiten en maken de mens onrein.

Luc.**Joh.**

121. De Kananese vrouw**Matt. 15: 21-28**

- 21 En Jezus ging vandaar en trok Zich terug naar de omgeving van Tyrus en Sidon.
- 22 En zie, een Kananese vrouw uit dat gebied kwam en riep: Heb medelijden met mij, Here, Zoon van David, mijn dochter is deerlijk bezeten.
- 23 Hij echter antwoordde haar geen woord, en zijn discipelen kwamen bij Hem en vroegen Hem, zeggende: Zend haar weg, want zij roept ons na.
- 24 Hij echter antwoordde en zeide: Ik ben slechts gezonden tot de verloren schapen van het huis Israëls.
- 25 Maar zij kwam en viel voor Hem neer
- en zeide: Here, help mij!
- 26 Hij echter antwoordde en zeide: Het is niet goed het brood der kinderen te nemen en het de honden voor te werpen.
- 27 Maar zij zeide: Zeker, Here, ook de honden eten immers van de kruimels, die van de tafel van hun meesters vallen.
- 28 Toen antwoordde Jezus en zeide tot haar: O, vrouw, groot is uw geloof, u geschiede gelijk gij wenst! En haar dochter was genezen van dat ogenblik af.

Marc. 7: 24-30

- 24 En Hij stond op en vertrok vandaar naar het gebied van Tyrus.
- En toen Hij een huis was binnengegaan, wilde Hij niet, dat iemand het wist; maar Hij kon niet verborgen blijven.
- 25 Want terstond hoorde van Hem een vrouw, wier dochtertje een onreine geest had;
- en zij kwam tot Hem en viel Hem te voet.
- 26 Deze vrouw was een Griekse, een Syrofenicische van geboorte. (27)
- En zij vroeg Hem de boze geest uit haar dochter te drijven.
- 27 En Hij zeide tot haar: Laat eerst de kinderen verzadigd worden, want het is niet goed het brood der kinderen te nemen en het de honden voor te werpen.
- 28 Doch zij antwoordde en zeide tot Hem: Zeker, Here, de honden eten immers ook onder de tafel van de kruimels der kinderen.
- 29 En Hij zeide tot haar: Om dit woord, ga heen, de boze geest is uit uw dochter gevaren.
- 30 En toen zij naar huis gegaan was, vond zij het kind te bed liggen en de boze geest uitgevaren.

Luc.**Joh.****122. Jezus geneest een doofstomme****Matt.****Marc. 7: 31-37****Luc.****Joh.**

- 31 En toen Hij weder uit het gebied van Tyrus vertrokken was, kwam Hij door Sidon naar de zee van Galilea, midden in het gebied van Dekapolis.
- 32 En zij brachten tot Hem een dove, die moeilijk sprak, en smeekten Hem deze de hand op te leggen.
- 33 Hij nam hem terzijde, buiten de schare, en stak zijn vingers in zijn oren, spuwde, raakte zijn tong aan,
- 34 en Hij zag op naar de hemel en zuchtte en zeide tot hem: Effata, dat is: wordt geopend!
- 35 En zijn oren werden geopend en terstond werd de band zijner tong los en hij sprak goed.

Matt. Marc. 7: 31-37**Luc. Joh.**

- 36 En Hij gebood hun het niemand te zeggen. Maar hoe meer Hij het hun gebood, des te meer maakten zij het ruchtbaar.
- 37 En zij waren buiten zichzelf van verbazing en zeiden: Hij heeft alles wel gemaakt, ook de doven doet Hij horen en de stommen spreken.

123. De spijziging van de vierduizend**Matt. 15: 29-39****Marc. 8: 1-10****Luc. Joh.**

- 29 En Jezus vertrok vandaar, en Hij ging langs de zee van Galilea en ging de berg op, en Hij zette Zich daar neder.
- 30 En vele scharen kwamen bij Hem, die lammen, kreupelen, blinden, stommen en vele anderen bij zich hadden, en zij legden die aan zijn voeten neer.
- 31 En Hij genas hen, zodat de schare zich verwonderde, want zij zagen stommen spreken, kreupelen gezond, lammen lopen en blinden zien. En zij verheerlijkten de God van Israël.
- 32 Maar Jezus riep zijn discipelen tot Zich en zeide: Ik heb medelijden met de schare, want zij zijn nu reeds drie dagen bij Mij gebleven en hebben niets te eten. En zonder voedsel wegzenden wil Ik hen niet, zij mochten eens onderweg bezwijken.
- 33 En zijn discipelen zeiden tot Hem: Hoe komen wij in een eenzame streek aan zóveel broden, dat wij zulk een schare verzadigen kunnen?
- 34 En Jezus zeide tot hen: Hoeveel broden hebt gij? Zij zeiden: Zeven en enkele visjes.
- 35 En Hij gaf aan de schare bevel, dat zij op de grond zouden gaan zitten.
- 36 Daarna nam Hij de zeven broden en de visen, dankte en brak ze, en Hij gaf ze aan zijn discipelen en de discipelen gaven ze aan de scharen.
- 37 En zij aten allen en werden verzadigd, en zij raapten het overschot der brokken op, zeven korven vol.
- 38 Zij, die gegeten hadden, waren vierduizend mannen, vrouwen en kinderen niet medegerekend.
- 39 En nadat Hij de schare weggezonden had, ging Hij in het schip en vertrok naar het gebied van Magadan.
- 1 In die dagen, toen er weder een grote schare bijeen was en zij niets te eten hadden, riep Hij zijn discipelen tot Zich en zeide tot hen:
- 2 Ik heb medelijden met de schare, want zij zijn nu reeds drie dagen bij Mij gebleven en hebben niets te eten;
- 3 en indien Ik hen zonder voedsel naar huis laat gaan, zullen zij onderweg bezwijken, en sommigen van hen zijn van ver weg.
- 4 En zijn discipelen antwoordden Hem: Vanwaar zal iemand dezen hier in een eenzame streek met broden kunnen verzadigen?
- 5 En Hij vroeg hun: Hoeveel broden hebt gij? Zij zeiden: Zeven.
- 6 En Hij gaf aan de schare bevel op de grond te gaan zitten.
En Hij nam de zeven broden, dankte, brak ze en gaf ze aan zijn discipelen om ze hun voor te zetten, en zij zetten ze voor aan de schare.
- 7 En zij hadden enkele visjes; en nadat Hij daarbij de zegen had uitgesproken, zeide Hij, dat zij ook die moesten voorzetten.
- 8 En zij aten en werden verzadigd en zij raapten het overschot der brokken op, zeven korven.
- 9 En het waren er ongeveer vierduizend en Hij zond hen weg.
- 10 En terstond ging Hij met zijn discipelen in het schip en kwam in het gebied van Dalmanuta.

124. De vraag om een teken**Matt. 16: 1-4**

- 1 En de Farizeeën en Sadduceeën kwamen tot Hem en vroegen, om Hem te verzoeken, dat Hij hun een teken uit de hemel zou tonen.
- 2 Hij antwoordde hun en zeide: [Bij het vallen van de avond, zegt gij: Goed weer, want de lucht ziet rood.
- 3 En des morgens: Vandaag ruw weer, want de lucht ziet somber rood. Het aanzien van de lucht weet gij te onderscheiden, maar kunt gij het de tekenen der tijden niet?]
- 4 Een boos en overspelig geslacht verlangt een teken, en het zal geen teken ontvangen dan het teken van Jona. En Hij verliet hen en ging heen.

Marc. 8: 11-13

- 11 En de Farizeeën liepen uit en begonnen met Hem te redetwisten; en zij begeerden van Hem een teken uit de hemel, om Hem te verzoeken.
- 12 En Hij, diep zuchtend in zijn geest, zeide:

Luc. 12: 54-56**Joh.**

- 54 *Hij zeide ook tot de scharen: Wanneer gij een wolk ziet opkomen in het westen, zegt gij dadelijk: Er komt regen, en het gebeurt.*
- 55 *En wanneer gij de zuidenwind ziet waaien, zegt gij: Er zal hitte komen, en het gebeurt.*
- 56 *Huichelaars, het aanzien van aarde en hemel weet gij te onderkennen, waarom onderkent gij deze tijd niet?*

Waartoe begeert dit geslacht een teken? Voorwaar, Ik zeg u: Aan dit geslacht zal voorzeker geen teken gegeven worden!

- 13 En Hij liet hen alleen en Hij ging weder scheep en vertrok naar de overkant.

125. De zuurdesem van de Farizeeën en Sadduceeën**Matt. 16: 5-12**

- 5 En toen de discipelen naar de overkant gingen, hadden zij vergeten broden mede te nemen.
- 6 Jezus zeide tot hen: Ziet toe en wacht u voor de zuurdesem der Farizeeën en Sadduceeën.
- 7 Zij bespraken dit onder elkander en zeiden: Dat is, omdat wij geen broden medegenomen hebben.
- 8 Toen Jezus dat bemerkte, zeide Hij: Waarom spreekt gij met elkander erover, kleingelovigen, dat gij geen broden hebt?
- 9 Ziet gij het nog niet in

Marc. 8: 14-21

- 14 En zij hadden vergeten broden mede te nemen, en behalve één brood hadden zij niets bij zich in het schip.
- 15 En Hij gebod hun, zeggende: Ziet toe, wacht u voor de zuurdesem der Farizeeën en de zuurdesem van Herodes.
- 16 En zij spraken erover onder elkander, dat zij geen broden hadden.
- 17 En toen Hij dat bemerkte, zeide Hij tot hen: Waarom spreekt gij erover, dat gij geen broden hebt? Verstaat gij nog niet en begrijpt gij niet? Hebt gij een verhard hart?
- 18 Hebt gij ogen en ziet gij niet; hebt gij oren en hoort gij niet? (19)

Luc.**Joh.**

Matt. 16: 5-12

en herinnert gij u niet de vijf broden der vijfduizend en hoeveel manden gij medenaamt?

10 Of de zeven broden der vierduizend en hoeveel korven gij medenaamt?

11 Hoe begrijpt gij niet, dat Ik u niet van broden sprak? Maar wacht u voor de zuurdesem der Farizeeën en Sadduceeën.

12 Toen zagen zij in, dat Hij hun niet gezegd had zich te wachten voor de zuurdesem [der broden], maar voor de leer der Farizeeën en Sadduceeën.

Marc. 8: 14-21

En herinnert gij u niet,

19 toen Ik de vijf broden brak voor de vijfduizend, hoeveel manden vol brokken gij hebt opgeraapt? En zij zeiden tot Hem: Twaalf.

20 En bij de zeven voor de vierduizend, hoeveel korven vol brokken gij hebt opgeraapt? En zij zeiden: Zeven.

21 En Hij zeide tot hen: Begrijpt gij nóg niet?

Luc.**Joh.****126. Jezus geneest een blinde te Bethsaïda****Matt.****Marc. 8: 22-26**

22 En zij kwamen te Betsaïda. En zij brachten een blinde tot Hem en smeeften Hem deze aan te raken.

23 En Hij vatte de blinde bij de hand en bracht hem buiten het dorp, en Hij spuwde in zijn ogen, legde hem de handen op en vroeg hem: Ziet gij iets?

24 En hij zag op en zeide: Ik zie de mensen, want ik zie hen als bomen wandelen.

25 Vervolgens legde Hij weder de handen op zijn ogen, en hij zag duidelijk en was hersteld. En hij zag voortaan alles scherp.

26 En Hij zond hem naar huis en zeide: Ga het dorp zelfs niet in.

Luc.**Joh.****127. De belijdenis van Petrus****Matt. 16: 13-20**

13 Toen Jezus in de omgeving van Caesarea Filippi gekomen was, vroeg Hij zijn discipelen en zeide: Wie zeggen de mensen, dat de Zoon des mensen is?

14 En zij zeiden: Sommigen: Johannes de Doper; anderen: Elia; weer anderen: Jeremia, of één der profeten.

15 Hij zeide tot hen: Maar gij, wie zegt gij, dat Ik ben?

16 Simon Petrus antwoordde en zeide: Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God!

17 Jezus antwoordde en zeide: Zalig zijt gij, Simon Barjona, want vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar mijn Vader, die in de hemelen is.

Marc. 8: 27-30

27 En Jezus vertrok met zijn discipelen naar de dorpen van Caesarea Filippi. En onderweg vroeg Hij zijn discipelen en sprak tot hen: Wie zeggen de mensen, dat Ik ben?

28 Zij antwoordden en zeiden: Johannes de Doper; en anderen; Elia; weer anderen: Een van de profeten.

29 En Hij vroeg hun: Maar gij, wie zegt gij, dat Ik ben? Petrus antwoordde en zeide: Gij zijt de Christus.

Luc. 9: 18-21

18 En het geschiedde, terwijl Hij in het gebed alleen was, dat de discipelen in zijn nabijheid waren en Hij vroeg hun en zeide: Wie zeggen de scharen, dat Ik ben?

19 Zij antwoordden en zeiden: Johannes de Doper, anderen: Elia, weer anderen, dat een der oude profeten was opgestaan.

20 Hij zeide tot hen: Maar gij, wie zegt gij, dat Ik ben? Petrus antwoordde en zeide: De Christus Gods.

Joh.

Matt. 16: 13-20

- 18 En Ik zeg u, dat gij Petrus zijt, en op deze petra zal Ik mijn gemeente bouwen en de poorten van het dodenrijk zullen haar niet overweldigen.
- 19 Ik zal u de sleutels geven van het Koninkrijk der hemelen, en wat gij op aarde binden zult, zal gebonden zijn in de hemelen, en wat gij op aarde ontbinden zult, zal ontbonden zijn in de hemelen.
- 20 Toen verbood Hij met nadruk zijn discipelen aan iemand te zeggen: Hij is de Christus.

Marc. 8: 27-30

- 30 En Hij verbood hun nadrukkelijk met iemand hierover te spreken.

Luc. 9: 18-21

- 21 En Hij vermaande hen nadrukkelijk en beval hun dit niemand te zeggen.

Joh.**128. De eerste aankondiging van het lijden****Matt. 16: 21-23**

- 21 Van toen aan begon Jezus Christus zijn discipelen te tonen, dat Hij naar Jeruzalem moest gaan en veel lijden van de zijde der oudsten en overpriesters en schriftgeleerden en gedood worden en ten derden dage opgewekt worden.
- 22 En Petrus nam Hem terzijde en begon Hem te bestraffen, zeggende: Dat verhoede God, Here, dat zal U geenszins overkomen!
- 23 Doch Hij keerde Zich om en zeide tot Petrus: Ga weg, achter Mij, satan; gij zijt Mij een aanstoot, want gij zijt niet bedacht op de dingen Gods, maar op die der mensen.

Marc. 8: 31-33

- 31 En Hij begon hen te leren, dat de Zoon des mensen veel moest lijden en verworpen worden door de oudsten en de overpriesters en de schriftgeleerden, en gedood worden en na drie dagen opstaan.
- 32 Hij sprak dit woord vrijuit. En Petrus nam Hem terzijde en begon Hem te bestraffen.
- 33 Doch Hij keerde Zich om en, ziende naar zijn discipelen, bestrafte Hij Petrus en zeide: Ga weg, achter Mij, satan; gij zijt niet bedacht op de dingen Gods, maar op die der mensen.

Luc. 9: 22

- 22 En Hij zeide: De Zoon des mensen moet veel lijden en verworpen worden door de oudsten en overpriesters en schriftgeleerden en gedood worden en ten derden dage worden opgewekt.

Joh.**129. 'Indien iemand achter Mij wil komen ...'****Matt. 16: 24-28**

- 24 Toen zeide Jezus tot zijn discipelen: Indien iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme zijn kruis op en volge Mij.

Marc. 8:34- 9:1

- 34 En Hij riep de schare, met zijn discipelen, tot Zich en zeide tot hen: Indien iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme zijn kruis op en volge Mij.

Luc. 9: 23-27

- 23 Hij zeide tot allen: Indien iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme dagelijks zijn kruis op en volge Mij.

Joh.

Matt. 16: 24-28

- 25 Want ieder, die zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen; maar ieder, die zijn leven verloren heeft om Mij nentwil, die zal het vinden.
- 26 Want wat zou het een mens baten, als hij de gehele wereld won, maar schade leed aan zijn ziel?
Of wat zal een mens geven in ruil voor zijn leven?
- 27 Want de Zoon des mensen zal komen in de heerlijkheid zijns Vaders, met zijn engelen, en dan zal Hij een ieder vergelden naar zijn daden.
- 28 Voorwaar, Ik zeg u: Er zijn sommigen onder degenen, die hier staan, die de dood voorzeker niet zullen smaken, voordat zij de Zoon des mensen hebben zien komen in zijn koninklijke waardigheid.

Marc. 8:34- 9:1

- 35 Want ieder, die zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen; maar ieder, die zijn leven verliezen zal om Mij nentwil en om des evangelies wil, die zal het behouden.
- 36 Want wat baat het een mens de gehele wereld te winnen en aan zijn ziel schade te lijden?
- 37 Want wat zou een mens kunnen geven in ruil voor zijn leven?
- 38 Want wie zich voor Mij en voor mijn woorden schaamt in dit overspelig en zondig geslacht, de Zoon des mensen zal Zich ook voor hem schamen, wanneer Hij komt in de heerlijkheid zijns Vaders, met de heilige engelen.
- 1 En Hij zeide tot hen: Voorwaar, Ik zeg u: Er zijn sommigen onder degenen, die hier staan, die de dood voorzeker niet zullen smaken, voordat zij zien, dat het Koninkrijk Gods gekomen is met kracht.

Luc. 9: 23-27

- 24 Want ieder, die zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen; maar ieder, die zijn leven verloren heeft om Mij nentwil, die zal het behouden.
- 25 Want wat baat het een mens, als hij de gehele wereld wint, maar zichzelf verliest of zelf schade lijdt?
- 26 Want ieder, die zich voor Mij en voor mijn woorden zal schamen, voor hem zal de Zoon des mensen Zich schamen, wanneer Hij komt in zijn heerlijkheid en die van de Vader en de heilige engelen.
- 27 Ik zeg u in waarheid, er zijn sommigen onder degenen die hier staan, welke voorzeker de dood niet zullen smaken, voordat zij het Koninkrijk Gods gezien hebben.

Joh.**130. De verheerlijking op de berg****Matt. 17: 1-13**

- 1 En zes dagen later nam Jezus Petrus en Jakobus en zijn broeder Johannes mede en Hij leidde hen een hoge berg op, in de eenzaamheid.
- 2 En zijn gedaante veranderde voor hun ogen en zijn gelaat straalde gelijk de zon en zijn klederen werden wit als het licht.
- 3 En zie, hun verschenen Mozes en Elia, die met Hem spraken.

Marc. 9: 2-13

- 2 En zes dagen later nam Jezus Petrus en Jakobus en Johannes mede en leidde hen een hoge berg op, hen alleen.
- En zijn gedaante veranderde voor hun ogen,
- 3 en zijn klederen werden schitterend, hel wit, zoals geen voller op aarde ze kan maken.
- 4 En hun verscheen Elia met Mozes en zij waren in gesprek met Jezus.

Luc. 9: 28-36

- 28 En het geschiedde ongeveer acht dagen na deze woorden, dat Hij Petrus en Johannes en Jakobus medenam en de berg opging om te bidden.
- 29 En het geschiedde, terwijl Hij in het gebed was, dat het aanzien van zijn gelaat anders werd, en zijn kleding werd stralend wit.
- 30 En zie, twee mannen spraken met Hem, en wel Mozes en Elia.
- 31 Dezen, in heerlijkheid verschenen, spraken over zijn uitgang, die Hij te Jeruzalem zou volbrengen.

Joh.

Matt. 17: 1-13**Marc. 9: 2-13****Luc. 9: 28-36****Joh.**

4 Petrus antwoordde en zeide tot Jezus: Here, het is goed, dat wij hier zijn; indien Gij het wilt, zal ik hier drie tenten opslaan, voor U een, en voor Mozes een, en voor Elia een.

5 Terwijl hij nog sprak, zie, daar overschaduwde hen een lichtende wolk,

en zie, een stem uit de wolk zeide: Deze is mijn Zoon, de geliefde, in wie Ik mijn welbehagen heb; hoort naar Hem!

6 Toen de discipelen dit hoorden, wierpen zij zich op hun aangezicht ter aarde en werden zeer bevreesd.

7 En Jezus kwam bij hen, raakte hen aan en zeide: Staat op en weest niet bevreesd.

8 Toen zij hun ogen opsloegen, zagen zij niemand dan Jezus alleen.

9 En terwijl zij van de berg afdaalden, gebod Jezus hun, zeggende: Vertelt niemand dit gezicht, voordat de Zoon des mensen uit de doden is opgewekt.

5 En Petrus antwoordde en zeide tot Jezus: Rabbi, het is goed, dat wij hier zijn, laten wij drie tenten opslaan, voor U een, en voor Mozes een, en voor Elia een.

6 Want hij wist niet, wat hij antwoorden moest, want zij waren zeer bevreesd.

7 En er kwam een wolk, die hen overschaduwde,

en er klonk een stem uit de wolk: Deze is mijn Zoon, de geliefde, hoort naar Hem.

8 En opeens, rondkijkende, zagen zij niemand meer bij zich dan Jezus alleen.

9 En terwijl zij van de berg afdaalden, verbood Hij hun, dat zij iemand zouden vertellen, hetgeen zij gezien hadden, voordat de Zoon des mensen uit de doden zou zijn opgestaan.

10 En zij hielden dit woord vast en trachtten onder elkander te weten te komen, wat het was, uit de doden opstaan.

32 En Petrus en die met hem waren, werden door slaap overmand en, toen zij ontwaakten, zagen zij zijn heerlijkheid, en de twee mannen, die bij Hem stonden.

33 En het geschiedde, toen dezen van Hem scheidden, dat Petrus tot Jezus zeide: Meester, het is goed, dat wij hier zijn, laten wij drie tenten opslaan, voor U een, en voor Mozes een, en voor Elia een;

want hij wist niet, wat hij zeide.

34 En terwijl hij dit zeide, kwam er een wolk, en overschaduwde hen. En zij werden bevreesd, toen die de wolk ingingen.

35 En er klonk een stem uit de wolk, die zeide: Deze is mijn Zoon, de uitverkorene, hoort naar Hem.

36 En terwijl die stem klonk, bevond Jezus Zich alleen.

En zij zwegen en verhaalden in die dagen aan niemand iets van hetgeen zij gezien hadden.

Matt. 17: 1-13

- 10 En de discipelen vroegen Hem en zeiden: Hoe kunnen dan de schriftgeleerden zeggen, dat Elia eerst moet komen?
- 11 Hij antwoordde en zeide: (12) Elia zal wel komen en alles herstellen,
- 12 maar Ik zeg u, dat Elia reeds gekomen is en zij hebben hem niet erkend, maar met hem gedaan al wat zij wilden. Zó zal ook de Zoon des mensen door hen moeten lijden.
- 13 Toen begrepen de discipelen, dat Hij over Johannes de Doper tot hen gesproken had.

Marc. 9: 2-13

- 11 En zij vroegen Hem en zeiden: Waarom zeggen de schriftgeleerden, dat Elia eerst moet komen?
- 12 Hij zeide tot hen: Elia komt wel eerst en herstelt alles;
- maar hoe staat er dan geschreven van de Zoon des mensen, dat Hij veel moet lijden, en dat Hij veracht zal worden?
- 13 Maar Ik zeg u: ook is Elia gekomen, en zij hebben met hem gedaan wat zij wilden, gelijk van hem geschreven staat.

Luc. 9: 28-36**Joh.****131. De genezing van een bezeten jongen****Matt. 17: 14-21**

- 14 En toen zij bij de schare gekomen waren,
- kwam iemand tot Hem, knielde voor Hem neder, en zeide:
- 15 Here, heb medelijden met mijn zoon, want hij is maanziek en hij is er slecht aan toe;

Marc. 9: 14-29

- 14 En toen zij bij de discipelen kwamen, zagen zij een grote schare om hen heen, en schriftgeleerden met hen aan het redetwisten.
- 15 En terstond, toen de gehele schare Hem zag, waren zij zeer verbaasd, en zij liepen op Hem toe en begroetten Hem.
- 16 En Hij vroeg hun: Waarom zijt gij met hen aan het redetwisten?
- 17 En één uit de schare antwoordde Hem: Meester, ik heb mijn zoon tot U gebracht, die een stomme geest heeft.

Luc. 9: 37-43a**Joh.**

- 37 En het geschiedde, toen zij de volgende dag van de berg afdaalden, dat een grote schare Hem tegemoet kwam.
- 38 En zie, een man uit de schare riep, zeggende: Meester, ik smee U naar mijn zoon om te zien, want hij is mijn enige,

Matt. 17: 14-21

want dikwijls valt hij in het vuur
en dikwijls in het water

- 16 En ik heb hem naar uw discipelen gebracht en zij hebben hem niet kunnen genezen.
17 Jezus antwoordde en zeide: O, ongelovig en verkeerd geslacht, hoelang zal Ik nog bij u zijn? Hoelang zal Ik u nog verdragen? Breng hem Mij hier.

18 En Jezus bestrafte hem

en de boze geest ging van hem uit,

Marc. 9: 14-29

- 18 En waar hij hem aangrijpt, werpt hij hem op de grond; en hij heeft het schuim op de mond, en hij knerst met zijn tanden en verstijft.

En ik heb uw discipelen gezegd, dat zij hem zouden uitdrijven, en zij hebben het niet gekund.

- 19 En Hij antwoordde hun en zeide: O, ongelovig geslacht, hoelang zal Ik nog bij u zijn? Hoelang zal Ik u nog verdragen? Brengt hem tot Mij.

- 20 En zij brachten hem tot Hem. En toen de geest Hem zag, deed hij hem terstond stuip trekken en, op de grond gevallen, wentelde hij zich, al schuimende.

- 21 En Hij vroeg zijn vader: Hoelang is het al, dat dit hem overkomt? (22) Hij zeide: Van zijn kindsheid af;

- 22 en dikwijls heeft hij hem ook in het vuur en in het water gedreven om hem een ongeluk te doen krijgen. Maar als Gij iets kunt doen, help ons en heb medelijden met ons!

- 23 Jezus zeide tot hem: Als Gij kunt! Alle dingen zijn mogelijk voor wie gelooft.

- 24 Terstond riep de vader van de knaap uit en zeide: Ik geloof, kom mijn ongeloof te hulp!

- 25 En toen Jezus zag, dat de schare samenstroomde,

bestrafte Hij de onreine geest en zeide tot hem: Gij, stomme en dove geest, Ik beveel u: ga van hem uit en kom niet meer in hem.

- 26 En hij ging uit onder geschreeuw en hevige stuip trekkingen. En hij werd als een dode, zodat men algemeen zeide, dat hij gestorven was.

Luc. 9: 37-43a

- 39 en zie, een geest grijpt hem en dan schreeuwt hij plotseling en hij doet hem stuip trekken, dat hem het schuim op de mond staat, en als hij hem mishandelt, laat hij hem nauwelijks los.

- 40 En ik heb uw discipelen gesmeekt hem uit te drijven en zij hebben het niet gekund.

- 41 Jezus antwoordde en zeide: O ongelovig en verkeerd geslacht, hoelang zal Ik nog bij u zijn en u verdragen? Breng uw zoon hier.

- 42 En nog terwijl hij naderbij kwam, wierp de boze geest hem op de grond en deed hem stuip trekken.

Maar Jezus bestrafte de onreine geest

Joh.

Matt. 17: 14-21

en de knaap was genezen van dat ogenblik af.

19 Toen kwamen de discipelen bij Jezus en zeiden, toen zij met Hem alleen waren: Waarom hebben wij hem niet kunnen uitdrijven?

20 Hij zeide tot hen: Vanwege uw kleingeloof. Want voorwaar, Ik zeg u, indien gij een geloof hebt als een mosterdzaad, zult gij tot deze berg zeggen: Verplaats u van hier daarheen en hij zal zich verplaatsen en niets zal u onmogelijk zijn.

21 [Maar dit geslacht vaart niet uit dan door bidden en vasten.]

Marc. 9: 14-29

27 Doch Jezus vatte zijn hand, richtte hem op, en hij stond op.

28 En toen Hij een huis was binnengegaan, vroegen zijn discipelen Hem, terwijl zij met Hem alleen waren: Waarom hebben wij hem niet kunnen uitdrijven?

29 En Hij zeide tot hen: Dit geslacht kan door niets uitvaren, tenzij door gebed.

Luc. 9: 37-43a

en Hij genas de knaap en gaf hem terug aan zijn vader.

43A En allen stonden verslagen over de majesteit Gods.

Joh.**132. De tweede aankondiging van het lijden****Matt. 17: 22-23**

22 Terwijl zij samen in Galilea verkeerden,

zeide Jezus tot hen: De Zoon des mensen zal overgeleverd worden in de handen der mensen,

23 en zij zullen Hem ter dood brengen en ten derden dage zal Hij opgewekt worden. En zij werden zeer bedroefd.

Marc. 9: 30-32

30 En zij gingen vandaar weg en reisden door Galilea. En Hij wilde niet, dat iemand het te weten kwam.

31 Want Hij onderwees zijn discipelen en zeide tot hen: De Zoon des mensen wordt overgeleverd in de handen der mensen

en zij zullen Hem ter dood brengen en drie dagen na zijn dood zal Hij opstaan.

32 Doch zij begrepen dit woord niet en durfden Hem er niet naar te vragen.

Luc. 9: 43b-45

43B Toen allen zich verwonderden over alles, wat Hij deed,

zeide Hij tot zijn discipelen:

44 Legt gij deze woorden in uw oren, want de Zoon des mensen zal overgeleverd worden in de handen der mensen.

45 Maar zij begrepen dit woord niet en het was voor hen verborgen, zodat zij het niet verstonden. En zij durfden Hem niet naar dit woord vragen.

Joh.

133. Het betalen van tempelbelasting**Matt. 17: 24-27****Marc.****Luc.****Joh.**

- 24 Toen zij te Kafarnaüm kwamen, traden de ontvangers van het hoofdgeld op Petrus toe en zeiden: Betaalt uw Meester het hoofdgeld niet?
- 25 (24) Hij zeide: Zeker wel. (25) En toen hij thuiskwam, was Jezus hem voor met de vraag: Wat dunkt u, Simon? Van wie heffen aardse koningen rechten of belasting? Van hun zonen of van de vreemden?
- 26 Toen hij zeide: Van de vreemden, sprak Jezus tot hem: Zo zijn dus de zonen vrij.
- 27 Maar opdat wij hun geen aanstoot geven, ga gij naar de zee, werp een vishaak uit en de eerste vis, die bovenkomt, grijp die. En wanneer gij zijn bek opendoet, zult gij een zilverstuk vinden. Neem dat en geeft het hun voor Mij en voor u.

134. De grootste in het Koninkrijk der hemelen**Matt. 18: 1-5****Marc. 9: 33-37****Luc. 9: 46-48****Joh.**

- 33 En zij kwamen te Kafarnaüm. En toen Hij thuis gekomen was, vroeg Hij hun: Waarover waart gij onderweg in gesprek?
- 1 Op dat ogenblik kwamen de discipelen bij Jezus en vroegen: Wie is wel de grootste in het Koninkrijk der hemelen?
- 34 En zij zwegen, want zij hadden onderweg met elkander erover gesproken, wie de meeste was.
- 46 Er kwam ook een overlegging bij hen op, wie van hen de meeste was.
- 35 En Hij ging zitten, riep de twaalfen en zeide tot hen: Indien iemand de eerste wil zijn, die zal de allerlaatste zijn en aller dienaar.
- 2 En Hij riep een kind tot Zich, plaatste dat in hun midden,
- 36 En Hij nam een kind en plaatste dat in hun midden, omarmde het en zeide tot hen:
- 47 Maar Jezus kende de overlegging van hun hart,
- 3 en zeide: Voorwaar, Ik zeg u, wanneer gij u niet bekeert en wordt als de kinderen, zult gij het Koninkrijk der hemelen voorzeker niet binnengaan.
- 4 Wie nu zichzelf gering zal achten als dit kind, die is de grootste in het Koninkrijk der hemelen.
- 5 En een ieder, die zulk een kind ontvangt in mijn naam, ontvangt Mij.
- 37 Wie één van zodanige kinderen ontvangt in mijn naam, die ontvangt Mij. En wie Mij ontvangt, ontvangt niet Mij, maar Hem, die Mij gezonden heeft.
- en Hij nam een kind en plaatste dat bij Zich,
- 48 en Hij zeide tot hen:
- Een ieder, die dit kind ontvangt in mijn naam, ontvangt Mij: en een ieder, die Mij ontvangt, ontvangt Hem, die Mij gezonden heeft. Want wie onder u allen de minste is, die is groot.

135. Jezus waarschuwt voor verleidingen

Matt. 18: 6-9

- 6 Maar een ieder, die één dezer kleinen, die in Mij geloven, tot zonde verleidt, het zou beter voor hem zijn, dat een molensteen om zijn hals was gehangen en hij verzwolgen was in de diepte der zee.
- 7 Wee de wereld om de verleidingen tot zonde. Want er moeten verleidingen komen, maar wee die mens, door wie de verleiding komt.
- 8 Indien uw hand of uw voet u tot zonde verleidt, houw hem af en werp hem weg. Het is beter voor u verminkt of kreupel ten leven in te gaan, dan met twee handen of twee voeten in het eeuwige vuur geworpen te worden.

Marc. 9: 38-50

- 38 Johannes zeide tot Hem: Meester, wij hebben iemand, die ons niet volgt, in uw naam boze geesten zien uitdrijven, en wij wilden het hem beletten, omdat hij ons niet volgde.
- 39 Doch Jezus zeide: Belet het hem niet; want er is niemand, die een kracht doen zal in mijn naam en kort daarna smadelijk van Mij zal kunnen spreken.
- 40 Want wie niet tégen ons is, is vóór ons.
- 41 Want wie u een beker water te drinken geeft, in de naam van Christus, omdat gij (discipelen) van Hem zijt, voorwaar, Ik zeg u, dat hem zijn loon voorzeker niet zal ontgaan.
- 42 En wie één van deze kleinen, die geloven, tot zonde verleidt, het zou beter voor hem zijn, dat een molensteen om zijn hals was gedaan en hij in de zee was geworpen.
- 43 En indien uw hand u tot zonde verleidt, houw haar af. Het is beter, dat gij verminkt ten leven ingaat, dan dat gij met uw twee handen ter helle vaart, in het onuitblusbare vuur,
- 44 [waar hun worm niet sterft en het vuur niet wordt uitgeblust.]
- 45 En indien uw voet u tot zonde zou verleiden, houw hem af. Het is beter, dat gij kreupel ten leven ingaat, dan dat gij met uw twee voeten in de hel geworpen wordt,

Luc. 9: 49-50

- 49 Johannes antwoordde en zeide: Meester, wij hebben iemand in uw naam boze geesten zien uitdrijven en wij wilden het hem beletten, omdat hij niet met ons U volgt.
- 50 Jezus zeide tot hem: Belet het niet,

Want wie niet tegen u is, is vóór u.

Joh.

Luc. 17: 1-2

- 1 *Hij zeide tot zijn discipelen: Het is onmogelijk, dat er geen verleidingen komen, maar wee hem, door wie zij komen!*
- 2 *Het zou beter voor hem zijn, als een molensteen om zijn hals gedaan was en hij in de zee was geworpen, dan dat hij één van deze kleinen tot zonde verleide.*

Matt. 18: 6-9

- 9 En indien uw oog u tot zonde verleidt, ruk het uit en werp het van u. Het is beter voor u met één oog ten leven in te gaan, dan met twee ogen in het hellevuur geworpen te worden.

Marc. 9: 38-50

- 46 [waar hun worm niet sterft en het vuur niet wordt uitgeblust.]
 47 En indien uw oog u tot zonde zou verleiden, ruk het uit. Het is beter, dat gij met één oog het Koninkrijk Gods binnengaat, dan dat gij met twee ogen in de hel geworpen wordt,
 48 waar hun worm niet sterft en het vuur niet wordt uitgeblust.
 49 Want een ieder zal met vuur gezouten worden.

Luc. 9: 49-50**Joh.**

- 5:13A *Gij zijt het zout der aarde; indien nu het zout zijn kracht verliest, waarmede zal het gezouten worden.*

- 50 Het zout is goed; indien het zout echter zoutloos wordt, waarmede zult gij het smaak geven? Hebt zout in uzelf en houdt vrede onder elkander.

Luc. 14: 34

- 34 *Het zout is wel goed, maar wanneer zelfs het zout zijn kracht verliest, waarmede zal het smakelijk gemaakt worden?*

136. Het verloren schaap**Matt. 18: 10-14**

- 10 Ziet toe, dat gij niet één dezer kleinen veracht. Want Ik zeg u, dat hun engelen in de hemelen voortdurend het aangezicht zien van mijn Vader, die in de hemelen is.
 11 [Want de Zoon des mensen is gekomen om het verlorene te behouden.]
 12 Wat dunkt u? Indien een mens in het bezit is gekomen van honderd schapen en één ervan raakt verdwaald, zal hij dan niet de negenen-negentig op de bergen laten en heengaan om het dwalende te zoeken?
 13 En gebeurt het, dat hij het vindt, voorwaar, Ik zeg u, dat hij zich over dat ene meer verblijdt dan over de negenen-negentig, die niet verdwaald waren.
 14 Zó bestaat bij uw Vader, die in de hemelen is, de wil niet, dat één dezer kleinen verloren gaat.

Marc.**Luc. 15: 3-7****Joh.**

- 3 *En Hij sprak deze gelijkenis tot hen en zeide:*
 4 *Wie van u, die honderd schapen heeft en er één van verliest, laat niet de negenen-negentig in de wildernis achter en gaat het verlorene zoeken, totdat hij het vindt?*
 5 *En als hij het vindt, tilt hij het met blijdschap op zijn schouders,*
 6 *en thuisgekomen, roept hij zijn vrienden en buren bijeen en zegt tot hen: Verblijdt u met mij, want ik heb mijn schaap gevonden, dat verloren was.*
 7 *Ik zeg u, dat er alzo blijdschap zal zijn in de hemel over één zondaar, die zich bekeert, meer dan over negenen-negentig rechtvaardigen, die geen bekering nodig hebben*

137. Het vermanen van een broeder

Matt. 18: 15-20

- 15 Indien uw broeder zondigt, ga heen, bestraf hem onder vier ogen. (16) Indien hij naar u luistert, hebt gij uw broeder gewonnen.
- 16 Indien hij niet luistert, neem dan nog een of twee met u mede, opdat op de verklaring van twee getuigen of van drie elke zaak vaststa.
- 17 Indien hij naar hen niet luistert, zeg het dan aan de gemeente. Indien hij naar de gemeente niet luistert, dan zij hij u als de heiden en de tollenaar.
- 18 Voorwaar, Ik zeg u, al wat gij op aarde bindt, zal gebonden zijn in de hemel, en al wat gij op aarde ontbindt, zal ontbonden zijn in de hemel.
- 19 Wederom, [voorwaar] Ik zeg u, dat, als twee van u op de aarde iets eenparig zullen begeren, het hun zal ten deel vallen van mijn Vader, die in de hemelen is.
- 20 Want waar twee of drie vergaderd zijn in mijn naam, daar ben Ik in hun midden.

Marc.

Luc. 17: 3

Joh.

- 3 Ziet toe op uzelf! Indien uw broeder zondigt, bestraf hem, en indien hij berouw heeft, vergeef hem.

138. De gelijkenis van de onbarmhartige knecht

Matt. 18: 21-35

- 21 Toen kwam Petrus bij Hem en zeide: Here, hoeveel maal zal mijn broeder tegen mij zondigen en moet ik hem vergeven?
- 22 Tot zevenmaal toe? Jezus zeide tot hem: Ik zeg u, niet tot zevenmaal toe, maar tot zeventig maal zevenmaal.
- 23 Daarom is het Koninkrijk der hemelen te vergelijken met een koning, die afrekening wilde houden met zijn slaven.
- 24 Toen hij begon te rekenen, werd een voor hem geleid, die tienduizend talenten schuldig was.
- 25 Omdat hij niet bij machte was te betalen, beval zijn heer hem te verkopen, met zijn vrouw en kinderen en al wat hij bezat, opdat er betaald kon worden.
- 26 De slaaf wierp zich neder als smekeling en zeide: Heb geduld met mij en ik zal u alles betalen.
- 27 De heer van die slaaf kreeg medelijden met hem en hij liet hem vrij en schold hem de schuld kwijt.
- 28 Toen die slaaf wegging, trof hij een zijner medeslaven aan, die hem honderd schellingen schuldig was, en hij greep hem bij de keel en zeide: Betaal wat gij schuldig zijt.
- 29 De medeslaaf nu wierp zich voor hem neder en bad hem dringend, zeggende: Heb geduld met mij en ik zal u betalen.
- 30 Doch hij wilde niet, maar ging heen en zette hem gevangen, totdat hij het verschuldigde zou betaald hebben.
- 31 Toen nu zijn medeslaven zagen, wat er gebeurd was, werden zij zeer verdrietig en gingen hun heer al wat er gebeurd was, mededelen.
- 32 Toen ontbood zijn heer hem en zeide tot hem: Slechte slaaf, al die schuld heb ik u kwijtgescholden, daar gij het mij dringend hadt gevraagd.

Marc.

Luc.

Joh.

Matt. 18: 21-35Marc.Luc.Joh.

- 33 Hadt ook gij geen medelijden moeten hebben met uw medeslaaf, zoals ook ik medelijden had met u?
- 34 En zijn meester werd toornig en gaf hem in handen van de folteraars, totdat hij hem al het verschuldigde zou betaald hebben.
- 35 Alzo zal ook mijn hemelse Vader u doen, indien gij niet, een ieder zijn broeder, van harte vergeeft.

139. Het ongeloof van Jezus' broers*Matt.Marc.Luc.**Joh. 7: 1-9**

- 1 En daarna trok Jezus rond in Galilea; want Hij wilde Zich in Judea niet ophouden, omdat de Joden Hem trachtten te doden.
- 2 Nu was het feest der Joden, Loofhutten, nabij.
- 3 Zijn broeders dan zeiden tot Hem: Ga vanhier en reis naar Judea, opdat ook uw discipelen uw werken aanschouwen, die Gij doet.
- 4 Want niemand doet iets in het verborgen en tracht tegelijk zelf de aandacht te trekken. Indien Gij zulke dingen doet, maak, dat Gij bekend wordt aan de wereld.
- 5 Want zelfs zijn broeders geloofden niet in Hem.
- 6 Jezus dan zeide tot hen: Mijn tijd is nog niet gekomen, maar uw tijd is steeds bereid.
- 7 U kan de wereld niet haten, maar Mij haat zij, omdat Ik van haar getuig, dat haar werken boos zijn.
- 8 Gaat gij op naar het feest; Ik ga niet op naar dit feest, omdat mijn tijd nog niet vervuld is.
- 9 En nadat Hij dit tot hen gezegd had, bleef hij in Galilea.

Derde bezoek aan Jeruzalem* Joh.7: 10**140. Jezus onderwijst op het Loofhuttenfeest***Matt.Marc.Luc.**Joh. 7: 10-36**

- 10 Maar toen zijn broeders opgegaan waren naar het feest, toen ging Hij zelf ook op, niet openlijk, maar als in het verborgen.
- 11 De Joden dan zochten Hem op het feest en zeiden: Waar is Hij?
- 12 En er was veel gemompel over Hem onder de scharen; sommigen zeiden: Hij is goed, anderen zeiden: Neen, maar Hij verleidt het volk.
- 13 Toch sprak niemand vrijuit over Hem, uit vrees voor de Joden.
- 14 Doch toen het feest reeds op de helft was, ging Jezus op naar de tempel en leerde.
- 15 De Joden dan verbaasden zich en zeiden: Hoe is deze zo geleerd zonder onderricht te hebben ontvangen?
- 16 Jezus antwoordde hun en zeide: Mijn leer is niet van Mij, maar van Hem, die Mij gezonden heeft;
- 17 indien iemand diens wil doen wil, zal hij van deze leer weten, of zij van God komt, dan of Ik uit Mijzelf spreek.
- 18 Wie uit zichzelf spreekt, zoekt zijn eigen eer, maar wie de eer zoekt van zijn zender, die is waar en er is geen onrecht in hem.
- 19 Heeft Mozes u niet de wet gegeven? En niemand van u doet de wet. Waartoe tracht gij Mij te doden?
- 20 De schare antwoordde: Gij zijt bezeten; wie tracht U te doden?

* Hoewel we de gebeurtenissen uit Joh. 7:1 tot 10: 21 niet precies chronologisch kunnen duiden, moeten deze zich hebben afgespeeld aan het einde van de Galilese periode. De betreffende blokken worden aangegeven met een *.

Matt. Marc. Luc.**Joh. 7: 10-36**

- 21 Jezus antwoordde en zeide tot hen: Een werk heb Ik verricht en gij verwondert u allen.
 22 Daarom: Mozes heeft u de besnijdenis gegeven – niet, dat zij van Mozes komt, maar van de vaders – en gij besnijdt een mens op sabbat.
 23 Als een mens op sabbat de besnijdenis ontvangt, opdat de wet van Mozes niet verbroken worde, zijt gij dan op Mij vertoornd, omdat Ik op sabbat een gehele mens gezond gemaakt heb?
 24 Oordeelt niet naar het aanzien, maar oordeelt met een rechtvaardig oordeel.
 25 Sommigen dan uit de Jeruzalemmers zeiden: Is deze het niet, die zij trachten te doden?
 26 En zie, Hij spreekt vrijuit en zij zeggen Hem niets. Zouden waarlijk onze oversten hebben ingezien, dat deze de Christus is?
 27 Van deze echter weten wij, vanwaar Hij is, doch wanneer de Christus komt, weet niemand, vanwaar Hij is.
 28 Jezus dan riep, terwijl Hij in de tempel leerde, en sprak: Mij kent gij en gij weet, vanwaar Ik ben; en Ik ben niet van Mijzelf gekomen, maar er is een Waarachtige, die Mij gezonden heeft en die gij niet kent.
 29 Ik ken Hem, want Ik kom van Hem en Hij heeft Mij gezonden.
 30 Zij trachtten Hem dan te grijpen, maar niemand sloeg de hand aan Hem, want zijn ure was nog niet gekomen.
 31 En uit de schare kwamen velen tot geloof in Hem en zij zeiden: Zal de Christus, wanneer Hij komt, soms meer tekenen doen dan deze gedaan heeft?
 32 De Farizeeën hoorden de schare dit over Hem mompelen en de overpriesters en de Farizeeën zonden dienaars om Hem te grijpen.
 33 Jezus dan zeide: Nog korte tijd ben Ik bij u en dan ga Ik heen tot Hem, die Mij gezonden heeft.
 34 Gij zult Mij zoeken en niet vinden en waar Ik ben, kunt gij niet komen.
 35 De Joden dan zeiden tot elkander: Waar zal deze heengaan, dat wij Hem niet zullen kunnen vinden? Hij is toch niet van plan naar de Griekse verstrooiing te gaan en de Grieken te leren?
 36 Wat is dit voor een woord, dat Hij gesproken heeft: Gij zult Mij zoeken en niet vinden, en: Waar Ik ben, kunt gij niet komen?

141. Jezus belooft de Heilige Geest*Matt. Marc. Luc.**Joh. 7: 37-39**

- 37 En op de laatste, de grote dag van het feest, stond Jezus en riep, zeggende: Indien iemand dorst heeft, hij kome tot Mij en drinke!
 38 Wie in Mij gelooft, gelijk de Schrift zegt, stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien.
 39 Dit zeide Hij van de Geest, welke zij, die tot geloof in Hem kwamen, ontvangen zouden; want de Geest was er nog niet, omdat Jezus nog niet verheerlijkt was.

142. De verdeeldheid onder het volk over Jezus*Matt. Marc. Luc.**Joh. 7: 40-44**

- 40 Sommigen dan uit de schare, die naar deze woorden geluisterd hadden, spraken: Deze is waarlijk de profeet.
 41 Anderen zeiden: Deze is de Christus; weer anderen zeiden: De Christus komt toch niet uit Galilea?

Matt. Marc. Luc. Joh. 7: 40-44

- 42 Zegt de Schrift niet, dat de Christus komt uit het geslacht van David en van het dorp Betlehem, waar David was?
- 43 Er ontstond dan verdeeldheid bij de schare om Hem;
- 44 en sommigen van hen wilden Hem grijpen, maar niemand sloeg de handen aan Hem.

143. De verwarring in het Sanhedrin over Jezus***Matt. Marc. Luc. Joh. 7: 45-52**

- 45 De dienaars dan gingen naar de overpriesters en Farizeeën en die zeiden tot hen: Waarom hebt gij Hem niet medegebracht?
- 46 De dienaars nu antwoordden hun: Nooit heeft een mens zo gesproken, als deze mens spreekt!
- 47 De Farizeeën dan antwoordden hun: Zijt gij soms ook verleid?
- 48 Heeft soms één van de oversten in Hem geloofd, of van de Farizeeën?
- 49 Maar die schare, die de wet niet kent, vervloekt zijn zij!
- 50 Nikodemus, die vroeger tot Hem was gekomen, een van hen, zeide tot hen:
- 51 Veroordeelt onze wet dan een mens, tenzij men zich eerst van hem op de hoogte gesteld heeft en kennis genomen van wat hij doet?
- 52 Zij antwoordden en zeiden tot hem: Zijt gij soms ook uit Galilea? Ga maar na en zie, dat uit Galilea geen profeet opstaat.

144. De overspelige vrouw***Matt. Marc. Luc. Joh. 7: 53 – Joh. 8: 11**

- 53 [En zij begaven zich een ieder naar zijn huis,
- 1 maar Jezus begaf Zich naar de Olijfberg.
- 2 En des morgens vroeg was Hij weder aanwezig in de tempel, en al het volk kwam tot Hem en Hij zette Zich neder en leerde hen.
- 3 En de schriftgeleerden en de Farizeeën brachten een vrouw, op overspel betrapt, en zij stelden haar in het midden en zeiden tot Hem:
- 4 Meester, deze vrouw is op heterdaad betrapt bij het plegen van overspel;
- 5 en in de wet heeft Mozes ons bevolen zulken te stenigen; Gij dan, wat zegt Gij?
- 6 En dit zeiden zij om Hem in verzoeking te brengen, opdat zij iets hadden om Hem aan te klagen. Maar Jezus bukte neder en schreef met de vinger op de grond.
- 7 Doch toen zij Hem bleven vragen, richtte Hij Zich op en zeide tot hen: Wie van u zonder zonde is, werpe het eerst een steen naar haar.
- 8 En weer bukte Hij neder en schreef op de grond.
- 9 Maar toen zij dit hoorden, gingen zij één voor één weg, te beginnen bij de oudsten, en zij lieten Jezus alleen en de vrouw in het midden.
- 10 En Jezus richtte Zich op en zeide tot haar: Vrouw, waar zijn zij? Heeft niemand u veroordeeld?
- 11 En zij zeide: Niemand, Here. En Jezus zeide: Ook Ik veroordeel u niet. Ga heen, zondig van nu af niet meer!]

145. Ik ben het licht der wereld***Matt. Marc. Luc. Joh. 8: 12-20**

- 12 Wederom dan sprak Jezus tot hen en zeide: Ik ben het licht der wereld; wie Mij volgt, zal nimmer in de duisternis wandelen, maar hij zal het licht des levens hebben.

* zie opmerking bij § 140

Matt. Marc. Luc.**Joh. 8: 12-20**

- 13 De Farizeeën dan zeiden tot Hem: Gij getuigt van Uzelf, uw getuigenis is niet waar.
 14 Jezus antwoordde en zeide tot hen: Ook al getuig Ik van Mijzelf, toch is mijn getuigenis waar, want Ik weet, vanwaar Ik gekomen ben en waar Ik heenga; maar gij weet niet, vanwaar ik kom of waar Ik heenga.
 15 Gij oordeelt naar het vlees, Ik oordeel niemand,
 16 en indien Ik al oordeel, dan is mijn oordeel waarachtig, want Ik ben niet alleen, maar Ik en die Mij gezonden heeft.
 17 En ook in uw wet staat geschreven, dat het getuigenis van twee mensen waar is;
 18 Ik ben het, die van Mijzelf getuig, en ook de Vader, die Mij gezonden heeft, getuigt van Mij.
 19 Zij dan zeiden tot Hem: Waar is uw Vader? Jezus antwoordde: Noch Mij, noch mijn Vader kent gij: Indien gij Mij kendet, zoudt gij ook mijn Vader kennen.
 20 Deze woorden sprak Jezus bij de schatkamer, lerende in de tempel; en niemand greep Hem, want zijn ure was nog niet gekomen.

146. Jezus voorzegt Zijn heengaan naar de Vader*Matt. Marc. Luc.**Joh. 8: 21-30**

- 21 Hij zeide dan wederom tot hen: Ik ga heen en gij zult Mij zoeken en in uw zonde zult gij sterven; waar Ik heenga, kunt gij niet komen.
 22 De Joden dan zeiden: Hij zal toch geen zelfmoord plegen, dat Hij zegt: waar Ik heenga, kunt gij niet komen?
 23 En Hij zeide tot hen: Gij zijt van beneden, Ik ben van boven; gij zijt van deze wereld, Ik ben niet van deze wereld.
 24 Ik heb u dan gezegd, dat gij in uw zonden zult sterven; want indien gij niet gelooft, dat Ik het ben, zult gij in uw zonden sterven.
 25 Zij dan zeiden tot Hem: Wie zijt Gij? Jezus zeide tot hen: Wat spreek Ik eigenlijk nog met u?
 26 Ik heb veel over u te zeggen en te oordelen; maar die Mij gezonden heeft, is waar, en wat Ik van Hem gehoord heb, dat spreek Ik tot de wereld.
 27 Zij hadden niet begrepen, dat Hij tot hen van de Vader sprak.
 28 Jezus dan zeide: Wanneer gij de Zoon des mensen verhoogd hebt, zult gij inzien, dat Ik het ben en niets uit Mijzelf doe, doch dat Ik dit spreek, gelijk de Vader Mij geleerd heeft.
 29 En die Mij gezonden heeft, is met Mij. Hij heeft Mij niet alleen gelaten, want Ik doe altijd wat Hem behaagt.
 30 Toen Hij dit sprak, geloofden velen in Hem.

147. De waarheid zal u vrijmaken*Matt. Marc. Luc.**Joh. 8: 31-38**

- 31 Jezus dan zeide tot de Joden, die in Hem geloofden: Als gij in mijn woord blijft, zijt gij waarlijk discipelen van Mij
 32 en gij zult de waarheid verstaan, en de waarheid zal u vrijmaken.
 33 Zij antwoordden Hem: Wij zijn Abrahams nageslacht en zijn nooit iemands slaven geweest; hoe zegt Gij dan: gij zult vrij worden?
 34 Jezus antwoordde hun: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, een ieder, die de zonde doet, is een slaaf der zonde.
 35 En de slaaf blijft niet eeuwig in het huis, de zoon blijft er eeuwig.
 36 Wanneer dan de Zoon u vrijgemaakt heeft, zult gij werkelijk vrij zijn.

Matt. Marc. Luc. Joh. 8: 31-38

- 37 Ik weet, dat gij Abrahams nageslacht zijt; maar gij tracht Mij te doden, omdat mijn woord bij u geen plaats vindt.
- 38 Wat Ik gezien heb bij de Vader, spreek Ik; zo doet ook gij, wat gij van uw vader gehoord hebt.

148. U hebt de duivel tot vader***Matt. Marc. Luc. Joh. 8: 39-47**

- 39 Zij antwoordden en zeiden tot Hem: Onze vader is Abraham. Jezus zeide tot hen: Indien gij kinderen van Abraham zijt, doet dan de werken van Abraham;
- 40 maar nu tracht gij Mij te doden, een mens, die u de waarheid gezegd heeft, welke Ik van God gehoord heb; dit deed Abraham niet.
- 41 Gij doet de werken van uw vader. Zij zeiden tot Hem: Wij zijn niet uit hoererij geboren, wij hebben één Vader, God.
- 42 Jezus zeide tot hen: Indien God uw Vader was, zoudt gij Mij liefhebben, want Ik ben van God uitgegaan en gekomen; want Ik ben niet van Mijzelf gekomen, maar Hij heeft Mij gezonden.
- 43 Waarom begrijpt gij niet wat Ik zeg? Omdat gij mijn woord niet kunt horen.
- 44 Gij hebt de duivel tot vader en wilt de begeerten van uw vader doen. Die was een mensmoorder van den beginne en staat niet in de waarheid, want er is in hem geen waarheid. Wanneer hij de leugen spreekt, spreekt hij naar zijn aard, want hij is een leugenaar en de vader der leugen.
- 45 Maar omdat Ik u de waarheid zeg – Mij gelooft gij niet.
- 46 Wie van u overtuigt Mij van zonde? Als Ik waarheid spreek, waarom gelooft gij Mij niet?
- 47 Wie uit God is, hoort de woorden Gods; daarom hoort gij niet, omdat gij uit God niet zijt.

149. Eer Abraham was, ben Ik***Matt. Marc. Luc. Joh. 8: 48-59**

- 48 De Joden antwoordden en zeiden tot Hem: Zeggen wij niet terecht, dat Gij een Samaritaan zijt en bezeten zijt?
- 49 Jezus antwoordde: Ik ben niet bezeten, maar Ik eer mijn Vader, en gij onteert Mij.
- 50 Maar Ik zoek niet mijn eer; Eén is er, die haar zoekt en die oordeelt.
- 51 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, indien iemand mijn woord bewaard heeft, hij zal de dood in eeuwigheid niet aanschouwen.
- 52 De Joden zeiden tot Hem: Nu weten wij, dat Gij bezeten zijt. Abraham is gestorven en ook de profeten, en Gij zegt: indien iemand mijn woord bewaard heeft, zal hij de dood in eeuwigheid niet smaken.
- 53 Gij zijt toch niet meer dan onze vader Abraham, die gestorven is? Ook de profeten zijn gestorven; voor wie houdt Gij Uzelf?
- 54 Jezus antwoordde: Als Ik Mijzelf eer, betekent mijn eer niets; mijn Vader is het, die Mij eert, van wie gij zegt: Hij is onze God,
- 55 en gij kent Hem niet, maar Ik ken Hem. En indien Ik zeide: Ik ken Hem niet, dan zou Ik u gelijk zijn, een leugenaar; doch Ik ken Hem en zijn woord bewaar ik.
- 56 Uw vader Abraham heeft zich erop verheugd mijn dag te zien en hij heeft die gezien en zich verblijd.
- 57 De Joden dan zeiden tot Hem: Gij zijt nog geen vijftig jaar en hebt Gij Abraham gezien?
- 58 Jezus zeide tot hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Eer Abraham was, ben ik.
- 59 Zij namen dan stenen op om naar Hem te werpen; maar Jezus verborg Zich en verliet de tempel.

* zie opmerking bij § 140

150. De genezing van de blindgeborene*

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh. 9: 1-12</u>
			1 En voorbijgaande zag Hij een man, die sedert zijn geboorte blind was.
			2 En zijn discipelen vroegen Hem en zeiden: Rabbi, wie heeft gezondigd, deze of zijn ouders, dat hij blind geboren is?
			3 Jezus antwoordde: Noch deze heeft gezondigd noch zijn ouders, maar de werken Gods moesten in hem openbaar worden.
			4 Wij moeten werken de werken desgenen, die Mij gezonden heeft, zolang het dag is; er komt een nacht, waarin niemand werken kan.
			5 Zolang Ik in de wereld ben, ben Ik het licht der wereld.
			6 Na dit gezegd te hebben, spuwde Hij op de grond en maakte slijk van dit speeksel en Hij legde hem het slijk op de ogen,
			7 en zeide tot hem: Ga heen, was u in het badwater Siloam, hetgeen vertaald wordt door: uitgezonden. Hij dan ging heen, wies zich en kwam ziende terug.
			8 De burenen dan en zij, die hem vroeger als bedelaar gekend hadden, zeiden: Is hij dat niet, die zat te bedelen?
			9 Sommigen zeiden: Hij is het; anderen zeiden: Neen, maar hij gelijkt op hem. Hij zeide: Ik ben het.
			10 Zij dan zeiden tot hem: Hoe zijn dan uw ogen geopend?
			11 Hij antwoordde: De mens, die Jezus genoemd wordt, maakte slijk, streek het op mijn ogen en zeide tot mij: Ga heen naar Siloam en was u. Ik ging dan heen en toen ik mij gewassen had, werd ik ziende.
			12 En zij zeiden tot hem: Waar is Hij? Hij zeide: Ik weet het niet.

151. De Farizeeën onderzoeken de genezing*

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh. 9: 13-34</u>
			13 Zij brachten hem, die vroeger blind geweest was, naar de Farizeeën.
			14 Nu was het sabbat op de dag, dat Jezus het slijk maakte en zijn ogen opende.
			15 Opnieuw vroegen hem ook de Farizeeën, hoe hij ziende was geworden. En hij zeide tot hen: Hij legde slijk op mijn ogen, ik wies mij, en nu kan ik zien.
			16 Sommige dan van de Farizeeën zeiden: Deze mens komt niet van God, want Hij houdt de sabbat niet. Anderen zeiden: Hoe kan een zondig mens zulke tekenen doen? En er was verdeeldheid onder hen.
			17 Zij dan zeiden nog eens tot de blinde. Wat zegt gij van Hem, daar Hij uw gen geopend heeft? En hij zeide: Hij is een profeet.
			18 De Joden dan geloofden niet van hem, dat hij blind geweest en ziende geworden was, totdat zij de ouders geroepen hadden van hem, die ziende was geworden,
			19 en zij vroegen hun en zeiden: Is dit uw zoon, van wie gij zegt, dat hij blind geboren is? Hoe kan hij dan nu zien?
			20 Zijn ouders antwoordden en zeiden: Wij weten, dat dit onze zoon is, en dat hij blind geboren is;
			21 maar hoe hij nu zien kan, weten wij niet, en wie zijn ogen geopend heeft, wij weten het niet; vraagt het hemzelf, hij heeft zijn leeftijd, hij zal voor zichzelf spreken.
			22 Dit zeiden zijn ouders, omdat zij bang waren voor de Joden, want de Joden waren reeds overeengekomen, dat, indien iemand mocht belijden, dat Hij de Christus was, hij uit de synagoge zou worden gebannen.
			23 Daarom zeiden zijn ouders: Hij heeft zijn leeftijd, vraagt het hemzelf.
			24 Zij riepen dan ten tweeden male de man, die blind geweest was, en zeiden tot hem: Geef Gode de eer; wij weten, dat deze mens een zondaar is.

Matt. Marc. Luc.**Joh. 9: 13-34**

- 25 Hij dan antwoordde: Of Hij een zondaar is, weet ik niet; één ding weet ik, dat ik, die blind was, nu zien kan.
- 26 Zij dan zeiden tot hem: Wat heeft Hij aan u gedaan? Hoe heeft Hij uw ogen geopend?
- 27 Hij antwoordde hun: Ik heb het u al gezegd, en gij hebt er niet naar gehoord; waarom wilt gij het opnieuw horen? Wilt gij soms ook discipelen van Hem worden?
- 28 En zij scholden hem uit en zeiden: Gij zijt een discipel van Hem, maar wij zijn discipelen van Mozes;
- 29 wij weten, dat God tot Mozes gesproken heeft, maar van deze weten wij niet, vanwaar Hij komt.
- 30 De man antwoordde en zeide tot hen: Hierin is toch iets wonderlijks, dat gij niet weet, vanwaar Hij komt, maar mijn ogen heeft Hij geopend.
- 31 Wij weten, dat God naar zondaars niet hoort, maar is iemand godvruchtig, en doet hij zijn wil, die verhoort Hij.
- 32 Van eeuwigheid is het niet gehoord, dat iemand de ogen van een blindgeborene geopend heeft.
- 33 Als deze niet van God was gekomen, Hij had niets kunnen doen.
- 34 Zij antwoordden en zeiden tot hem: Gij zijt geheel in zonden geboren en wilt gij ons leren? En zij wierpen hem uit.

152. Het geloof van de blindgeborene en de blindheid van de Farizeeën*Matt. Marc. Luc.**Joh. 9: 35-41**

- 35 Jezus hoorde, dat zij hem uitgeworpen hadden, en Hij zeide, toen Hij hem aantrof: Gelooft gij in de Zoon des mensen?
- 36 Hij antwoordde en zeide: En wie is Hij, Here, dat ik in Hem moge geloven?
- 37 Jezus zeide tot hem: Gij hebt Hem niet slechts gezien, maar die met u spreekt, die is het.
- 38 Hij zeide: Ik geloof, Here, en hij wierp zich voor Hem neder.
- 39 En Jezus zeide: Tot een oordeel ben Ik in deze wereld gekomen, opdat wie niet zien, zien mogen, en wie zien, blind worden.
- 40 Dit hoorden sommigen uit de Farizeeën, die bij Hem waren, en zij zeiden tot Hem: Zijn wij soms ook blind?
- 41 Jezus zeide tot hen: Indien gij blind waart, zoudt gij geen zonde hebben; maar nu zegt gij: Wij zien; daarom blijft uw zonde.

153. Ik ben de goede herder*Matt. Marc. Luc.**Joh. 10: 1-21**

- 1 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, wie niet door de deur de schaapskooi binnenkomt, maar op een andere plaats inklimt, die is een dief en een rover;
- 2 maar wie door de deur binnenkomt, is de herder der schapen.
- 3 Voor hem doet de deurwachter open en de schapen horen naar zijn stem en hij roept zijn eigen schapen bij name en voert ze naar buiten.
- 4 Wanneer hij zijn eigen schapen alle naar buiten gebracht heeft, gaat hij voor ze uit en de schapen volgen hem, omdat zij zijn stem kennen;
- 5 maar een vreemde zullen zij voorzeker niet volgen, doch zij zullen van hem weglopen, omdat zij de stem der vreemden niet kennen.
- 6 In dit beeld sprak Jezus tot hen, maar zij begrepen niet, wat het was, dat Hij tot hen sprak.
- 7 Jezus zeide dan nogmaals: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Ik ben de deur der schapen.
- 8 Allen, die vóór Mij gekomen zijn, zijn dieven en rovers, maar de schapen hebben naar hen niet gehoord.

* zie opmerking bij § 140

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh. 10: 1-21</u>
			9 Ik ben de deur; als iemand door Mij binnenkomt, zal hij behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan en weide vinden.
			10 De dief komt niet dan om te stelen en te slachten en te verdelgen; Ik ben gekomen, opdat zij leven hebben en overvloed.
			11 Ik ben de goede herder. De goede herder zet zijn leven in voor zijn schapen;
			12 maar wie huurling is en geen herder, wie de schapen niet toebehoren, ziet de wolf aankomen, laat de schapen in de steek en vlucht - en de wolf rooft ze en jaagt ze uiteen -
			13 want hij is een huurling en de schapen gaan hem niet ter harte.
			14 Ik ben de goede herder en Ik ken de mijne en de mijne kennen Mij,
			15 gelijk Mij de Vader kent en Ik de Vader ken, en Ik zet mijn leven in voor de schapen.
			16 Nog andere schapen heb Ik, die niet van deze stal zijn; ook die moet Ik leiden en zij zullen naar mijn stem horen en het zal worden één kudde, één herder.
			17 Hierom heeft Mij de Vader lief, omdat Ik mijn leven afleg om het weder te nemen.
			18 Niemand ontnemt het Mij, maar Ik leg het uit Mijzelf af. Ik heb macht het af te leggen en macht het weder te nemen; dit gebod heb Ik van mijn Vader ontvangen.
			19 Er ontstond opnieuw verdeeldheid onder de Joden om die woorden.
			20 En velen van hen zeiden: Hij is bezeten en waanzinnig; waarom luistert gij naar Hem?
			21 Anderen zeiden: Dit zijn geen woorden voor een bezetene, een boze geest kan toch de ogen van blinden niet openen?

IV De laatste reis naar Jeruzalem § 154 – 188

154. Vertrek uit Galilea

<u>Matt. 19: 1</u>	<u>Marc. 10: 1</u>	<u>Luc. 9: 51</u>	<u>Joh.</u>
1 En het geschiedde, toen Jezus deze woorden geëindigd had, dat Hij uit Galilea vertrok, en Hij kwam over de Jordaen in het gebied van Judea.	1 En Hij stond op en vertrok vandaar naar het gebied van Judea en het Overjordaanse, en weder kwamen de scharen bij Hem samen en weder leerde Hij hen, zoals Hij gewoon was.	51 En het geschiedde, toen de dagen van zijn opneming in vervulling gingen, dat Hij zijn aangezicht richtte om naar Jeruzalem te reizen,	

155. Een Samaritaans dorp weigert Jezus de toegang

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 9: 52-56</u>	<u>Joh.</u>
		52 en Hij zond boden voor Zich uit. En zij gingen heen en kwamen in een dorp der Samaritanen om alles voor Hem gereed te maken.	
		53 En zij ontvingen Hem niet, omdat zijn aangezicht gericht was naar Jeruzalem.	
		54 Toen de discipelen Jakobus en Johannes dit bemerkten, zeiden zij: Here, wilt Gij, dat wij zeggen, dat vuur van de hemel zal nederdalen om hen te verteren?	
		55 Doch Hij keerde Zich om en bestrafte hen.	
		56 En zij gingen naar een ander dorp.	

156. Het volgen van JezusMatt. 8: 18-22

- 18 Toen Jezus een schare rondom Zich zag, beval Hij te vertrekken naar de overkant.
- 19 En er kwam een schriftgeleerde tot Hem en zeide: Meester, ik zal U volgen, waar Gij ook heengaat.
- 20 En Jezus zeide tot hem: De vossen hebben holen en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft geen plaats om het hoofd neer te leggen.
- 21 Een ander echter, een van zijn discipelen, zeide tot Hem: Here, sta mij toe eerst heen te gaan en mijn vader te begraven.
- 22 Maar Jezus zeide tot hem: Volg mij en laat de doden hun doden begraven.

Marc.Luc. 9: 57-62Joh.

- 57 En toen zij op weg waren, zeide iemand tot Hem: Ik zal U volgen, waar Gij ook heengaat.
- 58 En Jezus zeide tot hem: De vossen hebben holen en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft geen plaats om het hoofd neer te leggen.
- 59 En Hij zeide tot een ander: Volg Mij. Maar deze zeide: Sta mij toe eerst heen te gaan en mijn vader te begraven.
- 60 Maar Hij zeide tot hem: Laat de doden hun doden begraven; maar ga gij heen en verkondig het Koninkrijk Gods.
- 61 En weer een ander zeide: Ik zal U volgen, Here, maar laat mij eerst afscheid nemen van mijn huisgenoten.
- 62 Maar Jezus zeide [tothem]: Niemand, die de hand aan de ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter hem ligt, is geschikt voor het Koninkrijk Gods.

157. De uitzending van de zeventigMatt.Marc.Luc. 10: 1-12Joh.

- 1 Daarna wees de Here nog [tweeën]zeventig aan en Hij zond hen twee aan twee voor Zich uit naar alle steden en plaatsen, waar Hij zelf komen zou.
- 2 En Hij zeide tot hen: De oogst is wel groot, maar arbeiders zijn er weinig. Bidt daarom de Heer van de oogst, dat Hij arbeiders uitzende in zijn oogst.
- 3 Gaat heen, zie, Ik zend u als lammeren midden onder wolven.
- 4 Draagt geen beurs of reiszak of sandalen, en groet niemand onderweg.
- 5 Welk huis gij ook binnentreedt, zegt eerst: Vrede zij dezen huize.
- 6 En indien daar een zoon des vredes is, dan zal uw vrede op hem rusten, maar zo niet, dan zal hij tot u terugkeren.
- 7 Blijft in dat huis, eet en drinkt wat men u geeft, want de arbeider is zijn loon waard. Gaat niet van het ene huis naar het andere.
- 8 En als gij in een stad komt, waar men u ontvangt, eet wat u wordt voorgezet,
- 9 en geneest de zieken, die er zijn, en zegt tot hen: Het Koninkrijk Gods is nabij u gekomen.
- 10 Maar als gij in een stad komt, waar men u niet ontvangt, gaat naar buiten op haar straten en zegt:
- 11 Ook het stof van uw stad, dat aan onze voeten kleeft, wissen wij af tegen u; doch weet dit, dat het Koninkrijk Gods nabijgekomen is.
- 12 Ik zeg u, dat het voor Sodom in die dag draaglijker zal zijn dan voor die stad.

158. Jezus' wee over de steden van GalileaMatt. 11: 20-24

- 20 Toen begon Hij de steden, waarin de meeste krachten door Hem verricht waren te verwijten, dat zij zich niet bekeerd hadden:

Marc.Luc. 10: 13-16Joh.

- 13 Wee u, Chorazin, wee u, Betsaïda, want indien in Tyrus en Sidon die krachten waren geschied, welke in u geschied zijn, reeds lang zouden zij, in zak en as gezeten, zich bekeerd hebben.

Matt. 11: 20-24

- 21 Wee u, Chorazin, wee u, Betsaida! Want indien in Tyrus en Sidon die krachten waren geschied, welke in u geschied zijn, reeds lang zouden zij zich in zak en as bekeerd hebben.
- 22 Doch Ik zeg u, het zal voor Tyrus en Sidon draaglijker zijn in de dag des oordeels dan voor u.
- 23 En gij, Kafarnaüm, zult gij tot de hemel verheven worden? Tot het dodenrijk zult gij nederdalen; want indien in Sodom de krachten waren geschied, die in u geschied zijn, het zou gebleven zijn tot de dag van heden.
- 24 Maar Ik zeg u, het zal voor het land van Sodom draaglijker zijn in de dag des oordeels dan voor u.

Marc.**Luc. 10: 13-16****Joh.**

- 14 Doch het zal voor Tyrus en Sidon draaglijker zijn in het oordeel dan voor u
- 15 En gij, Kafarnaüm, zult gij tot de hemel verheven worden? Tot het dodenrijk zult gij nederdalen.
- 16 Wie naar u hoort, hoort naar Mij; en wie u verwerpt, verwerpt Mij; en wie Mij verwerpt, verwerpt Hem, die Mij gezonden heeft.

159. De terugkeer van de zeventig**Matt.****Marc.****Luc. 10: 17-20****Joh.**

- 17 En de [tweeën]zeventig zijn teruggekeerd met blijdschap en zeiden: Here, ook de boze geesten onderwerpen zich aan ons in uw naam.
- 18 En Hij zeide tot hen: Ik zag de satan als een bliksem uit de hemel vallen.
- 19 Zie, Ik heb u macht gegeven om op slangen en schorpioenen te treden en tegen de gehele legermacht van de vijand; en niets zal u enig kwaad doen.
- 20 Evenwel, verheugt u niet hierover, dat de geesten zich aan u onderwerpen, maar verheugt u, dat uw namen staan opgetekend in de hemelen.

160. Jezus' lofprijzing en zaligspreking**Matt. 11: 25-27**

- 25 *Te dien tijde hief Jezus aan en zeide: Ik dank U, Vader; Heer des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor wijzen en verstandigen verborgen hebt, doch aan kinderkens geopenbaard.*
- 26 *Ja, Vader; want zo is het een welbehagen geweest voor U.*
- 27 *Alle dingen zijn Mij overgegeven door mijn Vader en niemand kent de Zoon dan de Vader; en niemand kent de Vader dan de Zoon en wie de Zoon het wil openbaren.*

13: 16-17

- 16 *Maar uw ogen zijn zalig, omdat zij zien en uw oren, omdat zij horen.*
- 17 *Voorwaar; Ik zeg u: Vele profeten en rechtvaardigen hebben begeerd te zien wat gij ziet, en zij hebben het niet gezien, en te horen wat gij hoort, en zij hebben het niet gehoord.*

Marc.**Luc. 10: 21-24****Joh.**

- 21 Terzelfder tijd verblijdde Hij Zich door de Heilige Geest en zeide: Ik dank U, Vader, Heer des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor wijzen en verstandigen verborgen hebt, doch aan kinderkens geopenbaard. Ja, Vader, want zo is het een welbehagen geweest voor U.
- 22 Alle dingen zijn Mij overgegeven door mijn Vader en niemand weet, wie de Zoon is, dan de Vader, en wie de Vader is, dan de Zoon, en wie de Zoon het wil openbaren.
- 23 En Zich afzonderlijk tot de discipelen wendende, zeide Hij: Zalig de ogen, die zien, wat gij ziet.
- 24 Want Ik zeg u: Vele profeten en koningen hebben willen zien, wat gij ziet, en zij hebben het niet gezien, en horen, wat gij hoort, en zij hebben het niet gehoord.

161. De gelijkenis van de barmhartige Samaritaan

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 10: 25-37</u>	<u>Joh.</u>
		25 En zie, een wetgeleerde stond op om Hem te verzoeken en zeide: Meester, wat moet ik doen om het eeuwige leven te beërven?	
		26 En Hij zeide tot hem: Wat staat in de wet geschreven? Hoe leest gij?	
		27 Hij antwoordde en zeide: Gij zult de Here, uw God, liefhebben uit geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw kracht en met geheel uw verstand, en uw naaste als uzelf.	
		28 En Hij zeide tot hem: Gij hebt juist geantwoord; doe dat en gij zult leven.	
		29 Maar hij wilde zich rechtvaardigen en zeide tot Jezus: En wie is mijn naaste?	
		30 Daarop hernam Jezus en zeide: Een zeker mens daalde af van Jeruzalem naar Jericho en viel in de handen van rovers, die hem niet alleen uitschudden, maar ook slagen gaven en weggingen, terwijl zij hem halfdood lieten liggen.	
		31 Bij geval daalde een priester af langs die weg; en deze zag hem, doch ging aan de overzijde voorbij.	
		32 Evenzo ging ook een Leviet langs die plaats, en hij zag hem en ging aan de overzijde voorbij.	
		33 Doch een Samaritaan, die op reis was, kwam in zijn nabijheid, en toen hij hem zag, werd hij met ontferming bewogen.	
		34 En hij ging naar hem toe, verbond zijn wonden, goot er olie en wijn op; en hij zette hem op zijn eigen rijdier, bracht hem naar een herberg en verzorgde hem.	
		35 En de volgende dag stelde hij de waard twee schellingen ter hand en zeide: Verzorg hem en mocht gij meer kosten hebben, dan zal ik ze u vergoeden, op mijn terugreis.	
		36 Wie van deze drie dunkt u, dat de naaste geweest is van de man, die in handen der rovers was gevallen?	
		37 Hij zeide: Die hem barmhartigheid bewezen heeft. En Jezus zeide tot hem: Ga heen, doe gij evenzo.	

162. Maria en Marta

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 10: 38-42</u>	<u>Joh.</u>
		38 Terwijl zij op reis waren, kwam Hij in een zeker dorp. En een vrouw, Marta geheten, ontving Hem in haar huis.	
		39 En deze had een zuster, genaamd Maria, die, aan de voeten des Heren gezeten, naar zijn woord luisterde.	
		40 Marta echter werd in beslag genomen door het vele bedienen. En zij ging bij Hem staan en zeide: Here, trekt Gij het U niet aan, dat mijn zuster mij alleen laat dienen? Zeg haar dan, dat zij mij komt helpen.	
		41 Maar de Here antwoordde en zeide tot haar: Marta, Marta, gij maakt u bezorgd en druk over vele dingen,	
		42 maar weinige zijn nodig of slechts één; want Maria heeft het goede deel uitgekozen, dat van haar niet zal worden weggenomen.	

163. De tegenstand op het Vernieuwingsfeest te Jeruzalem

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh. 10: 22-42</u>
			22 Toen kwam het Vernieuwingsfeest te Jeruzalem; het was winter.
			23 En Jezus wandelde in de tempel, in de zuilengang van Salomo.
			24 De Joden dan omringden Hem en zeiden tot Hem: Hoelang houdt Gij onze ziel nog in spanning? Indien Gij de Christus zijt, zeg het ons ronduit.

Matt. Marc. Luc.**Joh. 10: 22-42**

- 25 Jezus antwoordde hun: Ik heb het u gezegd en gij gelooft het niet; de werken, die Ik doe in de naam mijns Vaders, die getuigen van Mij;
- 26 maar gij gelooft niet, omdat gij niet tot mijn schapen behoort.
- 27 Mijn schapen horen naar mijn stem en Ik ken ze en zij volgen Mij,
- 28 en Ik geef hun eeuwig leven en zij zullen voorzeker niet verloren gaan in eeuwigheid en niemand zal ze uit mijn hand roven.
- 29 Wat mijn Vader Mij gegeven heeft, gaat alles te boven en niemand kan iets roven uit de hand mijns Vaders.
- 30 Ik en de Vader zijn één.
- 31 De Joden droegen weder stenen aan om Hem te stenigen.
- 32 Jezus antwoordde hun: Ik heb u vele goede werken doen zien vanwege mijn Vader; om welk van die werken wilt gij Mij stenigen?
- 33 De Joden antwoordden Hem: Niet om een goed werk willen wij U stenigen, maar om godslastering en omdat Gij, een mens, Uzelf God maakt.
- 34 Jezus antwoordde hun: Is er niet geschreven in uw wet: Ik heb gezegd: Gij zijt goden?
- 35 Als Hij hen goden genoemd heeft, tot wie het woord Gods gekomen is, en de Schrift niet kan gebroken worden,
- 36 zegt gij dan tot Hem, die de Vader geheiligd en in de wereld gezonden heeft, Gij lastert, omdat Ik heb gezegd: Ik ben Gods Zoon?
- 37 Indien Ik de werken mijns Vaders niet doe, geloof Mij niet,
- 38 doch indien Ik ze doe en gij Mij toch niet gelooft, gelooft dan de werken, opdat gij weten en erkennen moogt, dat de Vader in Mij is en Ik in de Vader
- 39 Zij trachtten Hem dan weder te grijpen, maar Hij ontkwam uit hun handen.
- 40 En Hij vertrok weer naar de overzijde van de Jordaan, naar de plaats, waar Johannes de eerste maal doopte, en Hij bleef daar.
- 41 En velen kwamen tot Hem en zeiden: Johannes deed wel geen enkel teken, maar al wat Johannes van deze zeide, was waar.
- 42 En velen daar geloofden in Hem.

164. Gebedsonderwijs**Matt. 6: 9-13**

- 9 *Bidt gij dan aldus: Onze Vader die in de hemelen zijt, uw naam worde geheiligd;*
- 10 *uw Koninkrijk kome; uw wil geschiede, gelijk in de hemel also ook op de aarde.*
- 11 *Geef ons heden ons dagelijks brood;*
- 12 *en vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren;*
- 13 *en leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze. Want Uwer is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in der eeuwigheid. Amen.*

Marc.**Luc. 11: 1-13****Joh.**

- 1 En het geschiedde, terwijl Hij ergens in gebed was, dateen van zijn discipelen, toen Hij ophield, tot Hem zeide: Here, leer ons bidden, zoals ook Johannes zijn discipelen geleerd heeft.
- 2 Hij zeide tot hen: Wanneer gij bidt, zegt: Vader, uw naam worde geheiligd; uw Koninkrijk kome;
- 3 geef ons elke dag ons dagelijks brood;
- 4 en vergeef ons onze zonden, want ook wij zelf vergeven een ieder, die ons iets schuldig is; en leid ons niet in verzoeking.
- 5 En Hij zeide tot hen: Wie van u zal een vriend hebben, die midden in de nacht bij hem komt en tot hem zegt: Vriend, leen mij drie broden,
- 6 want een vriend van mij is op zijn reis bij mij aangekomen en ik heb niets om hem voor te zetten;

Matt. 6: 9-13Marc.Luc. 11: 1-13Joh.Matt. 7: 7-12

- 7 Bidt en u zal gegeven worden; zoekt en gij zult vinden; klopt en u zal opengedaan worden.
- 8 Want een ieder, die bidt, ontvangt, en wie zoekt, vindt, en wie klopt, hem zal opengedaan worden.
- 9 Of welk mens onder u zal, als zijn zoon hem om brood vraagt, hem een steen geven?
- 10 Of als hij een vis vraagt, zal hij hem toch geen slang geven?
- 11 Indien dan gij, hoewel gij slecht zijt, goede gaven weet te geven aan uw kinderen, hoeveel te meer zal uw Vader in de hemelen het goede geven aan hen, die Hem daarom bidden.
- 12 Alles nu wat gij wilt, dat u de mensen doen, doet gij hun ook aldus: want dit is de wet en de profeten.

- 7 en dat dan hij, die binnen is, zou antwoorden en zeggen: Val mij niet lastig, de deur is reeds gesloten en mijn kinderen en ik zijn naar bed; ik kan niet opstaan om ze u te geven.
- 8 Ik zeg u, zelfs al zou hij niet opstaan en ze geven, omdat hij zijn vriend was, om zijn onbeschaamdheid zou hij opstaan en hem geven, zoveel hij nodig heeft.
- 9 En Ik zeg u: Bidt en u zal gegeven worden; zoekt en gij zult vinden; klopt en u zal opengedaan worden.
- 10 Want een ieder, die bidt, ontvangt en wie zoekt, vindt en wie klopt, hem zal opengedaan worden.
- 11 Is er soms een vader onder u, die, als zijn zoon hem om een vis vraagt, hem voor een vis een slang zal geven?
- 12 Of als hij om een ei vraagt, hem een scorpioen zal geven?
- 13 Indien dan gij, hoewel gij slecht zijt, goede gaven weet te geven aan uw kinderen, hoeveel te meer zal uw Vader uit de hemel de heilige Geest geven aan hen, die Hem daarom bidden?

165. Jezus en BeëlzebulMatt. 12: 22-30Marc. 3: 20-27Luc. 11: 14-23Joh.

- 22 Toen bracht men een bezetene tot Hem, die blind en stom was. En Hij genas hem, zodat de stomme sprak en zag.
- 23 En al de scharen waren buiten zichzelf en zeiden: Dit is toch niet de Zoon van David?
- 24 Maar de Farizeeën hoorden het en zeiden: Deze drijft de boze geesten slechts uit door Beëlzebul, de overste der geesten.
- 25 Maar Hij kende hun gedachten en zeide tot hen: Ieder koninkrijk, dat tegen zichzelf verdeeld is, gaat ten onder, en geen stad of huis, tegen zichzelf verdeeld, zal standhouden.
- 20 En Hij ging in een huis; en er verzamelde zich weder de schare, zodat zij zelfs geen brood konden eten.
- 21 En toen zijn naastbestaanden dit hoorden, gingen zij heen om Hem te halen, want zij zeiden: Hij is niet bij zijn zinnen.
- 22 En de schriftgeleerden, die van Jeruzalem gekomen waren, zeiden: Hij heeft Beëlzebul, en door de overste der boze geesten drijft Hij de geesten uit.
- 23 En Hij riep hen tot Zich en sprak tot hen in gelijkenissen: Hoe kan de satan de satan uitdrijven?
- 24 En indien een koninkrijk tegen zichzelf verdeeld is, kan dat koninkrijk zich niet staande houden.

- 14 En Hij was bezig een boze geest uit te drijven en deze was stom. En het geschiedde, toen de geest uitgevaren was, dat de stomme sprak. En de scharen verwonderden zich.
- 15 Doch sommigen van hen zeiden: Door Beëlzebul, de overste der boze geesten, drijft Hij de geesten uit.
- 16 Anderen begeerden, om Hem te verzoeken, van Hem een teken uit de hemel.
- 17 Maar Hij kende hun gedachten en zeide tot hen: Ieder koninkrijk, dat tegen zichzelf verdeeld is, gaat ten onder, en het ene huis valt op het andere.

Matt. 12: 22-30

- 26 *En indien de satan de satan uitdrijft, is hij tegen zichzelf verdeeld; hoe zal dan zijn koninkrijk kunnen standhouden?*
- 27 *En indien Ik door Beëlzebul de boze geesten uitdrijft, door wie doen uw zonen het dan? Daarom zullen zij rechters over u zijn.*
- 28 *Maar indien Ik door de Geest Gods de boze geesten uitdrijft, dan is het Koninkrijk Gods over u gekomen.*
- 29 *Of hoe kan iemand het huis van de sterke binnengaan en zijn huisraad roven, als hij niet eerst die sterke heeft gebonden? Dan zal hij zijn huis plunderen.*
- 30 *Wie met Mij niet is, die is tegen Mij, en wie met Mij niet bijeenbrengt, die verstroot.*

Marc. 3: 20-27

- 25 *En indien een huis tegen zichzelf verdeeld is, zal dat huis niet kunnen bestaan.*
- 26 *En indien de satan opstaat tegen zichzelf en verdeeld is, kan hij niet bestaan, doch is hij aan zijn einde.*
- 27 *Maar niemand kan het huis van de sterke binnengaan en zijn huisraad roven, als hij niet eerst die sterke heeft gebonden, en dan zal hij zijn huis plunderen.*

Luc. 11: 14-23

- 18 *Indien ook de satan tegen zichzelf verdeeld is, hoe zal zijn koninkrijk kunnen standhouden? Want gij zegt, dat Ik door Beëlzebul de boze geesten uitdrijft.*
- 19 *Indien Ik door Beëlzebul de boze geesten uitdrijft, door wie doen uw zonen het dan? Daarom zullen zij rechters over u zijn.*
- 20 *Maar indien Ik door de vinger Gods de boze geesten uitdrijft, dan is het Koninkrijk Gods over u gekomen.*
- 21 *Wanneer een sterke, goed gewapende man zijn eigen hof bewaakt, is zijn bezit in veiligheid.*
- 22 *Maar wanneer iemand, die sterker is dan hij, hem aanvalt en hem overwint, roofde deze zijn wapenrusting, waarop hij vertrouwde, en verdeelt zijn buit.*
- 23 *Wie met Mij niet is, die is tegen Mij en wie met Mij niet bijeenbrengt, die verstroot.*

Joh.**166. De terugkeer van de boze geest****Matt. 12: 43-45**

- 43 *Zodra de onreine geest van de mens is uitgevaren, gaat hij door dorre plaatsen om rust te zoeken, maar hij vindt die niet.*
- 44 *Dan zegt hij: Ik zal terugkeren naar mijn huis, waar ik ben uitgevaren; en als hij komt, vindt hij het leegstaan en geveegd en op orde.*
- 45 *Dan trekt hij heen en neemt zeven andere geesten mede, bozer dan hijzelf; en zij komen binnen en wonen daar. En het wordt met die mens in het einde erger dan in het begin. Alzo zal het ook gaan met dit boze geslacht.*

Marc.**Luc. 11: 24-26**

- 24 *Zodra de onreine geest van de mens is uitgevaren, gaat hij door dorre plaatsen om rust te zoeken, en als hij die niet vindt, zegt hij: Ik zal terugkeren naar mijn huis, waar ik ben uitgevaren.*
- 25 *En als hij komt, vindt hij het geveegd en op orde.*
- 26 *Dan trekt hij heen en neemt zeven andere geesten mede, bozer dan hij zelf; en zij komen binnen en wonen daar. En het wordt met die mens in het einde erger dan in het begin.*

Joh.**167. De ware zegen****Matt.****Marc.****Luc. 11: 27-28**

- 27 *En het geschiedde, toen Hij deze dingen sprak, dat een vrouw uit de schare haar stem verhief en tot Hem zeide: Zalig de schoot, die U heeft gedragen, en de borsten, die Gij hebt gezogen.*
- 28 *Maar Hij zeide: Zeker, zalig, die het woord Gods horen en het bewaren.*

Joh.

168. De vraag om een tekenMatt. 12: 38-42

- 38 Toen antwoordden Hem enige der schriftgeleerden en Farizeeën en zeiden: Meester; wij zouden wel een teken van U willen zien.
- 39 Maar Hij antwoordde hun en zeide: Een boos en overspelig geslacht verlangt een teken, maar het zal geen teken ontvangen dan het teken van Jona, de profeet.
- 40 Want gelijk Jona drie dagen en drie nachten in de buik van het zeemonster was, zo zal de Zoon des mensen in het hart der aarde zijn, drie dagen en drie nachten.
- 41 De mannen van Nineve zullen in het oordeel opstaan met dit geslacht en het veroordelen; want zij hebben zich bekeerd op de prediking van Jona en zie, meer dan Jona is hier.
- 42 De koningin van het Zuiden zal in het oordeel optreden met dit geslacht en het veroordelen, want zij is gekomen van de einden der aarde om de wijsheid van Salomo te horen, en zie, meer dan Salomo is hier.

Marc. 8: 11-12

- 11 En de Farizeeën liepen uit en begonnen met Hem te redetwisten; en zij begeerden van Hem een teken uit de hemel, om Hem te verzoeken.
- 12 En Hij, diep zuchtend in zijn geest, zeide: Waartoe begeert dit geslacht een teken? Voorwaar; Ik zeg u: Aan dit geslacht zal voorzeker geen teken gegeven worden!

Luc. 11: 29-32

- 29 Toen de scharen te hoop liepen, begon Hij te zeggen: Dit geslacht is een boos geslacht. Het begeert een teken, maar het zal geen teken ontvangen dan het teken van Jona.
- 30 Want gelijk Jona voor de Ninevieten ten teken geworden is, zo zal ook de Zoon des mensen het zijn voor dit geslacht.
- 31 De koningin van het Zuiden zal in het oordeel optreden met de mannen van dit geslacht en hen veroordelen, want zij is gekomen van de einden der aarde om de wijsheid van Salomo te horen, en zie, meer dan Salomo is hier.
- 32 De mannen van Nineve zullen in het oordeel opstaan met dit geslacht en het veroordelen, want zij hebben zich bekeerd op de prediking van Jona, en zie, meer dan Jona is hier.

Joh.**169. De lamp van het lichaam**Matt. Marc.Luc. 11: 33-36Joh.

- 33 Niemand steekt een lamp aan en zet die in de kelder of onder de korenmaat, maar op de standaard, opdat wie binnentreden het licht zien.
- 34 De lamp van het lichaam is uw oog. Indien dan uw oog zuiver is, is ook uw gehele lichaam verlicht, maar wanneer het slecht is, is ook uw lichaam duister.
- 35 Zie dan toe, dat wat licht in u is niet duisternis zij.
- 36 Indien dan uw lichaam geheel verlicht en geen deel duister is, zal het geheel verlicht zijn, evenals wanneer de lamp u met haar schijnsel verlicht.

170. Rede tegen de Farizeeërs en wetgeleerdenMatt. Marc.Luc. 11: 37-54Joh.

- 37 Terwijl Hij sprak, nodigde een Farizeeër Hem om bij hem te komen eten. En Hij kwam binnen en ging aanliggen.
- 38 De Farizeeër verwonderde zich, toen hij zag, dat Hij Zich vóór het eten niet eerst wies.
- 39 Maar de Here zeide tot hem: En gij dan, gij Farizeeën, de buitenzijde van de beker en de schotel reinigt gij, maar van binnen zijt gij vol roof en slechtheid.

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 11: 37-54</u>	<u>Joh.</u>
		40 Onverstandigen, heeft Hij, die de buitenzijde gemaakt heeft, ook niet de binnenzijde gemaakt?	
		41 Doch geeft de inhoud als aalmoes en zie, alles is u rein.	
		42 Maar wee u, Farizeeën, want gij geeft tienden van de munt en de ruit en van alle kruiden, en gij gaat voorbij aan het oordeel en de liefde Gods. Dit moest men doen en het andere niet nalaten.	
		43 Wee u, Farizeeën, want gij zijt gesteld op de ereplaats in de synagogen en op de begroetingen op de markten.	
		44 Wee u, want gij zijt als de onzichtbare graven: de mensen, die er overheen lopen, weten het niet.	
		45 Een van de wetgeleerden antwoordde en zeide tot Hem: Meester, door dit te zeggen, beledigt Gij ook ons.	
		46 Maar Hij zeide: Wee ook u, wetgeleerden, want gij legt de mensen ondraaglijke lasten op, en zelf raakt gij die lasten niet met één uwer vingers aan.	
		47 Wee u, want gij bouwt de grafsteden der profeten, maar uw vaderen hebben hen gedood.	
		48 Zo zijt gij dan getuigen, dat gij instemt met de daden uwer vaderen, want zij hebben hen gedood en gij bouwt!	
		49 Daarom zegt ook de wijsheid Gods: Ik zal tot hen zenden profeten en apostelen en van hen zullen zij sommigen doden en vervolgen,	
		50 opdat van dit geslacht afgeëist worde het bloed van al de profeten, dat vergoten is sinds de grondvesting der wereld,	
		51 van het bloed van Abel tot het bloed van Zacharias, die omgebracht is tussen het altaar en het tempelhuis. Ja, Ik zeg u, het zal afgeëist worden van dit geslacht.	
		52 Wee u, wetgeleerden, want gij hebt de sleutel der kennis weggenomen; zelf zijt gij niet binnengegaan en hen, die trachtten binnen te gaan, hebt gij tegengehouden.	
		53 En toen Hij van die plaats vertrok, begonnen de schriftgeleerden en de Farizeeën Hem heftig aan te vallen en Hem uit te vragen over vele dingen,	
		54 Hem een strik spannende om Hem te vangen in iets, dat Hij Zich zou laten ontvallen	

171. Oproep om Jezus te belijden zonder vrees

<u>Matt. 10: 26-33</u>	<u>Marc. 3: 28-30</u>	<u>Luc. 12: 1-12</u>	<u>Joh.</u>
26 <i>Vreest hen dan niet, want er is niets bedekt, of het zal geopenbaard worden en verborgen, of het zal bekend worden.</i>		1 Toen intussen duizenden mensen waren bijeengekomen, zodat zij elkander verdrongen, begon Hij te spreken, in de eerste plaats tot zijn discipelen: Wacht u voor de zuurdesem, dat is de huichelarij, der Farizeeën.	
27 <i>Wat Ik u zeg in het donker, zegt het in het licht; wat gij u in het oor hoort fluisteren, predikt het van de daken.</i>		2 Er is niets bedekt, of het zal geopenbaard worden, en verborgen, of het zal bekend worden.	
28 <i>En weest niet bevreesd voor hen, die wel het lichaam doden, maar de ziel niet kunnen doden; weest veeleer bevreesd voor Hem, die beide, ziel en lichaam, kan verderven in de hel.</i>		3 Daarom, al wat gij in het donker gesproken hebt, zal in het licht gehoord worden en wat gij aan het oor gezegd hebt, in de binnenkamer, zal van de daken gepredikt worden.	
29 <i>Worden niet twee mussen te koop aangeboden voor een duit? En niet een daarvan zal ter aarde vallen zonder uw Vader.</i>			

Matt. 10: 26-33

- 30 *En de haren van uw hoofd zijn ook alle geteld.*
 31 *Weest dan niet bevreesd: gij gaat vele mussen te boven.*
 32 *Een ieder dan, die Mij belijden zal voor de mensen, hem zal ook Ik belijden voor mijn Vader, die in de hemelen is;*
 33 *maar al wie Mij verloochen en zal voor de mensen, die zal ook Ik verloochen en voor mijn Vader, die in de hemelen is.*

12:31-32

- 31 *Daarom zeg Ik u: Alle zonde en lastering zal de mensen vergeven worden, maar de lastering van de Geest zal niet vergeven worden.*
 32 *Spreekt iemand een woord tegen de Zoon des mensen, het zal hem vergeven worden; maar spreekt iemand tegen de Heilige Geest, het zal hem niet vergeven worden, noch in deze eeuw, noch in de toekomstende.*

Marc. 3: 28-30

- 28 *Voorwaar, Ik zeg u, dat alle zonden aan de kinderen der mensen zullen vergeven worden, ook de godslasteringen, welke zij gesproken mogen hebben;*
 29 *maar wie gelasterd heeft tegen de Heilige Geest, heeft geen vergeving in eeuwigheid, maar staat schuldig aan eeuwige zonde.*
 30 *Immers, zij zeiden: Hij heeft een onreine geest.*

Luc. 12: 1-12

- 4 *Ik zeg u, mijn vrienden, vreest hen niet, die het lichaam doden en daarna niets meer kunnen doen.*
 5 *Ik zal u tonen, wie gij vrezen moet. Vreest Hem, die, nadat Hij gedood heeft, macht heeft om in de hel te werpen. Voorwaar, Ik zeg u, vreest Hem!*
 6 *Worden niet vijf mussen verkocht voor twee duiten, en niet één van die is vergeten voor God.*
 7 *Ja, zelfs de haren van uw hoofd zijn alle geteld. Weest niet bevreesd: gij gaat vele mussen te boven.*
 8 *Ik zeg u: Een ieder, die Mij belijden zal voor de mensen, hem zal ook de Zoon des mensen belijden voor de engelen Gods;*
 9 *maar wie Mij verloochen en zal voor de mensen, die zal verloochend worden voor de engelen Gods.*
 10 *En een ieder, die een woord zal spreken tegen de Zoon des mensen, het zal hem vergeven worden; maar wie tegen de Heilige Geest zal lasteren, het zal hem niet vergeven worden.*
 11 *Wanneer zij u brengen voor de synagogen en voor de overheden en de machthebbers, maakt u niet bezorgd, hoe of wat gij ter verdediging moet spreken.*
 12 *Want de Heilige Geest zal u op het eigen ogenblik leren, wat gij zeggen moet.*

Joh.**172. De gelijkenis van de rijke dwaas****Matt.****Marc.****Luc. 12: 13-21**

- 13 *Iemand uit de schare zeide tot Hem: Meester, zeg tot mijn broeder, dat hij de erfenis met mij dele.*
 14 *Hij echter zeide tot hem: Mens, wie heeft Mij tot rechter of scheidsman over u aangesteld?*
 15 *Hij zeide tot hen: Ziet toe, dat gij u wacht voor alle hebzucht, want ook als iemand overvloed heeft, behoort zijn leven niet tot zijn bezit.*

Joh.

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 12: 13-21</u>	<u>Joh.</u>
		16 En Hij sprak tot hen een gelijkenis en zeide: Het land van een rijk man had veel opgebracht.	
		17 En hij overlegde bij zichzelf en zeide: Wat moet ik doen, want ik heb geen ruimte om mijn vruchten te bergen.	
		18 En hij zeide: Dit zal ik doen: ik zal mijn schuren afbreken en grotere bouwen en ik zal daarin al het koren en al mijn goederen bergen.	
		19 En ik zal tot mijn ziel zeggen: Ziel, gij hebt vele goederen liggen, opgetast voor vele jaren, houd rust, eet, drink en wees vrolijk.	
		20 Maar God zeide tot hem: Gij dwaas, in deze eigen nacht wordt uw ziel van u afgeëist en wat gij gereedgemaakt hebt, voor wie zal het zijn?	
		21 Zó vergaat het hem, die voor zichzelf schatten verzamelt en niet rijk is in God.	

173. Bezorgdheid

<u>Matt. 6: 25-34</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 12: 22-34</u>	<u>Joh.</u>
25 <i>Daarom zeg Ik u: Weest niet bezorgd over uw leven, wat gij zult eten of drinken, of over uw lichaam, waarmee gij het zult kleden. Is het leven niet meer dan het voedsel en het lichaam meer dan de kleding?</i>		22 En Hij zeide tot zijn discipelen: Daarom zeg Ik u: Weest niet bezorgd over uw leven, wat gij zult eten of over uw lichaam, waarmee gij u zult kleden.	
26 <i>Ziet naar de vogelen des hemels: zij zaaien niet en maaïen niet en brengen niet bijeen in schuren, en toch voedt uw hemelse Vader die; gaat gij ze niet verre te boven?</i>		23 Want het leven is meer dan het voedsel en het lichaam meer dan de kleding.	
27 <i>Wie van u kan door bezorgd te zijn een el aan zijn lengte toevoegen?</i>		24 Let op de raven, zij zaaien niet en zij maaïen niet, zij hebben geen voorraadkamer of schuur, en toch voedt God ze. Hoe ver gaat gij de vogelen te boven!	
28 <i>En wat zijt gij bezorgd over kleding? Let op de lelien des velds, hoe zij groeien: (6-29A) zij arbeiden niet en spinnen niet;</i>		25 Wie van u kan door bezorgd te zijn een el aan zijn lengte toevoegen?	
29 <i>(6-29B) en Ik zeg u, dat zelfs Salomo in al zijn heerlijkheid niet bekleed was als een van deze.</i>		26 Indien gij dan zelfs het geringste niet kunt, wat zult gij u bezorgd maken om het overige?	
30 <i>Indien nu God het gras des velds, dat er heden is en morgen in de oven geworpen wordt, zo bekleedt, zal Hij u niet veel meer kleden, kleingelovigen?</i>		27 Let op de leliën, hoe zij spinnen noch weven, en Ik zeg u, dat zelfs Salomo in al zijn heerlijkheid niet bekleed was als een van deze.	
31 <i>Maakt u dan niet bezorgd, zeggende: Wat zullen wij eten, of wat zullen wij drinken, of waarmee zullen wij ons kleden?</i>		28 Indien nu God het gras op het veld, dat er heden is en morgen in de oven geworpen wordt, zó bekleedt, hoeveel te meer u, kleingelovigen?	
32 <i>Want naar al deze dingen gaat het zoeken der heidenen uit. Want uw hemelse Vader weet, dat gij dit alles behoeft.</i>		29 En gij, zoekt niet wat gij eten of drinken zult en weest niet verontrust,	
33 <i>Maar zoekt eerst Zijn Koninkrijk en Zijn gerechtigheid en dit alles zal u bovendien geschonken worden.</i>		30 want naar al deze dingen gaat het zoeken van de volken der wereld uit. Doch uw Vader weet, dat gij deze dingen behoeft.	
34 <i>Maakt u dan niet bezorgd tegen de dag van morgen, want de dag van morgen zal zijn eigen zorgen hebben; elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad.</i>		31 Maar zoekt zijn Koninkrijk, en die dingen zullen u bovendien geschonken worden.	
		32 Wees niet bevreesd, gij klein kudde! Want het heeft uw Vader behaagd u het Koninkrijk te geven.	

Matt. 6: 25-34;
6: 19-21

- 19 *Verzamelt u geen schatten op aarde, waar mot en roest ze ontoonbaar maakt en waar dieven inbreken en stelen;*
 20 *maar verzamelt u schatten in de hemel, waar noch mot noch roest ze ontoonbaar maakt en waar geen dieven inbreken of stelen.*
 21 *Want, waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.*

Marc.Luc. 12: 22-34Joh.

- 33 *Verkoopt uw bezittingen om aalmoezen te geven. Maakt u beurzen, die niet oud worden, een schat, die nooit opdraakt, in de hemelen, waar geen dief bij komt en geen mot ze schaadt.*
 34 *Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.*

174. Waakzaamheid en trouwMatt. 24: 42-51

- 42 *Waakt dan, want gij weet niet, op welke dag uw Here komt.*
 43 *Maar weet dit: Als de heer des huizes geweten had, in welke nachtwaak de dief zou komen, hij zou gewaakt hebben en in zijn huis niet hebben laten inbreken.*
 44 *Daarom, weest ook gij bereid, want op een uur, dat gij het niet verwacht, komt de Zoon des mensen.*
 45 *Wie is dan de trouwe en verstandige slaaf, die de heer over zijn dienstvoolk gesteld heeft om hun op tijd hun voedsel te geven?*
 46 *Zalig die slaaf, die zijn heer bij zijn komst zo bezig zal vinden.*
 47 *Voorwaar, Ik zeg u, dat hij hem over al zijn bezit zal stellen.*
 48 *Maar als die slaaf slecht was, en in zijn hart zou zeggen: (24-49A) Mijn heer blijft uit,*
 49 *(24-49B) en hij zou beginnen zijn medeslaven te slaan en met de dronkaards zou eten en drinken,*
 50 *dan zal de heer van die slaaf komen op een dag, dat hij het niet verwacht, en op een uur; dat hij het niet weet,*
 51 *en hij zal hem folteren en hem in het lot der huichelaars doen delen. Daar zal het gewezen zijn en het tandengeknars.*

Marc.Luc. 12: 35-48Joh.

- 35 *Laten uw lendenen omgord zijn en uw lampen brandende.*
 36 *En gij, weest gelijk aan mensen, die op hun heer wachten, wanneer hij van de bruiloft wederkeert, om hem, als hij komt en klopt, terstond te kunnen opendoen.*
 37 *Zalig die slaven, die de heer bij zijn komst wakende zal aantreffen. Voorwaar, Ik zeg u, hij zal zich omgorden en hen aan tafel nodigen, en bij hen komen om hen te bedienen.*
 38 *En wanneer hij in de tweede of in de derde nachtwake komt en hen zo aantreft, zalig zijn zij.*
 39 *Maar weet dit: Als de heer des huizes geweten had, op welk uur de dief zou komen, hij zou in zijn huis niet hebben laten inbreken.*
 40 *Weest ook gij bereid, want op een uur, dat gij het niet verwacht, komt de Zoon des mensen.*
 41 *En Petrus zeide: Heer, zegt Gij met het oog op ons deze gelijkenis, of ook met het oog op allen?*
 42 *En de Here zeide: Wie is dan de trouwe, de verstandige rentmeester, die de heer over zijn bedienden zal stellen om hun op tijd hun deel te geven?*
 43 *Zalig die slaaf, die zijn heer bij zijn komst zo bezig zal vinden.*
 44 *Waarlijk, Ik zeg u, dat hij hem over al zijn bezit zal stellen.*
 45 *Maar als die slaaf in zijn hart zou zeggen: Mijn heer blijft lang uit, en hij zou beginnen de slaven en slavinnen te slaan, en te eten, en te drinken en dronken te zijn,*

Matt. 24: 42-51Marc.Luc. 12: 35-48Joh.

- 46 dan zal de heer van die slaaf komen op een dag, dat hij het niet verwacht en op een uur, dat hij niet weet, en hij zal hem folteren en hem in het lot der trouwelozen doen delen.
- 47 Die slaaf nu, die de wil van zijn heer kende en geen toebereidselen getroffen heeft, of niet gedaan heeft naar de wil van zijn heer, zal vele slagen ontvangen.
- 48 Wie echter die wil niet heeft gekend en dingen heeft gedaan, die slagen verdienen, zal er weinige ontvangen. Van een ieder, wie veel gegeven is, zal veel geëist worden, en aan wie veel is toevertrouwd, van hem zal des te meer worden gevraagd.

175. Jezus is de oorzaak van scheidingMatt. 10: 34-36Marc.Luc. 12: 49-53Joh.

- 34 *Meent niet, dat Ik gekomen ben om vrede te brengen op de aarde; Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard.*
- 35 *Want Ik ben gekomen om tweedracht te brengen tussen een man en zijn vader en tussen een dochter en haar moeder en tussen een schoondochter en haar schoonmoeder;*
- 36 *en iemands huisgenoten zullen zijn vijanden zijn.*

- 49 Vuur ben Ik komen werpen op de aarde en wat is mijn wil, als het reeds ontstoken is?
- 50 Ik moet gedoopt worden met een doop, en hoe beklemmt het Mij, totdat het volbracht is.
- 51 Meent gij, dat Ik gekomen ben om vrede op aarde te brengen? Neen, zeg Ik u, veeleer verdeeldheid.
- 52 Want van nu aan zullen vijf in één huis verdeeld zijn, drie tegen twee en twee tegen drie.
- 53 (52) Zij zullen verdeeld zijn, (53) vader tegen zoon en zoon tegen vader, moeder tegen dochter en dochter tegen moeder, schoonmoeder tegen haar schoondochter en schoondochter tegen schoonmoeder.

176. Het onderkennen van de tijdMatt. 16: 2-3Marc.Luc. 12: 54-56Joh.

- 2 *Hij antwoordde hun en zeide: Bij het vallen van de avond, zegt gij: Goed weer, want de lucht ziet rood.*
- 3 *En des morgens: Vandaag ruw weer, want de lucht ziet somber rood. Het aanzien van de lucht weet gij te onderscheiden, maar kunt gij het de tekenen der tijden niet?*

- 54 Hij zeide ook tot de scharen: Wanneer gij een wolk ziet opkomen in het westen, zegt gij dadelijk: Er komt regen, en het gebeurt.
- 55 En wanneer gij de zuidenwind ziet waaien, zegt gij: Er zal hitte komen, en het gebeurt.
- 56 Huichelaars, het aanzien van aarde en hemel weet gij te onderkennen, waarom onderkent gij deze tijd niet?

177. Verzoen u met uw tegenpartijMatt. 5: 25-26

- 25 *Wees vriendelijk jegens uw tegenpartij, tijdig, terwijl gij nog met hem onderweg zijt, opdat uw tegenpartij u niet aan de rechter overlevere en de rechter aan zijn dienaar en gij in de gevangenis wordt geworpen.*
- 26 *Voorwaar, Ik zeg u: Gij zult daar voorzeker niet uitkomen, voordat gij de laatste penning hebt betaald.*

Marc.Luc. 12: 57-59Joh.

- 57 En waarom ook oordeelt gij niet uit uzelf wat recht is?
- 58 Want, als gij met uw tegenpartij naar de overheid gaat, geef u dan onderweg moeite om van hem af te komen; anders zal hij u voor de rechter sleuren en de rechter zal u de gerechtsdienaar overgeven en de gerechtsdienaar zal u in de gevangenis werpen.
- 59 Ik zeg u, gij zult daar voorzeker niet uitkomen, vóórdat gij ook de laatste duit betaald hebt.

178. Omkeren of omkomenMatt.Marc.Luc. 13: 1-5Joh.

- 1 Terzelfder tijd kwamen enigen tot Hem met het bericht over de Galileeërs, wier bloed Pilatus met hun offers vermengd had.
- 2 En Hij antwoordde en zeide tot hen: Meent gij, dat deze Galileeërs groter zondaars waren dan alle andere Galileeërs, omdat zij dit lot hebben ondergaan?
- 3 Neen, zeg Ik u, maar als gij u niet bekeert, zult gij allen evenzo omkomen.
- 4 Of meent gij, dat die achttien, op wie de toren bij Siloam viel en die erdoor gedood werden, schuldiger waren dan alle andere mensen, die in Jeruzalem wonen?
- 5 Neen, zeg Ik u, maar als gij u niet bekeert, zult gij allen evenzo omkomen.

179. De gelijkenis van de onvruchtbare vijgeboomMatt.Marc.Luc. 13: 6-9Joh.

- 6 En Hij sprak deze gelijkenis: Iemand bezat een vijgeboom, die in zijn wijngaard was geplant, en hij kwam om vrucht daaraan te zoeken en vond er geen.
- 7 En hij zeide tot de wijngaardenier: Zie, het is nu al drie jaar, dat ik vrucht aan deze vijgeboom kom zoeken en ik vind ze niet. Hak hem om! Waarom zou hij de grond nutteloos beslaan?
- 8 Hij antwoordde en zeide tot hem: Heer, laat hem nog dit jaar staan, ik zal er eerst nog eens omheen graven en er mest bij brengen,
- 9 en indien hij in het komende jaar vrucht draagt, (dan is het goed,) maar anders, dan moet gij hem omhakken.

180. Jezus geneest een gekromde vrouw op sabbatMatt.Marc.Luc. 13: 10-17Joh.

- 10 Hij was bezig te leren in een der synagogen op sabbat.
- 11 En zie, er was een vrouw, die reeds achttien jaren een geest van zwakheid had en verkromd was en zich in het geheel niet kon oprichten.
- 12 Toen Jezus haar zag, sprak Hij haar toe en zeide tot haar: Vrouw, gij zijt verlost van uw zwakheid;
- 13 en Hij legde haar de handen op, en terstond richtte zij zich op en zij verheerlijkte God.
- 14 Maar de overste der synagoge, het kwalijk nemende, dat Jezus op de sabbat genas, antwoordde en zeide tot de schare: Zes dagen zijn er, waarop gewerkt moet worden, komt dan om u te laten genezen en niet op de sabbatdag.

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 13: 10-17</u>	<u>Joh.</u>
		15 Maar de Here antwoordde hem en zeide: Huichelaars, maakt ieder van u niet op de sabbat zijn os of zijn ezel van de kribbe los en leidt hem weg om hem te laten drinken?	
		16 Moest deze vrouw, die een dochter van Abraham is, welke de satan, zie, achttien jaar gebonden had, niet losgemaakt worden van deze band op de sabbatdag?	
		17 En toen Hij dit zeide, schaamden zich al zijn tegenstanders, en de gehele schare verheugde zich over al de heerlijke dingen, die door Hem geschieden.	

181. Gelijkenissen van het mosterdzaadje en de zuurdesem

<u>Matt. 13: 31-33</u>	<u>Marc. 4: 30-32</u>	<u>Luc. 13: 18-21</u>	<u>Joh.</u>
31 <i>Nog een gelijkenis hield Hij hun voor en Hij zeide: Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een mosterdzaadje, dat iemand nam en in zijn akker zaaide.</i>	30 <i>En Hij zeide: Hoe zullen wij het Koninkrijk Gods afbeelden, of onder welke gelijkenis zullen wij het brengen?</i>	18 Hij zeide dan: Waaraan is het Koninkrijk Gods gelijk en waarmede zal Ik het vergelijken?	
32 <i>Het is wel het kleinste van alle zaden, maar als het volgroeid is, is het groter dan de tuingewassen en het wordt een boom, zodat de vogelen des hemels in zijn takken kunnen nestelen.</i>	31 <i>Het is als een mosterdzaadje, dat, wanneer het in de aarde gezaaid wordt, het kleinste is van alle zaden op de aarde,</i>	19 Het is gelijk aan een mosterdzaadje, dat iemand nam en in zijn tuin zaaide, en het groeide en werd een boom, en de vogelen des hemels nestelden in zijn takken.	
33 <i>Nog een gelijkenis sprak Hij tot hen: Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een zuurdesem, welke een vrouw nam en in drie maten meel deed, totdat het geheel doorzuurd was.</i>	32 <i>entoch, als het gezaaid is, opkomt en groter wordt dan alle tuingewassen, en grote takken maakt, zodat in zijn schaduw de vogelen des hemels kunnen nestelen.</i>	20 En wederom sprak Hij: Waarmede zal Ik het Koninkrijk Gods vergelijken?	
		21 Het is gelijk aan een zuurdesem, welke een vrouw nam en in drie maten meel deed, totdat het geheel doorzuurd was.	

182. De enge poort

<u>Matt. 7: 13-14</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 13: 22-30</u>	<u>Joh.</u>
13 <i>Gaat in door de enge poort, want wijd is de poort en breed de weg, die tot het verderf leidt, en velen zijn er, die daardoor ingaan;</i>		22 En Hij trok verder langs steden en dorpen, predikende en reizende naar Jeruzalem.	
14 <i>want eng is de poort, en smal de weg, die ten leven leidt, en weinigen zijn er, die hem vinden.</i>		23 En iemand zeide tot Hem: Here, zijn het weinigen, die behouden worden?	
		24 Hij zeide tot hen: Strijdt om in te gaan door de enge poort, want velen, zeg Ik u, zullen trachten in te gaan, doch het niet kunnen.	
		25 Van het ogenblik af, dat de heer des huizes is opgestaan en de deur gesloten heeft, zult gij beginnen buiten te staan en aan de deur te kloppen, zeggende: Here, doe ons open, en Hij zal antwoorden en tot u zeggen: Ik weet niet, vanwaar gij zijt.	
		26 Dan zult gij beginnen te zeggen: Wij hebben voor uw ogen gegeten en gedronken en in onze straten hebt Gij geleerd.	

Matt. 7: 13-14Marc.Luc. 13: 22-30Joh.

- 27 En Hij zal tot u spreken, zeggende: Ik weet niet, vanwaar gij zijt; gaat weg van Mij, alle gij werkers der ongerechtigheid.
- 28 Daar zal het geweest zijn en het tandengeknars, wanneer gij Abraham en Isaak en Jakob zult zien en al de profeten in het Koninkrijk Gods, maar uzelf buitengeworpen.
- 29 En zij zullen komen van oost en west en van noord en zuid en zullen aanliggen in het Koninkrijk Gods.
- 30 En zie, er zijn laatsten, die de eersten zullen zijn en er zijn eersten, die de laatsten zullen zijn

183. Jezus' weeklacht over JeruzalemMatt. 23: 37-39Marc.Luc. 13: 31-35Joh.

- 37 *Jeruzalem, Jeruzalem, dat de profeten doodt, en stenigt, wie tot u gezonden zijn, hoe dikwijls heb Ik uw kinderen willen vergaderen, gelijk een hen haar kuikens onder haar vleugels vergadert, en gij hebt niet gewild.*
- 38 *Zie, uw huis wordt aan u overgelaten.*
- 39 *Want Ik zeg u, gij zult Mij van nu aan niet meer zien, totdat gij zegt: Gezegend Hij, die komt in de naam des Heren!*

- 31 Terzelfder tijd kwamen enige Farizeeën en zeiden tot Hem: Ga heen en vertrek van hier, want Herodes wil U doden.
- 32 En Hij zeide tot hen: Gaat heen en zegt die vos: Zie, Ik drijf boze geesten uit en volbreng genezingen, heden en morgen, en op de derde dag ben ik gereed.
- 33 Doch Ik moet heden en morgen en de volgende dag reizen, want het gaat niet aan, dat een profeet buiten Jeruzalem omkomt.
- 34 Jeruzalem, Jeruzalem, dat de profeten doodt, en stenigt wie tot u gezonden zijn, hoe dikwijls heb Ik uw kinderen willen vergaderen, gelijk een hen haar kuikens onder haar vleugels, en gij hebt niet gewild.
- 35 Zie, uw huis wordt aan u overgelaten. Maar Ik zeg u, gij zult Mij niet meer zien tot het ogenblik komt, dat gij zegt: Gezegend Hij, die komt in de naam des Heren!

184. Jezus geneest op sabbat een man die aan waterzucht lijdtMatt.Marc.Luc. 14: 1-6Joh.

- 1 En het geschiedde, toen Hij op sabbat in het huis van een der hoofden van de Farizeeën kwam om brood te eten, dat zij nauwkeurig acht op Hem sloegen.
- 2 En zie, er stond een waterzuchtig mens voor Hem.
- 3 En Jezus antwoordde en zeide tot de wetgeleerden en Farizeeën, zeggende: Is het geoorloofd op de sabbat te genezen of niet?
- 4 En zij hielden zich stil. En Hij vatte hem bij de hand en Hij genas hem en liet hem gaan.
- 5 En Hij zeide tot hen: Als een zoon of een os van iemand van u in een put valt, wie zal hem er dan niet terstond uittrekken (ook) op de sabbatdag?
- 6 En zij waren niet in staat iets daartegen in te brengen.

185. Een les voor gast en gastheer

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 14: 7-14</u>	<u>Joh.</u>
		7 Hij sprak tot de genodigden een gelijkenis, omdat Hij bemerkte, hoe zij de eerste plaatsen uitkozen, en zeide tot hen:	
		8 Wanneer gij door iemand op een bruiloft genodigd zijt, ga dan niet op de eerste plaats aanliggen. Misschien is er iemand, voornamer dan gij, door hem genodigd;	
		9 en dan zou hij, die u en hem genodigd heeft, komen en tot u zeggen: Maak plaats voor deze, en dan zoudt gij tot uw schande de laatste plaats moeten gaan innemen.	
		10 Maar wanneer gij genodigd zijt, ga dan, als gij erheen gaat, op de laatste plaats aanliggen. Dan zal misschien hij, die u genodigd heeft, wanneer hij binnenkomt, tot u zeggen: Vriend, kom meer naar voren. Dan zal dat u tot eer zijn tegenover allen, die met u aanliggen.	
		11 Want een ieder, die zichzelf verhoogt, zal vernederd worden en wie zichzelf vernedert, zal verhoogd worden.	
		12 Hij zeide ook tot die Hem genodigd had: Wanneer gij een middag- of avondmaaltijd aanricht, roep dan niet uw vrienden of uw broeders of uw verwanten of uw rijke burenen; die zouden immers op hun beurt u ook kunnen uitnodigen en gij zoudt terugbetaling ontvangen.	
		13 Maar wanneer gij een gastmaal aanricht, nodig dan bedelaars, misvormden, lammen en blinden.	
		14 En gij zult zalig zijn, omdat zij niets hebben om u terug te betalen. Want het zal u terugbetaald worden bij de opstanding der rechtvaardigen.	

186. De gelijkenis van het grote feestmaal

<u>Matt. 22: 1-14</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 14: 15-24</u>	<u>Joh.</u>
1 <i>En Jezus antwoordde en sprak wederom in gelijkenissen tot hen en zeide:</i>		15 Toen iemand van de disgenoten dat hoorde, zeide hij tot Hem: Zalig wie brood eten zal in het Koninkrijk Gods.	
2 <i>Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een koning, die voor zijn zoon een bruiloft aanrichtte.</i>		16 Hij zeide tot hem: Iemand richtte een grote maaltijd aan en nodigde velen.	
3 <i>En hij zond zijn slaven uit om de ter bruiloft genodigden te roepen, doch zij wilden niet komen.</i>		17 En hij zond zijn slaaf uit tegen het uur van de maaltijd om tot de genodigden te zeggen: Komt, want het is nu gereed.	
4 <i>Wederom zond hij andere slaven uit, met de boodschap: Zegt de genodigden: Zie, ik heb mijn maaltijd bereid, mijn ossen en gemeste beesten zijn geslacht en alles is gereed; komt tot de bruiloft.</i>		18 En zij begonnen zich allen opeens te verontschuldigen. De eerste zeide tot hem: Ik heb een akker gekocht en ik moet die noodzakelijk gaan bezien; ik verzoek u, houd mij voor verontschuldigd.	
5 <i>Maar zij sloegen er geen acht op en gingen heen, de een naar zijn akker, de ander naar zijn zaken.</i>		19 En een ander zeide: Ik heb vijf span ossen gekocht en ik ga die keuren; ik verzoek u, houd mij voor verontschuldigd.	
6 <i>De overigen grepen zijn slaven, en zij mishandelden en doodden hen.</i>		20 Weer een ander zeide: Ik heb een vrouw getrouwd en daarom kan ik niet komen.	
7 <i>En de koning werd toornig, en hij zond zijn legers uit en verdelgde die moordenaars en stak hun stad in brand.</i>		21 En de slaaf kwam terug en berichtte zijn heer deze dingen. Toen werd de heer des huizes toornig en zeide tot zijn slaaf: Ga aanstonds de straten en stegen der stad in en breng de bedelaars en misvormden en blinden en lammen hier.	
8 <i>Toen zeide hij tot zijn slaven: De bruiloft is wel gereed, maar de genodigden waren het niet waard.</i>			
9 <i>Gaat daarom naar de kruispunten der wegen en nodigt allen, die gij aantreft tot de bruiloft.</i>			

Matt. 22: 1-14

- 10 *En die slaven gingen naar de wegen en verzamelden allen, die zij aantroffen, zowel slechten als goeden. En de bruiloftsmaal werd vol met hen, die aanlagen.*
- 11 *Toen de koning binnentrad om hen, die aanlagen, te overzien, zag hij daar iemand, die geen bruiloftskleed aanhad.*
- 12 *En hij zeide tot hem: Vriend, hoe zijt gij hier gekomen zonder bruiloftskleed? En hij verstomde.*
- 13 *Toen zeide de koning tot de bedienden: Bindt hem aan handen en voeten en werpt hem uit in de buitenste duisternis; daar zal het geween zijn en het tandengeknars.*
- 14 *Want velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren.*

Marc.**Luc. 14: 15-24**

- 22 *En de slaaf zeide: Heer, wat gij hebt opgedragen, is geschied en nog is er plaats.*
- 23 *En de heer zeide tot de slaaf: Ga de wegen en de paden op en dwing hen binnen te komen, want mijn huis moet vol worden.*
- 24 *Want ik zeg u: Niemand van die mannen, welke genodigd waren, zal van mijn maaltijd proeven.*

Joh.**187. Voorwaarden van discipelschap****Matt. 10: 37-38**

- 37 *Wie vader of moeder liefheeft boven Mij, is Mij niet waardig; en wie zoon of dochter liefheeft boven Mij, is Mij niet waardig;*
- 38 *en wie zijn kruis niet opneemt en achter Mij gaat, is Mij niet waardig.*

Marc.**Luc. 14: 25-35**

- 25 *Vele scharen reisden met Hem mede, en Zich omkerende zeide Hij tot hen:*
- 26 *Indien iemand tot Mij komt, en niet haat zijn vader en moeder en vrouw en kinderen en broeders en zusters, ja zelfs zijn eigen leven, die kan mijn discipel niet zijn.*
- 27 *Wie niet zijn kruis draagt en achter Mij komt, kan mijn discipel niet zijn.*
- 28 *Want wie van u, die een toren wil bouwen, zet zich niet eerst neder om de kosten te berekenen, of hij het werk zal kunnen volbrengen?*
- 29 *Anders zouden, als hij de fundering gemaakt had, en het werk niet kon voltooien, allen, die het zagen, beginnen hem te bespotten,*
- 30 *zeggende: Die man begon te bouwen, maar hij kon het niet voltooien.*
- 31 *Of, welke koning, die tegen een andere koning wil optrekken om met hem tot een treffen te komen, zet zich niet eerst neder om te beraadslagen, of hij in staat is met tienduizend man iemand te ontmoeten, die met twintigduizend tegen hem optrekt?*
- 32 *En zo niet, dan zendt hij, als de ander nog veraf is, een gezantschap en vraagt om de vredesvoorwaarden.*
- 33 *Zo zal dus niemand van u, die niet afstand doet van al wat hij heeft, mijn discipel kunnen zijn.*

Joh.

Matt. 10: 37-38Marc.Luc. 14: 25-35Joh.

- 34 Het zout is wel goed, maar wanneer zelfs het zout zijn kracht verliest, waarmede zal het smakelijk gemaakt worden?
- 35 Noch voor het land, noch voor de mesthoop is het geschikt: men werpt het weg. Wie oren heeft om te horen, die hore!

188. De dood van Lazarus

Matt.Marc.Luc.Joh. 11: 1-16

- 1 Er was iemand ziek, Lazarus van Betanië, het dorp van Maria en haar zuster Marta.
- 2 Maria was het, die de Here gezalfd had met mirre en zijn voeten met haar haren had afgedroogd. En haar broeder Lazarus was ziek.
- 3 De zusters dan zonden Hem bericht: Here, zie, die Gij liefhebt, is ziek.
- 4 Toen Jezus het hoorde, zeide Hij: Deze ziekte is niet ten dode, maar ter ere Gods, opdat de Zoon van God erdoor verheerlijkt worde.
- 5 Jezus nu had Marta en haar zuster en Lazarus lief.
- 6 Toen Hij dan hoorde, dat hij ziek was, bleef Hij daarop nog twee dagen ter plaatse, waar Hij was;
- 7 daarna echter zeide Hij tot zijn discipelen: Laten wij weder naar Judea gaan.
- 8 De discipelen zeiden tot Hem: Rabbi, onlangs trachtten de Joden U te stenigen en gaat Gij weder daarheen?
- 9 Jezus antwoordde: Gaan er geen twaalf uren in een dag? Als iemand overdag loopt, stoot hij zich niet, omdat hij het licht van deze wereld kan zien;
- 10 maar wanneer iemand bij nacht loopt, stoot hij zich, omdat het licht niet in hem is.
- 11 Zo sprak Hij en daarna zeide Hij tot hen: Lazarus, onze vriend, is ingeslapen, maar Ik ga daarheen om hem uit de slaap te wekken.
- 12 De discipelen zeiden dan tot Hem: Here, als hij slaapt, zal hij herstellen.
- 13 Doch Jezus had het bedoeld van zijn dood; zij echter meenden, dat Hij het van de rust van de slaap bedoelde.
- 14 Toen zeide Jezus ronduit tot hen: Lazarus is gestorven,
- 15 en het verblijdt Mij om u, dat Ik daar niet geweest ben, opdat gij tot geloof komt; maar laten wij tot hem gaan.
- 16 Tomas dan, genaamd Didymus, zeide tot zijn medediscipelen: Laten wij ook gaan om met Hem te sterven.

V Lijden, sterven en opstanding van Jezus § 189 – 294

189. Jezus is de opstanding en het leven

Matt.Marc.Luc.Joh. 11: 17-27

- 17 Toen Jezus dan aankwam, bevond Hij, dat hij reeds vier dagen in het graf lag.
- 18 Betanië nu was dicht bij Jeruzalem gelegen, op een afstand van ongeveer vijftien stadiën.
- 19 Vele uit de Joden waren tot Marta en Maria gekomen om haar te troosten over haar broeder.
- 20 Toen nu Marta hoorde, dat Jezus kwam, ging zij Hem tegemoet, doch Maria bleef in huis zitten.

Matt. Marc. Luc.

Joh. 11: 17-44

- 21 Marta dan zeide tot Jezus: Here, indien gij hier geweest waart, zou mijn broeder niet gestorven zijn.
22 Ook nu weet ik, dat God U geven zal al wat Gij van God begeert.
23 Jezus zeide tot haar: Uw broeder zal opstaan.
24 Marta zeide tot Hem: Ik weet, dat hij zal opstaan bij de opstanding ten jongsten dage.
25 Jezus zeide tot haar: Ik ben de opstanding en het leven; wie in Mij gelooft, zal leven, ook al is hij gestorven,
26 en een ieder, die leeft en in Mij gelooft, zal in eeuwigheid niet sterven; gelooft gij dat?
27 Zij zeide tot Hem: Ja, Here, ik heb geloofd, dat Gij zijt de Christus, de Zoon van God, die in de wereld komen zou.

190. Jezus weent om Lazarus

Matt. Marc. Luc.

Joh. 11: 28-37

- 28 En na deze woorden ging zij heen en riep haar zuster Maria in stilte en zeide: Daar is de Meester en Hij roept u.
29 En toen zij dat hoorde, stond zij ijlings op en ging tot Hem;
30 Jezus echter was nog niet in het dorp gekomen, maar bevond Zich nog op de plaats, waar Marta Hem ontmoet had.
31 De Joden dan, die met haar in het huis waren en haar troostten, zagen Maria ijlings opstaan en naar buiten gaan en zij volgden haar, vermoedende, dat zij naar het graf ging om daar te wenen.
32 Toen Maria dan kwam, waar Jezus was en Hem zag, viel zij Hem te voet en zeide tot Hem: Here, indien Gij hier geweest waart, zou mijn broeder niet gestorven zijn.
33 Toen Jezus haar dan zag wenen en ook de Joden, die met haar medegekomen waren, zag wenen, werd Hij verbolgen in de geest en diep ontroerd,
34 en Hij zeide: Waar hebt gij hem gelegd? Zij zeiden tot Hem: Here, kom en zie.
35 Jezus weende.
36 De Joden dan zeiden: Zie, hoe lief Hij hem had!
37 Maar sommigen van hen zeiden: Had Hij, die de ogen van de blinde heeft geopend, niet kunnen maken, dat ook deze niet stierf?

191. De opwekking van Lazarus

Matt. Marc. Luc.

Joh. 11: 38-44

- 38 Jezus dan, wederom bij Zichzelf verbolgen, ging naar het graf; dit nu was een spelonk en er lag een steen tegenaan.
39 Jezus zeide: Neemt de steen weg! Marta, de zuster van de gestorvene, zeide tot Hem: Here, er is reeds een lijkucht, want het is al de vierde dag.
40 Jezus zeide tot haar: Heb Ik u niet gezegd, dat gij, indien gij gelooft, de heerlijkheid Gods zien zult?
41 Zij namen dan de steen weg. En Jezus sloeg de ogen opwaarts en zeide: Vader, Ik dank U, dat Gij Mij verhoord hebt.
42 Zelf wist Ik, dat Gij Mij altijd verhoort, maar ter wille van de schare, die rondom Mij staat, heb Ik gesproken, opdat zij geloven, dat Gij Mij gezonden hebt.
43 En na dit gezegd te hebben, riep Hij met luider stem: Lazarus, kom naar buiten!
44 De gestorvene kwam naar buiten, de voeten en de handen gebonden met grafdoeken, en er was een zweetdoek om zijn gelaat gebonden. Jezus zeide tot hen: Maakt hem los en laat hem heengaan.

192. De gelijkenis van het verloren schaap

Matt. 18: 10-14

- 10 *Ziet toe, dat gij niet een dezer kleinen veracht.
Want Ik zeg u, dat hun engelen in de hemelen
voortdurend het aangezicht zien van mijn
Vader, die in de hemelen is.*
- 11 *Want de Zoon des mensen is gekomen om het
verlorene te behouden.*
- 12 *Wat dunkt u? Indien een mens in het bezit is
gekomen van honderd schapen en een ervan
raakt verdwaald, zal hij dan niet de negenen-
negentig op de bergen laten en heengaan om
het dwalende te zoeken?*
- 13 *En gebeurt het, dat hij het vindt, voorwaar;
Ik zeg u, dat hij zich over dat ene meer ver-
blijdt dan over de negenennegentig, die niet
verdwaald waren.*
- 14 *Zo bestaat bij uw Vader, die in de hemelen
is, de wil niet, dat een dezer kleinen verloren
gaat.*

Marc.

Luc. 15: 1-7

Joh.

- 1 Al de tollenaars nu en de zondaars plachten tot Hem te komen om naar Hem te horen.
- 2 En de Farizeeën en de schriftgeleerden morden en spraken: Deze ontvangt zondaars en eet met hen.
- 3 En Hij sprak deze gelijkenis tot hen en zeide:
- 4 Wie van u, die honderd schapen heeft en er één van verliest, laat niet de negenennegentig in de wildernis achter en gaat het verlorene zoeken, totdat hij het vindt?
- 5 En als hij het vindt, tilt hij het met blijdschap op zijn schouders,
- 6 en thuisgekomen, roept hij zijn vrienden en burenen bijeen en zegt tot hen: Verblijdt u met mij, want ik heb mijn schaap gevonden, dat verloren was.
- 7 Ik zeg u, dat er alsoo blijdschap zal zijn in de hemel over één zondaar, die zich bekeert, meer dan over negenennegentig rechtvaardigen, die geen bekering nodig hebben.

193. De gelijkenis van de verloren penning

Matt. Marc.

Luc. 15: 8-10

Joh.

- 8 Of welke vrouw, die tien schellingen heeft, en er één verliest, steekt niet een lamp aan en veegt het huis en zoekt zorgvuldig, totdat zij hem vindt?
- 9 En als zij hem gevonden heeft, roept zij haar vriendinnen en burenen bijeen en zegt: Verblijdt u met mij, want ik heb de schelling gevonden, die ik verloren had.
- 10 Alzo is er, zeg Ik u, blijdschap bij de engelen Gods over één zondaar, die zich bekeert.

194. De gelijkenis van de verloren zoon

Matt. Marc.

Luc. 15: 11-32

Joh.

- 11 En Hij zeide: Iemand had twee zonen.
- 12 De jongste van hen zeide tot zijn vader: Vader, geef mij het deel van ons vermogen, dat mij toekomt. En hij verdeelde het bezit onder hen.
- 13 En weinige dagen later maakte de jongste zoon alles te gelde en ging op reis naar een ver land, waar hij zijn vermogen verkwistte in een leven van overdaad.
- 14 Toen hij er alles doorgebracht had, kwam er een zware hongersnood over dat land en hij begon gebrek te lijden.
- 15 En hij trok er op uit en drong zich op aan een der burgers van dat land en die zond hem naar het veld om zijn varkens te hoeden.
- 16 En hij begeerde zijn buik te vullen met de schillen, die de varkens aten, doch niemand gaf ze hem.
- 17 Toen kwam hij tot zichzelf en zeide: Hoeveel dagloners van mijn vader hebben brood in overvloed en ik kom hier om van de honger.
- 18 Ik zal opstaan en naar mijn vader gaan en tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u,

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 15: 11-32</u>	<u>Joh.</u>
		19 ik ben niet meer waard uw zoon te heten; stel mij gelijk met een uwer dagloners.	
		20 En hij stond op en keerde naar zijn vader terug. En toen hij nog veraf was, zag zijn vader hem en werd met ontferming bewogen. En hij liep hem tegemoet, viel hem om de hals en kustte hem.	
		21 En de zoon zeide tot hem: Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u, ik ben niet meer waard uw zoon te heten.	
		22 Maar de vader zeide tot zijn slaven: Brengt vlug het beste kleed hier en trekt het hem aan en doet hem een ring aan zijn hand en schoenen aan zijn voeten.	
		23 En haalt het gemeste kalf en slacht het, en laten wij een feestmaal hebben,	
		24 want mijn zoon hier was dood en is weer levend geworden, hij was verloren en is gevonden. En zij begonnen feest te vieren.	
		25 Zijn oudste zoon was op het land, en toen hij dicht bij huis kwam, hoorde hij muziek en dans.	
		26 En hij riep een van de knechts tot zich en vroeg, wat er te doen was.	
		27 Deze zeide tot hem: Uw broeder is gekomen en uw vader heeft het gemeste kalf laten slachten, omdat hij hem gezond en wel terug heeft.	
		28 Maar hij werd boos en wilde niet naar binnen gaan. Toen kwam zijn vader naar buiten en drong bij hem aan.	
		29 Maar hij antwoordde en zeide tot zijn vader: Zie, zovele jaren ben ik al in uw dienst en nooit heb ik uw gebod overtreden, maar mij hebt gij nooit een geitebokje gegeven om met mijn vrienden feest te vieren.	
		30 Doch nu die zoon van u gekomen is, die uw bezit heeft opgemaakt met slechte vrouwen, hebt gij voor hem het gemeste kalf laten slachten.	
		31 Doch hij zeide tot hem: Kind, gij zijt altijd bij mij en al het mijne is het uwe.	
		32 Wij moesten feestvieren en vrolijk zijn, want uw broeder hier was dood en is levend geworden, hij was verloren en is gevonden.	

195. De gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester

<u>Matt. 6: 24</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 16: 1-13</u>	<u>Joh.</u>
		1 Hij zeide ook tot zijn discipelen: Er was een rijk man, die een rentmeester had. Van deze werd hem aangebracht, dat hij zijn bezit verkwistte.	
		2 En hij liet hem roepen en zeide tot hem: Wat hoor ik daar van u? Doe verantwoording van uw beheer, want gij kunt niet langer rentmeester blijven.	
		3 De rentmeester zeide bij zichzelf: Wat moet ik doen? Want mijn heer ontnemt mij mijn rentmeesterschap. Spitten kan ik niet, voor bedelen schaam ik mij.	
		4 Ik weet, wat ik doen zal, opdat zij mij, wanneer ik uit mijn rentmeesterschap ontzet ben, in huis zullen nemen.	
		5 En hij ontbood de schuldenaars van zijn heer één voor één bij zich. Hij zeide tot de eerste: Hoeveel zijt gij mijn heer schuldig?	

Matt. 6: 24Marc.Luc. 16: 1-13Joh.

24 *Niemand kan twee heren dienen, want hij zal of de ene haten en de andere liefhebben, of zich aan de ene hechten en de andere minachten; gij kunt niet God dienen en Mammon.*

- 6 Hij zeide: Honderd vaten olie. Hij zeide tot hem: Hier hebt gij uw schuldbekentenis, ga vlug zitten en schrijf vijftig.
- 7 Daarna zeide hij tot de tweede: En hoeveel zijt gij schuldig? Hij zeide: Honderd zakken tarwe. Hij zeide tot hem: Hier hebt gij uw schuldbekentenis, schrijf tachtig.
- 8 En de heer preeste de onrechtvaardige rentmeester, dat hij met overleg gehandeld had, want de kinderen dezer wereld gaan ten aanzien van hun geslacht met veel meer overleg te werk dan de kinderen des lichts.
- 9 En Ik zeg u: Maakt u vrienden met behulp van de onrechtvaardige Mammon, opdat, wanneer deze u ontvalt, men u opneemt in de eeuwige tenten.
- 10 Wie in zeer weinig getrouw is, is ook in veel getrouw. En wie in zeer weinig onrechtvaardig is, is ook in veel onrechtvaardig.
- 11 Indien gij dus niet getrouw geweest zijt ten aanzien van de onrechtvaardige Mammon, wie zal u dan het ware goed toevertrouwen?
- 12 En indien gij niet getrouw geweest zijt ten aanzien van het goed van een ander, wie zal u het onze geven?
- 13 Geen slaaf kan twee heren dienen, want hij zal of de ene haten en de andere liefhebben, of zich aan de ene hechten en de andere minachten; gij kunt niet God dienen en Mammon.

196. De Wet en het Koninkrijk van GodMatt.Marc.Luc. 16: 14-18Joh.

- 14 Dit alles hoorden de Farizeeën, die geldzuchtig waren, en zij hoorden Hem.
- 15 En Hij zeide tot hen: Gij zijt het, die voor rechtvaardig wilt doorgaan voor de mensen, maar God kent uw harten. Want wat hoog is bij mensen, is een gruwel voor God.
- 16 De wet en de profeten gaan tot Johannes; sinds die tijd wordt het evangelie gepredikt van het Koninkrijk Gods en ieder dringt zich erin.
- 17 Gemakkelijker zouden hemel en aarde vergaan, dan dat er van de wet één tittel zou vallen.
- 18 En ieder, die zijn vrouw wegzendt, en een andere trouwt, pleegt echtbreuk; en wie een vrouw, die door haar man weggezonden is, trouwt, pleegt echtbreuk.

197. De rijke man en de arme LazarusMatt.Marc.Luc. 16: 19-31Joh.

- 19 En er was een rijk man, die gekleed ging in purper en fijn linnen en elke dag schitterend feest hield.
- 20 En er was een bedelaar, Lazarus genaamd, vol zweren,

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 16: 19-31</u>	<u>Joh.</u>
		21 nedergelegd bij zijn voorportaal, die verlangde zijn honger te stillen met wat van de tafel van de rijke afviel; zelfs kwamen de honden zijn zweren likken.	
		22 Het geschiedde, dat de arme stierf en door de engelen gedragen werd in Abrahams schoot. (23) Ook de rijke stierf en hij werd begraven.	
		23 En toen hij in het dodenrijk zijn ogen opsloeg onder de pijnigingen, zag hij Abraham van verre en Lazarus in zijn schoot.	
		24 En hij riep en zeide: Vader Abraham, heb medelijden met mij en zend Lazarus, opdat hij de top van zijn vinger in water dope en mijn tong verkoele, want ik lijd pijn in deze vlam.	
		25 Maar Abraham zeide: Kind, herinner u, hoe gij het goede tijdens uw leven hebt ontvangen en insgelijks Lazarus het kwade; nu wordt hij hier vertroost en gij lijdt pijn.	
		26 En bij dit alles, er is tussen ons en u een onoverkomelijke kloof, opdat zij, die van hier tot u zouden willen gaan, dit niet zouden kunnen, en zij vandaar niet aan onze kant zouden kunnen komen.	
		27 Doch hij zeide: Dan vraag ik u, vader, dat gij hem naar het huis van mijn vader zendt,	
		28 (27) want ik heb vijf broeders. (28) Laat hij hen dan ernstig waarschuwen, dat ook zij niet in deze plaats der pijniging komen.	
		29 Maar Abraham zeide: Zij hebben Mozes en de profeten, naar hen moeten zij luisteren.	
		30 Doch hij zeide: Neen, vader Abraham, maar indien iemand van de doden tot hen komt, zullen zij zich bekeren.	
		31 Doch hij zeide tot hem: Indien zij naar Mozes en de profeten niet luisteren, zullen zij ook, indien iemand uit de doden opstaat, zich niet laten gezeggen.	

198. Verschillende vermaningen

<u>Matt. 18: 6-7</u>	<u>Marc. 9: 42</u>	<u>Luc. 17: 1-10</u>	<u>Joh.</u>
6 <i>Maar een ieder, die een dezer kleinen, die in Mij geloven, tot zonde verleidt, het zou beter voor hem zijn, dat een molensteen om zijn hals was gehangen en hij verzwolgen was in de diepte der zee.</i>	42 <i>En wie een van deze kleinen, die geloven, tot zonde verleidt, het zou beter voor hem zijn, dat een molensteen om zijn hals was gedaan en hij in de zee was geworpen.</i>	1 Hij zeide tot zijn discipelen: Het is onmogelijk, dat er geen verleidingen komen, maar wee hem, door wie zij komen!	
7 <i>Wee de wereld om de verleidingen tot zonde. Want er moeten verleidingen komen, maar wee die mens, door wie de verleiding komt.</i>		2 Het zou beter voor hem zijn, als een molensteen om zijn hals gedaan was en hij in de zee was geworpen, dan dat hij één van deze kleinen tot zonde verleide.	
		3 Ziet toe op uzelf! Indien uw broeder zondigt, bestraf hem, en indien hij berouw heeft, vergeef hem.	
		4 En zelfs indien hij zevenmaal per dag tegen u zondigt en zevenmaal tot u terugkomt en zegt: Ik heb berouw, zult gij het hem vergeven.	
		5 En de apostelen zeiden tot de Here: Geef ons meer geloof.	

Matt. 18: 6-7Marc. 9: 42Luc. 17: 1-10Joh.

- 6 De Here zeide: Indien gij een geloofhadt als een mosterdzaad, gij zoudt tot deze moerbeiboom zeggen: Word ontworteld en in de zee geplant, en hij zou u gehoorzamen.
- 7 Wie van u zal tot zijn slaaf, die voor hem ploegt of het vee hoedt, als hij van het land thuis komt, zeggen: Kom terstond hier aan tafel?
- 8 Zal hij niet veeleer tot hem zeggen: Maak mijn maaltijd gereed, schort uw kleren op en bedien mij, tot ik klaar ben met eten en drinken, en daarna kunt gij eten en drinken?
- 9 Zal hij de slaaf soms danken, omdat hij deed wat hem bevolen was?
- 10 Zo moet ook gij, nadat gij alles gedaan hebt wat u bevolen is, zeggen: Wij zijn onnutte slaven; wij hebben slechts gedaan, wat wij moesten doen.

199. De genezing van tien melaatsen

Matt.Marc.Luc. 17: 11-19Joh.

- 11 En het geschiedde gedurende zijn reis naar Jeruzalem, dat Hij dwars door Samaria en Galilea trok.
- 12 En toen Hij een zeker dorp binnenging, kwamen Hem tien melaatse mannen tegemoet, die op een afstand bleven staan.
- 13 En zij verhieven hun stem en zeiden: Jezus, Meester, heb medelijden met ons!
- 14 En Hij zag hen aan en zeide tot hen: Gaat heen, toont u aan de priesters. En het geschiedde, terwijl zij heengingen, dat zij gereinigd werden.
- 15 En één van hen keerde terug, toen hij zag, dat hij genezen was, met luider stem God verheerlijkende,
- 16 en hij wierp zich op zijn aangezicht voor zijn voeten om Hem te danken. En dit was een Samaritaan.
- 17 En Jezus antwoordde en zeide: Zijn niet alle tien rein geworden? Waar zijn de negen anderen?
- 18 Waren er dan geen anderen om terug te keren en God eer te geven, dan deze vreemdeling?
- 19 En Hij zeide tot hem: Sta op, ga heen, uw geloof heeft u behouden.

200. De komst van het Koninkrijk van GodMatt. 24: 37-41Marc.Luc. 17: 20-37Joh.

- 37 *Want zoals het was in de dagen van Noach, zo zal de komst van de Zoon des mensen zijn.*
- 38 *Want zoals zij in die dagen voor de zondvloed waren, etende en drinkende, huwende en ten huwelijk gevende, tot op de dag, waarop Noach in de ark ging,*
- 39 *en zij niets bemerkten, eer de zondvloed kwam en hen allen wegnam, zo zal ook de komst van de Zoon des mensen zijn.*
- 40 *Dan zullen er twee in het veld zijn, een zal aangenomen worden en een achtergelaten worden;*
- 41 *twee vrouwen zullen aan het malen zijn met de molen, een zal aangenomen worden, en een achtergelaten worden.*

- 20 En op de vraag der Farizeeën, wanneer het Koninkrijk Gods komen zou, antwoordde Hij hun en zeide: Het Koninkrijk Gods komt niet zo, dat het te berekenen is;
- 21 ook zal men niet zeggen: zie, hier is het of daar! Want zie, het Koninkrijk Gods is bij u.
- 22 En Hij zeide tot zijn discipelen: Er zullen dagen komen, dat gij zult begeren één der dagen van de Zoon des mensen te zien en gij die niet zult zien.
- 23 En men zal tot u zeggen: Zie, daar is het; zie, hier is het! Gaat er niet heen, en loopt het niet na.
- 24 Want gelijk de bliksem flitst en van de ene kant des hemels tot de andere kant licht, zó zal de Zoon des mensen wezen op zijn dag.
- 25 Maar eerst moet Hij veel lijden en verworpen worden door dit geslacht.
- 26 En gelijk het geschiedde in de dagen van Noach, zo zal het ook zijn in de dagen van de Zoon des mensen:
- 27 zij aten, zij dronken, zij huwden, en zij werden ten huwelijk genomen tot op de dag, waarop Noach in de ark ging en de zondvloed kwam en allen verdelgde.
- 28 Op dezelfde wijze als het geschiedde in de dagen van Lot: zij aten, zij dronken, zij kochten, zij verkochten, zij plantten, zij bouwden.
- 29 Maar op de dag, waarop Lot uit Sodom ging, regende vuur en zwavel van de hemel en verdelgde hen allen.
- 30 Op dezelfde wijze zal het gaan op de dag, waarop de Zoon des mensen geopenbaard wordt.
- 31 Wie op die dag op het dak zal zijn, terwijl zijn huisraad in huis is, ga niet naar beneden om het te halen, en wie in het veld is evenzo, hij kere niet terug.
- 32 Denkt aan de vrouw van Lot!
- 33 Ieder, die zijn leven zal trachten te behouden, die zal het verliezen, maar ieder, die het verliezen zal, die zal het vernieuwen.
- 34 Ik zeg u, in die nacht zullen er twee in één bed zijn, de een zal aangenomen, de ander achtergelaten worden.
- 35 Twee vrouwen zullen samen bezig zijn met malen, de ene zal aangenomen, de andere achtergelaten worden.

Matt. 24: 37-41Marc.Luc. 17: 20-37Joh.

- 36 [Twee zullen op het land zijn, de een zal aangenomen, de ander achtergelaten worden.]
- 37 En zij antwoordden en zeiden tot Hem: Waar, Here? Hij zeide tot hen: Waar het lichaam is, daar zullen ook de gieren zich verzamelen.

201. De gelijkenis van de onrechtvaardige rechter

Matt.Marc.Luc. 18: 1-8Joh.

- 1 Hij sprak een gelijkenis tot hen met het oog daarop, dat zij altijd moesten bidden en niet verslappen.
- 2 En Hij zeide: Er was in een stad een rechter, die zich om God niet bekommerde en zich aan geen mens stoorde.
- 3 En er was een weduwe in die stad, die telkens tot hem kwam en zeide: Verschaf mij recht tegenover mijn tegenpartij.
- 4 En een tijdlang wilde hij niet, maar daarna sprak hij bij zichzelf: Al bekommer ik mij niet om God en al stoort ik mij aan geen mens, toch zal ik,
- 5 omdat deze weduwe het mij moeilijk maakt, haar recht verschaffen; anders komt zij mij ten slotte nog in het gezicht slaan.
- 6 En de Here zeide: Hoort, wat de onrechtvaardige rechter zegt.
- 7 Zal God dan zijn uitverkorenen geen recht verschaffen, die dag en nacht tot Hem roepen, en laat Hij hen wachten?
- 8 Ik zeg u, dat Hij hun spoedig recht zal verschaffen. Doch, als de Zoon des mensen komt, zal Hij dan het geloof vinden op aarde?

202. De gelijkenis van de Farizeeër en de tollenaar

Matt.Marc.Luc. 18: 9-14Joh.

- 9 Hij sprak ook met het oog op sommigen, die van zichzelf vertrouwden, dat zij rechtvaardig waren en al de anderen verachtten, deze gelijkenis:
- 10 Twee mensen gingen op naar de tempel om te bidden; de één was een Farizeeër, de ander een tollenaar.
- 11 De Farizeeër stond en bad dit bij zichzelf: O God, ik dank U, dat ik niet zo ben als de andere mensen, rovers, onrechtvaardigen, echtbrekers, of ook als deze tollenaar;
- 12 ik vast tweemaal per week, ik geef tienden van al mijn inkomsten.
- 13 De tollenaar stond van verre en wilde zelfs zijn ogen niet opheffen naar de hemel, maar hij sloeg zich op de borst en zeide: O God, wees mij, zondaar, genadig!
- 14 Ik zeg u: Deze keerde, in tegenstelling met de ander, gerechtvaardigd naar huis terug. Want een ieder, die zichzelf verhoogt, zal vernederd worden, doch wie zichzelf vernedert, zal verhoogd worden.

203. Jezus' onderwijs over echtscheiding en ongehuwde staat

Matt. 19: 2-12Marc. 10: 2-12Luc.Joh.

- 2 En vele scharen volgden Hem en Hij genas hen aldaar.
- 3 En er kwamen Farizeeën tot Hem om Hem te verzoeken, en zij zeiden: Is het geoorloofd zijn vrouw weg te zenden om allerlei redenen?
- 2 En er kwamen Farizeeën tot Hem en vroegen Hem, om Hem te verzoeken: Is het een man geoorloofd zijn vrouw weg te zenden?

Matt. 19: 2-12

- 4 Hij antwoordde en zeide: Hebt gij niet gelezen, dat de Schepper hen van den beginne als man en vrouw heeft gemaakt?
- 5 En Hij zeide: Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen en die twee zullen tot één vlees zijn.
- 6 Zo zijn zij niet meer twee, maar één vlees. Hetgeen dan God samengevoegd heeft, scheidde de mens niet.
- 7 Zij zeiden tot Hem: Waarom heeft Mozes dan bevolen een scheidbrief te geven en haar (daarmede) weg te zenden?
- 8 Hij zeide tot hen: Mozes heeft u met het oog op de hardheid uwer harten toegestaan uw vrouwen weg te zenden, maar van den beginne is het zo niet geweest.
- 9 Doch Ik zeg u: Wie zijn vrouw wegzendt om een andere reden dan hoererij en een andere trouwt, pleegt echtbreuk.
- 10 De discipelen zeiden tot Hem: Indien voor een man de zaak met zijn vrouw zó staat, is het niet raadzaam te trouwen.
- 11 Doch Hij zeide tot hen: Niet allen vatten dit woord, alleen zij, aan wie het gegeven is.
- 12 Er zijn immers gesnedenen, die zo uit de moederschoot geboren zijn, en er zijn gesnedenen, die door de mensen gesneden zijn, en er zijn gesnedenen, die zichzelf gesneden hebben, ter wille van het Koninkrijk der hemelen. Die het vatten kan, die vatte het.

Marc. 10: 2-12

- 3 Hij antwoordde en zeide tot hen: Wat heeft Mozes u geboden?
- 4 Zij zeiden: Mozes heeft toegestaan een scheidbrief te schrijven en haar (daarmede) weg te zenden.
- 5 Jezus zeide tot hen: Met het oog op de hardheid uwer harten heeft hij u dat gebod geschreven.
- 6 Maar van het begin der schepping heeft Hij hen als man en vrouw gemaakt;
- 7 Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten, en die twee zullen tot één vlees zijn.
- 8 Zo zijn zij niet meer twee, maar één vlees.
- 9 Hetgeen dan God samengevoegd heeft, scheidde de mens niet.
- 10 En thuis vroegen de discipelen Hem weder naar die zaak.
- 11 En Hij zeide tot hen: Wie zijn vrouw wegzendt en een andere trouwt, pleegt echtbreuk ten opzichte van haar;
- 12 en indien zij haar man verlaat en een ander trouwt, pleegt zij echtbreuk.

Luc.**Joh.****204. Jezus zegent kleine kinderen****Matt. 19: 13-15**

- 13 Toen werden kinderen tot Hem gebracht, opdat Hij hun de handen zou opleggen en bidden; doch de discipelen bestraften hen.

Marc. 10: 13-16

- 13 En zij brachten de kinderen tot Hem, opdat Hij ze zou aanraken; doch de discipelen bestraften hen.

Luc. 18: 15-17

- 15 Zij brachten ook hun kleine kinderen tot Hem, opdat Hij ze zou aanraken. Toen de discipelen dat zagen, bestraften zij hen.

Joh.

Matt. 19: 13-15

- 14 Maar Jezus zeide: Laat de kinderen geworden en verhindert ze niet tot Mij te komen, want voor zodanigen is het Koninkrijk der hemelen.
- 15 En Hij legde hun de handen op en vertrok vandaar.

Marc. 10: 13-16

- 14 Toen Jezus dat zag, nam Hij het zeer kwalijk en zeide tot hen: Laat de kinderen tot Mij komen, verhindert ze niet; want voor zodanigen is het Koninkrijk Gods.
- 15 Voorwaar, Ik zeg u: Wie het Koninkrijk Gods niet ontvangt als een kind, zal het voorzeker niet binnengaan.
- 16 En Hij omarmde ze en hun de handen opleggende, zegende Hij ze.

Luc. 18: 15-17

- 16 Maar Jezus riep ze tot Zich en zeide: Laat de kinderen tot Mij komen en verhindert ze niet; want voor zodanigen is het Koninkrijk Gods.
- 17 Voorwaar, Ik zeg u: Wie het Koninkrijk Gods niet ontvangt als een kind, zal het voorzeker niet binnengaan.

Joh.**205. De rijke jongeman****Matt. 19: 16-26**

- 16 En zie, iemand kwam tot Hem en zeide: Meester, wat voor goed moet ik doen om het eeuwige leven te verwerven?
- 17 Hij zeide tot hem: Wat vraagt gij Mij naar het goede? Eén is de Goede. Maar indien gij het leven wilt binnengaan, onderhoud de geboden.
- 18 Hij zeide tot Hem: Welke? Jezus zeide: Deze: Gij zult niet doodslaan, gij zult niet echtbreken, gij zult niet stelen, gij zult geen vals getuigenis geven,
- 19 eer uw vader en uw moeder, en gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.
- 20 De jongeling zeide tot Hem: Dat alles heb ik in acht genomen; waarin schiet ik nog te kort?
- 21 Jezus zeide tot hem: Indien gij volmaakt wilt zijn, ga heen, verkoop uw bezit en geef het aan de armen, en gij zult een schat in de hemelen hebben, en kom hier, volg Mij.
- 22 Toen de jongeling [dit] woord hoorde, ging hij bedroefd heen, want hij bezat vele goederen.

Marc. 10: 17-27

- 17 En toen Hij op weg ging, liep iemand op Hem toe, viel op de knieën en vroeg Hem: Goede Meester, wat moet ik doen om het eeuwige leven te beërven?
- 18 En Jezus zeide tot hem: Waarom noemt gij Mij goed? Niemand is goed dan God alleen.
- 19 Gij kent de geboden: Gij zult niet doodslaan, gij zult niet echtbreken, gij zult niet stelen, gij zult geen vals getuigenis geven, gij zult niet ontvreemden, Eer uw vader en moeder.
- 20 Hij zeide tot Hem: Meester, dat alles heb ik in acht genomen van mijn jeugd af.
- 21 En Jezus, hem aanziende, kreeg hem lief en zeide tot hem: Eén ding ontbreekt u, ga heen, verkoop al wat gij hebt en geef het aan de armen, en gij zult een schat in de hemel hebben, en kom hier, volg Mij.
- 22 Maar zijn gelaat betrok bij dat woord en hij ging bedroefd heen, want hij bezat vele goederen.

Luc. 18: 18-27

- 18 Een hooggeplaatst man vroeg Hem en zeide: Goede Meester, wat moet ik doen om het eeuwige leven te beërven?
- 19 Jezus zeide tot hem: Waarom noemt gij Mij goed? Niemand is goed dan God alleen.
- 20 Gij kent de geboden: Gij zult niet echtbreken, gij zult niet doodslaan, gij zult niet stelen, gij zult geen vals getuigenis geven, Eer uw vader en moeder.
- 21 Hij zeide: Dat alles heb ik van jongs af in acht genomen.
- 22 Toen Jezus dat hoorde, zeide Hij tot hem: Nog één ding komt gij te kort: verkoop alles wat gij bezit, en verdeel het onder de armen, en gij zult een schat hebben in de hemelen, en kom hier, volg Mij.
- 23 Toen hij dat hoorde, werd hij diep bedroefd, want hij was zeer rijk.

Joh.

Matt. 19: 16-26

- 23 Jezus zeide tot zijn discipelen: Voorwaar, Ik zeg u, een rijke zal moeilijk het Koninkrijk der hemelen binnengaan.
- 24 Wederom zeg Ik u, het is gemakkelijker, dat een kameel gaat door het oog van een naald dan dat een rijke het Koninkrijk Gods binnengaat.
- 25 Toen de discipelen dit hoorden, waren zij zeer verslagen en zeiden: Wie kan dan behouden worden?
- 26 Jezus zag hen aan en zeide: Bij de mensen is dit onmogelijk, maar bij God zijn alle dingen mogelijk.

Marc. 10: 17-27

- 23 En Jezus, rondziende, zeide tot zijn discipelen: Hoe moeilijk zullen zij, die geld hebben, het Koninkrijk Gods binnengaan.
- 24 En zijn discipelen waren zeer verbaasd over zijn woorden, maar Jezus antwoordde weder en zeide tot hen: Kinderen, hoe moeilijk is het het Koninkrijk Gods binnen te gaan.
- 25 Het is gemakkelijker dat een kameel gaat door het oog ener naald, dan dat een rijke het Koninkrijk Gods binnengaat.
- 26 En zij waren nog meer verslagen en zeiden tot elkander: Maar wie kan dan behouden worden?
- 27 Jezus zag hen aan en zeide: Bij mensen is het onmogelijk, maar niet bij God, want alle dingen zijn mogelijk bij God.

Luc. 18: 18-27

- 24 En Jezus zag hem aan en zeide: Hoe moeilijk kunnen zij, die geld hebben, in het Koninkrijk Gods ingaan.
- 25 Want het is gemakkelijker, dat een kameel gaat door het oog ener naald, dan dat een rijke het Koninkrijk Gods binnengaat.
- 26 En die dit hoorden, zeiden tot Hem: Maar wie kan dan behouden worden?
- 27 Hij zeide tot hen: Wat bij mensen onmogelijk is, is mogelijk bij God.

Joh.**206. Het loon voor het volgen van Jezus****Matt. 19: 27-30**

- 27 Daarop antwoordde Petrus en zeide tot Hem: Zie, wij hebben alles prijsgegeven en zijn U gevolgd; wat zal dan ons deel zijn?
- 28 Jezus zeide tot hen: Voorwaar, Ik zeg u, gij, die Mij gevolgd zijt, zult in de wedergeboorte, wanneer de Zoon des mensen op de troon zijner heerlijkheid zal zitten, ook op twaalf tronen zitten om de twaalf stammen van Israël te richten.
- 29 En een ieder, die huizen of broeders of zusters of vader of moeder of kinderen of akkers heeft prijsgegeven om mijn naam,

Marc. 10: 28-31

- 28 Petrus begon tot Hem te zeggen: Zie, wij hebben alles prijsgegeven en zijn U gevolgd.
- 29 Jezus zeide: Voorwaar, Ik zeg u,
- er is niemand, die huis of broeders of zusters of moeder of vader of kinderen of akkers heeft prijsgegeven om Mij en om het evangelie,

Luc. 18: 28-30

- 28 En Petrus zeide: Zie, wij hebben het onze prijsgegeven en zijn U gevolgd.
- 29 En Hij zeide tot hen: Voorwaar, Ik zeg u,
- er is niemand, die huis of vrouw of broeders of ouders of kinderen heeft prijsgegeven om het Koninkrijk Gods,

Matt. 19: 27-30

zal vele malen meer terugontvangen en het eeuwige leven erven.

30 Maar vele eersten zullen de laatsten zijn, en vele laatsten de eersten.

Marc. 10: 28-31

30 of hij ontvangt honderdvoudig terug: nu, in deze tijd, huizen en broeders en zusters en moeders en kinderen en akkers, met vervolgingen, en in de toekomstige eeuw het eeuwige leven.

31 Maar vele eersten zullen de laatsten zijn en de laatsten de eersten.

Luc. 18: 28-30

30 of hij zal vele malen meer ontvangen in deze tijd en in de toekomstige eeuw het eeuwige leven.

207. De gelijkenis van de arbeiders in de wijngaard**Matt. 20: 1-16**

- 1 Want het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een heer des huizes, die des morgens vroeg arbeiders voor zijn wijngaard ging huren.
- 2 Toen hij het met de arbeiders eens geworden was voor een schelling 's daags, zond hij hen in zijn wijngaard.
- 3 En omstreeks het derde uur ging hij naar buiten en zag nog anderen werkloos op de markt staan,
- 4 en hij zeide tot hen: Gaat ook gij in de wijngaard en wat billijk is zal ik u geven.
- 5 (4) En zij gingen. (5) Omstreeks het zesde en het negende uur ging hij wéér naar buiten en handelde evenzo.
- 6 Toen hij omstreeks het elfde uur naar buiten ging, vond hij nog anderen staan en zeide tot hen: Waarom staat gij hier de gehele dag werkloos?
- 7 Zij zeiden tot hem: Omdat niemand ons gehuurd heeft. Hij zeide tot hen: Gaat ook gij in de wijngaard.
- 8 Toen de avond viel, zeide de heer van de wijngaard tot zijn opzichter: Roep de arbeiders en betaal het loon uit, te beginnen bij de laatsten, tot de eersten.
- 9 Toen zij, die omstreeks het elfde uur gehuurd waren, kwamen, ontvingen zij ieder een schelling.
- 10 En toen de eersten kwamen, meenden dezen, dat zij meer zouden ontvangen. En zij ontvingen eveneens ieder een schelling.
- 11 Toen zij die ontvingen, morden zij tegen de heer des huizes,
- 12 en zij zeiden: Deze laatsten hebben één uur gewerkt en gij hebt hen met ons gelijkgesteld, die een zware dag en de hitte hebben doorstaan.
- 13 Maar hij antwoordde een van hen en zeide: Vriend, ik doe u geen onrecht. Zijt gij het niet met mij eens geworden voor een schelling?
- 14 Neem het uwe en ga heen; ik wil deze laatsten hetzelfde geven als u.
- 15 Staat het mij niet vrij met het mijne te doen, wat ik wil? Of is uw oog boos, omdat ik goed ben?
- 16 Alzo zullen de laatsten de eersten en de eersten de laatsten zijn.

Marc.**Luc.****Joh.****208. Het plan van de Farizeeën om Jezus te doden****Matt.****Marc.****Luc.****Joh. 11: 45-53**

- 45 Vele der Joden dan, die tot Maria gekomen waren en aanschouwd hadden wat Hij gedaan had, geloofden in Hem;
- 46 maar sommigen van hen begaven zich naar de Farizeeën en zeiden hun, wat Jezus gedaan had.

Matt. Marc. Luc.Joh. 11: 45-53

- 47 De overpriesters en de Farizeeën dan riepen de Raad samen en zeiden: Wat doen wij, want deze mens doet vele tekenen?
- 48 Als wij Hem zo laten geworden, zullen allen in Hem geloven en de Romeinen zullen komen en ons zowel onze plaats als ons volk ontnemen.
- 49 Maar één van hen, Kajafas, de hogepriester van dat jaar, zeide tot hen: Gij weet niets, en gij beseft niet, dat het in uw belang is, dat één mens sterft voor het volk en niet het gehele volk verloren gaat.
- 50 Doch dit zeide hij niet uit zichzelf, maar als hogepriester van dat jaar profeteerde hij, dat Jezus zou sterven voor het volk,
- 51 en niet alleen voor het volk, maar om ook de verstrooide kinderen Gods bijeen te vergaderen.
- 52 Sinds die dag dan beraadslaagden zij om Hem te doden.

209. Jezus trekt zich terug in Efraïm

Matt. Marc. Luc.Joh. 11: 54-57

- 54 Jezus dan bewoog Zich niet meer vrij onder de Joden, maar vertrok vandaar naar de landstreek dicht bij de woestijn, naar een stad, Efraïm genaamd, en Hij bleef daar met zijn discipelen.
- 55 Nu was het Pascha der Joden nabij en velen van het land gingen op naar Jeruzalem, nog vóór het Pascha, om zich te reinigen.
- 56 Zij zochten dan naar Jezus en spraken onder elkander, terwijl zij in de tempel stonden: Wat dunkt u? Zou Hij wel op het feest komen?
- 57 De overpriesters en de Farizeeën nu hadden voorschriften gegeven, dat, indien iemand wist, waar Hij zich bevond, hij het zou aangeven, opdat zij Hem konden grijpen.

210. De derde aankondiging van het lijden

Matt. 20: 17-19

- 17 Toen Jezus zou opgaan naar Jeruzalem, nam Hij de twaalfen terzijde, en onderweg sprak Hij tot hen:

- 18 Zie, wij gaan op naar Jeruzalem en de Zoon des mensen zal overgeleverd worden aan de overpriesters en schriftgeleerden en zij zullen Hem ter dood veroordelen.

- 19 En zij zullen Hem overleveren aan de heidenen om Hem te bespotten en te geselen en te kruisigen, en ten derden dage zal Hij opgewekt worden.

Marc. 10: 32-34

- 32 Zij waren onderweg, opgaande naar Jeruzalem, en Jezus ging vóór hen uit, en zij waren verbaasd en zij, die volgden, waren bevreesd. En wederom nam Hij de twaalfen terzijde en begon tot hen te spreken over hetgeen over Hem zou komen:

- 33 Zie, wij gaan op naar Jeruzalem en de Zoon des mensen zal overgeleverd worden aan de overpriesters en de schriftgeleerden en zij zullen Hem ter dood veroordelen.

- En zij zullen Hem overleveren aan de heidenen,
- 34 en zij zullen Hem bespotten en Hem bespuwen en Hem geselen en doden, en na drie dagen zal Hij opstaan.

Luc. 18: 31-34

- 31 Hij nam de twaalfen terzijde en sprak tot hen:

Zie, wij gaan op naar Jeruzalem, en al wat door de profeten geschreven is, zal aan de Zoon des mensen volbracht worden.

- 32 Want Hij zal overgeleverd worden aan de heidenen en bespot en gesmaad en bespuwd worden,
- 33 en zij zullen Hem geselen en doden, en ten derden dage zal Hij opstaan.

Joh.

Matt. 20: 17-19**Marc. 10: 32-34****Luc. 18: 31-34****Joh.**

34 En zij begrepen niets van deze dingen en dit woord bleef hun duister en zij wisten niet, waarvan gesproken werd.

211. De zonen van Zebedeus en de ambities van de discipelen**Matt. 20: 20-28**

20 Toen kwam de moeder der zonen van Zebedeus tot Hem, met haar zonen, en zij boog zich voor Hem neder, om iets van Hem te vragen.

21 Hij zeide tot haar: Wat wilt gij?
Zij zeide tot Hem: Zeg, dat deze mijn twee zonen mogen zitten, één aan uw rechterzijde en één aan uw linkerzijde in uw Koninkrijk.
22 En Jezus antwoordde en zeide: Gij weet niet wat gij vraagt. Kunt gij de beker drinken, die Ik zal drinken?

Zij zeiden tot Hem: Wij kunnen het.

23 Hij zeide tot hen: Mijn beker zult gij wel drinken,

maar het zitten aan mijn rechterzijde en linkerzijde staat niet aan Mij te geven, maar het is voor hen, voor wie het bereid is door mijn Vader.

24 En toen de tien dit hoorden, namen zij het de beide broeders kwalijk.

25 Doch Jezus riep hen tot Zich en zeide: Gij weet, dat de regeerders der volken heerschappij over hen voeren en de rijksgroten oefenen macht over hen.

26 Zo is het onder u niet. Maar wie onder u groot wil worden, zal uw dienaar zijn,

27 en wie onder u de eerste wil zijn, zal uw slaaf zijn;

28 gelijk de Zoon des mensen niet gekomen is om Zich te laten dienen, maar om te dienen en zijn leven te geven als losprijs voor velen.

Marc. 10: 35-45

35 En Jakobus en Johannes, de [twee] zonen van Zebedeus, kwamen tot Hem en zeiden tot Hem: Meester, wij wilden wel dat Gij ons deedt, wat wij U zullen vragen.

36 Hij zeide tot hen: Wat wilt gij, dat Ik u doen zal?

37 Zij zeiden tot Hem: Geef ons, dat wij de één aan uw rechterzijde en de andere aan uw linkerzijde mogen zitten in uw heerlijkheid.

38 Doch Jezus zeide tot hen: Gij weet niet, wat gij vraagt. Kunt gij de beker drinken, die Ik drink, of met de doop gedoopt worden, waarmede Ik gedoopt word?

39 Zij zeiden tot Hem: Wij kunnen het.

Jezus zeide tot hen: De beker, die Ik drink, zult gij drinken en met de doop, waarmede Ik gedoopt word, zult gij gedoopt worden,

40 maar het zitten aan mijn rechterzijde of linkerzijde, staat niet aan Mij te geven, maar het is voor hen, voor wie het bereid is.

41 En toen de tien dit hoorden, begonnen zij het Jakobus en Johannes kwalijk te nemen.

42 En Jezus riep hen tot Zich en zeide tot hen: Gij weet, dat zij, die regeerders der volken heten, heerschappij over hen voeren, en hun rijksgroten oefenen macht over hen.

43 Zó is het echter onder u niet. (44) Maar wie groot wil worden onder u, zal uw dienaar zijn;

44 en wie onder u de eerste wil zijn, zal aller slaaf zijn.

45 Want ook de Zoon des mensen is niet gekomen om Zich te laten dienen, maar om te dienen en zijn leven te geven als losprijs voor velen.

Luc.**Joh.**

212. De genezing van een blinde bij Jericho**Matt. 20: 29-34**

- 29 *En toen zij uit Jericho gingen, volgde Hem een grote schare*
 30 *En zie, twee blinden, die aan de weg zaten, riepen, toen zij hoorden, dat Jezus voorbijging, zeggende: Here, heb medelijden met ons, Zoon van David!*
 31 *En de schare bestrafte hen, dat zij zwijgen zouden. Maar zij riepen te meer, zeggende: Here, heb medelijden met ons, Zoon van David!*
 32 *En Jezus stond stil, riep hen en zeide: Wat wilt gij, dat Ik u doen zal?*
 33 *Zij zeiden tot Hem: Here, dat onze ogen geopend worden.*
 34 *Jezus werd met ontferming bewogen en raakte hun ogen aan, en terstond werden zij ziende en zij volgden Hem.*

Marc. 10: 46-52

- 46 *En zij kwamen te Jericho. En toen Hij met zijn discipelen en een talrijke schare uit Jericho vertrok, zat de zoon van Timeüs, Bartimeüs, een blinde bedelaar, aan de weg.*
 47 *En toen hij hoorde, dat het Jezus van Nazaret was, begon hij te roepen en te zeggen: Zoon van David, Jezus, heb medelijden met mij!*
 48 *En velen bestrafden hem, opdat hij zwijgen zou. Doch hij riep des te meer: Zoon van David, heb medelijden met mij!*
 49 *En Jezus stond stil en zeide: Roept hem. En zij riepen de blinde en zeiden tot hem: Houd moed, sta op, Hij roept u.*
 50 *Toen wierp hij zijn mantel af, sprong op en ging naar Jezus.*
 51 *En Jezus antwoordde en zeide tot hem: Wat wilt gij, dat Ik u doen zal? De blinde zeide tot Hem: Rabboeni, dat ik ziende worde!*
 52 *En Jezus zeide tot hem: Ga heen, uw geloof heeft u behouden. En terstond werd hij ziende en volgde Hem op de weg.*

Luc. 18: 35-43

- 35 *Het geschiedde nu, toen Hij in de nabijheid van Jericho kwam, dat een blinde aan de weg zat te bedelen.*
 36 *Toen deze hoorde, dat er een schare voorbijging, vroeg hij, wat dit was.*
 37 *En zij vertelden hem, dat Jezus de Nazoreeër voorbijkwam.*
 38 *En hij riep en zeide: Jezus, Zoon van David, heb medelijden met mij!*
 39 *En die vooraan liepen, bestrafden hem, dat hij zwijgen zou. Maar hij schreeuwde des te meer: Zoon van David, heb medelijden met mij!*
 40 *Jezus nu stond stil en liet hem bij Zich brengen. Toen hij naderbij gekomen was,*
 41 *vroeg Hij hem: Wat wilt gij, dat Ik u doen zal? Hij zeide: Here, dat ik ziende worde!*
 42 *En Jezus zeide tot hem: Word ziende; uw geloof heeft u behouden.*
 43 *En terstond werd hij ziende en hij volgde Hem, God lovende. En al het volk zag het en gaf Gode lof.*

Joh.**213. Jezus in het huis van Zacheus****Matt.****Marc.****Luc. 19: 1-10****Joh.**

- 1 *En Hij kwam Jericho binnen en ging erdoor.*
 2 *En zie, er was een man, Zacheüs geheten, die oppertollenaar was, en hij was rijk.*
 3 *En hij trachtte te zien, wie Jezus was, en slaagde er niet in vanwege de schare, want hij was klein van gestalte.*
 4 *En hij liep hard vooruit en klom in een wilde vijgeboom om Hem te zien, want Hij zou daarlangs komen.*
 5 *En toen Jezus bij die plaats kwam, keek Hij naar boven en zeide tot hem: Zacheüs, kom vlug naar beneden, want heden moet Ik in uw huis vertoeven.*
 6 *En hij kwam vlug naar beneden en ontving Hem met blijdschap.*
 7 *En toen zij het zagen, morden zij allen en zeiden: Hij is bij een zondig man binnengegaan om zijn intrek te nemen.*
 8 *Maar Zacheüs ging staan en zeide tot de Here: Zie, de helft van mijn bezit, Here, geef ik de armen, en indien ik iemand iets heb afgeperst, vergoed ik het viervoudig.*
 9 *En Jezus zeide tot hem: Heden is aan dit huis redding geschonken, omdat ook deze een zoon van Abraham is.*
 10 *Want de Zoon des mensen is gekomen om het verlorene te zoeken en te redden.*

214. De gelijkenis van de ponden

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 19: 11-27</u>	<u>Joh.</u>
		11 Toen zij daarnaar luisterden, sprak Hij nog een gelijkenis uit, omdat Hij dicht bij Jeruzalem was en zij meenden, dat het Koninkrijk Gods terstond openbaar zou worden.	
		12 Hij zeide dan: Een man van hoge geboorte trok naar een ver land om voor zich de koninklijke waardigheid in ontvangst te nemen en (daarna) terug te keren.	
		13 En hij riep tien van zijn slaven en gaf hun tien ponden en zeide tot hen: Drijft handel, totdat ik terugkom.	
		14 Doch zijn burgers haatten hem en zonden hem een gezantschap achterna met de boodschap: Wij willen niet, dat deze koning over ons wordt.	
		15 En het geschiedde, toen hij terugkwam, nadat hij de koninklijke waardigheid verkregen had, dat hij die slaven, aan welke hij het geld gegeven had, bij zich liet roepen om te weten, wat ieder met zijn handel bereikt had.	
		16 En de eerste verscheen en zeide: Heer, uw pond heeft tien ponden winst gemaakt.	
		17 En hij zeide tot hem: Voortreffelijk, goede slaaf; omdat gij in het minste getrouw geweest zijt, heb gezag over tien steden.	
		18 De tweede kwam en zeide: Uw pond, heer, heeft vijf ponden opgebracht.	
		19 Hij zeide ook tot hem: En gij, wees heer over vijf steden.	
		20 En de volgende kwam en zeide: Heer, hier is uw pond, dat ik in een doek weggeborgen en bewaard heb.	
		21 Want ik was bang voor u, omdat gij een streng mens zijt; gij neemt weg wat gij niet hebt uitgezet en gij maait wat gij niet gezaaid hebt.	
		22 Hij zeide tot hem: Uit uw eigen mond zal ik u oordelen, slechte slaaf. Gij wist, dat ik een streng mens ben, die wegneemt wat ik niet heb uitgezet en maai wat ik niet gezaaid heb.	
		23 Waarom hebt gij dan mijn geld niet bij de bank gegeven? Dan zou ik het bij mijn komst met rente opgevraagd hebben.	
		24 En hij zeide tot degenen, die bij hem stonden: Neemt hem het pond af en geeft het hem, die de tien ponden heeft.	
		25 En zij zeiden tot hem: Heer, hij heeft al tien ponden.	
		26 Ik zeg u, aan een ieder, die heeft, zal gegeven worden, en hem, die niet heeft, zal ontnomen worden ook wat hij heeft.	
		27 Doch die vijanden van mij, die niet wilden, dat ik over hen koning werd, brengt hen hier en slacht ze voor mijn ogen.	

215. De genezing van twee blinden

<u>Matt. 20: 29-34</u>	<u>Marc. 10: 46-52</u>	<u>Luc. 18: 35-43</u>	<u>Joh.</u>
29 En toen zij uit Jericho gingen, volgde Hem een grote schare	46 En zij kwamen te Jericho. En toen Hij met zijn discipelen en een talrijke schare uit Jericho vertrok, zat de zoon van Timeüs, Bartimeüs, een blinde bedelaar, aan de weg.	35 <i>Het geschiedde nu, toen Hij in de nabijheid van Jericho kwam, dat een blinde aan de weg zat te bedelen.</i>	
30 En zie, twee blinden, die aan de weg zaten, riepen, toen zij hoorden, dat Jezus voorbijging, zeggende: Here, heb medelijden met ons, Zoon van David!	47 En toen hij hoorde, dat het Jezus van Nazaret was, begon hij te roepen en te zeggen: Zoon van David, Jezus, heb medelijden met mij!	36 <i>Toen deze hoorde, dat er een schare voorbijging, vroeg hij, wat dit was.</i>	
		37 <i>En zij vertelden hem, dat Jezus de Nazoreeër voorbijkwam.</i>	
		38 <i>En hij riep en zeide: Jezus, Zoon van David, heb medelijden met mij!</i>	

Matt. 20: 29-34

31 En de schare bestrafte hen, dat zij zwijgen zouden. Maar zij riepen te meer, zeggende: Here, heb medelijden met ons, Zoon van David!

Marc. 10: 46-52

48 En velen bestrafden hem, opdat hij zwijgen zou. Doch hij riep des te meer: Zoon van David, heb medelijden met mij!

49 En Jezus stond stil en zeide: Roept hem. En zij riepen de blinde en zeiden tot hem: Houd moed, sta op, Hij roept u.

50 Toen wierp hij zijn mantel af, sprong op en ging naar Jezus.

51 En Jezus antwoordde en zeide tot hem: Wat wilt gij, dat Ik u doen zal? De blinde zeide tot Hem: Rabboeni, dat ik ziende worde!

52 En Jezus zeide tot hem: Ga heen, uw geloof heeft u behouden. En terstond werd hij ziende en volgde Hem op de weg.

Luc. 18: 35-43

39 En die vooraan liepen, bestrafden hem, dat hij zwijgen zou. Maar hij schreeuwde des te meer: Zoon van David, heb medelijden met mij!

40 Jezus nu stond stil en liet hem bij Zich brengen. Toen hij naderbij gekomen was,

41 vroeg Hij hem: Wat wilt gij, dat Ik u doen zal? Hij zeide: Here, dat ik ziende worde!

42 En Jezus zeide tot hem: Word ziende; uw geloof heeft u behouden.

43 En terstond werd hij ziende en hij volgde Hem, God lovende. En al het volk zag het en gaf Gode lof.

Joh.**216. Aankomst in Bethanië****Matt. 21: 1**

1 En toen zij Jeruzalem naderden en te Betfage kwamen, aan de Olijfberg, toen zond Jezus twee discipelen uit, ...

Marc. 11: 1

1 En toen zij dicht bij Jeruzalem kwamen, bij Betfage en Betanië aan de Olijfberg, zond Hij twee van zijn discipelen uit,

Luc. 19: 28-29

28 En toen Hij dit gezegd had, ging Hij hun voor om op te gaan naar Jeruzalem.

29 En het geschiedde, toen Hij dicht bij Betfage en Betanië kwam, bij de berg, genaamd Olijfberg, dat Hij twee van zijn discipelen uitzond,

Joh. 12: 1

1 Jezus dan kwam zes dagen vóór het Pascha te Betanië, waar Lazarus was, die Jezus uit de doden had opgewekt.

217. De zalving te Betanië**Matt. 26: 6-13**

6 Toen Jezus te Betanië was, in het huis van Simon de melaatse,

Marc. 14: 3-9

3 En toen Hij te Betanië was in het huis van Simon de melaatse,

Luc.**Joh. 12: 2-11**

2 Zij richtten daar dan een maaltijd voor Hem aan en Marta bediende, en Lazarus was één van hen, die met Hem aan tafel waren.

Matt. 26: 6-13

- 7 kwam een vrouw tot Hem met een albasten kruik vol kostbare mirre en goot die uit over zijn hoofd, terwijl Hij aanlag.
- 8 Toen de discipelen dit zagen, waren zij verontwaardigd en zeiden: Waartoe die verkwisting?
- 9 Want deze (mirre) had duur verkocht en aan de armen gegeven kunnen worden.
- 10 Maar Jezus merkte het open zeide tot hen: Waarom valt gij deze vrouw lastig? Want zij heeft een goede daad aan Mij verricht.
- 11 De armen hebt gij immers altijd bij u, maar Mij hebt gij niet altijd.
- 12 Want toen zij deze mirre over mijn lichaam uitgoot, heeft zij dat gedaan om mijn begrafenis voor te bereiden.
- 13 Voorwaar, Ik zeg u, overal waar dit evangelie verkondigd zal worden in de gehele wereld, zal ook tot haar gedachtenis gesproken worden van wat zij gedaan heeft.

Marc. 14: 3-9

- Kwam, terwijl Hij aan tafel aanlag, een vrouw met een albasten kruik vol echte, kostbare nardusmirre; en zij brak de albasten kruik en goot (de mirre) over zijn hoofd.
- 4 En sommigen spraken verontwaardigd tot elkander: Waartoe dient die verkwisting der mirre?
- 5 Want deze mirre had voor meer dan driehonderd schellingen verkocht en aan de armen gegeven kunnen worden. En zij waren zeer verstoord tegen haar.
- 6 Maar Jezus zeide: Laat haar begaan; waarom valt gij haar lastig? Zij heeft een goede daad aan Mij verricht.
- 7 De armen hebt gij immers altijd bij u en gij kunt hun weldoen, wanneer gij maar wilt; maar Mij hebt gij niet altijd.
- 8 Zij heeft gedaan, wat zij kon; van tevoren heeft zij mijn lichaam gezalfd voor de begrafenis.
- 9 Voorwaar, Ik zeg u, overal waar het evangelie verkondigd zal worden, over de gehele wereld, zal ook tot haar gedachtenis gesproken worden van wat zij gedaan heeft.

Luc.**Joh. 12: 2-11**

- 3 Maria dan nam een pond echte, kostbare nardusmirre, en zij zalfde de voeten van Jezus en droogde zijn voeten af met haar haren; en de geur der mirre verspreidde zich door het gehele huis.
- 4 Maar Judas Iskariot, één van zijn discipelen, die Hem verraden zou, zeide:
- 5 Waarom is deze mirre niet voor driehonderd schellingen verkocht en aan de armen gegeven?
- 6 Maar dit zeide hij niet, omdat hij zich om de armen bekommerde, maar omdat hij een dief was en als beheerder der kas de inkomsten wegnam.
- 7 Jezus dan zeide: Laat haar begaan en het bewaren voor de dag mijner begrafenis;
- 8 want de armen hebt gij altijd bij u, maar Mij hebt gij niet altijd.
- 9 De grote menigte uit de Joden dan kwam te weten, dat Hij daar was, en zij kwamen niet alleen om Jezus, maar ook opdat zij Lazarus zouden zien, die Hij uit de doden had opgewekt.
- 10 En de overpriesters beraadslaagden om ook Lazarus te doden,
- 11 daar vele der Joden ter wille van hem kwamen en in Jezus geloofden.

218. Het verraad van Judas**Matt. 26: 14-16**

- 14 Toen ging één van de twaalfen, genaamd Judas Iskariot, naar de overpriesters,
- 15 en hij zeide: Wat wilt gij mij geven? Dan zal ik Hem u overleveren.
(16) En zij stelden hem dertig zilverlingen ter hand
- 16 En van toen af zocht hij een goede gelegenheid om Hem over te leveren.

Marc. 14: 10-11

- 10 En Judas Iskariot, die een van de twaalfen was, ging heen naar de overpriesters
- Om Hem aan hen over te leveren.
- 11 Toen zij dat hoorden, verblijdden zij zich en beloofden hem geld te geven.
En hij zocht, hoe hij Hem bij een goede gelegenheid kon overleveren.

Luc. 22: 3-6

- 3 En de satan voer in Judas, genaamd Iskariot, die tot het getal der twaalfen behoorde.
- 4 En hij ging heen en besprak met de overpriesters en hoofdlieden, Hoe hij Hem aan hen zou overleveren.
- 5 En zij verblijdden zich en kwamen overeen hem geld te geven.
- 6 En hij stemde daarmede in en zocht een goede gelegenheid om Hem, buiten de schare om, aan hen over te leveren.

Joh.**219. De intocht in Jeruzalem****Matt. 21: 2-11**

- 2 Gaat naar het dorp, dat tegenover u ligt, en terstond zult gij een ezelin vastgebonden vinden, en een veulen bij haar. Maakt haar los en brengt haar tot Mij.
- 3 En indien iemand u iets erover mocht zeggen, zegt dan: de Here heeft ze nodig. Hij zal ze terstond (terug) zenden.
- 4 Dit is geschied, opdat vervuld zou worden hetgeen gesproken is door de profeet, toen hij zeide:

Marc. 11: 2-11

- 2 en zeide tot hen: Gaat naar het dorp, dat tegenover u ligt, en terstond, als gij er binnenkomt, zult gij een veulen vastgebonden vinden, waarop nog nooit een mens heeft gezeten; maakt het los en brengt het hier.
- 3 En indien iemand tot u zegt: Wat doet gij daar? Zegt dan: De Here heeft het nodig en terstond zendt Hij het weder hierheen.

Luc. 19: 30-44

- 30 en zeide: Gaat naar het dorp hiertegenover en als gij het binnenkomt, zult gij daar een veulen vastgebonden vinden, waarop nog nooit iemand gezeten heeft; maakt het los en brengt het hier.
- 31 En indien iemand u vraagt: Waarom maakt gij het los? Zegt dan: De Here heeft het nodig.

Joh. 12: 12-19

- 12 De volgende dag, toen de grote menigte, die voor het feest gekomen was, hoorde, dat Jezus naar Jeruzalem kwam,
- 13 namen zij palmtakken, gingen uit Hem tegemoet, en riepen: Hosanna, gezegend Hij, die komt in de naam des Heren! En: De koning van Israël!

Matt. 21: 2-11	Marc. 11: 2-11	Luc. 19: 30-44	Joh. 12: 12-19
<p>5 Zegt der dochter Sions: Zie, uw Koning komt tot u, zachtmoedig en rijdend op een ezel, en op een veulen, het jong van een lastdier.</p> <p>6 Nadat de discipelen heen-gegaan waren en gedaan hadden, zoals Jezus hun had opgedragen,</p> <p>7 brachten zij de ezelin en het veulen en zij legden hun klederen erop, en Hij ging daarop zitten.</p> <p>8 En het merendeel der schare spreidde hun klederen op de weg, anderen sloegen takken van de bomen en spreidden die op de weg.</p> <p>9 En de scharen, die vóór Hem uit gingen en die volgden, riepen, zeggende:</p>	<p>4 En zij gingen heen en vonden een veulen vastgebonden bij de deur buiten aan de weg, en zij maakten het los.</p> <p>5 En sommigen van de genen, die daar stonden, zeiden tot hen: Wat doet gij daar, dat gij dat veulen losmaakt?</p> <p>6 Zij spraken tot hen, zoals Jezus gezegd had, en zij lieten hen begaan.</p> <p>7 En zij brachten het veulen tot Jezus en legden hun klederen daarop en Hij ging erop zitten.</p> <p>8 En velen spreidden hun klederen op de weg en anderen groen, dat zij van het veld plukten.</p> <p>9 En die voorgingen en die volgden riepen:</p>	<p>32 En zij, die uitgezonden waren, gingen heen en vonden het, zoals Hij hun gezegd had.</p> <p>33 Toen zij het veulen losmaakten, zeiden de eigenaars tot hen: Waarom maakt gij het veulen los?</p> <p>34 En zij zeiden: De Here heeft het nodig.</p> <p>35 En zij brachten het tot Jezus, en wierpen hun klederen over het veulen en hielpen Jezus er op.</p> <p>36 En terwijl Hij voorttrok, spreidden zij hun klederen op de weg.</p> <p>37 Toen Hij reeds dichterbij kwam, aan de glooiing van de Olijfberg, begon de gehele menigte der discipelen vol blijdschap God te prijzen, met luider stem, om al de krachten, die zij gezien hadden,</p>	<p>14 En Jezus vond een jonge ezel en Hij ging erop zitten, gelijk geschreven is:</p> <p>15 Wees niet bevreesd, dochter Sions, zie, uw Koning komt, gezeten op het veulen van een ezel.</p> <p>16 Dit begrepen zijn discipelen aanvankelijk niet, maar toen Jezus verheerlijkt was, toen herinnerden zij zich, dat dit met het oog op Hem geschreven was en dat zij dit met Hem gedaan hadden.</p>

Matt. 21: 2-11

Hosanna de Zoon van David, gezegend Hij, die komt in de naam des Heren; Hosanna in de hoogste hemelen!

Marc. 11: 2-11

10 Hosanna! Gezegend Hij, die komt in de naam des Heren; gezegend het komende rijk van onze vader David; Hosanna in de hoogste hemelen!

Luc. 19: 30-44

38 en zij zeiden: Gezegend Hij, die komt, de Koning, in de naam des Heren; in de hemel vrede en ere in de hoogste hemelen.

Joh. 12: 12-19

17 De schare dan, die bij Hem was geweest, toen Hij Lazarus uit het graf geroepen en hem uit de doden opgewekt had, getuigde daarvan.
18 Daarom ging de schare Hem ook tegemoet, omdat zij gehoord hadden, dat Hij dit teken gedaan had.

39 En enige der Farizeeën uit de schare zeiden tot Hem: Meester, bestraf uw discipelen.

40 En Hij antwoordde en zeide: Ik zeg u, indien dezen zwegen, zouden de stenen roepen.

19 De Farizeeën dan zeiden tot elkander: Gij ziet voor uw ogen, dat gij niets bereikt; zie, de gehele wereld loopt Hem na.

41 En toen Hij nog dichterbij gekomen was en de stad zag, weende Hij over haar,

42 en zeide: Och, of gij ook op deze dag verstond wat tot uw vrede dient; maar thans is het verborgen voor uw ogen.

43 Want er zullen dagen over u komen, waarin uw vijanden een bolwerk tegen u zullen opwerpen (44) en u omsingelen en u van alle zijden in het nauw brengen,

Matt. 21: 2-11Marc. 11: 2-11Luc. 19: 30-44Joh. 12: 12-19

- 10 En toen Hij Jeruzalem binnenging, kwam de gehele stad in rep en roer en zeide: Wie is dit?
- 11 En de scharen zeiden: Dit is de profeet, Jezus, van Nazaret in Galilea.

- 11 En Hij kwam te Jeruzalem in de tempel.

En nadat Hij rondom alles overzien had, vertrok Hij, toen het reeds laat op de dag was, naar Betanië, met de twaalven.

- 44 en zij zullen u en uw kinderen in u vertreden en zij zullen in u geen steen op de aldere laten, omdat gij de tijd niet hebt opgemerkt, dat God naar u omzag.

220. De vervloeking van de vijgeboomMatt. 21: 18-19

- 18 *Des morgens vroeg, bij zijn terugkeer naar de stad, werd Hij hongerig.*
- 19 *En daar Hij een vijgeboom aan de weg zag staan, ging Hij erheen, doch Hij vond niets daaraan, dan alleen bladeren.*
- En Hij zeide tot hem: Nooit groeie aan u enige vrucht meer; in eeuwigheid! En terstond verdorde de vijgeboom.*

Marc. 11: 12-14

- 12 En de volgende dag, toen zij van Betanië kwamen, werd Hij hongerig.
- 13 En toen Hij van verre een vijgeboom zag, die bladeren had, ging Hij daarheen om te zien of Hij er ook iets aan vinden zou. En erbij gekomen, vond Hij er niets aan dan bladeren; want het was de tijd niet voor vijgen.
- 14 En Hij antwoordde en zeide tot hem: Nooit ete meer iemand vrucht van u in eeuwigheid! En zijn discipelen hoorden het.

Luc.Joh.**221. Jezus in de tempel (tempelreiniging)**Matt. 21: 12-17

- 12 En Jezus ging de tempel binnen en dreef allen uit, die verkochten en kochten in de tempel, en de tafels der wisselaars keerde Hij om en de stoelen van hen, die de duiven verkochten,

Marc. 11: 15-19

- 15 En zij kwamen te Jeruzalem. En Hij ging de tempel binnen en begon hen, die in de tempel verkochten en kochten, uit te drijven en de tafels der wisselaars en de stoelen van hen, die de duiven verkochten, keerde Hij om,
- 16 en Hij liet niet toe, dat iemand enig voorwerp door de tempel droeg;

Luc. 19: 45-48

- 45 En Hij ging de tempel binnen en begon de kooplieden uit te drijven,

Joh.

Matt. 21: 12-17

13 en Hij zeide tot hen: Er staat geschreven: Mijn huis zal een bedehuis heten,

Maar gij maakt het tot een rovershol.

14 En in de tempel kwamen blinden en lammen tot Hem en Hij genas hen.

15 Toen de overpriesters en de schriftgeleerden de wonderwerken zagen, die Hij deed, en de kinderen, die in de tempel riepen, zeggende: Hosanna de Zoon van David! Namen zij dat kwalijk,

15 Toen de overpriesters en de schriftgeleerden de wonderwerken zagen, die Hij deed, en de kinderen, die in de tempel riepen, zeggende: Hosanna de Zoon van David! Namen zij dat kwalijk,

16 en zij zeiden tot Hem: Hoort Gij wat dezen zeggen? Jezus zeide tot hen: Ja; hebt gij nooit gelezen: Uit de mond van kleine kinderen en zuigelingen hebt Gij lofbereid?

Marc. 11: 15-19

17 en Hij leerde en sprak tot hen: Staat er niet geschreven, dat mijn huis een bedehuis zal heten voor alle volken?

18 Maar gij hebt het tot een rovershol gemaakt.

En de overpriesters en de schriftgeleerden hoorden het en zochten, hoe zij Hem zouden kunnen ombrengen,

want zij waren bevreesd voor Hem, omdat de gehele schare versteld stond over zijn leer.

17 En Hij verliet hen en ging buiten de stad, naar Betanië, en overnachtte daar.

19 En toen het laat werd, gingen zij de stad uit, naar buiten.

Luc. 19: 45-48

46 en Hij zeide tot hen: Er staat geschreven: En mijn huis zal een bedehuis zijn,

Maar gij hebt het tot een rovershol gemaakt.

47 En Hij leerde dagelijks in de tempel.

De overpriesters en schriftgeleerden, evenals de voornaamsten van het volk, zochten gelegenheid Hem om te brengen,

48 maar zij vonden niets dat zij zouden kunnen doen, want al het volk hing aan zijn lippen.

Joh.**222. De vervloeking van de vijgeboom****Matt. 21: 18-22**

18 Des morgens vroeg, bij zijn terugkeer naar de stad, werd Hij hongerig.

19 En daar Hij een vijgeboom aan de weg zag staan, ging Hij erheen, doch Hij vond niets daaraan, dan alleen bladeren.

En Hij zeide tot hem: Nooit groeie aan u enige vrucht meer, in eeuwigheid! En terstond verdorde de vijgeboom.

**Marc. 11: 20-26
11: 12-14**

12 *En de volgende dag, toen zij van Betanië kwamen, werd Hij hongerig.*

13 *En toen Hij van verre een vijgeboom zag, die bladeren had, ging Hij daarheen om te zien of Hij er ook iets aan vinden zou. En erbij gekomen, vond Hij er niets aan dan bladeren; want het was de tijd niet voor vijgen.*

Luc.**Joh.**

Matt. 21: 18-22

- 20 En toen de discipelen dat zagen, verwonderden zij zich en zeiden: Hoe is de vijgeboom zo terstond verdord?
- 21 Maar Jezus antwoordde en zeide tot hen: Voorwaar, Ik zeg u, indien gij geloof hebt en niet twijfelt, zult gij niet alleen doen wat met de vijgeboom is gebeurd, maar zelfs indien gij tot deze berg zegt: Hef u op en werp u in de zee, het zal geschieden.
- 22 En al wat gij in het gebed gelovig vragen zult, zult gij ontvangen.

Marc. 11: 20-26

- 14 *En Hij antwoordde en zeide tot hem: Nooit ete meer iemand vrucht van u in eeuwigheid! En zijn discipelen hoorden het.*
- 20 En toen zij des morgens vroeg langs de vijgeboom kwamen, zagen zij, dat hij van de wortel af verdord was
- 21 En Petrus herinnerde het zich en zeide tot Hem: Rabbi, zie de vijgeboom, die Gij vervloekt hebt, is verdord.
- 22 En Jezus antwoordde en zeide tot hen: Hebt geloof in God.
- 23 Voorwaar, Ik zeg u, wie tot deze berg zou zeggen, hef u op en werp u in de zee, en in zijn hart niet zou twijfelen, maar geloven, dat hetgeen hij zegt geschiedt, het zal hem geschieden.
- 24 Daarom zeg Ik u, al wat gij bidt en begeert, gelooft, dat gij het hebt ontvangen, en het zal geschieden.
- 25 En wanneer gij staat te bidden, vergeeft wat gij tegen iemand mocht hebben, opdat ook uw Vader in de hemelen uw overtredingen vergeve.
- 26 [Indien gij echter niet vergeeft, zal ook uw Vader, die in de hemelen is, uw overtredingen niet vergeven.]

Luc.**Joh.****223. De vraag naar Jezus' bevoegdheid****Matt. 21: 23-27**

- 23 En toen Hij de tempel was binnengegaan, naderden de overpriesters en de oudsten des volks Hem, terwijl Hij leerde,
- en zij zeiden: Krachtens welke bevoegdheid doet Gij deze dingen? En wie heeft U deze bevoegdheid gegeven?
- 24 Jezus antwoordde en zeide tot hen: Ik zal u ook een vraag stellen en indien gij Mij daarop antwoord geeft, zal Ik u ook zeggen, krachtens welke bevoegdheid Ik deze dingen doe.

Marc. 11: 27-33

- 27 En zij kwamen weder te Jeruzalem. En terwijl Hij in de tempel wandelde, kwamen de overpriesters, de schriftgeleerden en de oudsten tot Hem,
- 28 en zeiden tot Hem: Krachtens welke bevoegdheid doet Gij deze dingen? Of wie heeft U de bevoegdheid gegeven om deze dingen te doen?
- 29 Jezus zeide tot hen: Ik zal u één vraag stellen; geeft Mij daarop antwoord, dan zal Ik u zeggen, krachtens welke bevoegdheid Ik deze dingen doe.

Luc. 20: 1-8

- 1 En het geschiedde op een der dagen, waarop Hij het volk in de tempel leerde en het evangelie verkondigde, dat de overpriesters en schriftgeleerden met de oudsten daarbij kwamen staan, en zij spraken tot Hem zeggende: Zeg ons, krachtens welke bevoegdheid doet Gij deze dingen, of wie is het, die U deze bevoegdheid gegeven heeft?
- 2 Hij antwoordde en zeide tot hen: Ik zal u ook een vraag stellen: Zegt Mij:
- 3

Joh.

Matt. 21: 23-27

- 25 Vanwaar was de doop van Johannes? Uit de hemel of uit de mensen?
En zij overlegden onder elkander en spraken: Indien wij zeggen: Uit de hemel, zal Hij tot ons zeggen: Waarom hebt gij hem dan niet geloofd?
- 26 Doch indien wij zeggen: Uit de mensen, zijn wij bevreesd voor de schare, want zij houden allen Johannes voor een profeet.
- 27 En zij antwoordden en zeiden tot Jezus: Wij weten het niet. Hij van zijn kant zeide tot hen: Dan zeg Ik u ook niet, krachtens welke bevoegdheid Ik deze dingen doe.

Marc. 11: 27-33

- 30 De doop van Johannes, was die uit de hemel of uit de mensen? Antwoordt Mij daarop.
- 31 En zij overlegden onder elkander en zeiden: Indien wij zeggen: Uit de hemel, zal Hij zeggen: Waarom hebt gij hem dan niet geloofd?
- 32 Zeggen wij echter: Uit de mensen .. Zij waren namelijk bevreesd voor de schare, want allen hielden Johannes inderdaad voor een profeet.
- 33 En zij antwoordden en zeiden tot Jezus: Wij weten het niet. En Jezus zeide tot hen: Dan zeg Ik u ook niet, krachtens welke bevoegdheid Ik deze dingen doe.

Luc. 20: 1-8

- 4 De doop van Johannes, was die uit de hemel of uit de mensen?
- 5 Zij overlegden samen en spraken: Indien wij zeggen: Uit de hemel, zal Hij zeggen: waarom hebt gij hem dan niet geloofd?
- 6 Doch indien wij zeggen: uit de mensen, dan zal het volk als één man ons stenigen, want het is ervan overtuigd, dat Johannes een profeet was.
- 7 En zij antwoordden, dat zij niet wisten, vanwaar deze was.
- 8 En Jezus zeide tot hen: Dan zeg Ik u ook niet, krachtens welke bevoegdheid Ik deze dingen doe.

Joh.**224. De gelijkenis van de twee zonen****Matt. 21: 28-32**

- 28 Wat dunkt u? Iemand had twee kinderen. Hij ging naar de eerste en zeide: Kind, ga en werk vandaag in de wijngaard.
- 29 En hij antwoordde en zeide: Ja, heer, maar hij ging niet.
- 30 Hij ging naar de tweede en sprak evenzo. En deze antwoordde en zeide: Ik wil niet, maar later kreeg hij berouw en ging toch.
- 31 Wie van de twee heeft de wil van zijn vader gedaan? Zij zeiden: De laatste. Jezus zeide tot hen: Voorwaar, Ik zeg u, de tollenaars en de hoeren gaan u voor in het Koninkrijk Gods.
- 32 Want Johannes heeft u de weg der gerechtigheid gewezen en gij hebt hem niet geloofd. De tollenaars en de hoeren echter hebben hem geloofd, doch hoewel gij dat zaagt, hebt gij later geen berouw gekregen en ook in hem geloofd.

Marc.**Luc.****Joh.****225. De gelijkenis van de onrechtvaardige pachters****Matt. 21: 33-46**

- 33 Hoort een andere gelijkenis. Er was een heer des huizes, die een wijngaard plantte, en er een heg omheen zette, en er een wijnpers in groef en een toren bouwde; en hij verhuurde die aan pachters en ging buitenslands.
- 34 Toen nu de tijd der vruchten naderde, zond hij zijn slaven naar die pachters om zijn vruchten in ontvangst te nemen.

Marc. 12: 1-12

- 1 En Hij begon tot hen in gelijkenissen te spreken. Een mens plantte een wijngaard en zette er een heg omheen en groef een wijnpersbak en bouwde een toren en hij verhuurde die aan pachters, en ging buitenslands.
- 2 En hij zond op zijn tijd een slaaf naar de pachters om van hen (zijn deel) der vruchten van de wijngaard in ontvangst te nemen.

Luc. 20: 9-19

- 9 Hij begon tot het volk deze gelijkenis te spreken: Iemand plantte een wijngaard en hij verhuurde die aan pachters en ging geruime tijd buitenslands.
- 10 En toen het de tijd was, zond hij een slaaf tot de pachters, opdat zij hem van de vrucht van de wijngaard zouden geven.

Joh.

Matt. 21: 33-46

- 35 Maar de pachters grepen zijn slaven, sloegen de ene, doodden de andere en stenigden een derde.
- 36 Hij zond weder andere slaven, nog meer dan eerst, en zij behandelden hen op dezelfde wijze.

37 Ten laatste zond hij zijn zoon tot hen, zeggende: Mijn zoon zullen zij ontzien.

38 Maar toen de pachters de zoon zagen, zeiden zij tot elkander: Dit is de erfgenaam, komt, laten wij hem doden om zijn erfenis aan ons te brengen.

39 En zij grepen hem en wierpen hem buiten de wijngaard en doodden hem.

40 Wanneer nu de heer van de wijngaard komt, wat zal hij met die pachters doen?

41 Zij zeiden tot Hem: Een kwade dood zal hij die kwaden doen sterven en de wijngaard zal hij verhuren aan andere pachters, die hem de vruchten op tijd zullen afleveren.

42 Jezus zeide tot hen: Hebt gij nooit gelezen in de Schriften: De steen, die de bouwlieden afgekeurd hadden, deze is tot een hoeksteen geworden;

Van de Here is dit geschied, en het is wonderlijk in onze ogen?

43 Daarom, Ik zeg u, dat het Koninkrijk Gods van u zal weggenomen worden en het zal gegeven worden aan een volk, dat de vruchten daarvan opbrengt.

Marc. 12: 1-12

3 En zij grepen hem, sloegen hem en zonden hem met lege handen weg.

4 En weder zond hij tot hen een andere slaaf en die sloegen zij op het hoofd en behandelden zij smadelijk.

5 En hij zond een andere en die doodden zij, en nog vele anderen, die zij òf sloegen òf doodden.

6 Toen had hij nog één over, zijn geliefde zoon. En ten laatste zond hij deze tot hen, zeggende: Mijn zoon zullen zij ontzien.

7 Maar die pachters zeiden tot elkander: Dit is de erfgenaam; komt, laten wij hem doden en de erfenis zal aan ons komen.

8 En zij grepen en doodden hem en wierpen hem buiten de wijngaard.

9 Wat zal de heer van de wijngaard doen?

Hij zal komen en de pachters ombrengen en de wijngaard aan anderen geven.

10 Hebt gij ook dit schriftwoord niet gelezen: De steen, die de bouwlieden afgekeurd hadden, deze is tot een hoeksteen geworden;

11 van de Here is dit geschied, en het is wonderlijk in onze ogen.

Luc. 20: 9-19

Maar de pachters sloegen hem en zonden hem met lege handen weg.

11 Maar hij ging voort en zond een andere slaaf. Zij sloegen ook die, behandelden hem smadelijk en zonden hem met lege handen weg.

12 En hij ging voort en zond een derde. Zij verwondden ook die en wierpen hem buiten de wijngaard.

13 Toen zeide de heer van de wijngaard: Wat moet ik doen? Ik zal mijn geliefde zoon zenden; die zullen zij wel ontzien.

14 Maar toen de pachters hem zagen, overlegden zij met elkander en zeiden: Dit is de erfgenaam: laten wij hem doden, opdat de erfenis voor ons zij.

15 En zij wierpen hem buiten de wijngaard en doodden hem.

Wat zal dan de heer van de wijngaard met hen doen?

16 Hij zal komen en die pachters ombrengen en de wijngaard aan anderen geven.

Maar toen zij dat hoorden, zeiden zij: Dat nooit!

17 Maar Hij zag hen aan en zeide: Wat betekent dan dit, dat er geschreven is: De steen, die de bouwlieden afgekeurd hadden, deze is tot een hoeksteen geworden?

Matt. 21: 33-46

- 44 [En wie op deze steen valt, zal verpletterd worden, en op wie hij valt, die zal hij vermorzelen.]
- 45 En toen de overpriesters en de Farizeeën zijn gelijkenissen hadden gehoord, begrepen zij, dat Hij hen bedoelde.
- 46 En hoewel zij Hem trachtten te grijpen, vreesden zij de scharen, daar die Hem voor een profeet hielden.

Marc. 12: 1-12

- 12 En zij trachtten Hem te grijpen, maar zij vreesden de schare; want zij begrepen, dat Hij met het oog op hen die gelijkenis gesproken had. En zij lieten Hem verder ongemoeid en gingen weg.

Luc. 20: 9-19

- 18 En ieder, die op die steen valt, zal verpletterd worden; en op wie hij valt, die zal hij vermorzelen.
- 19 En de schriftgeleerden en overpriesters trachtten op hetzelfde ogenblik de hand aan Hem te slaan, maar zij vreesden het volk. Want zij begrepen, dat Hij deze gelijkenis met het oog op hen gesproken had.

Joh.**226. De gelijkenis van het koninklijke bruiloftsmaal****Matt. 22: 1-14**

- 1 En Jezus antwoordde en sprak wederom in gelijkenissen tot hen en zeide:
- 2 Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een koning, die voor zijn zoon een bruiloft aanrichtte.
- 3 En hij zond zijn slaven uit om de ter bruiloft genodigden te roepen, doch zij wilden niet komen.
- 4 Wederom zond hij andere slaven uit, met de boodschap: Zegt de genodigden: Zie, ik heb mijn maaltijd bereid, mijn ossen en gemeste beesten zijn geslacht en alles is gereed; komt tot de bruiloft.
- 5 Maar zij sloegen er geen acht op en gingen heen, de een naar zijn akker, de ander naar zijn zaken.
- 6 De overigen grepen zijn slaven, en zij mishandelden en doodden hen.
- 7 En de koning werd toornig, en hij zond zijn legers uit en verdelgde die moordenaars en stak hun stad in brand.
- 8 Toen zeide hij tot zijn slaven: De bruiloft is wel gereed, maar de genodigden waren het niet waard.
- 9 Gaat daarom naar de kruispunten der wegen en nodigt allen, die gij aantreft, tot de bruiloft.
- 10 En die slaven gingen naar de wegen en verzamelden allen, die zij aantroffen, zowel slechten als goeden.
En de bruiloftszaal werd vol met hen, die aanlagen
- 11 Toen de koning binnentrad om hen, die aanlagen, te overzien, zag hij daar iemand, die geen bruiloftskleed aanhad.

Marc.**Luc. 14: 15-24****Joh.**

- 15 Toen iemand van de disgenoten dat hoorde, zeide hij tot Hem: Zalig wie brood eten zal in het Koninkrijk Gods.
- 16 Hij zeide tot hem:
Iemand richtte een grote maaltijd aan en nodigde velen.
- 17 En hij zond zijn slaaf uit tegen het uur van de maaltijd om tot de genodigden te zeggen: Komt, want het is nu gereed.
- 18 En zij begonnen zich allen opeens te verontschuldigen.
De eerste zeide tot hem: Ik heb een akker gekocht en ik moet die noodzakelijk gaan bezien; ik verzoek u, houd mij voor verontschuldigd.
- 19 En een ander zeide: Ik heb vijf span ossen gekocht en ik ga die keuren; ik verzoek u, houd mij voor verontschuldigd.
- 20 Weer een ander zeide: Ik heb een vrouw getrouwd en daarom kan ik niet komen.
- 21 En de slaaf kwam terug en berichtte zijn heer deze dingen. Toen werd de heer des huizes toornig en zeide tot zijn slaaf: Ga aanstonds de straten en stegen der stad in en breng de bedelaars en misvormden en blinden en lammen hier.
- 22 En de slaaf zeide: Heer, wat gij hebt opgedragen, is geschied en nog is er plaats.
- 23 En de heer zeide tot de slaaf: Ga de wegen en de paden op en dwing hen binnen te komen, want mijn huis moet vol worden.
- 24 Want ik zeg u: Niemand van die mannen, welke genodigd waren, zal van mijn maaltijd proeven.

Matt. 22: 1-14

- 12 En hij zeide tot hem: Vriend, hoe zijt gij hier gekomen zonder bruiloftskleed? En hij verstomde.
- 13 Toen zeide de koning tot de bedienden: Bindt hem aan handen en voeten en werpt hem uit in de buitenste duisternis; daar zal het geween zijn en het tandengeknars.
- 14 Want velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren.

Marc.**Luc. 14: 15-24****Joh.****227. Het betalen van belasting aan de keizer****Matt. 22: 15-22**

- 15 Toen gingen de Farizeeën heen en beraadslaagden, hoe zij Hem in een strikvraag konden vangen.
- 16 En zij zonden tot Hem hun leerlingen, met de Herodianen, die zeiden:

Meester, wij weten, dat Gij waarachtig zijt en de weg Gods in waarheid leert en dat Gij U aan niemand stoort; want Gij ziet de mensen niet naar de ogen.

- 17 Zeg ons dan, wat dunkt U? Is het geoorloofd de keizer belasting te betalen of niet?
- 18 Doch Jezus doorzag hun valsheid en zeide: Wat verzoekt gij Mij, huichelaars?
- 19 Toont Mij het geldstuk voor de belasting. Zij brachten Hem een schelling.
- 20 En Hij zeide tot hen: Wiens beeldenaar en opschrift is dit?
- 21 Zij zeiden: Van de keizer. Toen zeide Hij tot hen: Geeft dan de keizer wat des keizers is, en Gode wat Gods is.

Marc. 12: 13-17

- 13 En zij zonden tot Hem enige van de Farizeeën en van de Herodianen om Hem in een strikvraag te vangen.
- 14 En zij kwamen en zeiden tot Hem:

Meester, wij weten, dat Gij waarachtig zijt en dat Gij U aan niemand stoort; want Gij ziet de mensen niet naar de ogen, maar Gij leert de weg Gods in waarheid.

- Is het geoorloofd de keizer belasting te betalen of niet?
- 15 Zullen wij betalen of niet betalen?
- Maar Hij, wetende, dat zij huichelden, zeide tot hen: Wat verzoekt gij Mij?
- Brengt Mij een schelling, en laat Ik die zien.
- 16 En zij brachten er een.
- En Hij zeide tot hen: Wiens beeldenaar en opschrift is dit?
- Zij zeiden tot Hem: Van de keizer.
- 17 Jezus zeide tot hen: Geeft dan de keizer wat des keizers is, en Gode wat Gods is.

Luc. 20: 20-26**Joh.**

- 20 En om Hem na te gaan zonden zij spionnen uit, die zich voordeden als vrome mensen, om Hem op een woord te vatten, ten einde Hem te kunnen overleveren aan het gezag en de beschikking van de stadhouder.
- 21 En zij vroegen Hem en zeiden: Meester, wij weten, dat Gij rechtuit spreekt en leert en niemand naar de ogen ziet, maar in waarheid de weg Gods leert;
- 22 is het ons geoorloofd de keizer belasting te betalen of niet?
- 23 Doch Hij doorzag hun sluwheid en zeide tot hen:
- 24 Toont Mij een schelling;
- wiens beeldenaar en opschrift draagt hij?
- Zij zeiden: Van de keizer.
- 25 En Hij zeide tot hen: Geeft dan de keizer wat des keizers is, en Gode wat Gods is.
- 26 En zij konden tegenover het volk op geen woord van Hem vat krijgen.

Matt. 22: 15-22

- 22 Toen zij dit hoorden, verwonderden zij zich en zij lieten Hem verder ongemoeid en gingen weg.

Marc. 12: 13-17

- En zij verwonderden zich zeer over Hem.

Luc. 20: 20-26

- En zij verwonderden zich zeer over Hem.

Joh.**228. De vraag van de Sadduceeën naar de opstanding****Matt. 22: 23-33**

- 23 Op die dag kwamen enige Sadduceeën tot Hem, die beweren, dat er geen opstanding is, en zij ondervroegen Hem,
24 en zij zeiden: Meester, Mozes heeft gezegd, indien iemand sterft zonder kinderen, zal zijn broeder diens vrouw trouwen en voor zijn broeder nakomelingschap verwekken.
25 Nu waren er bij ons zeven broeders. En de eerste huwde en stierf daarop, en daar hij geen nakomelingschap had, liet hij zijn vrouw na aan zijn broeder.
26 Eveneens de tweede
en de derde tot de zevende toe.
27 Het laatst van allen stierf de vrouw.
28 Van wie van de zeven zal zij dan in de opstanding de vrouw zijn? Want allen hebben haar tot vrouw gehad.
29 Jezus antwoordde en zeide tot hen: Gij dwaalt, want gij kent de Schriften niet noch de kracht Gods.

Marc. 12: 18-27

- 18 En er kwamen Sadduceeën tot Hem, die beweren, dat er geen opstanding is, en zij ondervroegen Hem en zeiden:
19 Meester, Mozes heeft ons voorgeschreven, indien iemands broeder sterft en een vrouw nalaat, doch geen kind achterlaat, dat dan zijn broeder de vrouw moet nemen en voor zijn broeder nakomelingschap verwekken.
20 Nu waren er zeven broeders. En de eerste nam een vrouw en liet bij zijn sterven geen nakomelingschap achter.
21 En de tweede nam haar en stierf zonder nakomelingschap na te laten.
En de derde evenzo.
22 En geen van die zeven liet nakomelingschap achter.
Het laatst van allen stierf ook de vrouw.
23 In de opstanding, wanneer zij opstaan, van wie van hen zal zij dan de vrouw zijn? Want alle zeven hebben haar tot vrouw gehad.
24 Jezus sprak tot hen: Dwaalt gij niet daarom, dat gij de Schriften niet kent noch de kracht Gods?

Luc. 20: 27-40

- 27 En tot Hem kwamen enige der Sadduceeën, die ontkennen, dat er een opstanding is, en zij ondervroegen Hem,
28 en zeiden: Meester, Mozes heeft ons voorgeschreven, indien iemands broeder getrouwd is en kinderloos sterft, dat dan zijn broeder de vrouw nemen moet en voor zijn broeder nakomelingschap verwekken.
29 Nu waren er zeven broeders. En de eerste nam een vrouw en stierf kinderloos.
30 En de tweede nam haar,
31 en de derde, en zo alle zeven, en zij stierven zonder kinderen na te laten.
32 Eindelijk stierf ook de vrouw.
33 Die vrouw dan, van wie van hen zal zij in de opstanding de vrouw zijn? Want alle zeven hebben haar tot vrouw gehad.
34 En Jezus zeide tot hen: De kinderen dezer eeuw huwen en worden ten huwelijk genomen,

Joh.

Matt. 22: 23-33

30 Immers, in de opstanding huwen zij niet en worden zij niet ten huwelijk genomen, maar zij zijn als engelen in de hemel.

31 Wat nu de opstanding der doden betreft, hebt gij niet gelezen, wat door God tot u gesproken is, toen Hij zeide:

32 Ik ben de God van Abraham, en de God van Isaak, en de God van Jakob?

(33) Hij is niet een God van doden, maar van levenden.

33 En de scharen, die dat hoorden, stonden versteld over zijn leer.

Marc. 12: 18-27

25 Want wanneer zij uit de doden opstaan, huwen zij niet, en worden zij niet ten huwelijk genomen, maar zij zijn als engelen in de hemelen.

26 Wat nu de doden betreft, dat zij opgewekt worden, hebt gij niet gelezen in het boek van Mozes, bij de braamstruik, hoe God tot hem sprak, zeggende:

Ik ben de God van Abraham en de God van Isaak en de God van Jakob?

27 Hij is niet een God van doden, maar van levenden. Gij dwaalt wel zeer.

Luc. 20: 27-40

35 maar die waardig gekeurd zijn deel te verkrijgen aan die eeuw en aan de opstanding uit de doden, huwen niet en worden niet ten huwelijk genomen.

36 Want zij kunnen niet meer sterven; immers, zij zijn aan de engelen gelijk en zij zijn kinderen Gods, omdat zij kinderen der opstanding zijn.

37 Maar dat de doden opgewekt worden, heeft ook Mozes bij de braamstruik aangeduid, waar hij de Here noemt

De God van Abraham en de God van Isaak en de God van Jakob.

38 Hij is niet een God van doden, maar van levenden, want voor Hem leven zij allen.

39 Enige van de schriftgeleerden antwoorden en zeiden: Meester, Gij hebt goed gesproken.

40 Want zij durfden Hem niets meer vragen.

Joh.**229. De vraag naar het grootste gebod****Matt. 22: 34-40**

34 Toen de Farizeeën gehoord hadden, dat Hij de Sadduceeën tot zwijgen had gebracht, kwamen zij bijeen,

35 en één van hen, een wetgeleerde, vroeg, om Hem te verzoeken:

36 Meester, wat is het grote gebod in de wet?

37 Hij zeide tot hem:

Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand.

38 Dit is het grote en eerste gebod.

39 Het tweede, daaraan gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.

Marc. 12: 28-34

28 En een der schriftgeleerden, tot Hem komende, hoorde, dat zij met elkander redetwistten, en overtuigd, dat Hij hun goed geantwoord had, vroeg hij Hem:

Welk gebod is het eerste van alle?

29 Jezus antwoordde: (30) Het eerste is: Hoor, Israël, de Here, onze God, de Here is één,

30 en gij zult de Here, uw God, liefhebben uit geheel uw hart en uit geheel uw ziel en uit geheel uw verstand en uit geheel uw kracht.

31 Het tweede is dit: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.

Luc.**Joh.**

Matt. 22: 34-40

40 Aan deze twee geboden hangt de ganse wet en de profeten.

Marc. 12: 28-34

Een ander gebod, groter dan deze, bestaat niet.

32 EndeschriftgeleerdezeidetotHem: Inderdaad, Meester, naar waarheid hebt Gij gezegd, dat Hij één is en dat er geen ander is dan Hij.

33 En Hem lief te hebben uit geheel het hart en uit geheel het verstand en uit geheel de kracht, en de naaste lief te hebben als zichzelf, is meer dan alle brandoffers en slachtoffers.

34 En Jezus, ziende, dat hij verstandig geantwoord had, zeide tot hem: Gij zijt niet verre van het Koninkrijk Gods. En niemand durfde Hem meer iets vragen.

Luc.**Joh.****230. Is de Christus de zoon van David?****Matt. 22: 41-46**

41 Toen de Farizeeën bijeen waren, vroeg Jezus hun,

42 zeggende:

Wat dunkt u van de Christus? Wiens zoon is Hij? Zij zeiden tot Hem: Davids Zoon.

43 Hij zeide tot hen: Hoe kan David Hem dan door de Geest zijn Here noemen, als hij zegt:

44 De Here heeft gezegd tot mijn Here: Zet U aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden onder uw voeten gelegd heb.

45 Indien David Hem dus Here noemt, hoe kan Hij dan zijn zoon zijn?

46 En niemand kon Hem daarop iets antwoorden en evenmin durfde iemand van die dag af Hem meer iets vragen.

Marc. 12: 35-37a

35 En Jezus antwoordde bij zijn onderwijs in de tempel en zeide:

Hoe zeggen deschriftgeleerden, dat de Christus een zoon van David is?

36 David zelf heeft door de Heilige Geest gezegd:

De Here heeft gezegd tot mijn Here: Zet U aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden onder uw voeten gelegd heb.

37A David zelf noemt Hem Here, en hoe kan Hij dan zijn zoon zijn?

Luc. 20: 41-44

41 Maar Hij zeide tot hen:

Hoe kan men zeggen, dat de Christus een zoon van David is?

42 Want David zelf zegt in het boek der Psalmen:

De Here heeft gezegd tot mijn Here: Zet U aan mijn rechterhand,

43 totdat Ik uw vijanden gemaakt heb tot een voetbank voor uw voeten.

44 David noemt Hem dus Here; hoe kan Hij dan zijn zoon zijn?

Joh.**231. Rede tegen de schriftgeleerden en de Farizeeën****Matt. 23: 1-36**

1 Toen sprak Jezus tot de scharen en tot zijn discipelen,

Marc. 12: 37b-40

37B En het merendeel van de schare hoorde Hem gaarne.

38 En Hij zeide in zijn onderwijs: Wacht u voor de schriftgeleerden,

Luc. 20: 45-47

45 Terwijl al het volk het hoorde, zeide Hij tot de discipelen:

46 Wacht u voor de schriftgeleerden,

Joh.

Matt. 23: 1-36	Marc. 12: 37b-40	Luc. 20: 45-47	Joh.
<p>2 Zeggende: De schriftgeleerden en de Farizeeën hebben zich gezet op de stoel van Mozes.</p> <p>3 Alles dan, wat zij u ook zeggen, doet dat en onderhoudt dat, maar doet niet naar hun werken, want zij zeggen het wel, maar doen het niet.</p> <p>4 Zij binden zware lasten bijeen en leggen die op de schouders der mensen, maar zelf willen zij ze met hun vinger niet verroeren.</p> <p>5 Al hun werken doen zij om in het oog te lopen bij de mensen, want zij maken hun gebedsriemen breed en hun kwasten groot,</p> <p>6 zij houden van de eerste plaats bij de maaltijden en van de erezetels in de synagogen,</p> <p>7 en van de begroetingen op de markten en om door de mensen rabbi genoemd te worden. Gij zult u niet rabbi laten noemen;</p> <p>8 want één is uw Meester en gij zijt allen broeders.</p> <p>9 En gij zult op aarde niemand uw vader noemen, want één is uw Vader, Hij, die in de hemelen is.</p> <p>10 Laat u ook geen leidslieden noemen, want één is uw Leidsman, de Christus.</p> <p>11 Maar wie de grootste onder u is, zal uw dienaar zijn.</p> <p>12 Al wie zichzelf zal verhogen, zal vernederd worden en al wie zichzelf zal vernederen, zal verhoogd worden.</p> <p>13 (14) [Wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, gij huichelaars, want gij eet de huizen der weduwen op, terwijl gij voor de schijn lange gebeden uitspreekt. Daarom zult gij zwaarder oordeel ontvangen.]</p>	<p>die gesteld zijn op het wandelen in lange gewaden en op begroetingen op de markten,</p> <p>39 en op erezetels in de synagogen en eerste plaatsen bij de maaltijden,</p> <p>40 die de huizen der weduwen opeten en voor de schijn lange gebeden uitspreken: dezen zullen een zwaarder oordeel ontvangen.</p>	<p>die gesteld zijn op het wandelen in lange gewaden en houden van begroetingen op de markten,</p> <p>Erezetels in de synagogen en eerste plaatsen bij de maaltijden;</p> <p>47 die de huizen der weduwen opeten en voor de schijn lange gebeden uitspreken, dezen zullen een zwaarder oordeel ontvangen.</p>	

Matt. 23: 1-36

- 14 (13) Maar wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, gij huichelaars, want gij sluit het Koninkrijk der hemelen toe voor de mensen. Immers, gij gaat er niet binnen en die trachten binnen te gaan, laat gij niet toe daarin te komen.
- 15 Wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, gij huichelaars, want gij trekt zee en land rond, om één bekeerling te maken, en wanneer hij het wordt, maakt gij van hem een kind der hel, tweemaal zo erg als gij het zelf zijt.
- 16 Wee u, blinde wegwijzers, die zegt: Heeft iemand bij de tempel gezworen, dat betekent niets; maar heeft iemand bij het goud van de tempel gezworen, dan is hij gebonden.
- 17 Gij dwazen en blinden, wat toch is meer, het goud of de tempel, die het goud geheiligd heeft?
- 18 En heeft iemand bij het altaar gezworen, dat betekent niets; maar heeft iemand bij de gave, die daarop ligt, gezworen, dan is hij gebonden.
- 19 Gij blinden, immers, wat is meer, de gave of het altaar, dat de gave heiligt?
- 20 Wie dus gezworen heeft bij het altaar, zweert daarbij en bij alles, wat erop ligt.
- 21 En wie gezworen heeft bij de tempel, zweert daarbij en bij Hem, die erin woont.
- 22 En wie gezworen heeft bij de hemel, zweert bij de troon Gods en bij Hem, die daarop gezeten is.
- 23 Wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, gij huichelaars, want gij geeft tienden van de munt, de dille en de komijn en gij hebt het gewichtigste van de wet verwaarloosd: het oordeel en de barmhartigheid en de trouw. (24) Dit moest men doen en het andere niet nalaten.

Marc. 12: 37b-40**Luc. 20: 45-47****Joh.****11: 37-52**

- 37 *Terwijl Hij sprak, nodigde een Farizeer Hem om bij hem te komen eten. En Hij kwam binnen en ging aanliggen.*
- 38 *De Farizeer verwonderde zich, toen hij zag, dat Hij Zich voor het eten niet eerst wies.*
- 39 *Maar de Here zeide tot hem: En gij dan, gij Farizeeën, de buitenzijde van de beker en de schotel reinigt gij, maar van binnen zijt gij vol roof en slechtheid.*
- 40 *Onverstandigen, heeft Hij, die de buitenzijde gemaakt heeft, ook niet de binnenzijde gemaakt?*
- 41 *Doch geeft de inhoud als aalmoes en zie, alles is u rein.*
- 42 *Maar wee u, Farizeeën, want gij geeft tienden van de munt en de ruit en van alle kruiden, en gij gaat voorbij aan het oordeel en de liefde Gods. Dit moest men doen en het andere niet nalaten.*
- 43 *Wee u, Farizeeën, want gij zijt gesteld op de ereplaats in de synagogen en op de begroetingen op de markten.*
- 44 *Wee u, want gij zijt als de onzichtbare graven: de mensen, die er overheen lopen, weten het niet.*
- 45 *Een van de wetgeleerden antwoordde en zeide tot Hem: Meester, door dit te zeggen, beledigt Gij ook ons.*
- 46 *Maar Hij zeide: Wee ook u, wetgeleerden, want gij legt de mensen ondraaglijke lasten op, en zelf raakt gij die lasten niet met een uwer vingers aan.*
- 47 *Wee u, want gij bouwt de grafsteden der profeten, maar uw vaders hebben hen gedood.*
- 48 *Zo zijt gij dan getuigen, dat gij instemt met de daden uwer vaders, want zij hebben hen gedood en gij bouwt!*

Matt. 23: 1-36

- 24 Gij blinde wegwijzers, die de mug uitzift, maar de kameel doorzwelgt.
- 25 Wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, gij huichelaars, want gij reinigt de buitenzijde van de beker en van de schotel, maar van binnen zijn zij vol roof en onmatigheid.
- 26 Gij blinde Farizeeër, reinig eerst de inhoud van de beker; dan zal hij ook van buiten rein worden.
- 27 Wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, gij huichelaars, want gij gelijkt op gewitte graven, die van buiten wel schoon schijnen, maar van binnen vol zijn van doodsbeenderen en allerlei onreinheid.
- 28 Zo ook gij, van buiten schijnt gij de mensen wel rechtvaardig, doch van binnen zijt gij vol huichelarij en wetsverachting.
- 29 Wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, gij huichelaars, want gij bouwt de grafsteden der profeten en verfraait de gedenktekenen der rechtvaardigen,
- 30 en gij zegt: Indien wij geleefd hadden in de dagen onzer vaders, zouden wij met hen geen gemene zaak gemaakt hebben ten opzichte van het bloed der profeten.
- 31 Gij getuigt dus van uzelf, dat gij zonen zijt van de moordenaars der profeten.
- 32 Maakt ook gij de maat uwer vaders vol!
- 33 Slangen, adderengebroed, hoe zult gij ontkomen aan het oordeel der hel?
- 34 Daarom, zie, Ik zend tot u profeten en wijzen en schriftgeleerden. Van hen zult gij sommigen doden en kruisigen en van hen zult gij anderen geselen in uw synagogen en vervolgen van stad tot stad,

Marc. 12: 37b-40**Luc. 20: 45-47****II: 37-52****Joh.**

- 49 *Daarom zegt ook de wijsheid Gods: Ik zal tot hen zenden profeten en apostelen en van hen zullen zij sommigen doden en vervolgen,*
- 52 *opdat van dit geslacht afgeëist worde het bloed van al de profeten, dat vergoten is sinds de grondvesting der wereld,*
- 52 *van het bloed van Abel tot het bloed van Zacharias, die omgebracht is tussen het altaar en het tempelhuis. Ja, Ik zeg u, het zal afgeëist worden van dit geslacht.*
- 52 *Wee u, wetgeleerden, want gij hebt de sleutel der kennis weggenomen; zelf zijt gij niet binnengegaan en hen, die trachtten binnen te gaan, hebt gij tegengehouden.*

Matt. 23: 1-36**Marc. 12: 37b-40****Luc. 20: 45-47****Joh.**

- 35 opdat over u kome al het rechtvaardige bloed, dat vergoten werd op de aarde, van het bloed van Abel, de rechtvaardige, tot het bloed van Zacharias, de zoon van Berekja, die gij vermoord hebt tussen het tempelhuis en het altaar.
- 36 Voorwaar, Ik zeg u: Al deze dingen zullen komen over dit geslacht.

232. Jezus' weeklacht over Jeruzalem**Matt. 23:37-39****Marc.****Luc. 13: 34-35****Joh.**

- 37 Jeruzalem, Jeruzalem, dat de profeten doodt, en stenigt, wie tot u gezonden zijn, hoe dikwijls heb Ik uw kinderen willen vergaderen, gelijk een hen haar kuikens onder haar vleugels vergadert, en gij hebt niet gewild.
- 38 Zie, uw huis wordt aan u overgelaten.
- 39 Want Ik zeg u, gij zult Mij van nu aan niet meer zien, totdat gij zegt: Gezegend Hij, die komt in de naam des Heren!

- 34 *Jeruzalem, Jeruzalem, dat de profeten doodt, en stenigt wie tot u gezonden zijn, hoe dikwijls heb Ik uw kinderen willen vergaderen, gelijk een hen haar kuikens onder haar vleugels, en gij hebt niet gewild.*
- 35 *Zie, uw huis wordt aan u overgelaten. Maar Ik zeg u, gij zult Mij niet meer zien tot het ogenblik komt, dat gij zegt: Gezegend Hij, die komt in de naam des Heren!*

233. Het offer van de arme weduwe**Matt.****Marc. 12: 41-44****Luc. 21: 1-4****Joh.**

- 41 En Hij ging tegenover de offerkist zitten en zag met aandacht, hoe de schare kopergeld wierp in de offerkist. En vele rijken wierpen er veel in.
- 42 En er kwam een arme weduwe, die er twee koperstukjes in wierp, dat is een duit.
- 43 En Hij riep zijn discipelen en zeide tot hen: Voorwaar, Ik zeg u, deze arme weduwe heeft het meeste in de offerkist geworpen van allen, die er iets in geworpen hebben.
- 44 Want allen hebben erin geworpen van hun overvloed, maar zij heeft van haar armoede erin geworpen, al wat zij had, haar ganse levensonderhoud.

- 1 Toen Hij opkeek, zag Hij de rijken hun gaven in de offerkist werpen.
- 2 Hij zag ook een behoeftige weduwe twee koperstukjes daarin werpen,
- 3 en zeide: Waarlijk, Ik zeg u, deze arme weduwe heeft meer dan allen daarin geworpen.
- 4 Want deze allen hebben van hun overvloed iets bij de gaven geworpen, maar zij heeft van haar armoede haar ganse levensonderhoud erin geworpen.

234. Jezus voorzegt de verwoesting van de tempel**Matt. 24: 1 - 2****Marc. 13: 1-2****Luc. 21: 5-6****Joh.**

- 1 En Jezus ging de tempel uit en vertrok. En zijn discipelen kwamen tot Hem om Hem op de gebouwen van de tempel te wijzen.

- 1 En toen Hij uit de tempel ging, zeide een van zijn discipelen tot Hem: Meester, zie, welke stenen en welke gebouwen!

- 5 En toen sommigen van de tempel zeiden, dat hij met schone stenen en wijgeschenken versierd was, sprak Hij:

Matt. 24: 1 - 2

- 2 En Hij antwoordde en zeide tot hen: Ziet gij dit alles niet? Voorwaar, Ik zeg u, er zal hier geen steen op de andere gelaten worden, die niet zal worden weggebroken.

Marc. 13: 1-2

- 2 En Jezus zeide tot hem: Ziet gij deze grote gebouwen? Er zal geen steen op de andere gelaten worden, die niet zal worden weggebroken.

Luc. 21: 5-6

- 6 Wat gij daar aanschouwt - er zullen dagen komen, waarin geen steen op de andere zal gelaten worden, die niet zal worden weggebroken.

Joh.**235. De tekenen vóór het einde****Matt. 24: 3-14**

- 3 Toen Hij op de Olijfberg gezeten was, kwamen zijn discipelen alleen tot Hem en zeiden:

Zeg ons, wanneer zal dat geschieden, en wat is het teken van uw komst en van de voleinding der wereld?

- 4 En Jezus antwoordde en zeide tot hen: Ziet toe, dat niemand u verleide!
- 5 Want velen zullen komen onder mijn naam en zeggen: Ik ben de Christus, en zij zullen velen verleiden.
- 6 Ook zult gij horen van oorlogen en van geruchten van oorlogen. Ziet toe, weest niet verontrust; want dat moet geschieden, maar het einde is het nog niet.
- 7 Want volk zal opstaan tegen volk, en koninkrijk tegen koninkrijk, en er zullen nu hier, dan daar, hongersnoden en aardbevingen zijn.
- 8 Doch dat alles is het begin der weeën.
- 9A Dan zullen zij u overleveren aan verdrukking en zij zullen u doden,

Marc. 13: 3-13

- 3 En toen Hij op de helling van de Olijfberg gezeten was, tegenover de tempel, vroegen Petrus en Jakobus en Johannes en Andreas Hem afzonderlijk:

4 Zeg ons, wanneer zal dat geschieden en wat is het teken, wanneer al deze dingen in vervulling zullen gaan?

- 5 Jezus begon tot hen te zeggen: Ziet toe, dat niemand u verleide.
- 6 Velen zullen komen onder mijn naam en zeggen: Ik ben het, en zij zullen velen verleiden.
- 7 Doch wanneer gij hoort van oorlogen en geruchten van oorlogen, weest dan niet verontrust. Dat moet geschieden, maar het einde is het nog niet.
- 8 Want volk zal opstaan tegen volk en koninkrijk tegen koninkrijk. Er zullen nu hier, dan daar, aardbevingen zijn en er zullen hongersnoden wezen.

Dat is het begin der weeën.

- 9 Doch gij, ziet toe op uzelf.

Luc. 21: 7-19

- 7 En zij vroegen Hem en zeiden:

Meester, wanneer zal dit dan geschieden? En wat is het teken, dat deze dingen zullen gebeuren?

- 8 Hij zeide: Ziet toe, dat gij u niet laat verleiden.
- Want velen zullen komen onder mijn naam en zeggen: Ik ben het, en: De tijd is nabij. Gaat hen niet achterna.
- 9 En wanneer gij hoort van oorlogen en onlusten, laat u niet beangstigen. Want die dingen moeten eerst geschieden, maar dat is nog niet terstond het einde.
- 10 Toen zeide Hij tot hen: Volk zal opstaan tegen volk en koninkrijk tegen koninkrijk,
- 11 en er zullen grote aardbevingen, en nu hier, dan daar pestziekten en hongersnoden zijn, en ook vreselijke dingen en grote tekenen van de hemel.

Joh.

- 12 Maar voordat alles zullen zij de handen aan u slaan en u vervolgen,

Matt. 24: 3-14

- 9B en gij zult door alle volken gehaat worden om mijns naams wil.
- 10 En dan zullen velen ten val komen en zij zullen elkander overleveren en elkander haten.
- 11 En vele valse profeten zullen opstaan en velen zullen zij verleiden.
- 12 En omdat de wetsverachting toeneemt, zal de liefde van de meesten verkillen.
- 13 Maar wie volhardt tot het einde, die zal behouden worden.
- 14 Enditevangelie van het Koninkrijk zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis voor alle volken, en dan zal het einde gekomen zijn.

Marc. 13: 3-13

- Zij zullen u overleveren aan gerechtshoven, en in synagogen zult gij gezeseld worden en voor stadhouders en koningen zult gij gesteld worden om Mijnentwil, tot een getuigenis voor hen.
- 10 Enaan alle volken moet eerst het evangelie gepredikt worden.
- 11 En wanneer zij u wegvoeren om u over te leveren, weest dan niet van tevoren bezorgd wat gij zeggen moet, maar zegt wat u in die ure gegeven wordt; want gij zijt het niet, die spreekt, maar de Heilige Geest.
- 12 En een broeder zal zijn broeder overleveren ten dode en een vader zijn kind; en kinderen zullen opstaan tegen hun ouders en hen ter dood brengen.
- 13 En gij zult door allen gehaat worden om mijns naams wil.

Maar wie volhardt tot het einde, die zal behouden worden.

Luc. 21: 7-19

- Door u over te leveren in de synagogen en gevangenissen, en u voor koningen en stadhouders te leiden om mijns naams wil.
- 13 Het zal voor u hierop uitlopen, dat gij zult getuigen.
- 14 Neemt u daarom in uw hart voor, niet vooraf te bedenken, hoe gij u zult verdedigen.
- 15 Want Ik zal u mond en wijsheid geven, welke al uw tegenstanders niet zullen kunnen weerstaan of weerleggen.
- 16 En gij zult overgeleverd worden zelfs door ouders en broeders en verwanten en vrienden, en zij zullen sommigen van u doden,
- 17 en gij zult door allen gehaat worden om mijns naams wil.
- 18 Doch geen haar van uw hoofd zal teloor gaan;
- 19 door uw volharding zult gij uw leven verkrijgen.

Joh.**236. De grote verdrukking****Matt. 24: 15-28**

- 15 Wanneer gij dan de gruwel der verwoesting, waarvan door de profeet Daniël gesproken is, op de heilige plaats ziet staan – wie het leest, geve er acht op – laten dan wie in Judea zijn,

Marc. 13: 14-23

- 14 Wanneer gij dan de gruwel der verwoesting ziet staan, waar hij niet behoort – die het leest, geve er acht op – laten dan die in Judea zijn,

Luc. 21: 20-24

- 20 Zodra gij nu Jeruzalem door legerkampen omsingeld ziet, weet dan, dat zijn verwoesting nabij is.
- 21 Laten dan die in Judea zijn,

Joh.

Matt. 24: 15-28

16 vluchten naar de bergen.

17 Wie op het dak is, ga niet naar beneden om zijn huisraad mede te nemen,

18 en wie in het veld is, kere niet terug om zijn kleed mede te nemen.

19 Wee de zwangeren en de zogenden in die dagen.

20 Bid, dat u vlucht niet in de winter valle en niet op een sabbat.

21 Want er zal dan een grote verdrukking zijn, zoals er niet geweest is van het begin der wereld tot nu toe en ook nooit meer wezen zal.

22 En indien die dagen niet ingekort werden, zou geen vlees behouden worden; doch ter wille van de uitverkorenen zullen die dagen worden ingekort.

23 Indien dan iemand tot u zegt: Zie, hier is de Christus, of: Hier, gelooft het niet.

24 Want er zullen valse christussen en valse profeten opstaan en zij zullen grote tekenen en wonderen doen, zodat zij, ware het mogelijk, ook de uitverkorenen zouden verleiden.

25 Zie, Ik heb het u voorzeggd.

Marc. 13: 14-23

Vluchten naar de bergen.

15 Wie op het dak is, ga niet naar beneden en ga niet naar binnen om iets uit zijn huis mede te nemen,

16 en wie in het veld is, kere niet terug om zijn kleed mede te nemen.

17 Wee de zwangeren en de zogenden in die dagen!

18 Bidt, dat het niet in de winter valle.

19 Want die dagen zullen zulk een verdrukking brengen als er niet geweest is van het begin der schepping, die God geschapen heeft, tot nu toe, en ook nooit meer wezen zal.

20 En indien de Here die dagen niet had ingekort, zou geen vlees behouden worden, doch ter wille van de uitverkorenen, die Hij heeft uitverkoren, heeft Hij die dagen ingekort.

21 Indien dan iemand tot u zegt: Zie, hier is de Christus, zie, Hij is daar, gelooft het niet.

22 Want er zullen valse christussen en valse profeten opstaan en zij zullen tekenen en wonderen doen om, ware het mogelijk, de uitverkorenen te verleiden.

23 Doch gij, ziet toe: Ik heb het u alles voorzeggd.

Luc. 21: 20-24

Vluchten naar de bergen, en die binnen de stad zijn, de wijk nemen, en die op het land zijn, er niet binnengaan,
22 want dit zijn de dagen van vergelding, waarin alles wat geschreven is, in vervulling gaat.

23 Wee de zwangeren en de zogenden in die dagen!

Want er zal grote nood zijn over het land en toorn over dit volk,

24 en zij zullen vallen door de scherpte des zwaards en als gevangenen weggevoerd worden onder alle heidenen, en Jeruzalem zal door heidenen vertrapt worden, totdat de tijden der heidenen zullen vervuld zijn.

Joh.

Matt. 24: 15-28

- 26 Indien men dan tot u zegt: Zie, Hij is in de woestijn, gaat er niet heen; zie, Hij is in de binnenkamer, gelooft het niet.
- 27 Want gelijk de bliksem komt van het oosten en licht tot het westen, zo zal de komst van de Zoon des mensen zijn.
- 28 Waar het aas is, daar zullen de gieren zich verzamelen.

Marc. 13: 14-23**Luc. 21: 20-24****Joh.****237. De komst van de Zoon des mensen****Matt. 24: 29-31**

- 29 Terstond na de verdrukking dier dagen zal de zon verduisterd worden en de maan zal haar glans niet geven en de sterren zullen van de hemel vallen
- en de machten der hemelen zullen wankelen.
- 30 En dan zal het teken van de Zoon des mensen verschijnen aan de hemel en dan zullen alle stammen der aarde zich op de borst slaan en zij zullen de Zoon des mensen zien komen op de wolken des hemels, met grote macht en heerlijkheid.
- 31 En Hij zal zijn engelen uitzenden met luid bazuingeschal en zij zullen zijn uitverkorenen verzamelen uit de vier windstreken, van het ene uiterste der hemelen tot het andere.

Marc. 13: 24-27

- 24 Maar in die dagen, na de verdrukking, zal de zon verduisterd worden en de maan zal haar glans niet geven.
- 25 En de sterren zullen van de hemel vallen
- En de machten der hemelen zullen wankelen.
- 26 En dan zullen zij de Zoon des mensen zien komen op de wolken, met grote macht en heerlijkheid.
- 27 En dan zal Hij zijn engelen uitzenden en zijn uitverkorenen verzamelen uit de vier windstreken, van het uiterste der aarde tot het uiterste des hemels.

Luc. 21: 25-28**Joh.**

- 25 En er zullen tekenen zijn aan zon en maan
- en sterren,
- en op de aarde radeloze angst onder de volken vanwege het bulderen van zee en branding,
- 26 terwijl de mensen bezwijmen van vrees en angst voor de dingen, die over de wereld komen. Want de machten der hemelen zullen wankelen.
- 27 En dan zullen zij de Zoon des mensen zien komen op een wolk, met grote macht en heerlijkheid.
- 28 Wanneer deze dingen beginnen te geschieden, richt u op en heft uw hoofden omhoog, want uw verlossing genaakt.

238. De gelijkenis van de vijgeboom

Matt. 24: 32-35

- 32 Leert dan van de vijgeboom deze les: Wanneer zijn hout reeds week wordt en de bladeren doet uitspruiten, weet gij daaraan, dat de zomer nabij is.
- 33 Zo moet ook gij, wanneer gij dit alles ziet, weten, dat het nabij is, voor de deur.
- 34 Voorwaar, Ik zeg u, dit geslacht zal geenszins voorbijgaan, voordat dit alles geschiedt.
- 35 De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan.

Marc. 13: 28-31

- 28 Leert dan van de vijgeboom deze les: Wanneer zijn hout reeds week wordt en de bladeren doet uitspruiten, weet gij daaraan, dat de zomer nabij is.
- 29 Zo moet gij ook, wanneer gij dit ziet geschieden, weten, dat het nabij is, voor de deur.
- 30 Voorwaar, Ik zeg u, dit geslacht zal geenszins voorbijgaan, voordat dit alles geschiedt.
- 31 De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar mijn woorden zullen niet voorbijgaan.

Luc. 21: 29-33

- 29 En Hij sprak een gelijkenis tot hen: Let op de vijgeboom en op al de bomen.
- 30 Zodra zij uitlopen, weet gij uit uzelf, omdat gij het ziet, dat de zomer reeds nabij is.
- 31 Zo moet ook gij, wanneer gij dit ziet geschieden, weten, dat het Koninkrijk Gods nabij is.
- 32 Voorwaar, Ik zeg u, dit geslacht zal geenszins voorbijgaan, voordat alles geschiedt.
- 33 De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan.

Joh.

239. Oproep tot waakzaamheid

Matt. 24: 36-44

- 36 Doch van die dag en van die ure weet niemand, ook de engelen der hemelen niet, ook de Zoon niet, maar de Vader alleen.

Marc. 13: 32-37

- 32 Maar van die dag of van die ure weet niemand, ook de engelen in de hemel niet, ook de Zoon niet, alleen de Vader.
- 33 Ziet toe, blijft waakzaam. Want gij weet niet, wanneer het de tijd is.
- 34 Gelijk een mens, die buitenslands ging, zijn huis overliet en aan zijn slaven volmacht gaf, aan ieder zijn werk, en de deurwachter opdroeg te waken.
- 35 Waakt dan, want gij weet niet, wanneer de heer des huizes komen zal, laat in de avond of te middernacht, bij het hanegekraai of des morgens vroeg,
- 36 opdat hij niet, als hij plotseling komt, u slapende vinde.

Luc. 21:34-38

- 34 Ziet toe op uzelf, dat uw hart nimmer bezwaard worde door roes en dronkenschap en zorgen voor levensonderhoud, en die dag niet plotseling over u kome,

Joh.

Matt. 24: 36-44**Marc. 13: 32-37****Luc. 21:34-38****Joh.**

37 Wat Ik u zeg, zeg Ik allen:
Waakt!

- 37 Want zoals het was in de dagen van Noach, zo zal de komst van de Zoon des mensen zijn.
- 38 Want zoals zij in [die] dagen vóór de zondvloed waren, etende en drinkende, huwende en ten huwelijk gevende, tot op de dag, waarop Noach in de ark ging,
- 39 en zij niets bemerkten, eer de zondvloed kwam en hen allen wegnam, zo zal ook de komst van de Zoon des mensen zijn.

- 40 Dan zullen ertwee in het veld zijn, één zal aangenomen worden en één achtergelaten worden;
- 41 twee vrouwen zullen aan het malen zijn met de molen, één zal aangenomen worden, en één achtergelaten worden.

- 35 als een strik. Want hij zal komen over allen, die gezeten zijn op het oppervlak der ganse aarde.
- 36 Waakt te allentijde, biddende, dat gij in staat moogt wezen te ontkomen aan alles wat geschieden zal, en gesteld te worden voor het aangezicht van de Zoon des mensen.
- 37 Overdag leerde Hij in de tempel, doch de nachten bracht Hij buiten door op de berg, Olijfberg genaamd.
- 38 En al het volk kwam des morgens vroeg tot Hem in de tempel om Hem te horen.

Luc. 17:26-30

- 26 *En gelijk het geschiedde in de dagen van Noach, zo zal het ook zijn in de dagen van de Zoon des mensen:*
- 27 *zij aten, zij dronken, zij huwden, en zij werden ten huwelijk genomen tot op de dag, waarop Noach in de ark ging en de zondvloed kwam en allen verdelgde.*
- 28 *Op dezelfde wijze als het geschiedde in de dagen van Lot: zij aten, zij dronken, zij kochten, zij verkochten, zij plantten, zij bouwden.*
- 29 *Maar op de dag, waarop Lot uit Sodom ging, regende vuur en zwavel van de hemel en verdelgde hen allen.*
- 30 *Op dezelfde wijze zal het gaan op de dag, waarop de Zoon des mensen geopenbaard wordt.*

Luc. 17: 34-36

- 34 *Ik zeg u, in die nacht zullen er twee in één bed zijn, de een zal aangenomen, de ander achtergelaten worden.*
- 35 *Twee vrouwen zullen samen bezig zijn met malen, de ene zal aangenomen, de andere achtergelaten worden.*

Matt. 24: 36-44

- 42 Waakt dan, want gij weet niet, op welke dag uw Here komt.
- 43 Maar weet dit: Als de heer des huizes geweten had, in welke nachtwaak de dief zou komen, hij zou gewaakt hebben en in zijn huis niet hebben laten inbreken.
- 44 Daarom, weest ook gij bereid, want op een uur, dat gij het niet verwacht, komt de Zoon des mensen.

Marc. 13: 32-37**Luc. 21:34-38**

- 36 *[Twee zullen op het land zijn, de een zal aangenomen, de ander achtergelaten worden.]*

Luc. 12: 39-40

- 39 *Maar weet dit: Als de heer des huizes geweten had, op welk uur de dief zou komen, hij zou in zijn huis niet hebben laten inbreken.*
- 40 *Weest ook gij bereid, want op een uur, dat gij het niet verwacht, komt de Zoon des mensen.*

Joh.**240. De gelijkenis van de goede en de slechte knecht****Matt. 24: 45-51**

- 45 Wie is dan de trouwe en verstandige slaaf, die de heer over zijn dienstvolk gesteld heeft om hun op tijd hun voedsel te geven?
- 46 Zalig die slaaf, die zijn heer bij zijn komst zo bezig zal vinden.
- 47 Voorwaar, Ik zeg u, dat hij hem over al zijn bezit zal stellen.
- 48 Maar als die slaaf slecht was, en in zijn hart zou zeggen:
- 49 Mijn heer blijft uit, en hij zou beginnen zijn medeslaven te slaan en met de dronkaards zou eten en drinken,
- 50 dan zal de heer van die slaaf komen op een dag, dat hij het niet verwacht, en op een uur, (51) dat hij het niet weet,
- 51 en hij zal hem folteren en hem in het lot der huichelaars doen delen. Daar zal het geweest zijn en het tandengeknars.

Marc.**Luc. 12: 41-48**

- 41 *En Petrus zeide: Heer, zegt Gij met het oog op ons deze gelijkenis, of ook met het oog op allen?*
- 42 *En de Here zeide: Wie is dan de trouwe, de verstandige rentmeester, die de heer over zijn bedienden zal stellen om hun op tijd hun deel te geven?*
- 43 *Zalig die slaaf, die zijn heer bij zijn komst zo bezig zal vinden.*
- 44 *Waarlijk, Ik zeg u, dat hij hem over al zijn bezit zal stellen.*
- 45 *Maar als die slaaf in zijn hart zou zeggen: Mijn heer blijft lang uit, en hij zou beginnen de slaven en slavinnen te slaan, en te eten, en te drinken en dronken te zijn,*
- 46 *dan zal de heer van die slaaf komen op een dag, dat hij het niet verwacht en op een uur, dat hij niet weet, en hij zal hem folteren en hem in het lot der trouwelozen doen delen.*
- 47 *Die slaaf nu, die de wil van zijn heer kende en geen toebereidselen getroffen heeft, of niet gedaan heeft naar de wil van zijn heer, zal vele slagen ontvangen.*
- 48 *Wie echter die wil niet heeft gekend en dingen heeft gedaan, die slagen verdienen, zal er weinige ontvangen. Van een ieder, wie veel gegeven is, zal veel geëist worden, en aan wie veel is toevertrouwd, van hem zal des te meer worden gevraagd.*

Joh.

241. De wijze en dwaze meisjes**Matt. 25: 1-13****Marc. Luc. Joh.**

- 1 Dan zal het Koninkrijk der hemelen vergeleken worden met tien maagden, die haar lampen namen en uittrokken, de bruidegom tegemoet.
- 2 En vijf van haar waren dwaas en vijf waren wijs.
- 3 Want de dwaze namen haar lampen mede, maar geen olie;
- 4 doch de wijze namen olie in haar kruiken, met haar lampen.
- 5 Terwijl de bruidegom uitbleef, werden zij allen slaperig en sliepen in.
- 6 En midden in de nacht klonk een geroep: De bruidegom, zie, gaat uit hem tegemoet!
- 7 Toen stonden al die maagden op en brachten haar lampen in orde.
- 8 En de dwaze zeiden tot de wijze: Geef ons van uw olie, want onze lampen gaan uit.
- 9 Maar de wijze antwoordden en zeiden: Neen, er mocht niet genoeg zijn voor ons en voor u; gaat liever naar de verkopers en koopt voor uzelf.
- 10 Doch terwijl ze heengingen om te kopen, kwam de bruidegom, en die gereed waren, gingen met hem de bruiloftszaal binnen, en de deur werd gesloten.
- 11 Later kwamen ook de andere maagden en zeiden: Heer, heer, doe ons open!
- 12 Maar hij antwoordde en zeide: Voorwaar, ik zeg u, ik ken u niet.
- 13 Waakt dan, want gij weet de dag noch het uur.

242. De gelijkenis van de talenten**Matt. 25: 14-30****Marc. Luc. Joh.**

- 14 Want het is als een mens, die bij zijn vertrek naar het buitenland zijn slaven riep en hun zijn bezit toevertrouwde.
- 15 En de een gaf hij vijf talenten, een ander twee, een derde één, een ieder naar zijn bekwaamheid, en hij reisde buitenslands.
- 16 Terstond ging hij, die de vijf talenten ontvangen had, op weg, en hij deed er zaken mede en verdiende er vijf bij.
- 17 Evenzo verdiende hij, die de twee talenten had, er twee bij.
- 18 Maar hij, die het ene talent ontvangen had, ging heen en groef een gat in de grond en verborg het geld van zijn heer.
- 19 En na lange tijd kwam de heer van die slaven en hield afrekening met hen.
- 20 En die de vijftalenten ontvangen had, trad toe en bracht nog vijftalenten bovendien, zeggende: Heer, vijf talenten hebt gij mij toevertrouwd: zie, ik heb er vijf talenten bij verdiend.
- 21 Zijn heer zeide tot hem: Wèl gedaan, gij goede en getrouwe slaaf, over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal ik u stellen; ga in tot het feest van uw heer.
- 22 Die met de twee talenten trad ook toe en zeide: Heer, twee talenten hebt gij mij toevertrouwd; zie, ik heb er twee talenten bij verdiend.
- 23 Zijn heer zeide tot hem: Wèl gedaan, gij goede en getrouwe slaaf, over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal ik u stellen; ga in tot het feest van uw heer.
- 24 Nu kwam ook hij, die het ene talent ontvangen had, en zeide: Heer, ik wist van u, dat gij een hard mens zijt, die maait, waar gij niet gezaaid hebt, en die bijeenbrengt van plaatsen, waar gij niet hebt uitgestrooid.
- 25 En ik was bevreesd en ben heengegaan en heb uw talent in de grond verborgen; hier hebt gij het uwe.
- 26 En zijn heer antwoordde en zeide tot hem: Gij slechte en luie slaaf, wist gij, dat ik maai, waar ik niet gezaaid heb en bijeenbreng van plaatsen, waar ik niet heb uitgestrooid?
- 27 Dan hadt gij mijn geld aan de bankiers moeten geven en ik zou bij mijn komst mijn eigendom met rente opgevraagd hebben.
- 28 Neemt hem dan het talent af en geeft het aan hem, die de tien talenten heeft.

Matt. 25: 14-30Marc.Luc.Joh.

- 29 Want aan een ieder, die heeft, zal gegeven worden en hij zal overvloedig hebben. Maar wie niet heeft, ook wat hij heeft, zal hem ontnomen worden.
- 30 En werpt de onnutte slaaf uit in de buitenste duisternis. Daar zal het geween zijn en het tandengeknars.

243. Het oordeel van de Zoon des mensen over de volkeren**Matt. 25: 31-46**Marc.Luc.Joh.

- 31 Wanneer dan de Zoon des mensen komt in zijn heerlijkheid en al de engelen met Hem, dan zal Hij plaats nemen op de troon zijner heerlijkheid.
- 32 En al de volken zullen voor Hem verzameld worden, en Hij zal ze van elkander scheiden, zoals de herder de schapen scheidt van de bokken,
- 33 en Hij zal de schapen zetten aan zijn rechterhand en de bokken aan zijn linkerhand.
- 34 Dan zal de Koning tot hen, die aan zijn rechterhand zijn, zeggen: Komt, gij gezegenden mijns Vaders, beërft het Koninkrijk, dat u bereid is van de grondlegging der wereld af.
- 35 Want Ik heb honger geleden en gij hebt Mij te eten gegeven. Ik heb dorst geleden en gij hebt Mij te drinken gegeven, Ik ben een vreemdeling geweest en gij hebt Mij gehuisvest,
- 36 naakt en gij hebt Mij gekleed, ziek en gij hebt Mij bezocht; Ik ben in de gevangenis geweest en gij zijt tot Mij gekomen.
- 37 Dan zullen de rechtvaardigen Hem antwoorden, zeggende: Here, wanneer hebben wij U hongerig gezien en hebben wij U gevoed, of dorstig en hebben wij U te drinken gegeven?
- 38 Wanneer hebben wij U als vreemdeling gezien en hebben U gehuisvest, of naakt, en hebben U gekleed?
- 39 Wanneer hebben wij U ziek of in de gevangenis gezien en zijn tot U gekomen?
- 40 En de Koning zal hun antwoorden en zeggen: Voorwaar, Ik zeg u, in zoverre gij dit aan één van deze mijn minste broeders hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan.
- 41 Dan zal Hij ook tot hen, die aan zijn linkerhand zijn, zeggen: Gaat weg van Mij, gij vervloekten, naar het eeuwige vuur, dat voor de duivel en zijn engelen bereid is.
- 42 Want Ik heb honger geleden en gij hebt Mij niet te eten gegeven, Ik heb dorst geleden en gij hebt Mij niet te drinken gegeven;
- 43 Ik ben een vreemdeling geweest en gij hebt Mij niet gehuisvest, naakt en gij hebt Mij niet gekleed, ziek en in de gevangenis en gij hebt Mij niet bezocht.
- 44 Dan zullen ook zij Hem antwoorden en zeggen: Here, wanneer hebben wij U hongerig gezien, of dorstig, of als vreemdeling, of naakt of ziek, of in de gevangenis, en hebben wij U niet gediend?
- 45 Dan zal Hij hun antwoorden en zeggen: Voorwaar, Ik zeg u, in zoverre gij dit aan één van deze minsten niet gedaan hebt, hebt gij het ook aan Mij niet gedaan.
- 46 En dezen zullen heengaan naar de eeuwige straf, maar de rechtvaardigen naar het eeuwige leven.

244. De graankorrel die sterft, brengt veel vrucht voort*Matt.Marc.Luc.**Joh. 12: 20-26**

- 20 Er waren enige Grieken onder hen, die opgingen om op het feest te aanbidden:
- 21 dezen dan gingen tot Filippus, die van Betsaida in Galilea was, en vroegen hem en zeiden: Heer, wij zouden Jezus wel willen zien.
- 22 Filippus ging en zeide het aan Andreas; Andreas en Filippus gingen en zeiden het aan Jezus.

* Zie opmerking bij § 245

Matt. Marc. Luc.**Joh. 12: 20-26**

- 23 Maar Jezus antwoordde hun en zeide: De ure is gekomen, dat de Zoon des mensen moet verheerlijkt worden.
- 24 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, indien de graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft zij op zichzelf; maar indien zij sterft, brengt zij veel vrucht voort.
- 25 Wie zijn leven liefheeft, maakt dat het verloren gaat, maar wie zijn leven haat in deze wereld, zal het bewaren ten eeuwigten leven.
- 26 Indien iemand Mij wil dienen, hij volge Mij, en waar Ik ben, daar zal ook mijn dienaar zijn. Indien iemand Mij dienen wil, de Vader zal hem eren.

245. De Zoon de mensen moet verhoogd worden*Matt. Marc. Luc.**Joh. 12: 27-36**

- 27 Nu is mijn ziel ontroerd, en wat zal Ik zeggen? Vader, verlos Mij uit deze ure! Maar hiertoe ben Ik in deze ure gekomen.
- 28 Vader, verheerlijk uw naam! Toen kwam een stem uit de hemel: Ik heb hem verheerlijkt, en Ik zal hem nogmaals verheerlijken!
- 29 De schare dan, die daar stond en toehoorde, zeide, dat er een donderslag geweest was; anderen zeiden: Een engel heeft tot Hem gesproken.
- 30 Jezus antwoordde en zeide: Niet om Mij is die stem er geweest, maar om u.
- 31 Nu gaat er een oordeel over deze wereld; nu zal de overste dezer wereld buitengeworpen worden;
- 32 en als Ik van de aarde verhoogd ben, zal Ik allen tot Mij trekken.
- 33 En dit zeide Hij om aan te duiden, welke dood Hij sterven zou.
- 34 De schare dan antwoordde Hem: Wij hebben uit de wet gehoord, dat de Christus tot in eeuwigheid blijft; hoe kunt Gij dan zeggen, dat de Zoon des mensen moet verhoogd worden? Wie is deze Zoon des mensen?
- 35 Jezus dan zeide tot hen: Nog een korte tijd is het licht onder u. Wandelt, terwijl gij het licht hebt, opdat de duisternis u niet overvalle; en wie in de duisternis wandelt, weet niet, waar hij heengaet.
- 36 Gelooft in het licht zolang gij het licht hebt, opdat gij kinderen des lichts moogt zijn. Dit sprak Jezus en Hij ging heen en verborg Zich voor hen.

246. Het ongeloof van de Joden*Matt. Marc. Luc.**Joh. 12: 37-43**

- 37 En hoewel Hij zovele tekenen voor hun ogen gedaan had, geloofden zij niet in Hem,
- 38 opdat het woord van de profeet Jesaja vervuld werd, dat hij sprak: Here, wie heeft geloofd, wat hij van ons hoorde? En aan wie is de arm des Heren geopenbaard?
- 39 Hierom konden zij niet geloven, omdat Jesaja elders gezegd heeft:
- 40 Hij heeft hun ogen verblind en hun hart verhard, dat zij niet met hun ogen zien, met hun hart verstaan en zich bekeren, en Ik hen geneze.
- 41 Dit zeide Jesaja, omdat hij zijn heerlijkheid zag en van Hem sprak.
- 42 En toch geloofden zelfs uit de oversten velen in Hem, maar ter wille van de Farizeeën kwamen zij er niet voor uit, om niet uit de synagoge te worden gebannen;
- 43 want zij waren gesteld op de eer der mensen, meer dan op de eer van God.

* De gebeurtenissen die in Joh. 12: 20-50 vermeld worden, hebben plaatsgevonden op de woensdag van de lijdensweek, want in 12:36 lezen we dat Jezus zich vanaf dan verbergt voor het volk. In principe kunnen deze gebeurtenissen zich dus afgespeeld hebben tussen § 223 (de vraag naar Jezus' bevoegdheid in Matt. 21: 23-27) en § 243 (Het oordeel van de Zoon des mensen over de volkeren in Matt. 25: 31-46). Alles overziende is het echter het meest waarschijnlijk dat het grootste gedeelte van Joh. 12:20-50 zich afspeelt vlak voordat Jezus de tempel verliet om zich terug te trekken binnen de kring van discipelen.

247. Oordeel door het woord van Jezus*

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh. 12: 44-50</u>
			44 Jezus riep en zeide: Wie in Mij gelooft, gelooft niet in Mij, maar in Hem, die Mij gezonden heeft;
			45 en wie Mij aanschouwt, aanschouwt Hem, die Mij gezonden heeft.
			46 Ik ben als een licht in de wereld gekomen, opdat een ieder, die in Mij gelooft, niet in de duisternis blijve.
			47 En indien iemand naar mijn woorden hoort, maar ze niet bewaart, Ik oordeel hem niet, want Ik ben niet gekomen om de wereld te oordelen, doch om de wereld te behouden.
			48 Wie Mij verwerpt en mijn woorden niet aanneemt, heeft een, die hem oordeelt: het woord, dat Ik heb gesproken, dat zal hem oordelen ten jongsten dage.
			49 Want Ik heb niet uit Mijzelf gesproken, maar de Vader, die Mij heeft gezonden, heeft zelf Mij een gebod gegeven, wat Ik zeggen en spreken moet.
			50 En Ik weet, dat zijn gebod eeuwig leven is. Wat Ik dan spreek, spreek Ik zo, als de Vader Mij gezegd heeft.

248. Het besluit om Jezus te doden

<u>Matt. 26: 1-5</u>	<u>Marc. 14: 1-2</u>	<u>Luc. 22: 1-2</u>	<u>Joh.</u>
1 En het geschiedde, toen Jezus al deze woorden geëindigd had, dat Hij tot zijn discipelen zeide:			
2 Gij weet, dat het over twee dagen Paasfeest is, en alsdan wordt de Zoon des mensen overgeleverd om gekruisigd te worden.	1 Nu was het na twee dagen Pascha en het feest der ongezuurde broden.	1 Het feest nu der ongezuurde broden, dat Pascha genoemd wordt, naderde.	
3 Toen kwamen de overpriesters en de oudsten des volks bijeen in het paleis van de hogepriester, genaamd Kajafas,			
4 en zij beraamden een plan om Jezus door list in handen te krijgen en te doden.	En de overpriesters en de schriftgeleerden zochten, hoe zij Hem door list in handen zouden krijgen en doden.	2 En de overpriesters en de schriftgeleerden zochten, hoe zij Hem uit de weg konden ruimen,	
5 Maar zij zeiden: Niet op het feest, opdat er geen opschudding ontsta onder het volk	2 Want zij zeiden: Niet op het feest, opdat er geen opschudding kome onder het volk.	want zij waren bang voor het volk.	

249. De voorbereiding van het Pascha

<u>Matt. 26: 17-20</u>	<u>Marc. 14: 12-17</u>	<u>Luc. 22: 7-14</u>	<u>Joh.</u>
17 Op de eerste dag van het feest der ongezuurde broden, kwamen de discipelen bij Jezus en zeiden: Waar wilt Gij, dat wij toebereidselen maken voor U om het Pascha te eten?	12 En op de eerste dag van het feest der ongezuurde broden, waar men gewoon was het Pascha te slachten, zeiden zijn discipelen tot Hem: Waar wilt Gij, dat wij heengaan en toebereidselen maken, opdat Gij het Pascha kunt eten?	7 De dag der ongezuurde broden kwam, waarop het Pascha moest geslacht worden.	

<u>Matt. 26: 17-20</u>	<u>Marc. 14: 12-17</u>	<u>Luc. 22: 7-14</u>	<u>Joh.</u>
18 Hij zeide: Gaat	13 En Hij zond twee van zijn discipelen uit en zeide tot hen: Gaat	8 En Hij zond Petrus en Johannes uit, zeggende: Gaat heen, maakt het Pascha voor ons gereed, opdat wij het kunnen eten.	
Naar de stad tot die-en-die	naar de stad en er zal u een man tegenkomen, die een kruik water draagt; volgt hem,	9 En zij zeiden tot Hem: Waar wilt Gij, dat wij het gereed maken?	
en zegt tot hem: De Meester zegt: Mijn tijd is nabij; bij u houd Ik met mijn discipelen het Pascha.	14 en zegt tot de heer van het huis, waar hij binnengaat: De meester zegt: Waar is voor Mij het vertrek, waar Ik met mijn discipelen het Pascha kan eten?	10 Hij zeide tot hen: Zie, wanneer gij de stad inkomt, zal u een man tegenkomen, die een kruik water draagt. Volgt Hem in het huis, dat hij binnengaat,	
	15 En hij zal u een grote bovenzaal wijzen, van al het nodige voorzien. Maakt het daar voor ons gereed.	11 en zegt dan tot de heer van dat huis: De Meester zegt u: Waar is het vertrek, waar Ik met mijn discipelen het Pascha kan eten?	
19 En de discipelen deden, zoals Jezus hun had opgedragen, en zij maakten het Pascha gereed.	16 En de discipelen gingen heen en kwamen in de stad en vonden het, zoals Hij hun gezegd had en zij maakten het Pascha gereed.	12 En hij zal u een grote bovenzaal wijzen, van alles voorzien: maakt het daar gereed.	
20 Toen het avond geworden was, lag Hij aan met de twaalf [discipelen].	17 En toen het avond geworden was, kwam Hij met de twaalf.	13 En zij gingen heen en vonden het zoals Hij hun gezegd had, en zij maakten het Pascha gereed.	
		14 En toen het uur aangebroken was, ging Hij aanliggen en de apostelen met Hem.	

250. De voetwassing

Matt. Marc. Luc.

Joh. 13: 1-20

- 1 En vóór het Paasfeest, toen Jezus wist, dat zijn ure gekomen was om uit deze wereld over te gaan tot de Vader, heeft Hij de zijnen, die Hij in de wereld liefhad, liefgehad tot het einde.
- 2 En onder de maaltijd, toen de duivel reeds Judas, Simons zoon Iskariot, in het hart had gegeven Hem te verraden,
- 3 stond Hij, wetende, dat de Vader Hem alles in handen had gegeven en dat Hij van God uitgegaan was en tot God heenging, van de maaltijd op,
- 4 stond Hij .. van de maaltijd op, en Hij legde zijn klederen af en nam een linnen doek en omgordde Zich daarmee.
- 5 Daarna deed Hij water in het bekken en begon de voeten der discipelen te wassen, en af te drogen met de doek, waarmee Hij omgord was.
- 6 Hij kwam dan bij Simon Petrus. Deze zeide tot Hem: Here, wilt Gij mij de voeten wassen?
- 7 Jezus antwoordde en zeide tot hem: Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het later verstaan.
- 8 Petrus zeide tot Hem: Gij zult mijn voeten niet wassen in eeuwigheid! Jezus antwoordde hem: Indien Ik u niet was, hebt gij geen deel aan Mij.
- 9 Simon Petrus zeide tot Hem: Here, niet alleen mijn voeten, maar ook de handen en het hoofd!

Matt. Marc. Luc.**Joh. 13: 1-20**

- 10 Jezus zeide tot hem: Wie gebaad heeft, behoeft zich [alleen de voeten] te laten wassen, want hij is geheel rein; en gijlieden zijt rein, doch niet allen.
- 11 Want Hij wist, wie Hem verraden zou; daarom zeide Hij: Gij zijt niet allen rein.
- 12 Toen Hij dan hun voeten gewassen had en zijn klederen aangedaan en weder plaats genomen had, zeide Hij tot hen: Begrijpt gij wat Ik u gedaan heb?
- 13 Gij noemt Mij Meester en Here, en gij zegt dat terecht, want Ik ben het.
- 14 Indien nu Ik, uw Here en Meester, u de voeten gewassen heb, behoort ook gij elkander de voeten te wassen;
- 15 want Ik heb u een voorbeeld gegeven, opdat ook gij doet, gelijk Ik u gedaan heb.
- 16 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, een slaaf staat niet boven zijn heer, noch een gezant boven zijn zender.
- 17 Indien gij dit weet, zalig zijt gij, als gij het doet.
- 18 Ik spreek niet van u allen; Ik weet, wie Ik heb uitgekozen; maar het schriftwoord moet vervuld worden: Hij, die mijn brood eet, heeft zijn hiel tegen Mij opgeheven.
- 19 Thans reeds zeg Ik het u, eer het geschiedt, opdat gij, wanneer het geschiedt, gelooft, dat Ik het ben.
- 20 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie ontvangt, die Ik zend, ontvangt Mij, en wie Mij ontvangt, ontvangt Hem, die Mij gezonden heeft.

251. Het verraad voorzegt**Matt. 26: 21-25**

- 21 Entwijd zij aten, zeide Hij: Voorwaar, Ik zeg u, dat een van u Mij verraden zal.

- 22 En zeer bedroefd, begonnen zij, een voor een, tot Hem te zeggen: Ik ben het toch niet, Here?

- 23 Hij antwoordde hun en zeide: Die zijn hand met Mij in de schotel heeft gedoopt, die zal Mij verraden.

Marc. 14: 18-21

- 18 En terwijl zij aanlagen en aten, zeide Jezus: Voorwaar, Ik zeg u, dat een van u Mij verraden zal; een die met Mij eet.

- 19 Zij begonnen bedroefd te worden en één voor één tot Hem te zeggen: Ik toch niet?

- 20 En Hij zeide tot hen: Eén van de twaalfen, die met Mij in de [ene] schotel indoopt.

Luc. 22: 21-23

- 21 Doch zie, de hand van hem, die Mij verraadt, is met Mij aan de tafel.

Joh. 13: 21-30

- 21 Na deze woorden werd Jezus ontroerd in de geest en Hij getuigde en zeide: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: één van u zal Mij verraden.

- 22 De discipelen zagen elkander aan, in het onzekere, van wie Hij sprak.

- 23 Eén van de discipelen, dien Jezus liefhad, lag aan de boezem van Jezus;
- 24 hem dan gaf Simon Petrus een wenk en zeide tot hem: Zeg, wie het is, van wie Hij spreekt.

- 25 Deze, aanstonds zich aan de borst van Jezus werpende, zeide tot Hem: Here, wie is het?

- 26 Jezus dan antwoordde: Die is het, voor wie Ik het stuk brood indoopte en wie Ik het geef. Hij doopte dan [het] stuk brood in en nam het en gaf het aan Judas, de zoon van Simon Iskariot.

Matt. 26: 21-25Marc. 14: 18-21Luc. 22: 21-23Joh. 13: 21-38

- 24 De Zoon des mensen gaat wel heen gelijk van Hem geschreven staat, doch wee die mens, door wie de Zoon des mensen verraden wordt. Het ware voor die mens goed geweest, als hij niet geboren was.
- 25 Judas, zijn verrader, antwoordde en zeide: Ik ben het toch niet, Rabbi? Hij zeide tot hem: Gij hebt het gezegd.

- 21 Want de Zoon des mensen gaat wel heen gelijk van Hem geschreven staat, doch wee die mens, door wie de Zoon des mensen verraden wordt. Het ware voor die mens goed, als hij niet geboren was.

- 22 Want de Zoon des mensen gaat wel heen, naar hetgeen beschikt is, doch wee die mens, door wie Hij verraden wordt!

- 27 En na dit stuk brood, toen voer de satan in hem. Jezus dan zeide tot hem: Wat gij doen wilt, doe het met spoed.
- 28 Maar niemand van de aanliggenden begreep, waartoe Hij hem dit zeide;
- 29 want sommigen meenden, dat Jezus, omdat Judas de kas hield, tot hem zeide: Koop wat wij nodig hebben voor het feest, of dat hij iets aan de armen moest geven.
- 30 Hij nam dan het stuk brood en vertrok terstond. En het was nacht.

- 23 En zij begonnen er onder eLuc. ander over te twisten, wie van hen het wel zijn kon, die dat zou doen.

252. De instelling van het AvondmaalMatt. 26: 26-30Marc. 14: 22-26Luc. 22: 15-20Joh.

- 15 En Hij zeide tot hen: Ik heb vurig begeerd dit Pascha met u te eten, eer Ik lijd.
- 16 Want Ik zeg u, dat Ik het voorzeker niet meer eten zal, voordat het vervuld is in het Koninkrijk Gods.

<u>Matt. 26: 26-30</u>	<u>Marc. 14: 22-26</u>	<u>Luc. 22: 15-20</u>	<u>Joh.</u>
26 En terwijl zij aten, nam Jezus een brood, sprak de zegen uit, brak het en gaf het aan zijn discipelen en zeide: Neemt, eet, dit is mijn lichaam.	22 En terwijl zij aten, nam Hij een brood, sprak de zegen uit, brak het, gaf het hun en zeide: Neemt, dit is mijn lichaam.	17 En Hij nam een beker op, sprak de dankzegging uit en zeide: Neemt deze en laat hem bij u rondgaan.	
27 En Hij nam een beker, sprak de dankzegging uit en gaf hun die en zeide: Drinkt allen daaruit.	23 En Hij nam een beker, sprak de dankzegging uit, en gaf hun die en zij dronken allen daaruit.	18 Want Ik zeg u, Ik zal van nu aan voorzeker niet van de vrucht van de wijnstok drinken, voordat het Koninkrijk Gods gekomen is.	
28 Want dit is het bloed van mijn verbond, dat voor velen vergoten wordt tot vergeving van zonden.	24 En Hij zeide tot hen: Dit is het bloed van mijn verbond, dat voor velen vergoten wordt.	19 En Hij nam een brood, sprak de dankzegging uit, brak het en gaf het hun, zeggende: Dit is mijn lichaam, dat voor u gegeven wordt; doet dit tot mijn gedachtenis.	
29 Doch Ik zeg u, Ik zal van nu aan voorzeker niet meer van deze vrucht van de wijnstok drinken, tot op die dag, dat Ik haar met u nieuw zal drinken in het Koninkrijk mijns Vaders.	25 Voorwaar, Ik zeg u, Ik zal voorzeker niet meer van de vrucht van de wijnstok drinken, tot op die dag, dat Ik haar nieuw zal drinken, in het Koninkrijk Gods.	20 Evenzo de beker, na de maaltijd, zeggende:	
30 En na de lofzang gezongen te hebben vertrokken zij naar de Olijfberg.	26 En na de lofzang gezongen te hebben, vertrokken zij naar de Olijfberg.	Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed, die voor u uitgegoten wordt.	

253. Gesprekken bij het Avondmaal

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc. 22: 24-30</u>	<u>Joh.</u>
		24 Er ontstond ook onenigheid onder hen over de vraag, wie van hen als de eerste moest gelden.	
		25 Hij zeide tot hen: De koningen der volken voeren heerschappij over hen en hun machthebbers worden weldoeners genoemd.	
		26 Doch gij niet alzo, maar de eerste onder u worde als de jongste en de leider als de dienaar.	
		27 Want wie is de eerste: die aanligt, of die dient? Is het niet, die aanligt? Maar Ik ben in uw midden als dienaar.	
		28 Gij zijt het, die steeds bij Mij gebleven zijt in mijn verzoeken.	
		29 En Ik beschik u het Koninkrijk, gelijk mijn Vader het Mij beschikt heeft,	
		30 opdat gij aan mijn tafel eet en drinkt in mijn Koninkrijk. En gij zult zitten op tronen om de twaalf stammen Israels te richten.	

254. Jezus' nieuwe gebodMatt. Marc. Luc.Joh. 13: 31-35

- 31 Toen hij dan heengegaan was, zeide Jezus: Nu is de Zoon des mensen verheerlijkt en God is in Hem verheerlijkt.
- 32 Als God in Hem verheerlijkt is, zal God ook Hem in Zich verheerlijken, en Hem terstond verheerlijken.
- 33 Kinderkens, nog een korte tijd ben Ik bij u; gij zult Mij zoeken en, gelijk Ik de Joden gezegd heb: Waar Ik heenga, kunt gij niet komen, zo spreek Ik thans ook tot u.
- 34 Een nieuw gebod geef Ik u, dat gij elkander liefhebt; gelijk Ik u liefgehad heb, dat gij ook elkander liefhebt.
- 35 Hieraan zullen allen weten, dat gij discipelen van Mij zijt, indien gij liefde hebt onder elkander.

255. De verloochening van Petrus voorzegdMatt. 26: 31-35Marc. 14: 27-31Luc. 22: 31-34Joh. 13: 36-38

- 31 Toen zeide Jezus tot hen: Gij zult allen aan Mij aanstoot nemen in deze nacht. Want er staat geschreven: Ik zal de herder slaan en de schapen der kudde zullen verstrooid worden.
- 32 Doch nadat Ik zal zijn opgewekt, zal Ik u voorgaan naar Galilea.
- 27 En Jezus zeide tot hen: Gij zult allen aanstoot aan Mij nemen, want er staat geschreven: Ik zal de herder slaan en de schapen zullen verstrooid worden.
- 28 Maar nadat Ik zal opgewekt zijn, zal Ik u voorgaan naar Galilea.
- 31 Simon, Simon, zie, de satan heeft verlangd ulieden te ziften als de tarwe,
- 32 maar Ik heb voor u gebeden, dat u uw geloof niet zou bezwijken. En gij, als gij eenmaal tot bekering gekomen zijt, versterk dan uw broederen.
- 36 Simon Petrus zeide tot Hem: Here, waar gaat Gij heen? Jezus antwoordde: Waar Ik heenga, kunt gij Mij nu niet volgen, maar gij zult later volgen.
- 33 Petrus antwoordde en zeide tot Hem: Al zouden allen aanstoot aan U nemen, ik nooit!
- 29 En Petrus zeide tot Hem: Al zouden allen aanstoot aan U nemen, ik zeker niet!
- 33 Hij zeide tot Hem: Here, met U ben ik bereid ook gevangenis en dood in te gaan!
- 37 Petrus zeide tot Hem: Here, waarom kan ik U thans niet volgen? Ik zal mijn leven voor U inzetten!

Matt. 26: 31-35

- 34 Jezus zeide tot hem: Voorwaar, Ik zeg u, in deze nacht, eer de haan kraait, zult gij Mij driemaal verloochenen.
- 35 Petrus zeide tot Hem: Zelfs al moest ik met U sterven, ik zal U voorze-ker niet verloochenen. Zo spraken ook al de discipelen.

Marc. 14: 27-31

- 30 En Jezus zeide tot hem: Voorwaar, Ik zeg u, heden, in deze nacht, voordat de haan twee-maal kraait, zult gij Mij driemaal verloochenen.
- 31 Hij zeide steeds heftiger: Al moest ik met U sterven, ik zal U voorzekerniet verloochenen. Evenzo spraken zij ook allen.

Luc. 22: 31-34

- 34 Maar Hij zeide: Ik zeg u Petrus, de haan zal heden niet kraaien, eer gij drie-maal zult geloochend hebben, dat gij Mij kent.

Joh. 13: 36-38

- 38 Jezus antwoordde: Uw leven zult gij voor Mij inzet-ten? Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, de haan zal niet kraaien, eer gij Mij drie-maal verloochend hebt.

256. Beurs, reiszak en zwaard**Matt.****Marc.****Luc. 22: 35-38****Joh.**

- 35 En Hij zeide tot hen: Toen Ik u uitzond zonder beurs of reiszak of sandalen, hebt gij toen aan iets gebrek gehad? Zij zeiden: Aan niets.
- 36 Hij zeide tot hen: Maar nu, wie een beurs heeft, hij neme die, zo ook een reiszak; en wie er geen heeft, hij verkope zijn mantel en kope een zwaard.
- 37 Want Ik zeg u, dat dit woord, dat geschreven is, aan Mij in vervulling moet gaan: En Hij is onder de misdadigers gerekend. Want wat over Mij geschreven is, komt tot een einde.
- 38 Zij zeiden: Here, zie, hier zijn twee zwaarden! Hij zeide tot hen: Het is voldoende.

257. Jezus is de weg naar de Vader**Matt.****Marc.****Luc.****Joh. 14: 1-14**

- 1 Uw hart worde niet ontroerd; gij gelooft in God, gelooft ook in Mij.
- 2 In het huis mijns Vaders zijn vele woningen - anders zou Ik het u gezegd hebben - want Ik ga heen om u plaats te bereiden;
- 3 en wanneer Ik heengegaan ben en u plaats bereid heb, kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat ook gij zijn moogt, waar Ik ben.
- 4 En waar Ik heenga, daarheen weet gij de weg.
- 5 Tomas zeide tot Hem: Here, wij weten niet, waar Gij heengaat; hoe weten wij dan de weg?
- 6 Jezus zeide tot hem: Ik ben de weg en de waarheid en het leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij.
- 7 Indien gij Mij kendet, zoudt gij ook mijn Vader gekend hebben. Van nu aan kent gij Hem en hebt gij Hem gezien.
- 8 Filippus zeide tot Hem: Here, toon ons de Vader en het is ons genoeg.
- 9 Jezus zeide tot hem: Ben Ik zolang bij u, Filippus, en kent gij Mij niet? Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien; hoe zegt gij dan: Toon ons de Vader?
- 10 Geloofst gij niet, dat Ik in de Vader ben en de Vader in Mij is? De woorden, die Ik tot u spreek, zeg Ik uit Mijzelf niet; maar de Vader, die in Mij blijft, doet zijn werken.
- 11 Geloofst Mij, dat Ik in de Vader ben en de Vader in Mij is: of anders, geloofst om de werken zelf.
- 12 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, wie in Mij gelooft, de werken, die Ik doe, zal hij ook doen, en grotere nog dan deze, want Ik ga tot de Vader;
- 13 en wat gij ook vraagt in mijn naam, Ik zal het doen, opdat de Vader in de Zoon verheerlijkt worde.
- 14 Indien gij Mij iets vraagt in mijn naam, Ik zal het doen.

258. Jezus belooft een andere TroosterMatt. Marc. Luc.**Joh. 14: 15-31**

- 15 Wanneer gij Mij liefhebt, zult gij mijn geboden bewaren.
16 En Ik zal de Vader bidden en Hij zal u een andere Trooster geven om tot in eeuwigheid bij u te zijn,
17 de Geest der waarheid, die de wereld niet kan ontvangen, want zij ziet Hem niet en kent Hem niet; maar gij kent Hem, want Hij blijft bij u en zal in u zijn.
18 Ik zal u niet als wezen achterlaten. Ik kom tot u.
19 Nog een korte tijd en de wereld ziet Mij niet meer, maar gij ziet Mij, want Ik leef en gij zult leven.
20 Te dien dage zult gij weten, dat Ik in mijn Vader ben en gij in Mij en Ik in u.
22 Judas, niet Iskariot, zeide tot Hem: Here, en hoe komt het, dat Gij Uzelf aan ons zult openbaren en niet aan de wereld?
23 Jezus antwoordde en zeide tot hem: Indien iemand Mij liefheeft, zal hij mijn woord bewaren en mijn Vader zal hem liefhebben en Wij zullen tot hem komen en bij hem wonen.
24 Wie Mij niet liefheeft bewaart mijn woorden niet; en het woord, dat gij hoort, is niet van Mij, maar van de Vader, die Mij gezonden heeft.
25 Dit heb Ik tot u gesproken, terwijl Ik nog bij u verblijf;
26 maar de Trooster, de Heilige Geest, die de Vader zenden zal in mijn naam, die zal u alles leren en u te binnen brengen al wat Ik u gezegd heb.
27 Vrede laat Ik u, mijn vrede geef Ik u; niet gelijk de wereld die geeft, geef Ik hem u. Uw hart worde niet ontroerd of versaagd.
28 Gij hebt gehoord, dat Ik tot u gezegd heb: Ik ga heen en kom tot u. Indien gij Mij liefhadt, zoudt gij u verblijd hebben, omdat Ik tot de Vader ga, want de Vader is meer dan Ik.
29 En nu heb Ik het u gezegd, eer het geschiedt, opdat gij geloven moogt, wanneer het geschiedt.
30 Niet veel zal Ik meer met u spreken, want de overste der wereld komt en heeft aan Mij niets,
31 maar de wereld moet weten, dat Ik de Vader liefheb en zó doe, als Mij de Vader geboden heeft. Staat op, laten wij vanhier gaan.

259. De ware wijnstokMatt. Marc. Luc.**Joh. 15: 1-8**

- 1 Ik ben de ware wijnstok en mijn Vader is de landman.
2 Elke rank aan Mij, die geen vrucht draagt, neemt Hij weg, en elke die wel vrucht draagt, snoeit Hij, opdat zij meer vrucht drage.
3 Gij zijt nu rein om het woord, dat Ik tot u gesproken heb;
4 blijft in Mij, gelijk Ik in u. Evenals de rank geen vrucht kan dragen uit zichzelf, als zij niet aan de wijnstok blijft, zo ook gij niet, indien gij in Mij niet blijft.
5 Ik ben de wijnstok, gij zijt de ranken. Wie in Mij blijft, gelijk Ik in hem, die draagt veel vrucht, want zonder Mij kunt gij niets doen.
6 Wie in Mij niet blijft, is buitengeworpen als de rank en is verdord, en men verzamelt ze en werpt ze in het vuur en zij worden verbrand.
7 Indien gij in Mij blijft en mijn woorden in u blijven, vraagt wat gij maar wilt, en het zal u geworden.
8 Hierin is mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt en gij zult mijn discipelen zijn.

260. Liefhebben zoals Hij heeft liefgehad

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh. 15: 9-17</u>
			9 Gelijk de Vader Mij heeft liefgehad, heb ook Ik u liefgehad; blijft in mijn liefde.
			10 Indien gij mijn geboden bewaart, zult gij in mijn liefde blijven, gelijk Ik de geboden mijns Vaders bewaard heb en blijf in zijn liefde.
			11 Dit heb Ik tot u gesproken, opdat mijn blijdschap in u zij en uw blijdschap vervuld worde.
			12 Dit is mijn gebod, dat gij elkander liefhebt, gelijk Ik u heb liefgehad.
			13 Niemand heeft grotere liefde, dan dat hij zijn leven inzet voor zijn vrienden.
			14 Gij zijt mijn vrienden, indien gij doet, wat Ik u gebied.
			15 Ik noem u niet meer slaven, want de slaaf weet niet, wat zijn heer doet; maar u heb Ik vrienden genoemd, omdat Ik alles, wat Ik van mijn Vader gehoord heb, u heb bekend gemaakt.
			16 Niet gij hebt Mij, maar Ik heb u uitgekozen en u aangewezen, opdat gij zoudt heengaan en vrucht dragen en uw vrucht zou blijven, opdat de Vader u alles geve, wat gij Hem bidt in mijn naam.
			17 Dit gebied Ik u, dat gij elkander liefhebt.

261. De haat van de wereld

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh. 15: 18-25</u>
			18 Indien de wereld u haat, weet dan, dat zij Mij eer dan u gehaat heeft.
			19 Indien gij van de wereld waart, zou de wereld het hare liefhebben, doch omdat gij van de wereld niet zijt, maar Ik u uit de wereld uitgekozen heb, daarom haat u de wereld.
			20 Gedenkt het woord, dat Ik tot u gesproken heb: Een slaaf staat niet boven zijn heer. Indien zij Mij vervolgd hebben, zij zullen ook u vervolgen; indien zij mijn woord bewaard hebben, zij zullen ook het uwe bewaren.
			21 Maar dit alles zullen zij u aandoen om mijn naam, want zij kennen Hem niet, die Mij gezonden heeft.
			22 Indien Ik niet gekomen was en tot hen gesproken had, zij zouden geen zonde hebben, maar nu hebben zij geen voorwendsel voor hun zonde.
			23 Wie Mij haat, haat ook mijn Vader.
			24 Indien ik niet de werken onder hen gedaan had, die niemand anders gedaan heeft, zouden zij geen zonde hebben; maar nu hebben zij, hoewel zij ze gezien hebben, toch Mij en mijn Vader gehaat.
			25 Maar het woord moet vervuld worden, dat in hun wet geschreven is: Zij hebben Mij zonder reden gehaat.

262. Het werk van de Heilige Geest

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh. 15: 26 - 16: 15</u>
			26 Wanneer de Trooster komt, die Ik u zenden zal van de Vader, de Geest der Waarheid, die van de Vader uitgaat, zal deze van Mij getuigen;
			27 en gij moet ook getuigen, want gij zijt van het begin aan met Mij.
			1 Dit heb Ik tot u gesproken, opdat gij niet ten val komt.
			2 Men zal u uit de synagoge bannen; ja, de ure komt, dat een ieder, die u doodt, zal menen Gode een heilige dienst te bewijzen.
			3 En dit zullen zij doen, omdat zij noch de Vader, noch Mij kennen.
			4 Maar deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat, wanneer hun uur komt, gij u moogt herinneren, dat Ik ze u gezegd heb. Doch dit heb Ik u niet van het begin aan gezegd, omdat Ik bij u was.

Matt. Marc. Luc.**Joh. 15: 26 - 16: 15**

- 5 En nu ga Ik heen tot Hem, die Mij gezonden heeft, en niemand van u vraagt Mij: Waar gaat Gij heen?
- 6 Maar omdat Ik dit tot u gesproken heb, heeft droefheid uw hart vervuld.
- 7 Doch Ik zeg u de waarheid: Het is beter voor u, dat Ik heenga. Want indien Ik niet heenga, kan de Trooster niet tot u komen, maar indien Ik heenga, zal Ik Hem tot u zenden.
- 8 En als Hij komt, zal Hij de wereld overtuigen van zonde en van gerechtigheid en van oordeel;
- 9 van zonde, omdat zij in Mij niet geloven;
- 10 van gerechtigheid, omdat Ik heenga tot de Vader en gij Mij niet langer ziet;
- 11 van oordeel, omdat de overste dezer wereld geoordeeld is.
- 12 Nog veel heb Ik u te zeggen, maar gij kunt het thans niet dragen;
- 13 doch wanneer Hij komt, de Geest der waarheid, zal Hij u de weg wijzen tot de volle waarheid; want Hij zal niet uit Zichzelf spreken, maar al wat Hij hoort, zal Hij spreken en de toekomst zal Hij u verkondigen.
- 14 Hij zal Mij verheerlijken, want Hij zal het uit het mijne nemen en het u verkondigen.
- 15 Al wat de Vader heeft, is het mijne; daarom zeide Ik: Hij neemt uit het mijne en zal het u verkondigen.

263. Droefheid die overgaat in vreugdeMatt. Marc. Luc.**Joh. 16: 16-24**

- 16 Nog een korte tijd en gij ziet Mij niet meer, en nogmaals een korte tijd en gij zult Mij zien.
- 17 Sommige zijner discipelen dan zeiden tot elkander: Wat betekent dit, dat Hij tot ons zegt: Nog een korte tijd en gij ziet Mij niet en nogmaals een korte tijd en gij zult Mij zien? En: Ik ga heen tot de Vader?
- 18 Zij zeiden dan: Wat is dit, dat Hij zegt: Nog een korte tijd? Wij weten niet, wat Hij bedoelt.
- 19 Jezus bemerkte, dat zij Hem iets wilden vragen en zeide tot hen: Redeneert gij hierover met elkander, dat Ik zeide: Nog een korte tijd en gij ziet Mij niet en nogmaals een korte tijd en gij zult Mij zien?
- 20 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, gij zult schreien en weklagen, maar de wereld zal zich verblijden; gij zult u bedroeven, maar uw droefheid zal tot blijdschap worden.
- 21 Een vrouw, die baart, heeft droefheid, omdat haar uur gekomen is; maar wanneer zij het kind ter wereld heeft gebracht, denkt zij niet meer aan haar benauwdheid, uit vreugde, dat een mens ter wereld is gekomen.
- 22 Ook gij hebt dan nu wel droefheid, maar Ik zal u wederzien en uw hart zal zich verblijden en niemand ontnemt u uw blijdschap.
- 23 En te dien dage zult gij Mij niets vragen. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, als gij de Vader om iets bidt, zal Hij het u geven in mijn naam.
- 24 Tot nog toe hebt gij niet om iets gebeden in mijn naam; bidt en gij zult ontvangen, opdat uw blijdschap vervuld zij.

264. Jezus heeft de wereld overwonnenMatt. Marc. Luc.**Joh. 16: 25-33**

- 25 Dit heb Ik in beelden tot u gesproken; er komt een ure, dat Ik niet meer in beelden tot u zal spreken, maar u vrijuit over de Vader spreken zal.
- 26 Te dien dage zult gij in mijn naam bidden en Ik zeg u niet, dat Ik de Vader voor u vragen zal,

Matt. Marc. Luc. Joh. 16: 25-33

- 27 want de Vader zelf heeft u lief, omdat gij Mij hebt liefgehad en geloofd hebt, dat Ik van God ben uitgegaan.
- 28 Ik ben van de Vader uitgegaan en in de wereld gekomen; Ik verlaat de wereld weder en ga tot de Vader.
- 29 Zijn discipelen zeiden: Zie, nu spreekt Gij vrijuit, zonder beeldspraak te gebruiken.
- 30 Nu weten wij, dat Gij alles weet en niet nodig hebt, dat iemand U vraagt; hierom geloven wij, dat Gij van God zijt uitgegaan.
- 31 Jezus antwoordde hun: Geloof gij thans?
- 32 Zie, de ure komt en is gekomen, dat gij verstrooid wordt, een ieder naar het zijne en Mij alleen laat. En toch ben Ik niet alleen, want de Vader is met Mij.
- 33 Dit heb Ik tot u gesproken, opdat gij in Mij vrede hebt. In de wereld lijdt gij verdrukking, maar houdt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen.

265. Jezus' gebed voor zichzelf**Matt. Marc. Luc. Joh. 17: 1-5**

- 1 Dit sprak Jezus en Hij hief zijn ogen ten hemel en zeide: Vader, de ure is gekomen; verheerlijk uw Zoon, opdat uw Zoon U verheerlijkke,
- 2 gelijk Gij Hem macht hebt gegeven over alle vlees, om aan al wat Gij Hem gegeven hebt, eeuwig leven te schenken.
- 3 Dit nu is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, die Gij gezonden hebt.
- 4 Ik heb U verheerlijkt op de aarde door het werk te voleindigen, dat Gij Mij te doen gegeven hebt.
- 5 En nu, verheerlijk Gij Mij, Vader, bij Uzelf met de heerlijkheid, die Ik bij U had, eer de wereld was.

266. Jezus' gebed voor Zijn discipelen**Matt. Marc. Luc. Joh. 17: 6-19**

- 6 Ik heb uw naam geopenbaard aan de mensen, die Gij Mij uit de wereld gegeven hebt. Zij behoorden U toe en Gij hebt hen Mij gegeven en zij hebben uw woord bewaard.
- 7 Nu weten zij, dat al wat Gij Mij gegeven hebt, van U komt,
- 8 want de woorden, die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven en zij hebben ze aangenomen en in waarheid erkend, dat Ik van U ben uitgegaan, en zij hebben geloofd, dat Gij Mij gezonden hebt.
- 9 Ik bid voor hen; niet voor de wereld bid Ik U, maar voor hen, die Gij Mij gegeven hebt, want zij zijn van U,
- 10 en al het mijne is het uwe en het uwe is het mijne, en Ik ben in hen verheerlijkt.
- 11 En Ik ben niet meer in de wereld, maar zij zijn in de wereld en Ik kom tot U. Heilige Vader, bewaar hen in uw naam, welke Gij Mij gegeven hebt, dat zij één zijn zoals Wij.
- 12 Zolang Ik bij hen was, bewaarde Ik hen in uw naam, welke Gij Mij gegeven hebt, en Ik heb over hen gewaakt en niemand uit hen is verloren gegaan, dan de zoon des verderfs, opdat de Schrift vervuld werd.
- 13 Maar nu kom Ik tot U en Ik spreek dit in de wereld, opdat zij ten volle mijn blijdschap in zichzelf mogen hebben.
- 14 Ik heb hun uw woord gegeven en de wereld heeft hen gehaat, omdat zij niet uit de wereld zijn, gelijk Ik niet uit de wereld ben.
- 15 Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart voor de boze.

Matt. Marc. Luc. Joh. 17: 6-19

16 Zij zijn niet uit de wereld, gelijk Ik niet uit de wereld ben.

17 Heilig hen in uw waarheid; uw woord is de waarheid.

18 Gelijk Gij Mij gezonden hebt in de wereld, heb ook Ik hen gezonden in de wereld;

19 en Ik heilig Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd mogen zijn in waarheid.

267. Jezus' gebed voor alle gelovigen**Matt. Marc. Luc. Joh. 17: 20-26**

20 En Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor hen, die door hun woord in Mij geloven,

21 opdat zij allen één zijn, gelijk Gij, Vader, in Mij en Ik in U, dat ook zij in Ons zijn; opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezonden hebt.

22 En de heerlijkheid, die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven, opdat zij één zijn, gelijk Wij één zijn:

23 Ik in hen en Gij in Mij, dat zij volmaakt zijn tot één, opdat de wereld erkenne, dat Gij Mij gezonden hebt, en dat Gij hen liefgehad hebt, gelijk Gij Mij liefgehad hebt.

24 Vader, hetgeen Gij Mij gegeven hebt - Ik wil, dat, waar Ik ben, ook zij bij Mij zijn, om mijn heerlijkheid te aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt, want Gij hebt Mij liefgehad vóór de grondlegging der wereld.

25 Rechtvaardige Vader, de wereld kent U niet, maar Ik ken U, en dezen weten, dat Gij Mij gezonden hebt;

26 en Ik heb hun uw naam bekend gemaakt en Ik zal hem bekend maken, opdat de liefde, waarmede Gij Mij liefgehad hebt, in hen zij en Ik in hen.

268. Jezus bidt in de hof van Getsemane**Matt. 26: 36-46**

36 Toenging Jezus methennaareen plaats, genaamd Getsemane, en Hij zeide tot de discipelen: Zet u hier neder, terwijl Ik heenga om daar te bidden.

37 En Hij nam Petrus en de twee zonen van Zebedeüs mede en Hij begon bedroefd en beangst te worden.

38 Toen zeide Hij tot hen: Mijn ziel is zeer bedroefd, tot stervens toe; blijft hier en waakt met Mij.

39 En Hij ging een weinig verder en Hij wierp Zich met het aangezicht ter aarde en bad, zeggende:

Marc. 14: 32-42

32 En zij gingen naar een plaats, genaamd Getsemane, en Hij zeide tot zijn discipelen: Zet u hier meder, terwijl Ik bid.

33 En Hij nam Petrus en Jakobus en Johannes mede. En Hij begon zeer ontsteld en beangst te worden,

34 en Hij zeide tot hen: Mijn ziel is zeer bedroefd, tot stervens toe; blijft hier en waakt.

35 En Hij ging een weinig verder, en Hij wierp Zich ter aarde en bad, dat,

Luc. 22: 39-46

39 En Hij verliet de stad en ging, zoals Hij gewoon was, naar de Olijfberg. En ook zijn discipelen volgden Hem.

40 En toen Hij aan die plaats gekomen was, zeide Hij tot hen: Bidt, dat gij niet in verzoeking komt.

41 En Hij zonderde Zich van hen af, ongeveer een steenworp ver, knielde neder en bad

42 deze woorden:

Joh.

Matt. 26: 36-46

Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze beker Mij voorbijgaan;

doch niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt.

40 En Hij kwam bij zijn discipelen en vond hen slapende, en Hij zeide tot Petrus: Waart gijlieden zo weinig bij machte één uur met Mij te waken?

41 Waakt en bidt, dat gij niet in verzoeking komt; de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak.

42 Wederom, ten tweeden male, ging Hij heen en bad, zeggende: Mijn Vader, indien deze beker niet kan voorbijgaan, tenzij dan dat Ik die drinke, uw wil geschiede!

43 En toen Hij terugkwam, vond Hij hen slapende, want hun ogen waren bezwaard.

44 En Hij liet hen daar en ging wederom heen en bad ten derden male, opnieuw dezelfde woorden sprekende.

45 Toen kwam Hij bij de discipelen en zeide tot hen: Slaapt nu maar en rust. Zie, de ure is nabijgekomen, en de Zoon des mensen wordt overgeleverd in de handen van zondaren.

46 Staat op, laten wij gaan. Zie, die Mij overlevert, is nabij.

Marc. 14: 32-42

indien het mogelijk ware, die ure aan Hem zou voorbijgaan, en Hij zeide: Abba, Vader, alles is U mogelijk, neem deze beker van Mij weg.

Doch niet wat Ik wil, maar wat Gij wilt.

37 En Hij kwam en vond hen slapende, en Hij zeide tot Petrus: Simon, slaapt gij? Waart gij niet bij machte één uur te waken?

38 Waakt en bidt, dat gij niet in verzoeking komt; de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak.

39 En wederom ging Hij heen en bad, dezelfde woorden sprekende.

40 En toen Hij terugkwam, vond Hij hen slapende, want hun ogen waren zeer bezwaard; en zij wisten niet, wat zij Hem zouden antwoorden.

41 En Hij kwam ten derden male en zeide tot hen: Slaapt nu maar en rust. Het is genoeg. De ure is gekomen, zie, de Zoon des mensen wordt overgeleverd in de handen der zondaren.

42 Staat op, laten wij gaan. Zie, die Mij overlevert, is nabij.

Luc. 22: 39-46

Vader, indien Gij wilt, neem deze beker van Mij weg;

doch niet mijn wil, maar de uwe geschiede!

43 En Hem verscheen een engel uit de hemel om Hem kracht te geven.

44 En Hij werd dodelijk beangst en bad des te vuriger. En zijn zweet werd als bloeddruppels, die op de aarde vielen.

45 En Hij stond op van het gebed en ging tot zijn discipelen en Hij vond hen slapende van droefheid.

46 En Hij zeide tot hen: Waarom slaapt gij? Staat op, bidt, dat gij niet in verzoeking komt.

Joh.

269. De gevangenneming van JezusMatt. 26: 47-56Marc. 14: 43-52Luc. 22: 47-53Joh. 18: 1-11

47 En terwijl Hij nog sprak, zie, daar was Judas, één van de twaalfen, en met hem een grote schare met zwaarden en stokken, gezonden vanwege de overpriesters en oudsten des volks.

48 En die Hem overleverde had hun een teken gegeven, zeggende: Die ik zal kussen, die is het; grijpt Hem.

49 En terstond trad hij op Jezus toe en zeide: Wees gegroet, Rabbi, en hij kuste Hem.

50 Maar Jezus zeide tot hem: Vriend, waartoe zijt gij hier?

Toen traden zij toe, sloegen de handen aan Jezus en grepen Hem.

43 En terstond, terwijl Hij nog sprak, daar kwam Judas aan, één van de twaalfen, en met hem een schare met zwaarden en stokken, gezonden vanwege de overpriesters en de schriftgeleerden en de oudsten.

44 En die Hem overleverde, had hun een afgesproken teken gegeven, zeggende: Die ik zal kussen, die is het; grijpt Hem en leidt Hem welverzekerd weg.

45 En hij kwam en trad terstond op Hem toe en zeide: Rabbi, en kuste Hem.

46 En zij sloegen de handen aan Hem en grepen Hem.

47 Terwijl Hij nog sprak, zie, daar kwam een schare en hij, die Judas genoemd werd, één van de twaalfen, liep voor hen uit

En hij naderde Jezus om Hem te kussen.

48 En Jezus zeide tot hem: Judas, verraadt gij de Zoon des mensen met een kus?

1 Na dit gezegd te hebben, ging Jezus met zijn discipelen naar de overzijde van de beek Kidron, waar een hof was, die Hij met zijn discipelen binnenging.

2 En ook Judas, zijn verrader, wist die plaats, omdat Jezus daar dikwijls was samengekomen met zijn discipelen.

3 Judas dan kwam daar, die een afdeling soldaten tot zijn beschikking had gekregen en dienaars van de overpriesters en de Farizeeën, voorzien van lantaarns, fakkels en wapenen.

4 Jezus dan, alles wetende, wat over Hem komen zou, kwam naar voren en zeide tot hen: Wie zoekt gij?

5 Zij antwoordden Hem: Jezus de Nazoreeër. Hij zeide tot hen: Ik ben het. En ook Judas, zijn verrader, stond bij hen.

6 Toen Hij dan tothen zeide: Ik ben het, deinsden zij terug en vielen ter aarde.

7 Wederom dan stelde Hij hun de vraag: Wie zoekt gij? En zij zeiden: Jezus, de Nazoreeër.

8 Jezus antwoordde: Ik zeide u, dat Ik het ben. Indien gij dan Mij zoekt, laat dezen heengaan;

Matt. 26: 47-56Marc. 14: 43-52Luc. 22: 47-53Joh. 18: 1-11

9 opdat het woord vervuld werd, dat Hij gesproken had: Wie Gij Mij gegeven hebt, uit hen heb Ik niemand laten verloren gaan.

51 En zie, één van die bij Jezus waren, strekte zijn hand uit, trok zijn zwaard en hij trof de slaaf van de hogepriester en sloeg hem het oor af.

52 Toen zeide Jezus tothem: Breng uw zwaard weder op zijn plaats, want allen, die naar het zwaard grijpen, zullen door het zwaard omkomen.

53 Of meent gij, dat Ik mijn Vader niet kan aanroepen en Hij zal Mij terstond meer dan twaalf legioenen engelen terzijde stellen?

54 Hoe zouden dan de Schriften in vervulling gaan, die zeggen, dat het aldus moet geschieden?

55 Op dat ogenblik sprak Jezus tot de scharen: Als tegen een rover zijt gij uitgetrokken met zwaarden en stokken om Mij gevangen te nemen?

Dagelijks zat Ik in de tempel te leren, maar gij hebt Mij niet gegrepen.

47 Een van de omstanders trok zijn zwaard en hij trof de slaaf van de hogepriester en sloeg hem het oor af.

48 En Jezus antwoordde en zeide tot hen: Als tegen een rover zijt gij uitgetrokken met zwaarden en stokken, om Mij gevangen te nemen?

49 Dagelijks was Ik bij u, lerende in de tempel, maar gij hebt Mij niet gegrepen;

49 Toen zij, die bij Hem waren, zagen wat er ging gebeuren, zeiden zij, Here, willen wij met het zwaard erop slaan?

50 En iemand van hen trof de slaaf van de hogepriester en sloeg hem het rechteroor af.

51 Maar Jezus antwoordde en zeide: Laat het hierbij. En Hij raakte het oor aan en genas hem.

52 Jezus dan zeide tot de overpriesters en hoofdlieden van de tempel en oudsten, die op Hem afgekomen waren: Als tegen een rover zijt gij uitgetrokken met zwaarden en stokken?

53 Terwijl Ik dagelijks bij u was in de tempel, hebt gij geen hand naar Mij uitgestoken. Maar dit is uw ure en de macht der duisternis.

10 Simon Petrus dan, die een zwaard had, trok het, en hij trof de slaaf van de hogepriester en sloeg hem het rechteroor af; de naam nu van de slaaf was Malchus.

11 Jezus dan zeide tot Petrus: Steek het zwaard in de schede; de beker, die de Vader Mij gegeven heeft, zou Ik die niet drinken?

Matt. 26: 47-56

56 Doch dit alles is geschied, opdat de schriften der profeten in vervulling zouden gaan.
Toen lieten al de discipelen Hem alleen en vluchtten.

Marc. 14: 43-52

Doch de Schriften moesten in vervulling gaan.

Luc. 22: 47-53Joh. 18: 1-11

50 En zij lieten Hem alleen en vluchtten allen.

51 En een jonge an, die een laken om het naakte lichaam geslagen had, liep mede, Hem achterna, en zij grepen hem.

52 Maar hij liet het laken in hun handen en nam naakt de vlucht.

270. Jezus verhoord door AnnasMatt. Marc. Luc.Joh. 18: 12-14, 19-24

- 12 De afdeling soldaten dan en de overste en de dienaars der Joden namen Jezus gevangen, boeiden Hem,
13 en brachten Hem eerst voor Annas, want hij was de schoonvader van Kajafas, die dat jaar hogepriester was;
14 en Kajafas was het, die de Joden de raad had gegeven: Het is nuttig, dat één mens sterft ten behoeve van het volk.
- 19 De hogepriester dan vroeg Jezus naar zijn discipelen en naar zijn leer.
20 Jezus antwoordde hem: Ik heb vrijuit tot de wereld gesproken; Ik heb voortdurend in de synagoge geleerd en in de tempel, waar al de Joden bijeenkomen, en in het verborgen heb Ik niets gesproken.
21 Waarom vraagt gij Mij? Vraag hun, die gehoord hebben, wat Ik tot hen gesproken heb; zie, dezen weten, wat Ik gezegd heb.
22 En toen Hij dit zeide, gaf een van de dienaars, die erbij stond, Jezus een slag in het gelaat en zeide: Antwoordt Gij zó de hogepriester?
23 Jezus antwoordde hem: Indien Ik verkeerd gesproken heb, geef aan wat verkeerd was, maar indien het goed was, waarom slaat gij Mij?
24 Annas dan zond Hem geboeid naar Kajafas, de hogepriester.

271. Jezus voor de Hoge RaadMatt. 26: 57-68Marc. 14: 53-65Luc. 22: 63-65
22: 54-55Joh.

57 Die nu Jezus gegrepen hadden, leidden Hem weg naar Kajafas, de hogepriester, bij wie de schriftgeleerden en oudsten bijeengekomen waren.

53 En zij leidden Jezus weg naar de hogepriester, en al de overpriesters en oudsten en schriftgeleerden kwamen bijeen.

54 *Toen zij Hem gevangengenomen hadden, voerden zij Hem weg en leidden Hem naar het huis van de hogepriester. En Petrus volgde van verre.*

55 *Toen zij een vuur hadden aangesteld, midden in de hof, en bij elkander zaten, ging Petrus tussen hen in zitten.*

Matt. 26: 57-68

57 Die nu Jezus gegrepen hadden, leidden Hem weg naar Kajafas, de hogepriester, bij wie de schriftgeleerden en oudsten bijeengekomen waren.

58 En Petrus volgde Hem van verre tot aan de hof van de hogepriester, en binnengekomen zijnde, ging hij tussen de dienaars zitten om de afloop te zien.

59 De overpriesters en de gehele Raad trachtten een vals getuigenis tegen Jezus te vinden om Hem ter dood te brengen, maar zij vonden er geen,

60 hoewel er vele valse getuigen optraden.

61 Maar ten laatste traden er twee op, die verklaarden: Deze heeft gezegd:
Ik kan de tempel Gods afbreken en binnen drie dagen opbouwen.

62 En de hogepriester stond op en zeide tot Hem: Geeft Gij geen antwoord; wat getuigen dezen tegen U?

63 Maar Jezus bleef zwijgen. En de hogepriester zeide tot Hem:

Ik bezweer U bij de levende God, dat Gij ons zegt, of Gij zijt de Christus, de Zoon van God.

64 Jezus zeide tot hem: Gij hebt het gezegd.

Marc. 14: 53-65

53 En zij leidden Jezus weg naar de hogepriester, en al de overpriesters en oudsten en schriftgeleerden kwamen bijeen.

54 En Petrus volgde Hem van verre tot binnen de hof van de hogepriester
En hij zat daar tussen de dienaars, zich warmende bij het vuur.

55 De overpriesters nu en de gehele Raad trachtten een getuigenverklaring tegen Jezus te vinden om Hem ter dood te kunnen brengen; maar zij vonden er geen.

56 Want velen legden een vals getuigenis tegen Hem af, maar hun getuigenissen stemden niet overeen.

57 En er stonden enigen op, die een vals getuigenis tegen Hem aflegden, (58) zeggende:

58 Wij hebben Hem horen zeggen: Ik zal deze tempel, die met handen gemaakt is, afbreken, en binnen drie dagen een andere, niet met handen gemaakt, bouwen.

59 Maar ook zo stemde hun getuigenis niet overeen.

60 En de hogepriester stond op en hij trad naar voren en ondervroeg Jezus en zeide: Geeft Gij niets ten antwoord? Wat getuigen dezen tegen U?

61 Maar Hij bleef zwijgen en gaf niets ten antwoord. Wederom ondervroeg de hogepriester Hem en zeide tot Hem:

Zijt Gij de Christus, de Zoon van de Gezegende?

62 En Jezus zeide: Ik ben het,

Luc. 22: 63-65**Joh.****Luc. 22: 67-71**

67 *en zeiden: Indien Gij de Christus zijt, zeg het ons dan.*

Hij zeide tot hen: Al zeide Ik het u, gij zoudt het toch niet geloven;

68 *en al zou Ik u vragen, gij zoudt toch niet antwoorden.*

Matt. 26: 57-68

Doch Ik zeg u, van nu aan zult gij de Zoon des mensen zien, gezeten aan de rechterhand der Macht en komende op de wolken des hemels.

- 65 Toen scheurde de hogepriester zijn klederen en zeide: Hij heeft God gelasterd! Waartoe hebben wij nog getuigen nodig?
Zie, nu hebt gij de godslastering gehoord.
- 66 Wat dunkt u?
Zij antwoordden en zeiden: Hij is des doods schuldig.
- 67 Toen spuwden zij Hem in het aangezicht en sloegen Hem met vuisten;
- 68 anderen sloegen Hem in het gelaat en zeiden: Profeteer ons, Christus, wie is het, die u geslagen heeft?

Marc. 14: 53-65

en gij zult de Zoon des mensen zien, gezeten aan de rechterhand der Macht en komende met de wolken des hemels.

- 63 De hogepriester scheurde zijn klederen
En zeide: Waartoe hebben wij nog getuigen nodig?
- 64 Gij hebt de godslastering gehoord: wat is uw oordeel?
- En zij allen veroordeelden Hem als des doods schuldig.
- 65 En sommigen begonnen Hem te bespuwen en zijn gelaat te bedekken en Hem met vuisten te slaan en tot Hem te zeggen: Profeteer nu! En de dienaars sloegen Hem in het gelaat.

**Luc. 22: 63-65
22: 67-71**

- 69 *Van nu aan zal de Zoon des mensen zijn gezeten aan de rechterhand Gods.*
- 70 *En zij zeiden allen: Zijt Gij dan de Zoon van God? Hij zeide tot hen: Gij zegt zelf, dat Ik het ben.*
- 71 *En zij zeiden: Wat hebben wij verder voor getuigenis nodig? Zelf hebben wij het immers uit zijn mond gehoord.*
- 63 En de mannen, die Hem vasthielden, bespotten Hem en sloegen Hem;
- 64 en zij wierpen een doek over zijn hoofd en vroegen en zeiden: Profeteer, wie is het, die U geslagen heeft?
- 65 En nog meer lasterlijke taal spraken zij tegen Hem.

Joh.**272. De verloochening van Petrus****Matt. 26: 69-75
26: 57-58**

- 57 *Die nu Jezus gegrepen hadden, leidden Hem weg naar Kajafas, de hogepriester bij wie de schriftgeleerden en oudsten bijeengekomen waren.*
- 58 *En Petrus volgde Hem van verre tot aan de hof van de hogepriester, en binnengekomen zijnde, ging hij tussen de dienaars zitten om de afloop te zien.*

**Marc. 14: 66-72
14: 53-54**

- 53 *En zij leidden Jezus weg naar de hogepriester, en al de overpriesters en oudsten en schriftgeleerden kwamen bijeen.*
- 54 *En Petrus volgde Hem van verre tot binnen de hof van de hogepriester en hij zat daar tussen de dienaars, zich warmende bij het vuur*

Luc. 22: 54-62

- 54 Toen zij Hem gevangen genomen hadden, voerden zij Hem weg en leidden Hem naar het huis van de hogepriester. En Petrus volgde van verre.

Joh. 18:15-18; 25-27

- 15 En Simon Petrus en een andere discipel volgden Jezus. En die discipel was een bekende van de hogepriester en hij ging met Jezus het paleis van de hogepriester binnen,
- 16 maar Petrus stond buiten aan de poort. De andere discipel dan, de bekende van de hogepriester, kwam naar buiten, en hij sprak met de portiersteren bracht Petrus binnen.
- 17 De slavin dan, die portierster was, zeide tot Petrus: Gij behoort toch ook niet tot de discipelen van deze mens? Hij zeide: Ik niet!

Matt. 26: 69-75

69 Petrus zat buiten in de hof en er kwam een slavin naar hem toe,

die zeide: Ook gij waart bij Jezus, de Galileeër.

70 Maar hij loochende het ten aanhoren van allen en zeide: Ik weet niet, wat gij zegt.

71 Toen hij naar het portaal ging, zag een andere hem en zij zeide tot hen, die daar waren: Die man was bij Jezus, de Nazoreeër.

72 En wederom loochende hij het met een eed: Ik ken de mens niet.

73 Even later kwamen zij, die daar stonden, naar Petrus toe en zeiden: Waarlijk, ook gij behoort tot hen, want ook uw uitspraak verraadt u.

74 Toen begon hij zich te vervloeken en te zweren: Ik ken de mens niet.

En terstond kraaide een haan.

Marc. 14: 66-72

66 En terwijl Petrus beneden in de hof was, kwam daar een der slavinnen van de hogepriester.

67 En toen zij Petrus zag, terwijl hij zich warmde, keek zij hem aan en zeide tot hem: Ook gij waart bij die Nazarener, bij Jezus!

68 Maar hij loochende het en zeide: Ik weet niet en begrijp niet, wat gij zegt.

En hij ging naar buiten, naar het voorportaal.

69 En toen de slavin hem in het oog kreeg, begon zij opnieuw tot de omstanders te zeggen: Die man behoort tot hen.

70 Maar hij loochende het wederom.

En even later zeiden de omstanders weer tot Petrus: Inderdaad, gij behoort tot hen; want gij zijt ook een Galileeër.

71 Maar hij begon zich te vervloeken en te zweren: Ik ken die mens niet, over wie gij spreekt.

72 En terstond kraaide de haan voor de tweede maal.

Luc. 22: 54-62

55 Toen zij een vuur hadden aangelegd, midden in de hof, en bij elkander zaten, ging Petrus tussen hen in zitten.

56 En bij het licht van het vuur zag een slavin hem zitten en zij keek hem scherp aan en zeide: Ook die was bij Hem!

57 Maar hij loochende het en zeide: Vrouw, ik ken Hem niet!

58 En even daarna zag een ander hem en zeide: Ook gij behoort tot hen!

Maar Petrus zeide: Mens, ik niet!

59 En ongeveer een uur later verzekerde een ander en zeide: Inderdaad, ook die man was bij Hem, want hij is een Galileeër!

60 Maar Petrus zeide: Mens, ik weet niet, wat gij zegt!

En terstond, terwijl hij nog sprak, kraaide een haan.

61 En de Here keerde Zich om en zag Petrus aan.

Joh. 18:15-18; 25-27

18 De slaven en de dienaars stonden zich te warmen bij een kolenvuur, dat zij aangelegd hadden, want het was koud, en ook Petrus stond zich bij hen te warmen.

25 En Simon Petrus stond zich te warmen.

Zij zeiden dan tot hem: Gij behoort toch ook niet tot zijn discipelen?

Hij ontkende het en zeide: Ik niet!

26 Een der slaven van de hogepriester, een verwant van hem, wiens oor Petrus had afgeslagen, zeide: Zag ik u niet in de hof met Hem?

27 Petrus dan ontkende het wederom

en terstond daarop kraaide een haan.

Matt. 26: 57-58, 69-75

- 75 En Petrus herinnerde zich het woord, dat Jezus gesproken had: Eer de haan kraait, zult gij Mij driemaal verloochenen. En hij ging naar buiten en weende bitter.

Marc. 14: 53-54, 66-72

En Petrus herinnerde zich het woord, dat Jezus tot hem gesproken had: Eer de haan tweemaal gekraaid heeft, zult gij Mij driemaal verloochenen. En hij begon te wenen.

Luc. 22: 54-62

- En Petrus herinnerde zich het woord des Heren, hoe Hij tot hem gezegd had: Eer de haan heden kraait, zult gij Mij driemaal verloochenen.
62 En hij ging naar buiten en weende bitter.

Joh. 18:15-18; 25-27**273. Jezus wordt overgeleverd aan Pilatus****Matt. 27: 1-2**

- 1 Toen het nu morgen geworden was, namen al de overpriesters en de oudsten des volks het besluit tegen Jezus om Hem te doden.

Matt. 26: 63-66,

- 63 *Maar Jezus bleef zwijgen. En de hogepriester zeide tot Hem: Ik bezweer U bij de levende God, dat Gij ons zegt, of Gij zijt de Christus, de Zoon van God.*
64 *Jezus zeide tot hem: Gij hebt het gezegd. Doch Ik zeg u, van nu aan zult gij de Zoon des mensen zien, gezeten aan de rechterhand der Macht en komende op de wolken des hemels.*
65 *Toen scheurde de hogepriester zijn klederen en zeide: Hij heeft God gelasterd! Waartoe hebben wij nog getuigen nodig? Zie, nu hebt gij de godslastering gehoord.*
66 *Wat dunkt u? Zij antwoordden en zeiden: Hij is des doods schuldig.*
2 En zij boeiden Hem, leidden Hem wegens zij leverden Hem over aan Pilatus, de stadhouder.

Marc. 15: 1

- 1 En terstond, des morgens vroeg, stelden de overpriesters met de oudsten en schriftgeleerden, de gehele Raad, een besluit vast,.

Marc. 14: 61-64

- 61 *Maar Hij bleef zwijgen en gaf niets ten antwoord. Wederom ondervroeg de hogepriester Hem en zeide tot Hem: Zijt Gij de Christus, de Zoon van de Gezegende?*
62 *En Jezus zeide: Ik ben het, en gij zult de Zoon des mensen zien, gezeten aan de rechterhand der Macht en komende met de wolken des hemels.*
63 *De hogepriester scheurde zijn klederen en zeide: Waartoe hebben wij nog getuigen nodig?*
64 *Gij hebt de godslastering gehoord: wat is uw oordeel? En zij allen veroordeelden Hem als des doods schuldig.*

en zij boeiden Jezus en zij leidden Hem weg en leverden Hem over aan Pilatus

Luc. 22: 66 - 23:1

- 66 En toen het dag geworden was, kwam de Raad van de oudsten van het volk bijeen, overpriesters en schriftgeleerden, en zij leidden Hem voor hun Raad,
67 en zeiden: Indien Gij de Christus zijt, zeg het ons dan. Hij zeide tot hen: Al zeide Ik het u, gij zoudt het toch niet geloven;
68 en al zou Ik u vragen, gij zoudt toch niet antwoorden.
69 Van nu aan zal de Zoon des mensen zijn gezeten aan de rechterhand Gods.
70 En zij zeiden allen: Zijt Gij dan de Zoon van God? Hij zeide tot hen: Gij zegt zelf, dat Ik het ben.
71 En zij zeiden: Wat hebben wij verder voor getuigenis nodig? Zelf hebben wij het immers uit zijn mond gehoord.

- 1 En de gehele menigte van hen stond op en leidde Hem voor Pilatus.

Joh.**274. Judas' dood****Matt. 27: 3-10**

- 3 Toen kreeg Judas, die Hem verraden had, berouw, daar hij zag, dat Hij veroordeeld was, en hij bracht de dertig zilverlingen aan de overpriesters en oudsten terug,

Marc.**Luc.****Joh.**

Matt. 27: 3-10

- 4 en hij sprak: Ik heb gezondigd, onschuldig bloed verraden! Maar zij zeiden: Wat gaat ons dit aan? Gij moet zelf maar zien wat ervan komt!
- 5 En de zilverlingen in de tempel werpende, verwijderde hij zich; daarop ging hij heen en verhing zich.
- 6 De overpriesters namen de zilverlingen en zeiden: Wij mogen die niet in de offerkist doen, want het is bloedgeld.
- 7 En zij namen het besluit daarvoor het land van de pottenbakker te kopen als begraafplaats voor de vreemdelingen.
- 8 Daarom heet dat land Bloedakker, tot heden toe.
- 9 Toen werd vervuld hetgeen gesproken is door de profeet Jeremia, toen hij zeide: En zij namen de dertig zilverlingen, de geschatte waarde van de geschatte, die zij geschat hadden van de kinderen Israëls,
- 10 en gaven die voor het land van de pottenbakker, gelijk de Here mij had opgedragen.

Marc.**Luc.****Joh.****275. Jezus voor Pilatus****Matt. 27: 11-14****Marc. 15: 2-5****Luc. 23: 2-7****Joh. 18: 28-38**

- 28 Zij brachten Jezus dan van Kajafas naar het gerechtsgebouw. En het was vroeg in de morgen; doch zelf gingen zij het gerechtsgebouw niet binnen, om zich niet te verontreinigen, maar het Pascha te kunnen eten.
- 29 Pilatus dan kwam tot hen naar buiten en zeide: Welke aanklacht brengt gij tegen deze mens in?
- 30 Zij antwoordden en zeiden tot hem: Indien Hij geen boosdoener was, zouden wij Hem niet aan u overleveren!
- 31 Pilatus dan zeide tot hen: Neemt gij Hem en oordeelt Hem naar uw wet. De Joden dan zeiden tot hem: Het is ons niet geoorloofd iemand ter dood te brengen;
- 32 opdat het woord van Jezus vervuld werd, dat Hij gezegd had, aanduidende, welke dood Hij sterven zou.

Matt. 27: 11-14Marc. 15: 2-5Luc. 23: 2-7Joh. 18: 28-38

- 11 Jezus dan werd voor de stadhouder gesteld. En de stadhouder ondervroeg Hem en zeide: Zijt Gij de Koning der Joden?
Jezus zeide:
- 2 En Pilatus ondervroeg Hem: Zijt Gij de Koning der Joden?
En Hij antwoordde hem en zeide:
- 2 En zij begonnen Hem te beschuldigen en zeiden: Wij hebben bevonden, dat deze ons volk verleidt, doordat Hij verbiedt de keizerbelasting te betalen, en van Zichzelf zegt, dat Hij de Christus, de Koning is.
- 3 Pilatus vroeg Hem en zeide: Zijt Gij de Koning der Joden?
Hij antwoordde hem en zeide:
- 33 Pilatus dan keerde terug in het gerechtsgebouw en riep Jezus en zeide tot Hem: Zijt Gij de Koning der Joden?
34 Jezus antwoordde: Zegt gij dit uit uzelf of hebben anderen u over Mij gesproken?
35 Pilatus antwoordde: Ben ik soms een Jood? Uw volk en de overpriesters hebben U aan mij overgeleverd; wat hebt Gij gedaan?
36 Jezus antwoordde: Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld; indien mijn Koninkrijk van deze wereld geweest was, zouden mijn dienaars gestreden hebben, opdat Ik niet aan de Joden zou worden overgeleverd; nu echter is mijn Koninkrijk niet van hier.
37 Pilatus dan zeide tot Hem: Zijt Gij dus toch een koning? Jezus antwoordde: Gij zegt, dat Ik koning ben. Hiertoe ben Ik geboren en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen, opdat Ik voor de waarheid zou getuigen; een ieder, die uit de waarheid is, hoort naar mijn stem.
38 Pilatus zeide tot Hem: Wat is waarheid?
- Gij zegt het.
- Gij zegt het.
- Gij zegt het.

Matt. 27: 11-14

- 12 En op de beschuldiging, die de overpriesters en oudsten tegen Hem inbrachten, antwoordde Hij niets.
- 13 Toen zeide Pilatus tot Hem: Hoort Gij niet, hoeveel zij tegen U getuigen?
- 14 En Hij antwoordde hem op geen enkele vraag, zodat de stadhouder zich zeer verwonderde.

Marc. 15: 2-5

- 3 Ende overpriesters brachten vele beschuldigingen tegen Hem in.
- 4 En Pilatus vroeg Hem wederom [en zeide]: Geeft Gij niets ten antwoord? Zie, hoeveel beschuldigingen zij tegen U inbrengen.
- 5 Doch Jezus gaf hem niets meer ten antwoord, zodat Pilatus zich verwonderde.

Luc. 23: 2-7

- 4 Pilatus zeide tot de overpriesters en de scharen: Ik vind niets strafbaars in deze mens.
- 5 Maar zij hielden vol, zeggende: Hij maakt het volk oproerig met zijn leren door geheel Judea, reeds van het begin af, van Galilea tot hiertoe.
- 6 Toen Pilatus dit hoorde, vroeg hij, of die man een Galileeër was,
- 7 en toen hij begreep, dat Hij uit het gebied van Herodes was, zond hij Hem door naar Herodes, die in die dagen ook te Jeruzalem was.

Joh. 18: 28-38

En na dit gezegd te hebben, kwam hij weder naar buiten tot de Joden en zeide tot hen: Ik vind geen schuld in Hem.

276. Jezus voor Herodes**Matt.****Marc.****Luc. 23: 8-12**

- 8 Toen Herodes Jezus zag, was hij zeer verheugd. Want hij had Hem reeds geruime tijd willen zien, omdat hij van Hem hoorde, en hij hoopte een of ander teken door Hem te zien geschieden.
- 9 Hij ondervroeg Hem met vele woorden, maar Hij antwoordde hem niets.
- 10 En de overpriesters en de schriftgeleerden stonden Hem heftig te beschuldigen.
- 11 En Herodes met zijn krijgsmacht smaadde en bespote Hem, en hij deed Hem een schitterend kleed om en zond Hem zó naar Pilatus terug.
- 12 En Herodes en Pilatus werden op diezelfde dag met elkander bevriend; vóór die tijd immers leefden zij in vijandschap met elkander.

Joh.

277. Jezus of Barabbas?Matt. 27: 15-23Marc. 15: 6-14Luc. 23: 13-23Joh. 18: 39-40, 19: 3-12a

15 Nu was de stadhouder bij elk feest gewoon een gevangene, ter keuze van de schare, los te laten. 16 Zij hadden toen een berucht gevangene, genaamd Barabbas. 17 Daar zij nu toch bijeen waren, zeide Pilatus tot hen: Wie wilt gij, dat ik u zal loslaten, Barabbas of Jezus, die Christus genoemd wordt? 18 Want hij wist, dat zij Hem uit nijd hadden overgeleverd. 19 Terwijl hij nu op de rechterstoel zat, zond zijn vrouw hem de boodschap: Bemoei u toch niet met die rechtvaardige, want ik heb heden in een droom veel om Hem geleden.	6 En bij elk feest liet hij hun een gevangene los, voor wie zij dit vroegen. 7 Nu was iemand, genaamd Barabbas, gevangengezet met de oproermakers, die in het oproer een moord begaan hadden. 8 En de schare kwam naar voren en begon te eisen, dat hij hun deed, zoals hij gewoon was. 9 Pilatus antwoordde en zeide tot hen: Wilt gij, dat ik u de Koning der Joden loslaat? 10 Want hij bemerkte, dat de overpriesters Hem uit nijd overgeleverd hadden.	13 Pilatus nu riep de overpriesters en de oversten en het volk bijeen en 14 zeide tothen: Gij hebt deze mens bij mij gebracht als iemand, die het volk afvallig maakt, en zie, ik heb Hem in uw tegenwoordigheid verhoord en in deze mens geen enkele grond gevonden voor datgene, waarvan gij Hem beschuldigt. 15 En ook Herodes niet; want hij heeft Hem tot ons teruggezonden. En zie, er is niets door Hem bedreven, dat de dood verdient. 16 Ik zal Hem dus geselen en dan loslaten. 17 [Want hij was verplicht hun op het feest iemand los te laten.]	39 Maar bij u bestaat het gebruik, dat ik u op Pascha iemand loslaat: wilt gij dan, dat ik u de Koning der Joden loslaat?

Matt. 27: 15-23

20 Maar de overpriesters en de oudsten overreedden de scharen, dat zij om Barabbas zouden vragen, maar Jezus zouden laten ter dood brengen.

21 De stadhouder antwoordde en zeide tot hen: Wie van die twee wilt gij, dat ik u loslaat? Zij zeiden: Barabbas.

22 Pilatus zeide tot hen: Wat moet ik dan doen met Jezus, die Christus genoemd wordt? Zij zeiden allen: Hij moet gekruisigd worden!

23 Hij zeide: Wat heeft Hij dan toch voor kwaad gedaan?

Zij schreeuwden des te meer: Hij moet gekruisigd worden!

Marc. 15: 6-14

11 Doch de overpriesters zetten de schare op, dat hij hun liever Barabbas zou loslaten.

12 Pilatus antwoordde en zeide wederom tot hen:

Wat moet ik dan doen met Hem, die gij de Koning der Joden noemt?

13 En zij schreeuwden wederom: Kruisig Hem!

14 Pilatus zeide tot hen: Wat heeft Hij dan voor kwaad gedaan?

Zij schreeuwden des te meer: Kruisig Hem!

Luc. 23: 13-23

18 Maar zij schreeuwden als één man, zeggende: Weg met Hem, laat ons Barabbas los!

19 En deze was wegens een oproer, dat in de stad was voorgevallen, en een doodslag gevangengezet.

20 Doch Pilatus richtte zich wederom met luider stem tot hen, omdat hij Jezus wenste los te laten.

21 Maar zij riepen terug en zeiden: Kruisig Hem, kruisig Hem!

22 Hij zeide voor de derde maal tot hen: Wat heeft deze dan toch voor kwaad gedaan? Ik heb niets in Hem gevonden, waarop de doodstraf staat. Ik zal Hem dus geselen en dan loslaten!

23 Maar zij drongen aan en eisten onder luid geschreeuw, dat Hij gekruisigd zou worden, en hun geschreeuw werd al sterker.

Joh. 18: 39-40, 19: 3-12a

40 Zij schreeuwden dan wederom en zeiden: Hem niet, maar Barabbas! En Barabbas was een rover.

3 en zij traden op Hem toe en zeiden: Gegroet, Koning der Joden! En zij gaven Hem slagen in het gelaat.

Matt. 27: 15-23Marc. 15: 6-14Luc. 23: 13-23Joh. 18: 39-40, 19:3-12a

- 4 En Pilatus kwam wederom naar buiten en zeide tot hen: Zie, ik breng Hem voor u naar buiten, opdat gij weet, dat ik geen schuld in Hem vind.
- 5 Jezus dan kwam naar buiten met de doornenkroon en het purperen kleed. En (Pilatus) zeide tot hen: Zie, de mens!
- 6 Toen dan de overpriesters en hun dienaars Hem zagen, schreeuwden zij en zeiden: Kruisigen, kruisigen! Pilatus zeide tot hen: Neemt gij Hem en kruisigt Hem: want ik vind geen schuld in Hem.
- 7 De Joden antwoordden hem: Wij hebben een wet en naar die wet moet Hij sterven, want Hij heeft Zichzelf Gods Zoon gemaakt.
- 8 Toen Pilatus dan dit woord hoorde, werd hij nog meer bevreesd,
- 9 en hij ging weder het rechtsgebouw binnen en zeide tot Jezus: Waar zijt Gij vandaan? Maar Jezus gaf hem geen antwoord.
- 10 Pilatus dan zeide tot Hem: Spreekt Gij niet tot mij? Weet Gij niet, dat ik macht heb U los te laten, maar ook macht om U te kruisigen?
- 11 Jezus antwoordde: Gij zoudt geen macht tegen Mij hebben, indien het u niet van boven gegeven ware: daarom heeft hij, die Mij aan u heeft overgeleverd, groter zonde.

Matt. 27: 15-23Marc. 15: 6-14Luc. 23: 13-23Joh. 18: 39-40, 19: 3-12a

^{12A} Van toen aftrachtte Pilatus Hem los te laten, maar de Joden schreeuwden en zeiden: Indien gij deze loslaat, zijt gij geen vriend van de keizer;

278. De bespotting door de soldatenMatt. 27: 27-31Marc. 15: 16-20Luc.Joh. 19: 1-2, 3

²⁷ Toen namen de soldaten van de stadhouder Jezus mede naar het gerechtsgebouw en riepen de gehele afdeling bij Hem samen.
²⁸ En zij trokken Hem zijn klederen uit en deden Hem een scharlaken mantel om;
²⁹ ook vlochten zij van doornen een kroon en zetten die op zijn hoofd en gaven Hem een riet in zijn rechterhand.
 Toen vielen zij voor Hem op de knieën en spotten, zeggende: Wees gegroet, gij Koning der Joden!
³⁰ En zij spuwden naar Hem en namen het riet en sloegen Hem ermede op het hoofd.
³¹ En toen zij Hem bespot hadden, trokken zij Hem de mantel uit en deden Hem zijn klederen aan en zij leidden Hem weg om Hem te kruisigen.

¹⁶ De soldaten nu leidden Hem weg tot binnen het hof, dat is het gerechtsgebouw, en riepen de gehele afdeling bijeen.
¹⁷ En zij trokken Hem een purperen kleed aan en zetten Hem een kroon op, die zij van doornen gevlochten hadden.
¹⁸ En zij begonnen Hem te begroeten: Wees gegroet, Gij Koning der Joden!
¹⁹ En zij sloegen Hem met een riet op het hoofd en bespuwden Hem en zij vielen op de knieën en bewezen Hem hulde.
²⁰ En toen zij Hem bespot hadden, trokken zij Hem het purperen kleed uit en deden Hem zijn klederen aan. En zij leidden Hem weg om Hem te kruisigen.

¹ Toen nam dan Pilatus Jezus en liet Hem geselen.
² En de soldaten vlochten een kroon van doornen, zetten die op zijn hoofd en deden Hem een purperen kleed om,
³ *en zij traden op Hem toe en zeiden: Gegroet, Koning der Joden! En zij gaven Hem slagen in het gelaat.*

279. Overgegeven aan het kruisMatt. 27: 24-26Marc. 15: 15Luc. 23: 24-25Joh. 19: 12b-16

^{12B} Indien gij deze loslaat, zijt gij geen vriend van de keizer; een ieder, die zich koning maakt, verzet zich tegen de keizer.

Matt. 27: 24-26Marc. 15: 15Luc. 23: 24-25Joh. 19: 12b-16

24 Toen Pilatus zag, dat niets baatte, maar dat er veeleer oproer ontstond, nam hij water, wies zich de handen ten aanschouwen van de schare en zeide: Ik ben onschuldig aan zijn bloed; gij moet zelf maar zien, wat ervan komt.

25 En al het volk antwoordde en zeide: Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen!

26 Toen liet hij hun Barabbas los, maar Jezus geselde hij

en hij gaf Hem over om gekruisigd te worden.

15 Pilatus oordeelde het geraden de schare haar zin te geven en hij liet hun daarom Barabbas los en gaf Jezus, na Hem geseld te hebben, Over om gekruisigd te worden.

24 En Pilatus besliste, dat aan hun eis moest worden voldaan.

25 En hij liet de man los, die wegens oproer en doodslag was gevangengezet, die zij eisten, Doch Jezus gaf hij over aan hun wil.

13 Pilatus dan hoorde deze woorden en hij liet Jezus naar buiten brengen en zette zich op de rechterstoel, op de plaats, genaamd Litostrotos, in het Hebreeuws Gabbata.

14 En het was Voorbereiding voor het Pascha, ongeveer het zesde uur, en hij zeide tot de Joden: Zie, uw koning!

15 Zij dan schreeuwden: Weg met Hem! Weg met Hem! Kruisig Hem! Pilatus zeide tothen: Moet ik uw koning kruisigen? De overpriesters antwoordden: Wij hebben geen koning, alleen de keizer!

16 Toen gaf hij Hem aan hen over om gekruisigd te worden. Zij dan namen Jezus,

280. De kruisiging van Jezus

Matt. 27: 32-44

32 Toen zij heengingen, troffen zij iemand uit Cyrene aan, Simon genaamd; die presten zij om zijn kruis te dragen.

Marc. 15: 21-32

21 En zij presten een voorbijganger om zijn kruis te dragen, een zekere Simon van Cyrene, die van het land kwam, de vader van Alexander en Rufus.

Luc. 23: 26-43

26 En toen zij Hem wegleid- den, grepen zij een zekere Simon van Cyrene, die van het land kwam, en legden hem het kruis op om het achter Jezus aan te dragen.

27 En Hem volgde een grote menigte van volk en van vrouwen, die zich op de borst sloegen en over Hem weeklaagden.

28 En Jezus wendde Zich tot haar en zeide: Dochters van Jeruzalem, weent niet over Mij, maar weent over uzelf en over uw kinderen,

29 want zie, er komen dagen, waarop men zeggen zal: Zalig de onvruchtbaren, en de schoot, die niet heeft gebaard, en de borsten, die niet hebben gezoogd.

30 Dan zal men beginnen te zeggen tot de bergen: Valt op ons, en tot de heuvelen: Bedekt ons.

31 Want indien zij dit doen aan het groene hout, wat zal met het dorre geschieden?

32 Er werden ook nog twee misdadigers weggeleid, om met Hem te worden terechtgesteld.

33 En toen zij aan de plaats gekomen waren, die Schedel genoemd wordt,

Joh. 19: 17-27

17 en Hij, zelf zijn kruis dragende,

33 En zij kwamen aan een plaats, genaamd Golgota, dat is de zogenaamde Schedelplaats,
34 en zij gaven Hem wijn, vermengd met gal, te drinken. En toen Hij die proefde, wilde Hij niet drinken.

22 En zij brachten Hem op de plaats Golgota, hetgeen betekent Schedelplaats.

23 En zij gaven Hem wijn, met mirre gemengd, doch Hij nam die niet.

ging naar de zogenaamde Schedelplaats, in het Hebreeuws genaamd Golgota,

Matt. 27: 32-44

35 Nadat zij Hem gekruisigd hadden,

verdeelden zij zijn klederen door het lot te werpen,

36 en daar nedergezeten bewaakten zij Hem.

37 En boven zijn hoofd brachten zij op schrift de beschuldiging tegen Hem aan: Dit is Jezus, de Koning der Joden.

Marc. 15: 21-32

24 En zij kruisigden Hem

en verdeelden zijn klederen door het lot te werpen, wat ieder ervan krijgen zou.

25 Het was het derde uur, toen zij Hem kruisigden.

26 En het opschrift, dat de beschuldiging tegen Hem vermeldde, luidde: De Koning der Joden.

Luc. 23: 26-43

kruisigden zij Hem daar en ook de misdadigers, de ene aan zijn rechterzijde en de andere aan zijn linkerzijde.

34 En Jezus zeide: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.

En zij wierpen het lot om zijn klederen te verdelen.

Joh. 19: 17-27

18 waar zij Hem kruisigden en met Hem twee anderen, aan weerszijden één, en Jezus in het midden.

19 En Pilatus liet ook een opschrift schrijven en op het kruis plaatsen; er was geschreven: Jezus, de Nazoreeër, de Koning der Joden.

20 Dit opschrift dan lazen vele der Joden, want de plaats, waar Jezus gekruisigd werd, was dicht bij de stad, en het was geschreven in het Hebreeuws, in het Latijn en in het Grieks.

21 De overpriesters der Joden dan zeiden tot Pilatus: Schrijf niet: De Koning der Joden, maar dat Hij gezegd heeft: Ik ben de Koning der Joden.

22 Pilatus antwoordde: Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven.

23 Toen dan de soldaten Jezus gekruisigd hadden, namen zij zijn klederen en maakten daarvan vier delen, voor iedere soldaat één deel, en zijn onderkleed. Dit kleed nu was zonder naad, aan één stuk geweven.

Matt. 27: 32-44**Marc. 15: 21-32****Luc. 23: 26-43****Joh. 19: 17-27**

38 Toen werden met Hem twee rovers gekruisigd, één aan zijn rechterzijde en één aan zijn linkerzijde.

39 Ende voorbijgangers spraken lastertaal tegen Hem, schudden hun hoofd
40 en zeiden: Gij, die de tempel afbreekt en in drie dagen opbouwt, red U zelf, indien Gij Gods Zoon zijt, en kom af van het kruis!

41 Evenzo spotten de overpriesters samen met de schriftgeleerden en oudsten en zij zeiden:

27 En met Hem kruisigden zij twee rovers, één aan zijn rechterzijde en één aan zijn linkerzijde.

28 [En het schriftwoord is vervuld geworden, dat zegt: En Hij is met de misdadigers gerekend.]

29 En de voorbijgangers spraken lastertaal tegen Hem, schudden hun hoofd
En zeiden: Ha, Gij, die de tempel afbreekt en in drie dagen opbouwt,
30 red U zelf, kom af van het kruis!

31 Evenzo spotten de overpriesters onder elkander samen met de schriftgeleerden, en zij zeiden:

24 Zij zeiden dan tot elkander: Laten wij dit niet scheuren, maar erom loten, voor wie het zijn zal; zodat het schriftwoord vervuld werd: Zij hebben mijn klederen onder elkander verdeeld en over mijn kleding hebben zij het lot geworpen. Dit hebben dan de soldaten gedaan.

25 En bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder en de zuster zijner moeder, Maria van Klopas en Maria van Magdala.

26 Toen dan Jezus zijn moeder zag en de discipel, die Hij liefhad, bij haar staande, zeide Hij tot zijn moeder: Vrouw, zie, uw zoon.

27 Daarna zeide Hij tot de discipel: Zie, uw moeder. En van dat uur af nam de discipel haar bij zich in huis.

35 En het volk stond erbij en zag toe.

Ook de oversten hoorden en zeiden:

Matt. 27: 32-44

- 42 Anderen heeft Hij gered, Zichzelf kan Hij niet redden. Hij is Israëls Koning; laat Hij nu van het kruis afkomen en wij zullen aan Hem geloven.
- 43 Hij heeft zijn vertrouwen op God gesteld; laat die Hem nu verlossen, indien Hij een welgevalen in Hem heeft; want Hij heeft gezegd: Ik ben Gods Zoon.
- 44 Op dezelfde wijze beschimpten Hem ook de rovers, die met Hem gekruisigd waren.

Marc. 15: 21-32

- Anderen heeft Hij gered, Zichzelf kan Hij niet redden.
- 32 Laat de Christus, de Koning van Israël, nu afkomen van het kruis, dat wij het zien en geloven.
- Ook die met Hem gekruisigd waren beschimpten Hem.

Luc. 23: 26-43

- Anderen heeft Hij gered, laat Hij nu Zichzelf redden, indien Hij de Christus Gods is, de uitverkorene!
- 36 Ook de soldaten kwamen naderbij om Hem te bespotten en brachten Hem zure wijn,
- 37 en zeiden: Indien Gij de Koning der Joden zijt, red dan Uzelf!
- 38 Er was ook een opschrift boven Hem: Dit is de Koning der Joden.
- 39 Eén der gehangen misdadigers lasterde Hem: Zijt Gij niet de Christus? Red Uzelf en ons!
- 40 Maar de andere antwoordde en zeide, hem bestraffende: Vreest zelfs gij God niet, nu gij hetzelfde vonnis ontvangen hebt?
- 41 En wij terecht, want wij ontvangen vergelding, naar wat wij gedaan hebben, maar deze heeft niets onbehoorlijks gedaan.
- 42 En hij zeide: Jezus, gedenk mijner, wanneer Gij in uw Koninkrijk komt.
- 43 En Hij zeide tot hem: Voorwaar, Ik zeg u, heden zult gij met Mij in het paradijs zijn.

Joh. 19: 17-27

281. De dood van Jezus**Matt. 27: 45-56**

45 En van het zesde uur af kwam er duisternis over het gehele land tot het negende uur.

46 Omstreeks het negende uur riep Jezus met luider stem, zeggende: Eli, Eli, lama sabachtani? Dat is: Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

47 En sommige van de omstanders, dit horende, zeiden: Hij roept Elia.

48 En terstond liep een van hen toe en nam een spons, drenkte die met zure wijn, stak ze op een riet en gaf Hem te drinken.

49 Maar de anderen zeiden: Stil, laat ons zien, of Elia komt om Hem te redden.

50 Jezus riep wederom met luider stem

En gaf de geest.

Marc. 15: 33-41

33 En toen het zesde uur aangebroken was, kwam er duisternis over het gehele land tot het negende uur.

34 En op het negende uur riep Jezus met luider stem: Eloï, Eloï, lama sabachtani, hetgeen betekent: Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

35 En sommige van de omstanders, dit horende, zeiden: Zie, Hij roept Elia.

36 En iemand liep toe, drenkte een spons met zure wijn, stak ze op een riet en gaf Hem te drinken,

Zeggende: Stil, laat ons zien, of Elia komt om Hem eraf te nemen.

37 En Jezus slaakte een luide kreet

En gaf de geest.

Luc. 23: 44-49

44 En het was reeds ongeveer het zesde uur en er kwam duisternis over het gehele land tot het negende uur,

45 want de zon werd verduisterd. En het voorhangsel van de tempel scheurde middendoor.

Joh. 19: 28-37

28 Hierna zeide Jezus, daar Hij wist, dat alles reeds volbracht was, opdat de Schrift vervuld zou worden: Mij dorst!

29 Er stond een kruik vol zure wijn; zij staken dan een spons, gedrenkt met zure wijn, op een hysopstengel en brachten die aan zijn mond.

30 Toen Jezus dan de zure wijn genomen had, zeide Hij: Het is volbracht! En Hij boog het hoofd en gaf de geest.

31 De Joden dan, daar het Voorbereiding was en de lichamen niet op sabbat aan het kruis mochten blijven – want de dag van die sabbat was groot – vroegen Pilatus, dat hun benen gebroken en zij weggenomen zouden worden.

Matt. 27: 45-56Marc. 15: 33-41Luc. 23: 44-49Joh. 19: 28-37

- 51 En zie, het voorhangsel van de tempel scheurde van boven tot beneden in tweeën, en de aarde beefde, en de rotsen scheurden,
52 en de graven gingen open en vele lichamen der ontslapen heiligen werden opgewekt.
53 En zij gingen uit de graven na zijn opstanding en kwamen in de heilige stad, waar zij aan velen verschenen.

- 38 En het voorhangsel van de tempel scheurde in tweeën van boven tot beneden.

- 32 De soldaten dan kwamen en braken de benen van de eerste en van de andere, die met Hem gekruisigd waren;
33 maar toen zij bij Jezus gekomen waren en zagen, dat Hij reeds gestorven was, braken zij zijn benen niet,
34 maar een van de soldaten stak met een speer in zijn zijde en terstond kwam er bloed en water uit.
35 En die het gezien heeft, heeft ervan getuigd en zijn getuigenis is waarachtig en hij weet, dat hij de waarheid spreekt, opdat ook gij gelooft.
36 Want dit is geschied, opdat het schriftwoord zou vervuld worden: Geen been van Hem zal verbrijzeld worden.
37 En weder zegt een ander schriftwoord: Zij zullen zien op Hem, die zij doorstoken hebben.

Matt. 27: 45-56

54 De hoofdman en zij, die met hem Jezus bewaakten, zagen de aardbeving en water plaats had en zij werden zeer bevreesd en zeiden: Waarlijk, dit was een Zoon Gods.

Marc. 15: 33-41

39 Toen de hoofdman, die tegenover Hem stond, zag, dat Hij zó de geest gegeven had, zeide hij: Waarlijk, deze mens was een Zoon Gods.

Luc. 23: 44-49

47 Toen de hoofdman zag, wat er geschiedde, verheerlijkte hij God, zeggende: Inderdaad, deze mens was rechtvaardig!

Joh. 19: 28-37

55 En daar waren vele vrouwen, die uit de verte toeschouwden, welke Jezus gevolgd waren uit Galilea, om Hem te dienen.

56 Tot dezen behoorden Maria van Magdala, en Maria, de moeder van Jakobus en Jozef, en de moeder der zonen van Zebedeüs.

40 Er waren ook vrouwen, die uit de verte toeschouwden,

onder wie ook Maria van Magdala en Maria, de moeder van Jakobus, de jongere, en van Joses, en Salome,

41 die, toen Hij in Galilea was, Hem volgden en Hem dienden, en vele andere vrouwen, die met Hem opgegaan waren naar Jeruzalem.

48 En al de scharen, die voor dit schouwspel samengekomen waren, keerden terug, toen zij aanschouwd hadden, wat er geschied was, en sloegen zich op de borst.

49 Al zijn bekenden nu stonden van verre, ook vrouwen, die Hem van Galilea gevolgd waren en dit aanzagen.

282. Jezus' begrafenis**Matt. 27: 57-61**

57 Toen het nu avond geworden was,

kwam een rijk man van Arimatea, genaamd Jozef,

Marc. 15: 42-47

42 En toen het reeds avond geworden was, kwam, omdat het Voorbereiding, dat is de voorsabbat, was,

43 Jozef van Arimatea, een aanzienlijk lid van de Raad,

Luc. 23: 50-56

50 En zie, een man, genaamd Jozef, die raadsheer was, een goed en rechtvaardig man

Joh. 19: 38-42

38 En daarna

vroeg Jozef van Arimatea,

<u>Matt. 27: 57-61</u>	<u>Marc. 15: 42-47</u>	<u>Luc. 23: 50-56</u>	<u>Joh. 19: 38-42</u>
die eveneens een discipel van Jezus geworden was.	die ook zelf het Koninkrijk Gods verwachtte;	51 - deze had niet ingestemd met hun raad en bedrijf -, van Arimatea, een stad der Joden, die het Koninkrijk Gods verwachtte,	een discipel van Jezus,
58 Deze ging naar Pilatus en vroeg hem om het lichaam van Jezus.	en hij waagde het naar Pilatus te gaan en het lichaam van Jezus te vragen.	52 deze ging naar Pilatus en vroeg hem om het lichaam van Jezus.	maar in het verborgen uit vrees voor de Joden, aan Pilatus het lichaam van Jezus te mogen wegnemen;
Toen beval Pilatus het hem te geven.	44 En het bevreesde Pilatus, dat Hij reeds gestorven zou zijn, en hij ontbood de hoofdman en vroeg hem, of Hij reeds lang gestorven was. 45 En toen hij het van de hoofdman vernomen had, schonk hij het lichaam aan Jozef.		en Pilatus stond het toe.
59 En Jozef nam het lichaam en wikkelde het in zuiver linnen,	46 En deze kocht linnen en hij nam Hem af van het kruis, wikkelde Hem in het linnen	53 En na het te hebben afgenomen, wikkelde hij het in linnen	Hij kwam dan en nam zijn lichaam weg. 39 En ook kwam Nikodemus, die de eerste maal des nachts tot Hem gekomen was, en hij bracht een mengsel mede van mirre en aloë, ongeveer honderd pond.
60 en hij legde het in zijn nieuw graf, dat hij in de rots had laten uithouwen, en na een grote steen voor de ingang van het graf te hebben gewenteld, ging hij heen.	En legde Hem in een graf, dat in een rots uitgehouwen was, en hij wentelde een steen voor de ingang van het graf.	En legde Hem in een rotsgraf, waarin nog nooit iemand gelegd was.	40 Zij namen dan het lichaam van Jezus en wikkelden het in linnen windsels met de specerijen, zoals het bij de Joden gebruikelijk is te begraven. 41 En er was ter plaatse, waar Hij gekruisigd was, een hof En in die hof een nieuw graf, waarin nog nooit iemand was bijgezet; 42 daar dan legden zij Jezus neder

Matt. 27: 57-61

61 En daar waren Maria van Magdala en de andere Maria, gezeten tegenover het graf.

Marc. 15: 42-47

47 Maria van Magdala en Maria, de moeder van Joses, zagen, waar Hij was nedergelegd.

Luc. 23: 50-56

54 En het was de dag der voorbereiding en de sabbat brak aan.
55 En de vrouwen, die met Hem uit Galilea gekomen waren, volgden en zij bezagen het graf en hoe zijn lichaam gelegd werd;
56 en toen zij teruggekeerd waren, maakten zij specerijen en mirre gereed. En op de sabbat rustten zij naar het gebod,

Joh. 19: 38-42

Wegens de Voorbereiding der Joden, omdat het graf dichtbij was.

283. De wacht bij het graf**Matt. 27: 62-66**

62 De volgende dag, dat is na de Voorbereiding, kwamen de overpriesters en de Farizeeën gezamenlijk tot Pilatus,
63 en zij zeiden: Heer, wij hebben ons herinnerd, dat die verleider bij zijn leven gezegd heeft: Na drie dagen word Ik opgewekt.
64 Geef daarom bevel het graf te verzekeren tot de derde dag; anders konden zijn discipelen Hem komen stelen, en tot het volk zeggen: Hij is opgewekt uit de doden, en de laatste dwaling zou erger zijn dan de eerste.
65 Pilatus zeide tot hen: Hier hebt gij een wacht, gaat heen en verzekert het naar uw beste weten.
66 Zij gingen heen en verzekerden het graf met de wacht, na de steen verzegeld te hebben.

Marc.**Luc.****Joh.****284. De opstanding en het lege graf****Matt. 28: 1-8**

2 En zie, er kwam een grote aardbeving, want een engel des Heren daalde uit de hemel neder en kwam nader, en hij wentelde de steen weg en zette zich daarop.
3 Zijn uiterlijk was als een bliksem en zijn kleding wit als sneeuw.
4 En de bewakers werden door vrees voor hem bevangen en zij werden als doden.

Marc. 16: 1-8**Luc. 24: 1-12****Joh. 20: 1-2**

Matt. 28: 1-8

1 Laat na de sabbat, tegen het aanbreken van de eerste dag der week, ging Maria van Magdala en de andere Maria het graf bezien.

2 *En zie, er kwam een grote aardbeving, want een engel des Heren daalde uit de hemel neder en kwam nader; en hij wentelde de steen weg en zette zich daarop.*

3 *Zijn uiterlijk was als een bliksem en zijn kleding wit als sneeuw.*

4 *En de bewakers werden door vrees voor hem bevangen en zij werden als doden.*

5 Doch de engel antwoordde en zeide tot de vrouwen: Weest gij niet bevreesd; want ik weet, dat gij Jezus zoekt, de gekruisigde.

6 Hij is hier niet, want Hij is opgewekt, gelijk Hij gezegd heeft; komt, ziet de plaats, waar Hij gelegen heeft.

Marc. 16: 1-8

1 En toen de sabbat voorbij was, kochten Maria van Magdala en Maria, (de moeder) van Jakobus, en Salome specerijen om Hem te gaan zalven.

2 En zeer vroeg op de eerste dag der week gingen zij naar het graf, toen de zon opging.

3 En zij zeiden tot elkander: Wie zal ons de steen afwentelen van de ingang van het graf?

4 En toen zij opzagen, aanschouwden zij, dat de steen afgewenteld was; want hij was zeer groot.

5 En toen zij in het graf gingen waren, zagen zij een jongeling zitten aan de rechterzijde,

Bekleed met een wit gewaad, en ontsteldenis beving haar.

6 Hij zeide tot haar: Weest niet ontsteld. Jezus zoekt gij, de Nazarener, de gekruisigde.

Hij is opgewekt, Hij is hier niet; zie de plaats, waar zij Hem gelegd hadden.

Luc. 24: 1-12

1 maar op de eerste dag der week gingen zij reeds vroeg in de morgenstond met de specerijen, die zij gereedgemaakt hadden, naar het graf.

2 Zij vonden de steen van het graf afgewenteld,

3 en toen zij er ingegaan waren, vonden zij het lichaam van de Here Jezus niet.

4 En het geschiedde, terwijl zij daarvoor in verlegenheid waren, dat, zie, twee mannen
In een blinkend gewaad bij haar stonden.

5 En toen zij zeer verschrikt werden en haar aangezicht ter aarde neigden, zeiden dezen tot haar: Wat zoekt gij de levende bij de doden?

6 Hij is hier niet, maar Hij is opgewekt.

Joh. 20: 1-2

1 En op de eerste dag der week ging Maria van Magdala vroeg, terwijl het nog donker was, naar het graf

en zij zag de steen van het graf weggenomen.

Matt. 28: 1-8

- 7 En gaat terstond op weg en zegt zijn discipelen, dat Hij is opgewekt uit de doden. En zie, Hij gaat u voor naar Galilea; daar zult gij Hem zien. Zie, ik heb het u gezegd.
- 8 En zij gingen terstond weg van het graf, met vrees en grote blijdschap, en liepen haastig voort om het zijn discipelen te berichten.

Marc. 16: 1-8

- 7 Maar gaat heen, zegt zijn discipelen en Petrus, dat Hij u voorgaat naar Galilea; daar zult gij Hem zien, gelijk Hij u gezegd heeft.
- 8 En zij gingen naar buiten en vluchtten van het graf, want siddering en ontzetting hadden haar bevangen. En zij zeiden niemand iets, want zij waren bevreesd.

Luc. 24: 1-12

- Herinnert u, hoe Hij, toen Hij nog in Galilea was, tot u gesproken heeft,
- 7 zeggend, dat de Zoon des mensen moest overgeleverd worden in de handen van zondige mensen en gekruisigd worden en ten derden dage opstaan.
- 8 En zij herinnerden zich zijn woorden,
- 9 en teruggekeerd van het graf, boodschapten zij dit alles aan de elfen en aan al de anderen.
- 10 Dit waren dan Maria van Magdala, en Johanna, en Maria, (de moeder) van Jakobus. En de anderen, diemethaar waren, zeiden dit aan de apostelen.
- 11 En deze woorden schenen hun zotteklap en zij geloofden haar niet.

Joh. 20: 1-2

- 2 IJlings kwam zij dan bij Simon Petrus en bij de andere discipel, dien Jezus liefhad, en zeide tot hen: Zij hebben de Here weggenomen uit het graf en wij weten niet, waar zij Hem hebben neergelegd.

285. De leugen van de Joodse Raad**Matt. 28: 11-15**

- 11 Toen zij onderweg waren, zie, enigen van de wacht kwamen in de stad om de overpriesters al het gebeurde te berichten.
- 12 En in een vergadering met de oudsten kwamen zij tot een besluit en zij gaven de soldaten veel geld,
- 13 en zij zeiden: Zegt, zijn discipelen zijn des nachts gekomen en hebben Hem gestolen, terwijl wij sliepen.
- 14 En indien dit de stadhouder ter ore komt, wij zullen het in orde brengen en maken, dat gij buiten moeite blijft.
- 15 En zij namen het geld aan en deden zoals hun gezegd was. En dit gerucht is onder de Joden verbreid tot [de dag van] heden toe.

Marc.**Luc.****Joh.**

286. Petrus en Johannes gaan naar het grafMatt. Marc. Luc. 24: 12

12 [Doch Petrus stond op en liep snel naar het graf.

En toen hij zich bukte, zag hij alleen de windsels. En hij ging weg, bij zichzelf verbaasd over wat er mocht gebeurd zijn.]

Joh. 20: 3-10

3 Petrus dan ging op weg en ook de andere discipel en zij begaven zich naar het graf;
 4 en die twee liepen samen snel voort; en de andere discipel liep vooruit, sneller dan Petrus, en kwam het eerst aan het graf,
 5 en zich vooroverbuigende, zag hij de linnen windsels liggen; hij ging echter niet naar binnen.
 6 Simon Petrus dan kwam ook, hem volgende, en hij ging het graf binnen en zag de windsels liggen,
 7 maar de zweetdoek, die op zijn hoofd geweest was, zag hij niet bij de windsels liggen, doch opgerold, terzijde op een andere plaats.
 8 Toen ging ook de andere discipel, die het eerst aan het graf gekomen was, naar binnen, en hij zag het en geloofde;
 9 want zij kenden de Schrift nog niet, dat Hij uit de doden moest opstaan.
 10 De discipelen dan gingen weder naar huis.

287. Jezus verschijnt aan de vrouwenMatt. 28: 9-10Marc. 16: 9-11Luc.Joh. 20: 11-18

11 En Maria stond buiten dicht bij het graf, wenende. Terwijl zij dan weende, boog zij zich voorover naar het graf,
 12 en zij zag twee engelen zitten, in witte klederen, een aan het hoofdeinde en een aan het voeteinde, waar het lichaam van Jezus gelegen had.
 13 En zij zeiden tot haar: Vrouw, waarom weent gij? Zij zeide tot hen: Omdat zij mijn Here weggenomen hebben en ik weet niet, waar zij Hem neergelegd hebben.

9 [Toen Hij des morgens vroeg op de eerste dag der week opgestaan was, verscheen Hij eerst aan Maria van Magdala, van wie Hij zeven boze geesten uitgedreven had.

9 En zie, Jezus kwam haar tegemoet en zeide: Weest gegroet.

14 Na deze woorden keerde zij zich om en zag Jezus staan, maar zij wist niet, dat het Jezus was.

Matt. 28: 9-10**Marc. 16: 9-11****Luc.****Joh. 20: 11-18**

Zij naderden Hem en grepen zijn voeten en zij aanbaden Hem.

- 10 Toen zeide Jezus tot haar: Weest niet bevreesd. Gaat heen en bericht mijn broeders, dat zij naar Galilea gaan, en daar zullen zij Mij zien.

- 10 Zij ging heen en berichtte het hun, welke bij Hem geweest waren, die treurden en weenden.

- 11 En toen zij hoorden, dat Hij leefde en door haar gezien was, geloofden zij het niet.

- 15 Jezus zeide tot haar: Vrouw, waarom weent gij? Wie zoekt gij? Zij meende, dat het de hovenier was, en zeide tot Hem: Heer, als gij Hem weggedragen hebt, zeg mij dan, waar gij Hem hebt neergelegd en ik zal Hem wegnemen.

- 16 Jezus zeide tot haar: Maria! Zij keerde zich om en zeide tot Hem in het Hebreeuws: Rabboeni, dat wil zeggen: Meester!

- 17 Jezus zeide tot haar: Houd Mij niet vast, want Ik ben nog niet opgevaren naar de Vader; maar ga naar mijn broeders en zeg hun: Ik vaar op naar mijn Vader en uw Vader, naar mijn God en uw God.

- 18 Maria van Magdala ging heen en boodschapte de discipelen, dat zij de Here had gezien en dat Hij haar dit gezegd had.

288. Jezus verschijnt aan twee discipelen op de weg naar Emmaüs

Matt.**Marc. 16: 12-13****Luc. 24: 13-35****Joh.**

- 12 Daarna verscheen Hij in een andere gedaante aan twee van hen op de weg, terwijl zij zich naar het land begaven.

- 13 En zie, twee van hen waren juist op die dag op weg naar een dorp, zestig stadiën van Jeruzalem verwijderd, genaamd Emmaüs,
14 en zij spraken met elkander over al wat voorgevallen was.
15 En het geschiedde, terwijl zij daarover spraken en van gedachten wisselden, dat Jezus zelf bij hen kwam en met hen medeging.
16 Maar hun ogen waren bevangen, zodat zij Hem niet herkenden.
17 Hij zeide tot hen: Wat zijn dit voor gesprekken, die gij al wandelende met elkander voert? En zij bleven met somber gelaat staan.
18 Eén dan van hen, genaamd Kleopas, antwoordde en zeide tot Hem: Zijt Gij de enige vreemdeling in Jeruzalem, dat Gij niet weet wat daar dezer dagen geschied is?

Matt.Marc. 16: 12-13Luc. 24: 13-35Joh.

- 19 En Hij zeide tot hen: Wat dan? Zij zeiden tot Hem: Hetgeen geschied is met Jezus de Nazarener, een man, die een profeet was, machtig in werk en woord voor God en het ganse volk,
- 20 en hoe Hem onze overpriesters en oversten overgegeven hebben om Hem ter dood te veroordelen en Hem gekruisigd hebben.
- 21 Wij echter leefden in de hoop, dat Hij het was, die Israël verlossen zou. Maar met dit al is het thans reeds de derde dag, sinds dit geschied is.
- 22 Maar ook hebben enige vrouwen uit ons midden ons doen ontstellen: zij waren in de vroegte bij het graf geweest
- 23 en hadden zijn lichaam niet gevonden en zijn toen komen zeggen, dat zij ook een verschijning van engelen gezien hadden, die zeiden, dat Hij leeft.
- 24 En enigen van de onzen zijn naar het graf gegaan en hebben het zo bevonden, als de vrouwen ook gezegd hadden, maar Hem hebben zij niet gezien.
- 25 En Hij zeide tot hen: O onverstandigen en tragen van hart, dat gij niet gelooft alles wat de profeten gesproken hebben!
- 26 Moest de Christus dit niet lijden om in zijn heerlijkheid in te gaan?
- 27 En Hij begon bij Mozes en bij al de profeten en legde hun uit, wat in al de Schriften op Hem betrekking had.
- 28 En zij naderden het dorp, waar zij heengingen, en Hij deed, alsof Hij verder zou gaan.
- 29 En zij drongen sterk bij Hem aan en zeiden: Blijf bij ons, want het is tegen de avond en de dag is reeds gedaald. En Hij ging binnen om bij hen te blijven.
- 30 En het geschiedde, toen Hij met hen aanlag, dat Hij het brood nam, de zegen uitsprak, het brak en hun toereikte.
- 31 En hun ogen werden geopend en zij herkenden Hem; en Hij verdween uit hun midden.
- 32 En zij zeiden tot elkander: Was ons hart niet brandende in ons, terwijl Hij onderweg tot ons sprak en ons de Schriften opende?
- 33 En zij stonden op en keerden terzelfder tijd terug naar Jeruzalem en zij vonden de elven en die bij hen waren, vergaderd,
- 34 en dezen zeiden: De Here is waarlijk opgewekt en is aan Simon verschenen.

<u>Matt.</u>	<u>Marc. 16: 12-13</u>	<u>Luc. 24: 13-35</u>	<u>Joh.</u>
	13 En ook die gingen heen om het aan de anderen te berichten. En ook die geloofden zij niet.	35 En zij verhaalden wat onderweg gebeurd was en hoe Hij door hen herkend was bij het breken van het brood.	

289. Jezus' verschijning aan de discipelen

<u>Matt.</u>	<u>Marc. 16: 14-18</u>	<u>Luc. 24: 36-45</u>	<u>Joh. 20: 19-23</u>
	14 Daarna verscheen Hij aan de elven zelf, terwijl zij aanlagen, en Hij verweethun hun ongelooft en hardheid van hart, omdat zij hen niet geloofden, die Hem aanschouwd hadden, nadat Hij opgewekt was.	36 En terwijl zij hierover spraken, stond Hij zelf in hun midden;	19 Toen het dan avond was op die eerste dag der week en ter plaatse, waar de discipelen zich bevonden, de deuren gesloten waren uit vrees voor de Joden, kwam Jezus en stond in hun midden en zeide tot hen: Vrede zij u!
		37 en zij werden ontzet en verschromt en meenden een geest te aanschouwen.	
		38 Doch Hij zeide tot hen: Waarom zijt gij ontsteld en waarom komen er overwegingen op in uw hart?	
		39 Ziet mijn handen en mijn voeten, dat Ik het zelf ben; betast Mij en ziet, dat een geest geen vlees en beenderen heeft, zoals gij ziet, dat Ik heb.	
		40 [En bij dit woord toonde Hij hun zijn handen en voeten.]	20 En na dit gezegd te hebben toonde Hij hun zijn handen en zijn zijde. De discipelen dan waren verblijd, toen zij de Here zagen.
		41 En toen zij het van blijdschap nog niet geloofden en zich verwonderden, zeide Hij tot hen: Hebt gij hier iets te eten?	
		42 Zij reikten Hem een stuk van een gebakken vis toe.	
		43 En Hij nam het en at het voor hun ogen.	21 [Jezus] dan zeide nogmaals tot hen: Vrede zij u! Gelijk de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik ook u.
			22 En na dit gezegd te hebben, blies Hij op hen en zeide tot hen: Ontvangt de Heilige Geest.
			23 Wie gij hun zonden kwijtscheldt, die zijn ze kwijtgescholden; wie gij ze toerekent, die zijn ze toegerekend.

Matt.Marc. 16: 14-18Luc. 24: 36-45Joh. 20: 19-23

- 15 En Hij zeide tot hen: Gaat heen in de gehele wereld, verkondigt het evangelie aan de ganse schepping.
- 16 Wie geloofden zich laatdopen, zal behouden worden, maar wie niet gelooft, zal veroordeeld worden.
- 17 Als tekenen zullen deze dingen de gelovigen volgen: in mijn naam zullen zij boze geesten uitdrijven, in nieuwe tongen zullen zij spreken,
- 18 slangen zullen zij opnemen, en zelfs indien zij iets dodelijks drinken, zal het hun geen schade doen; op zieken zullen zij de handen leggen en zij zullen genezen worden.

44 Hij zeide tot hen: Dit zijn mijn woorden, die Ik tot u sprak, toen Ik nog bij u was, dat alles wat over Mij geschreven staat in de wet van Mozes en de profeten en de psalmen moet vervuld worden.

45 Toen opende Hij hun verstand, zodat zij de Schriften begrepen.

290. Jezus' verschijning aan de discipelen (Thomas is aanwezig)Matt.Marc.Luc.Joh. 20: 24-29

- 24 En Tomas, een der twaalfen, genaamd Didymus, was niet met hen, toen Jezus daar kwam.
- 25 De andere discipelen dan zeiden tot hem: Wij hebben de Here gezien! Maar hij zeide tot hen: Indien ik in zijn handen niet zie het teken der nagels en mijn vinger niet steek in de plaats der nagels en mijn hand niet steek in zijn zijde, zal ik geenszins geloven.
- 26 En na acht dagen waren zijn discipelen weer in het huis en Tomas met hen. Jezus kwam, terwijl de deuren gesloten waren, en Hij stond in hun midden en zeide: Vrede zij u!
- 27 Daarna zeide Hij tot Tomas: Breng uw vinger hier en zie mijn handen en breng uw hand en steek die in mijn zijde, en wees niet ongelovig, maar gelovig.
- 28 Tomas antwoordde en zeide tot Hem: Mijn Here en mijn God!
- 29 Jezus zeide tot hem: Omdat gij Mij gezien hebt, hebt gij geloofd? Zalig zij, die niet gezien hebben en toch geloven.

291. Jezus' verschijning aan de zeven discipelenMatt.Marc.Luc.Joh. 21: 1-14

- 1 Hierna openbaarde Jezus Zich opnieuw aan de discipelen bij de zee van Tiberias en Hij openbaarde Zich aldus.

Matt. Marc. Luc.**Joh. 21: 1-14**

- 2 Daar waren bijeen Simon Petrus, Tomas, genaamd Didymus, Natanaël van Kana in Galilea, de zonen van Zebedeüs en nog twee van zijn discipelen.
- 3 Simon Petrus zeide tot hen: Ik ga vissen. Zij zeiden tot hem: Wij gaan met u mede. Zij vertrokken en gingen scheep, en in die nacht vingen zij niets.
- 4 Toen het reeds morgen werd, stond Jezus aan de oever; de discipelen wisten echter niet, dat het Jezus was.
- 5 Jezus zeide tot hen: Kinderen, hebt gij ook enige toespijs? Zij antwoordden Hem: Neen.
- 6 Hij nu zeide tot hen: Werpt uw net uit aan de rechterzijde van het schip en gij zult vinden. Zij wierpen het (net) uit en konden het niet meer trekken vanwege de menigte der vissen.
- 7 Die discipel dan, dien Jezus liefhad, zeide tot Petrus: Het is de Here. Simon Petrus dan, toen hij hoorde, dat het de Here was, sloeg zijn opperkleed om, want hij was ongekleed, en wierp zich in zee;
- 8 maar de andere discipelen kwamen met het schip, want zij waren niet ver van het land, slechts ongeveer tweehonderd el, en zij sleepten het net met de vissen.
- 9 Toen zij dan aan land gekomen waren, zagen zij een kolenvuur liggen en vis daarop en brood.
- 10 Jezus zeide tot hen: Brengt van de vissen, die gij thans gevangen hebt.
- 11 Simon Petrus ging aan boord en sleepte het net aan land, vol grote vissen, honderd drieënvijftig; en hoewel er zovele waren, scheurde het net niet.
- 12 Jezus zeide tot hen: Komt en houdt de maaltijd. Niemand van de discipelen durfde Hem de vraag stellen: Wie zijt Gij? Want zij wisten, dat het de Here was.
- 13 Jezus kwam en Hij nam het brood en gaf het hun en evenzo de vis.
- 14 Dit was reeds de derde maal, dat Jezus na zijn opwekking uit de doden Zich aan zijn discipelen geopenbaard heeft.

292. Jezus' gesprek met PetrusMatt. Marc. Luc.**Joh. 21: 15-23**

- 15 Toen zij dan de maaltijd gehouden hadden, zeide Jezus tot Simon Petrus: Simon, zoon van Johannes, hebt gij Mij waarlijk lief, meer dan dezen? Hij zeide tot Hem: Ja Here, Gij weet, dat ik U liefheb. Hij zeide tot hem: Weid mijn lammeren.
- 16 Hij zeide ten tweeden male weder tot hem: Simon, zoon van Johannes, hebt gij Mij waarlijk lief? En hij zeide tot Hem: Ja Here, Gij weet het, dat ik U liefheb. Hij zeide tot hem: Hoed mijn schapen.
- 17 Hij zeide ten derden male tot hem: Simon, zoon van Johannes, hebt gij Mij lief? Petrus werd bedroefd, dat Hij voor de derde maal tot hem zeide: Hebt gij Mij lief? En hij zeide tot Hem: Here, Gij weet alles, Gij weet, dat ik U liefheb. Jezus zeide tot hem: Weid mijn schapen.
- 18 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Toen gij jonger waart, omgorddet gij uzelf en gij gingt, waar gij wildet, maar wanneer gij eenmaal oud wordt, zult gij uw handen uitstrekken en een ander zal u omgorden en u brengen, waar gij niet wilt.
- 19 En dit zeide Hij om te kennen te geven, met welke dood hij God verheerlijken zou. En dit gezegd hebbende, sprak Hij tot hem: Volg Mij.
- 20 En Petrus, zich omwendende, zag de discipel volgen, dien Jezus liefhad, die zich bij de maaltijd aan zijn borst geworpen had en gezegd had: Here, wie is het die U verraadt?
- 21 Toen hij deze zag, zeide Petrus tot Jezus: Here, maar wat zal met deze gebeuren?
- 22 Jezus zeide tot hem: Indien Ik wil, dat hij blijft, totdat Ik kom, wat gaat het u aan? Volg gij Mij.
- 23 Dit gerucht ging dan uit onder de broeders, dat die discipel niet sterven zou; doch Jezus had niet tot hem gezegd, dat hij niet zou sterven, maar: Indien Ik wil, dat hij blijft, totdat Ik kom, wat gaat het u aan?

293. De grote opdracht**Matt. 28: 16-20****Marc.****Luc.****Joh.**

- 16 En de elf discipelen vertrokken naar Galilea, naar de berg, waar Jezus hen bescheiden had.
 17 En toen zij Hem zagen, aanbaden zij, maar sommigen twijfelden.
 18 En Jezus trad naderbij en sprak tot hen, zeggende: Mij is gegeven alle macht in de hemel en op [de] aarde.
 19 Gaat dan henen, en maakt al de volken tot mijn discipelen en doopt hen in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes
 20 en leert hen onderhouden al wat Ik u bevolen heb. En zie, Ik ben met u al de dagen tot aan de voleinding der wereld.

294. Jezus' hemelvaart**Matt.****Marc. 16: 19-20****Luc. 24: 46-53****Joh.**

- 46 En Hij zeide tot hen: Aldus staat er geschreven, dat de Christus moest lijden en ten derden dage opstaan uit de doden,
 47 en dat in zijn naam moest gepredikt worden bekering tot vergeving der zonden aan alle volken, te beginnen bij Jeruzalem.
 48 Gij zijt getuigen van deze dingen.
 49 En zie, Ik doe de belofte mijns Vaders op u komen. Maar gij moet in de stad blijven, totdat gij bekleed wordt met kracht uit den hoge.
 50 En Hij leidde hen naar buiten tot bij Betanië en Hij hief de handen omhoog en zegende hen.
 51 En het geschiedde, terwijl Hij hen zegende, dat Hij van hen scheidde.
 52 En zij keerden terug naar Jeruzalem met grote blijdschap,
 53 en zij waren voortdurend in de tempel, lovende God.
- 19 De Here [Jezus] dan werd, nadat Hij tot hen gesproken had, opgenomen in de hemel en heeft Zich gezet aan de rechterhand Gods.
- 20 Doch zij gingen heen en predikten overal, terwijl de Here medewerkte en het woord bevestigde door de tekenen, die erop volgden.]

Afsluiting

295. Slot en doel van het evangelie naar Johannes

<u>Matt.</u>	<u>Marc.</u>	<u>Luc.</u>	<u>Joh. 20: 30-31; 21: 24-25</u>
			30 Jezus heeft nog wel vele andere tekenen voor de ogen zijner discipelen gedaan, die niet beschreven zijn in dit boek,
			31 maar deze zijn geschreven, opdat gij gelooft, dat Jezus is de Christus, de Zoon van God, en opdat gij, gelovende, het leven hebt in zijn naam.
			24 Dit is de discipel, die van deze dingen getuigt en die deze beschreven heeft en wij weten, dat zijn getuigenis waar is.
			25 Er zijn echter nog vele andere dingen, die Jezus gedaan heeft; indien deze één voor één beschreven werden, dan zou, naar ik meen, de wereld zelf de boeken, die geschreven werden, niet kunnen bevatten.

